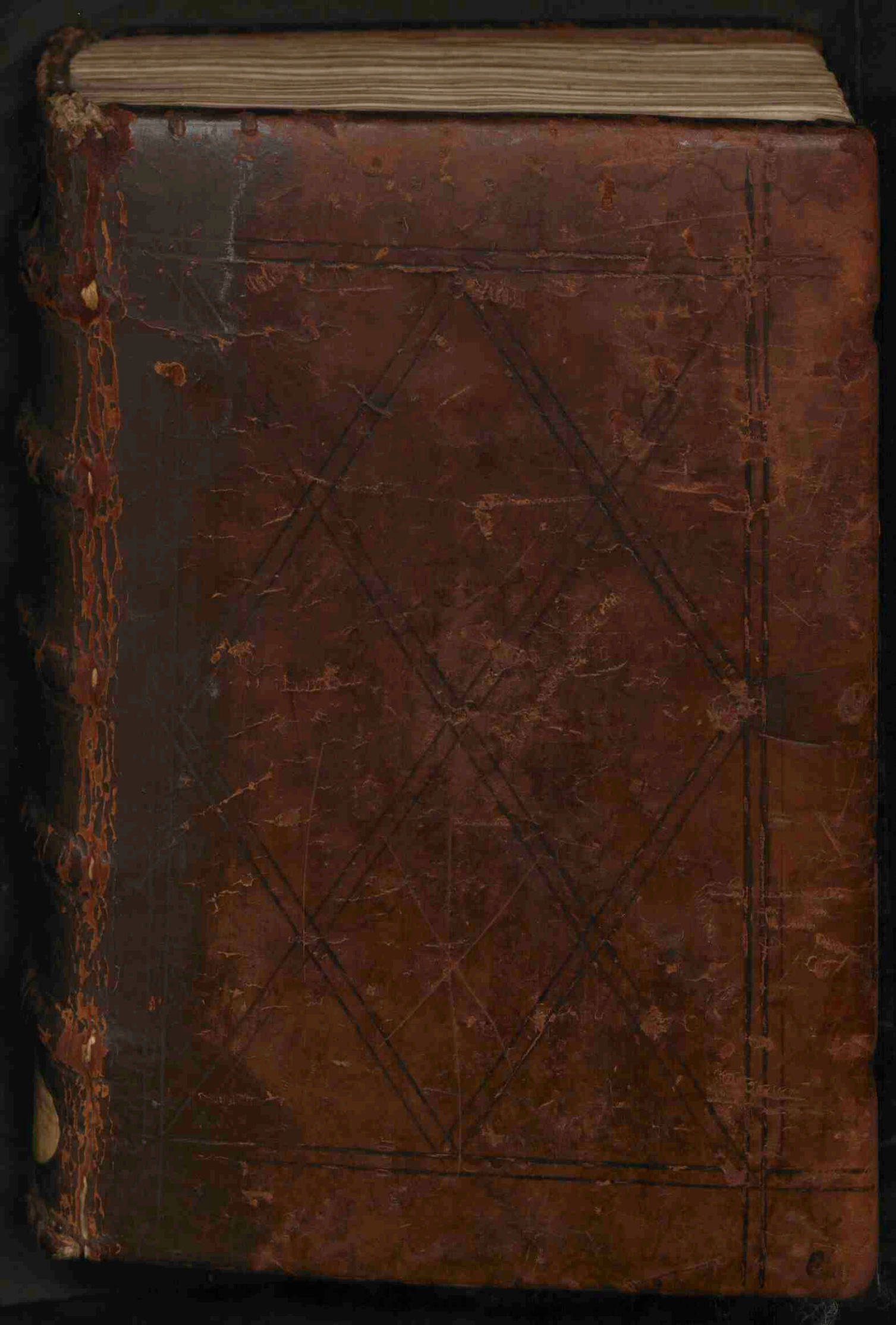

Confessiones

<https://hdl.handle.net/1874/330535>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
Nº. 226.

K4 P 5
N. 5

41 (*Eccl.* 226, antea 284g.) *Membr. fol. 155 ff. 2 col. (Fol. 1 cum fig. pict. et deaur.) Saec. XV.*

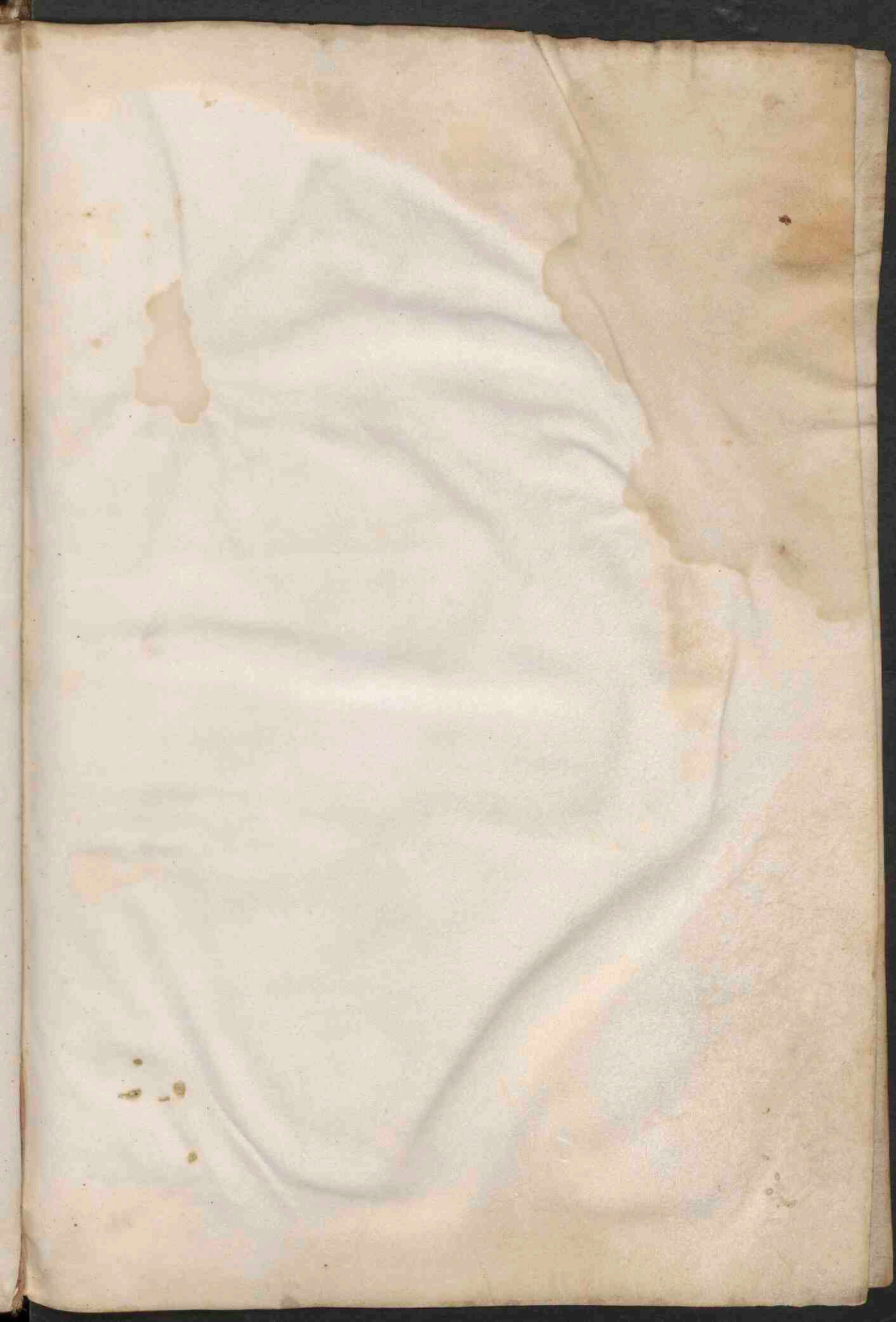
S. Augustinus, Confessiones.

Fol. 1a. Incipit prologus in libris confessionum Augustini. Confessionum mearum cet. (Explicit liber XIII f. 155a). Fol. 155b Recommendationes beati augustini.

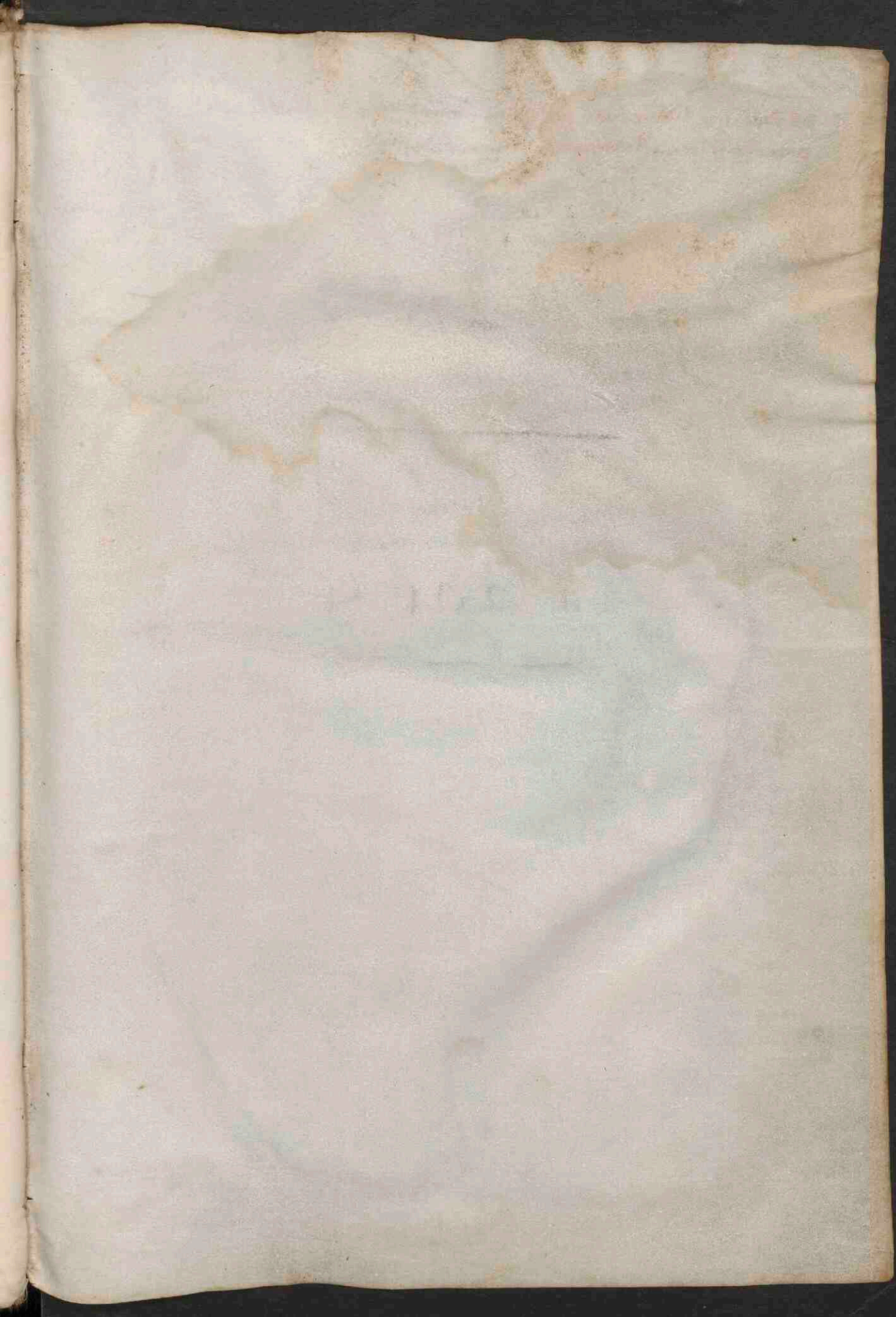
„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum. Scriptus nobis pro quodam alio libro quem scilicet antea habuimus et secundo dederat mgr. Jo. Galencoop.”

Hs.
4 F 5

¶ p[er] fine hui[us] libri lege pulchras r[ati]medaciones eius[us] q[ui] apl[us]
poteris inflama[re] & accendi, amore & studio ei[us] au[er]

n°. 245. y.

Nunc

n°. 204. y.

Incipit prologus i libe
confessionu Augustini

Confessionu me
aru lib' tredecim z
de malis et de
bonis meis dñi

laudant iustu et bonum.

Atq; in eu excitant intel
lectu huani. Interim qd
ad me actinet. Hoc in me
egerut cu scribent. z agut
cu leguntur. Quid de illis
ali sentiant ipi viderunt.
multis tuc scribus eos mi
tu placuisse z et place scio.

A pmo usq; ad decimu de
me scripti sut: In tribus
reteris de scripturis sanc
tis ab eo qd scriptu est.

In pncipio fecit deus celu
et terram: usq; ad sabba
ti requiem. In quarto lib.
cu de amici morte animi
mei miseria confiterer:

Dixi qd aiã mea vna qd
amo fã fuerit ex duabus

Et ideo iquam forte moi
metuebam: ne totus ille
moretur que multu ama
ueram. Que in quasi a
clamatio leuis qua gra

uis confessio videtur: qua
uis utriq; tempata sit
h: mepcia. i eo qd additu
est. forte. Et illud in libo
tercio decimo. qd dixi fir
mamentu fcm inter spui
tuales curas superiores
et corpales inferiores: no
satis considerate dcm est
Res autẽ in abdito e val
de. Hoc opus sic incipit.
Magnus es dne et lauda
bilis valde. **Incipit li
bri aurely Augustini
numero tredecim qui
dicuntur confessionu
libri cepti et explia
ti.**

Magnus
es dne z
laudabi
lis valde
et mag
na vtus

tua. z sapientie tue non
est numerus: et laudac
te vlti ho. aliqua portio
creature tue. z ho circũ
ferens mortalitate sua
circũferens testimoniũ

peccati sui & testimoniū qd
superbis resistis: et tū te
laudat vlt hō. aliqua
portio creaturę tue. Tu
excitas ut laudat te de
lectet: qd fecisti nos ad te.
et inquietū ē cor nemi do
ner requiescat in te. Da
mī dnē scire et intelligē
vtrū sit pūs iuocatē te
an laudat te: et scire te
pūs sit an iuocare te.

S quis te iuocat nesci
ens te. Aliud n. pro ali
o pōt iuocare nesciens te
An potius iuocaris ut
sciaris. Quomodo at
iuocabūt in qd nō credi
derūt. Aut qmō credēt
sine pōdicante. Et lau
dabūt dnm qui requirit
eū. Querentes em̄ in
uenient eū: et iuemen
tes laudabūt eū. Que
ram te dnē iuocans &
te. et iuocem te credens
in te: pōdicatus em̄ es no
bis. Iuocat te dnē fide
mea quā dedisti mī quā
inspirasti mī per huāni
tate filij tui: per mīste

riū pōdicatoris tui. Et
qmō iuocabo deū meū.
deū & dnm meū. qm̄ v
tiq; i me ipm̄ iuocabo.
cū iuocabo eū. Et quis
locus est i me. quo veni
at i me deus meus quo
deus veniat i me. De
us qui fecit celū et ter
ram. Ita ne dnē deus
meus. est qd qd i me. qd
capiat te. An vero ce
lū et terra q̄ fecisti et i
quibus me fecisti capi
unt te. An sine te non
esset qd qd est: fit ut qd qd
est capiat te. Qm̄ ita
q; & ego sū qui peto ut
venias i me. qui nō esse
n̄ cēs i me: nō em̄ ego
iā miseri & tū & ibi es:
nā et si descendero in i
fernū ades. Non ergo es
sem deus meus. nō oīo
cem. n̄ cēs i me. An po
tius nō cem̄ n̄ cem̄ in
te: ex quo oīa: per qd o
mnia. sicut sic dnē. etiam
sic. sicut te iuoco cū in te
sūm. aut vnde venias
i me: sicut em̄ recedam

2.
extra celū et terrā: ut i
de i me veniat deus nris
qui dixit. Celū et terrā
ego i pleo. Capiūt ergo
ne te celū et terrā: qm̄
tu i ples ea. An i ples: et
restat qm̄ non te capiūt.
seti quo refundis: qd̄q̄d im
pleto celo et terra restat
ex te. An nō opus habes
ut a quoq̄ continearis:
qui continēs oīa: s̄qm̄ q̄
i ples continendo i ples.
Non em̄ vasa que te ple
na sūt stabilem te faci
unt: q̄ 2 si frangant n̄
effunderis: et cū effunde
ris super nos nō tu i a
ces. s̄ erigis nos: nec tu
dissiparis. s̄ colligis nos
S̄ que cōmples oīa te to
to i ples oīa. An q̄ non
pnt̄ te totū capē oīa. p̄tē
tui capiūt. et eandē p̄tē
simul oīa capiūt. An
singulas singula: 2 ma
iores maiora: minores
minora capiūt. Est gō
aliqua pars tua maior:
aliqua minor. An ubiq̄
totus es. Et res nulla te

totū capit. Quid es er
go deus meus: qd̄ rogo.
nisi dñs deus. Quis n̄
dñs p̄ter dñm̄: aut quis
deus p̄ter deū nr̄m.

no
Sūme optime. potentis
sī. om̄ipotentissī. mise
ricordissī. et iustissī.
secretissī et p̄ntissī. pul
cherriē et fortissī. stabil̄
et icōm̄phensibilis. imu
tabilis mutans oīa. nū
q̄ nouus. nūq̄ vetus i
nouans oīa. seti i vetusta
tem perducens superbos:
et nesciūt. Semper agēs
semper quietus: colligēs
et nō egens. Portans et
i plens et protegens: cre
ans et nutriens. et per
ficiens: querens cum n̄
desit t̄. Amas nec estuas.
Zelas et securus es. p̄mi
tet te et non doles: waste
ris et tranquillus es. O
pera mutas: nec mutas
consiliū. Recapis qd̄ iue
nis. 2 nūq̄ amisisti. Nū
q̄ mops. et gaudes lucis:
nūq̄ auarus. et usuras
exigis. Superrogatur

tibi ut debeas. Et quis h
qdq; nō tuū. **R**eddis debi
ta. nulli debens: donas de
bita nichil perdens. Et
qd dicimus deus meus. Vi
ta mea. dulcedo mea scā.
a qd dicit aliquis. cū de
te dicit. **E**t ve tacentib;
de te: qm loquaces muti
sūt. **Q**uis n̄ dabit qui
estē in te. quis dabit mihi
ut venias in cor meū
et iebries illud: ut obliuis
car mala mea. et unū bo
nū meū complector te.
Qd m̄ es. **M**isere ut loq;
Quid t̄ sū ip̄e: ut amari
iubeas te a me: et n̄ faci
am irascis m̄. et mīnā
ris igentes miserias.
Pua ne ip̄a est si non a
mem te. **H**eu m̄. Dic
m̄ per miseratōes tuas
Dn̄e deus meus: qd sis
m̄. Dic aūc mee: salus
tua ego sū. **S**ic dic ut
audia. **E**cce aures cord
mei an̄ te. **D**n̄e apereas:
et dic aūc mee salus tua
ego sū. **C**urrā post vocē
hanc et apprehendam te:

Noli abscondē a me faciē
tuā. **M**oziar ne moziar.
ut eā videā. **A**ngusta ē
domus aūc mee: quo ve
mes ad eam. **D**ilatetur
abs te. **R**uinosa ē: refice
eā sht̄ que offendat oclōs
tuos fateor: et scio. **S**; qd
mūdabit eā: s̄ cui alti p̄
ter te clamabo. **A**b occultis
meis mūda me dn̄e. et ab
aliemis parce seruo tuo.
Credo. p̄pter qd et loquor.
Dn̄e tu scis. **N**ōne tibi pro
locutus sū aduersū me de
licta mea deus me⁹: **d**eus
et tu dimisisti impietatem
cordis mei. **N**on iudicio
contendo tecū qui veri
tas es. **S**ed ego nol o fal
lere meip̄m: ne mentia
tur iiquitas mea sibi.
Non ergo iudicio conten
do tecū: qz si iniquitates
obseruaueris dn̄e: dn̄e
quis sustinebit. **S**; ta
men. sine me loqui ap̄
misericordiā tuā. me t̄
ram et cinerē. **S**ine me
tamē loqui. **Q**m̄ ecce
misericordia tua ē. nō hō
urisor me⁹ cui loqr. et tu for
tasse urides me: s̄ cōs̄mi
sebis mei. **Q**uid n̄ est qd vo

no

imo magna miseria ē n̄ amāe d̄m

no

lo dice dñe deus meus:
nisi q̄ nescio unde vene-
ri huc. **A**missa vitā morta-
lem vitam an mortē vi-
talem nescio. **E**t suscepe-
rūt me consolaciones
miseracionū tuarū sicut
audiui a parentib⁹ car-
nis mee. **E**x quo et i qua
me formasti i tempore.
Nō em̄ ego memini. **E**x-
cepert̄ ergo me consola-
coēs lactis huām n̄ m̄
mea vel nutrices mee
sibi ubēa implebāt. **S**z tu
michi dñe per eas daba-
alimentū ifancie scdm̄
institucionē tuā. et di-
uitias usq; ad fidū rez
dispositas. **T**u s̄. m̄ da-
bas. nolle amplius q̄ da-
bas. et nutrientib⁹ me
dare m̄ velle qd̄ eis da-
bas. **D**are em̄ m̄ por-
dmatū affectū volebat:
quo habūdabat̄ ex te.
Nā bonū erat̄ eis bonū
meū ex eis. qd̄ ex eis nō:
s̄ per eas erat̄. **E**x te q̄
pe bona oīa deus: et
ex deo meo salus michi

3.
Vniuersa **Q**uō aiāduerti
postmodū clamāte te m̄
per hec ipā q̄ tribuis i-
tus 2 foris: nā tūc fugē-
norā. et acq̄este delecta-
ciombus. **F**le autē offe-
siones carnis mee: nichil
amplius. **P**ost et videre
cepi: dormiens p̄mo. de-
inde vigilans. **H**oc em̄
de me m̄ indicatū est.
et credidi: qm̄ sic vider̄
et alios infantes. **N**am
ista mea nō memini.
Et ecce paulatī senaebā
ubi eem: et volūtates
meas volebā onde eis
per quos implerent̄ et nō
poterā: q̄ ille intus e-
rant. foris autē illi:
nec vllō suo sensu vale-
bant introire i aiām
meā. **I**taq; iactabā mē-
bra 2 voces: filia signa
volūtātib⁹ meis pauca
que poterā qualia pote-
ram. nō em̄ erant vei-
silia. **E**t cū m̄ nō obtē-
perabatur vel nō itellcō.
vel ne obeēt. indignabar̄.
nō subditis maioribus.

et libris nō seruentibus.
et me de illis flendo iudicabam. Tales eē infā-
tes didici quos discere
potui. et me tale fuisse
magis m̄ indicauerūt
ip̄i nescientes: q̄ scientes
nuttores mei. Et ecce
infancia mea oli mortu-
a est: et ego uiuo. Tu autē
dn̄e qui et semper uiuis
et nichil morit̄. in te q̄-
mā an̄ p̄mordia seculoz.
et an̄ om̄e qd̄ vel an̄ di-
ci p̄t. tu es. et deus es.
Dns̄ q̄ om̄ q̄ creasti. et
apud te rerū om̄ instabi-
liū stant cause. et rerū
om̄ mutabiliū imuta-
biles manent origines:
et om̄ irōnalū et tē-
poralū sempiternē vi-
uūt rōnes. Dic m̄ sup-
plici tuo deus. et misē-
ricors misero tuo. Dic
m̄ utz̄ alicui iā etati
mee mortue successerit
infancia mea. An illa
est q̄ egi int̄ viscera ma-
tris mee. Inā et de illa
michi nō nichil iudica-

tū ē: et pregnātes ip̄e
vidi feriās. Quid an̄ hac
dulcedo mea deus m̄s:
fui ne alicubi a alijs.
Inā quis m̄ dicat ista nō
habeo. Nec p̄ nec mat̄
potuerūt nec alioz̄ expe-
rimentū nec memoria
mea. An irrides me ista
querentē? te q̄ de hoc
qd̄ noui laudari a me
iubes. et confitei me t̄.
Confiteor tibi dn̄e celi et
terre laudem dicens t̄
de p̄mordis et infancia
mea. q̄ nō mem̄. et de-
disti ea hoi ex alijs dese-
comite. et auctoritatib⁹
mulierculaz̄ multa
de se crede. Ecā em̄ et
uiuebam. Et tūc. et signa
quibus sensa mea nota
alijs facim̄ iā in fine
infancie querebā. Unde
hoc t̄le aīal. n̄ abs te
dn̄e. An quisq̄ se facien-
di erit artifex? aut ul-
la vena trahit̄ aliūde.
ex qua eē et uiuē curiat̄
m̄ nos. p̄ter q̄ q̄ tu fa-
cis nos dn̄e. cui esse et

4.
Vivē nō aliud atq; aliud
ē. q; sūme eē ac sūme vi-
vere idipm es. Sūmus
em es et nō mutais. ne-
q; em peragitur in te ho-
diernus dies: et tū in te
pagitur. q; in te sūt et i-
ta oīa. Nō em hrent vi-
as transeūdi nisi contine-
res ea: et qm anni tui nō
deficient. am tui. hodie-
nus dies. Et q; multi iā
dies nrī et prim nostrorū
per hodiernū tuū trāsierūt.
et ex illo acceperūt modos
et utiq; extiterūt: et
transibūt ad huc alij et
accipient et utiq; exis-
tent. Tu autē idē ipē es.
et oīa crastina atq; vlt.
oīaq; hesternā et retro:
hodie facies. hodie fecisti.
Quid ad me si quis non
intelligat. Gaudeat et
ipē dicens. Quid ē hoc.
Gaudeat. Et sic: et amet
nō iuē mendo iuē mē.
pocius q; iuē mendo non
iuē mē te. Exaudi deus.
sue peccatis homī. scti hō
dicat hec. et miserere e?

qm tu fecisti eū: et peccā
nō fecisti i eo. Quis me
amemorati peccā ifancie
mee. qm nemo mūdus
a peccō corā te: nec ifans
cuius ē vnius diei vita
super terrā. Squis me cō-
memorati. An quilibz tā-
tullus nūc peruul. m q;
video qd nō memi de me.
Quid ergo tuē peccabā.
san q; uberib; ihabā plo-
rans. nā si nūc faciam.
nō quidem uberib; s; este
congruenti amē meis i-
ta ihans. deridebor. at-
q; rephendar iustissime
Tūc ergo rephendenda
faciebam. S; q; rephen-
dente mtellige nō pote-
ram: nec mos rephen-
di me. nec rō sinebat.
Nā exstipamus et eicim;
ista crescentes fiet vidi
q; q; scientē. cū aliquid
purgat bona pite. An
pro tempore. Et illa bona
erant. flendo petē. qd
noxie daretur. indigi-
nari acter nō subiectis
hominibus. liberis. et

nō

maioribus. **H**is q̄ a qui-
bus gemitus ē: multis
q̄ p̄terea prudentiorib⁹
nō ad nutū volūtatis
obtempantibus. ferien-
do nocē. niti quātū p̄t.
q̄ nō obeditur ip̄s: q̄-
bus p̄mōse obediretur.
Ita ibecillitas membrorū
infanciū inocens ē: nō
aīn⁹ infanciū. **V**idi e-
go et expertus sū zelā-
tē puulū: nōdū loque-
batur. et intuebat pal-
lidus amaro asp̄cū cō-
lactaneū suū. **Q**uis h̄
ignorat. **F**exspirat se dicit
ista matres atq; nutres.
nescio quibus remedijs.
In vero et ista inocencia
est. i fonte lactis ub̄tīm
manante atq; habūdātē:
opi s̄ egentissim. et illo
adhuc vno alimēto vitā
ducentē consortē nō pa-
ti. s̄ blande tolerantur
hec. nō q̄ nulla vel per-
ua: s̄ q̄ etatis accessu p̄-
itura sūt. **Q** licet pro-
bes: tā ferri equo am-
mo eadē ip̄a nō p̄nti:

q̄ in aliquo annosiore de-
phendūtur. **T**u itaq; do-
mine deus meus qui de-
disti vitā infanti. et cor-
pus qd̄ ita ut videmus
istruisti sensibus: com-
pegisti mēbris: figurā de-
corasti: proq; eius vniū-
sitate atq; incōlūmitate d̄-
nes conatus a amātis i-
sinuasti. **J**ubes me te lau-
dare i istis. et confitei tē
et psalle noī tuo altissime:
quia deus es om̄ps et bo-
nus: et tā si sola ista fecis-
ses: que nemo alius p̄t
facē nisi tu vne: a quo ē
ōis modus: formosissime.
qui formas oīa: et lege tu-
a ordinas oīa. **H**anc et-
go etate dn̄e quā me vix-
isse nō memi: de qua a-
lijs credidi: et quā me e-
gisse ex alijs infantibus
cōieci: qm̄qm̄ ista multū
fida cōiectura sit. piget
me adnuāre huic vite
mee: qua vnuo i hoc sc̄lo.
Quātū enī attinet ad
obliuionis mee teneb̄s:
par illi est quā vixi i ma-

tris utero. ^{et} **Q**uod si in iniquitate conceptus sum et in peccatis mater mea in utero me aluit: ubi oro te deus meus. ubi domine ego servus tuus. ubi autem quando innocens fui. Sed ecce omitto illud tempus. Et quid mihi iam cum eo est. cuius nulla vestigia retolo.

None ab infantia huc pergens veni in pueritiam. vel potius ipsa in me venit et successit infantiae. nec discessit illa. Quo enim abijt. Et tamen iam non erat. non enim etiam infans qui non faceret. sed iam puer loquens erat. Et memini hoc. et unde loqui didiceram post tamen aduertit.

Non enim docebant me maiores homines. presentes mihi verba certo aliquo ordine doctrinae. sicut paulo post litteras: sed ego ipse mente quam dedisti mihi deus meus. cum gemitibus et ^{vntijs} vocibus. et variis membrorum motibus edere vellem sensum cordis mei. ut

voluntati pareretur. sic valerem quam volebam omnia. nec quibus volebam omnibus presertim memoria. Cum ipsi appellabant rem aliquam cum secundum eam vocem. corpus ad aliquid mouebatur. videbatur et tenebatur hoc. ab eis vocari rem illam: quod sonabant. cum eam vellent ostendere. hoc autem eos velle ex motu corporis appiebatur: tamquam verbis naturalibus omnium gentium. que fiunt vultu et nutu oculorum: ceterorumque membrorum actibus et somitu vocis. indicante affectionem animi in petendis. habendis. reiciendis. fugiendis. faciendis que rebus. Ita verba in variis sententiis locis suis posita. et crebro audita. quam vix signa eenti paulatim colligebam: measque iam voluntates edomito in eis signis ore per haec enunciebam. Sic cum hinc mihi quae erant voluntatum enunciebam signa coitauerunt et vite humane procellosam socie

Nate alcius ingressus su:
pendens ex parentū auc-
toritate. nutusq; maiorū
homī. Deus deus meus
quas ibi miseras exptis
sū & ludificatōes. qñ qui-
dem recte in viue puco
id pponerat: obtempere
monentibus. vt in hoc
seculo flozere et excellere
linguosis artibus. ad ho-
nore homī. & flās diuiti-
as famulantibus. Inde
in scolā datus sū: ut dis-
cere lrās. In quibus quid
utilitatis cēt. ignorabā
miser. Et tamē si segnis
i discendo cem. vapula-
bam. laudabatur em hō
a maioribus. et multi an-
nos vitā istā agentes. p-
struxerāt erupnosas vi-
as per quas transire co-
gebam: multiplicato la-
bore & dolore filijs adam
Inuenimus autē dnē ho-
mines rogantes te: et di-
dicimus ab eis sentietes
te. vt poteramus eē mag-
nū aliquē. qui possit:
et iā nō apparens sen-

hic cepit frequē
tate scolas.

Sibus nrīs. exaudire nos
et subuenire nobis. Nam
puer cepi rogare te auxi-
liū et refugium meū: et i
tuā iuocacoem rumpe-
bā nodos lingue mee: et
rogabā te puus. nō puo
affcū: ne i scola vapula-
rem. Et cū me nō exau-
diebas: qd nō erat ad in-
sipientiā mī. videbatur
a maioribus homibus
vsq; ab ipīs parentibus.
qui michi accide mali in-
volebat. plage mee mag-
nū tūc et graue malū
meū. Est ne quisq; dnē
tā magnus aīmus pre-
grandi affcū tibi cohens?
Est ne in quā quisq; fa-
cit em hoc & qdā stolidi-
tas. Est ergo qui tibi pi-
e coherendo. ita fit affcū
grandit. ita ut eculeos
et ungulas atq; hui'ce
modi varia tormēta. p
quibus effugiendis. tibi
per vniuersas terras
cū timore magno sup-
plicatur. ita parui esti-
met. diligens eos q her

acerbissime formidanti:
quæadmodû parentes no-
stri ridebant tormenta
quibus pueri a magis
affligebamur. Nô em̄ aut
minus ea metuebamus:
aut min⁹ te de hñs eua-
dendis deprecabamur. Et
peccabam⁹ tamē minus
scribendo/aut legendo/a
cogitando de lris: q̄ exi-
gebatur a nobis. Nô em̄
deerat dñe memoria l'
ingemū: que nos habē
Voluisti pro illa etate sa-
tis. **S;** delectabat ludē:
et vindicabat i nos ab
eis qui talia utiq; ge-
bant: s; maiorū nuge ne-
gocia vocantur. Pueri
autē cū talia sint: pu-
muntur a maioribus.
Et nemo miseretur pu-
eros vel illos vel utrosq;
nisi vero approbat quis
q̄ bonus rex arbiter: va-
pulasse me. q; ludebam
pila pueri: et eo ludo i
pediebar quomin⁹ cele-
riter discere lrās. quib⁹
maiorū deformius lude-

6.
rem: aut aliud faciebat
idemipē a quo vapulabā:
Qui si in aliqua questū-
cula a conductōe suo vict⁹
eēt: magis et luoē atq; i-
uidia torq̄retur quā ego:
tū i certamē pile a con-
lusōe meo supabar. Et
tū peccabā dñe deus ordi-
nator ac creator rex om̄i
naturalū: peccator autē
tm̄ non ordinator. Dñe
deus meus peccabā faci-
endo contra p̄cepta parē-
tū et magistroꝝ illoꝝ.
Potera em̄ postea hñ vni-
lrīs: quas volebant ut
discere quocūq; animo
illi mei. Nô em̄ meliora
eliciens iobediens erā:
s; amore ludendi. amās
i certamibus superbas
victorias: et scalpī aures
meas falsis fabellis: quo
prurient ardentius e-
adē curiositate magis
magis q; per oculos pi-
culosa emicante i spec-
tacula. ludos q; maiorū:
Quos tamē qui edūt.
ea dignitate p̄diti ex-

cellūt. vt hoc pene oēs
optent paruulis suis:
Quos tū cedi libenter
pacūtur. si spectaculis
talibus ipediantur a stu-
dio: quo eos ad talia edē
da cupūt peruenire. vi-
de ista misericordit dñe.
et libera nos iā iuocān-
tes te. libera etiā eos q̄
nūdū iuocant. vt iuo-
cent te: et libera eos. **A**u-
dierā em̄ ego adhuc pu-
er de vita eterna. p̄mis-
sa nobis per huilitatē
dñi dei nr̄i descendētis
ad superbiā nr̄am: sig-
nabar iā signo crucis
eius: et condiebar eius
sale iā inde ab utero
matris mee: q̄ multū
sperauit i te. **V**idisti do-
mine cū adhuc puer es-
sem. et quodā die pres-
sus stomacho infirmita-
te repente estuare pene
moriturus. **V**idisti deus
meus. qm̄ custos iam e-
ras meus: quo motu a-
minu? et qua fide bap-
tismū xp̄i tui dei et dñi

mei flagitauit a pietate
mris mee: et mris om̄i
nem̄i etiā tue. **E**t cont̄-
bata m̄ carnis mee.
qm̄ et sempiternā salu-
tē meā carnis perturi-
ebat: cū corde casto in fi-
de tua. iā auaret festi-
nabūda uti sacramētis
salutaribus iuicere: et
ablucere. **T**e dñe ih̄u cō-
fitens i remissione pec-
catorū: nisi statim recre-
atus eem̄. **D**ilata ē ita
q̄ mūdacio mea. quasi
necē esset: uti adhuc sō-
didaret si uiuere: quia
videlicet post lauachz
illud. maior et periculo-
sior. in sōrdibus delicto-
rū reatus foret. **I**ta iā
credebā et illa et om̄is
domus nisi pater solus.
qui tamē nō euitat i me
ius materne pietatis.
quominus i xp̄o crede-
rem: sicut ille nūdū cre-
diderat. **N**ā illa satage-
bat: uti tu m̄ p̄ eēs d̄s
meus. pocus q̄ ille: et
in hoc adiuuabas eā.

ut superaret viꝝ. cui me-
lior seruebat: qꝫ et i h^o
tibi utiqꝫ id iubenti ser-
uebat. **R**ogo te deus
meus: vellem scire si tu
etiam velles quo consili-
o dilatus sū ne tuē bap-
tizarer. **U**trū bono meo
michi quasi laxata sunt
lorā peccandi. **A**n nō lax-
ata sūt. **U**nde ergo etiā
iā nūc de alijs atqꝫ ali-
is sonat vndiqꝫ i auri-
bus nr̄is. sine illū faci-
at. qd̄ vlt. **N**ondū em̄
baptizatus ē. **E**t tamē
i salute corpōis nō dicitur
sine. vlnētur am-
plius. nondū em̄ sana-
tus est. **Q**uanto ergo
melius et cito sanarer.
et id agētur meū. me-
oz. mea qꝫ diligētia.
ut recepta salus amē
mee tuta esset tutela tu-
a qui dedisses eā. **A**eli-
us vero. **S**ed quot et qꝫ
ti fluctus ipendē temp-
tationū post puericiā
videbant. nouerāt eos
iā illa mater. et terrā p

7
eos vnde post formarer
quia ipā iā efficiē cōm-
te volebat. **I**n ipā tam
puericiā de qua m̄ mi-
nus qꝫ de adolescentia
metuebatur. nō ama-
bā leās. et me i eis vr-
geri oderam. **E**t vrgebar
tamen: et bene m̄ fiebat.
nec faciēbā ego bñ. **N**ō
em̄ discem nisi cogerer.
Nemo autē iustus bñ fa-
cit. etiā si bonū ē qd̄ fa-
cit. **N**ec qui me vrgebat
bñ faciēbant. **S**z bene
m̄ fiebat abs te deus
meus. **I**lli em̄ nō nitue-
bant. quo referrent qꝫ
me discere cogebant. p̄t
qꝫ ad faciēdas miseri-
abiles cupiditates co-
piose iopie: et ignoiose
glorie. **T**u vero cui nu-
merati sūt capilli nr̄i.
erroē om̄i qui m̄ misa-
bant ut discere. vteba-
ris ad utilitatē meam.
fleo autem qui discere
nolebā vtebaris ad pe-
nā meā. qua plecti nō
erā indignus tantill?

no
puer et tantus peccator: Ita non de bene facientibus: tu bene faciebas mihi. Et de peccante me ipse: usque te retribuere mihi. Iussisti enim. et sic est ut pena sua sibi sit omnis iordania: tuus animus. Quid autem erat causa cur grecas literas oderam. quibus puerulus ibuebar. ne nunc quidem mihi satis exploratum est. Adamaueram enim latinas. non quas primi migrum. sed quas docent qui grammatici vocantur. Nam illas primas ubi lege et scribere et nuare discitur: non minus oneratas penalesque habebam quam omnes grecas. Unde tamen et hoc. nisi de peccato et vanitate vite. qua caro erat. et spiritus ambulans et non reuertens. Nam utique melioresque certiores erant primae ille littera. quibus fiebat in me. quod factum est. et habeo illud ut et legitur sicut scriptum invenio et

scribam ipse. si quid volo. quam ille quibus tene cohibebat. enee nescio cuius errores. oblitus errorum meorum: et plorare didone mortuam. Quae se occidit ob amorem. cum interea me ipsum in hiis a te morientem deus vita mea sic cas oculis ferere miserum. Quid enim miserum misero non miserate seipsum. et flente didone morte. que fiebat amando eneam. non flente autem mortem suam. que fiebat non amando te deus lumen cordis mei. et pams oris intus aie mee. et virtus maritans animam meam. et sensum cogitationis mentis mee. Non te amabat: fornicabar abs te. Et fornicanti sonabat undique euge. Amicitia enim mundi huius fornicatio est abs te. et euge euge dicitur ut pudeat si non homo ita sit. et hoc non flebam. Et flebam didone extincta. ferroque extrema secuta. sequens

ipē extrema qdita tua.
relicto te: et terra iens i
terrā. Et si prohiberet
ea legē dolerē: qz nō lege
rem qd dolerē. stalis de
nencia honestiores et v
tilioēs lre putabant q
ille lre quibus legē et sc
be didici. **S**i nuē i aiāz
meā clamet deus meus
et veritas tua dicat m
nō est ita. nō est ita.
Melior ē prozsus doctna
illa prior. nā ecce para
coz sū. obliuisti erroēs
enee. atqz oīa eiusmodi:
qz scribe et lege. **A**t em
vela pendent limibus
gramaticaz scolaz. s; illa
nō magnis honore secre
ti: qz tegumentū errois
significat. **nō** clament
aduersus me. quos iam
nō timeo dū confiteor
tibi que vlt aiā meā
deus meus: et acquies
co inrephensione mala
rū viāz meaz ut dili
gā bonas vias tuas.
non clament aduersus
me quos iā nō timeo.

8
venditores gramatice
et emptoēs s; si propo
nā eis. interrogans vtz
vez sit qz eneā aliqui car
thaginē venisse poeta di
cit. indoctioēs nescire se
respondebūt. doctiores
aut et rā negabūt vez
eē. **A**t si querā quib⁹ lris
scribatur enee nomen.
omē m qui hec didicerūt
vez respondebūt. secun
dū id pactū et placitū
quo mī se homines ista
signa firmauerūt. **I**tē
si querā. quid hoz maio
re vite huius icōmodo
s; quisqz obliuiscat. legē
et scribe. **I**n poetica il
la figmenta: quis nō vi
deat quid responsurus
sit qui nō est sui penitē
oblitus. **P**ectabā ergo
puer cū illa iāma istis
vtioribus amore ppo
nebā: vel potius ista o
derā illa amabā. **I**am
vero vnu z vnu duo.
duo. z duo quatuor. odi
osa m caucio erat. s; dī
cissimū spectaculū vaūtat

equus ligneus plenus ar
matis: et troje incendi
um atq; ipius umbra creu
se. Cur ergo grecā etiam
gramaticā odere talia
cantante: Nā et home
rus pitus texe tales fa
bulas. et dulcissime vans
est: nī tamē amarus eāt
puero fredo etiā grecas
pueris virgilius ita sit:
cū eū sic discere cogitur.
vt ego illū. videlicet dif
ficulter. Difficultas oī
no discende pegne lin
gue: quasi felle asperge
bat omēs suauitates
grecas fabulosas. ^{may} rācio
nū. Nulla em̄ verba il
la nouerā. et seuis terro
ribus ac penis ut nosse
instabatut in vehemen
ter. Nam et latina ali
qñ infans vtiq; nulla
nouerā: et tamē aduer
tendo didici sine vllō me
tu atq; cruciatu. Inter
etiā blandimenta nu
tritū. et ioca arridenci
um. et leticias ab luden
cū. sordida vero illa sine

penali onē vrgenciū:
Cū me vgeret cor meū
ad parienda concepta
sua. et q̄ nō eēt nisi ali
qua verba dididicissem.
nō a docentibus. s; a lo
quentibus. i quoz et ego
auribus parturiebam
quidquid sentiebat. hīc
satis elucet. maiore hīc
vim ad discenda ista. li
berā curiositatē: q̄ me
ticulosā necessitatē. **S**
illius fluxū hec restrenx
legibus tuis deus. legibus
tuis. **A** migrōz seculis.
usq; ad temptacionē in
tiz valentibus. legibus
tuis. misce salubres ama
ritudines reuocantes nos
ad te. a iocūditate pesti
fera qua recessimus a te
Exaudi dnē deprecacionē
meā. ne deficiat anima
mea sub disciplina tua:
neq; deficiā in confiten
do tibi misericordēs tuas.
quibus crucisti me ab oī
bus vīs meis pessimis:
ut dulcescas in superō
nes seductiones quas

nō ē de textu s;
qda suppleto

sequebar: et amē te vali
 diffie, et amplexer manū
 tuā totis p̄cordis meis:
 et eruas me ab omī tēp
 tatione usq; in finē. Et
 te em tu dnē rex meus
 et deus meus. tibi serui
 at quidquid utile puer
 didici: tibi seruiat qd lo
 quor: et scribo et lego et nu
 mero. qm̄ cū vana disce
 re tu disciplinā dabas
 m̄: et in eis vānis p̄cā
 delationū meaz dimit
 tisti m̄. Didici em̄ i eis
 multa verba vtilia: s; et
 que i rebus nō vānis
 disci p̄nt. Et ea via via
 tuta est in qua pueri ā
 bularent. S; ve tibi flu
 men moris huām: quis
 resistet tibi. Qm̄ dui n̄
 siccaberis: quousq; volues
 es eue filios i mare ma
 gnū et formidolosū: qd
 vix transeūt qui lignū
 conscenderūt. Nōne ego
 intellexi et tonātē ionē
 et adulterantē: set uti
 q; nō posset hec duo. S;
 actū est: ut haberet auc

toritate ad imitandū
 verū adulteriū. lenoa
 nante falso tomtru.
 Quis autē perulatoꝝ
 ingroꝝ audiat auxe so
 bria ex eodē pulue ho
 minē clamantē et dice
 tem. Fingebat hec ome
 rus: et huāna ad deos
 transferebat. Diuina
 mallem ad nos. S; ve
 rius dicatur qd finge
 bat hec quidē ille s; ho
 mibus flagitiosis di
 uina tribuendo. ne fla
 gitia flagitia putare
 tur: et ut quisquis ea
 fecisset. nō hoies p̄ditos:
 s; celestes deos videret
 imitatus. Et tamē o
 flumē tartareū. iactā
 tur in te filij homi cū
 mercedibus: ut hec dis
 cant. Et magna res a
 gitur cū hoc agitur pb
 lica in foro in asp̄cū le
 gū. sup mercedē salaia
 decernentū: set saxa tu
 a p̄cutis: et sonas di
 cens. Hinc verba dis
 cūtur: hinc acquiritur

Defendete

Eloquencia rebus per-
suadendis. sententijs qz
explicandis. maxime
necessaria. Ita vero nō
agnoscemus verba hī
ymbre aureū. et gremi-
um. et fucū. et templa
celi. et alia verba que ī
eo loco scripta sūt. n̄ te-
rencius inducet. neqz
adolēcentē proponētē
sibi iouem ad exemplū
stupri. dū spectat tabu-
lā quōdā pictā ī parie-
te. ubi merat pictura
hec. Iouē quo pacto da-
ne misisse anī. ī gre-
miū quōdā ymbrem
aureū. fucū fēm mulie-
ri. sēt vide qz admodū
se concitat. ad libidmē:
quasi celesti magisterio.
Ad quē deū iquit. Qui
templa celi sumo somtu
concutit. Ego homūcio
id nō facerē. Ego vero
illud sponte feci ac libēs
nō oīo per hanc turpi-
tudinem verba ista com-
modius discūtur. s; p
hec verba turpitudō ī-

ta confidentius perpe-
tratur. nō accuso ver-
ba quasi vasa electa
atqz p̄iosa. s; vinū ex-
toris qd ī eis nobis pro-
p̄iabat. ab ebris doc-
toribus sēt nisi biberem⁹
cedebamur. nec appella-
re ad aliquē iudicē sōb-
um licebat. Et tamen
ego deus meus ī cuius
conspicū iā secura est re-
cordacio mea. libenter
hec didici. et ī eis delec-
tabar miser. Et ob hoc
bone spei puer appella-
bar. Sme me deus m̄s
dice aliquid et de inge-
mo meo munē tuo. inq-
bus a me deliramētis
acterebat. p̄ponebatur
em ī negociū. aīe mee.
Satis inquietū. p̄mio
laudis et dedecoris. vel
plagaz metu. vt dicem
verba Junonis irascen-
tis et dolentis. qz nō pos-
set ythalia teutorū auez-
te regē. que nūqz unō
nē dixisse audierā. s; z
figmentoz poetitorū

10.
vestigia errantes sequi
cogebamur. et tale aliqd
dice solutis verbis. qua
le poeta dixisset versib?
Et ille dicebat laudabi
lius. i quo pro dignita
te adubrate persone ve
ac doloris simili or affect
tus eminebat. verbis
sententias congruenter
vestientibus. **U**t quid
m illud. **O** vera vita ds
meus. q. m recitanti ac
clamabatur p multis
coetaneis et collectorib?
meis. **N**one ecce illa oia
funus et ventus. Ita ne
aliud no erat ubi inge
niu exercetur. et lingua
mea. laudes tue dne.
Laudes tue. per scriptu
ras tuas suspenderet
palmitē cordis mei. et
no rapetur p iamā nu
gaz. turpis preda vo
laribus. **N**o em vno mo
sacrificatur transgres
soribus angelis. **Q**uid
autē mir. q. i vanitates
ita ferebat. et a te deus
meus ibā foras. q. m

imitandi. pponerentur
hoies. qui aliqua fca su
a no mala. si cu barba
rismo aut soloecismo e
nuiciarent. rephensi con
fundebant. **S**i aut libi
dmes suas integris et
rite consequentibus v
bis. copiose ornateq. nar
rauent. laudati gloria
bantur. **V**ides hec dne
et taces. longa mimis. et
multū misericors. et ve
rax. **U**iquid semper ta
cebis. **E**t nūc erues de
hoc imāmissio profun
do. querentē te aiām me
am. et sciētē delecta
tiones tuas. et cuius
cor dicit tibi. quesui
vltū tuū. vltū tuū
dne requirā. **N**ā longe
a vltu tuo recesseram
in affectu tenebroso.
Non em pedibus aut
spacis locor ut abs te.
aut reditur ad te. aut
vere filius tuus ille mi
nor. equos vel currus
vel naues quesuit. aut
auolauit pena visibili.

aut moto poplite iter egit
ut in longinqua regione
veniens. prodige dissipave-
ret. quod dederas proficis-
centi dulcis pro. quod dede-
ras et egeno redeuntis deli-
ciosus. in affectu ergo libidino-
sus. id enim est tenebrosus at-
que id est longe a vultu tu-
o. Vide domine deus. et pa-
cienter ut vides vide. =
Quomodo diligenter ob-
servent filii hominum. pacta
verborum et sillarum. Accepta
a prioribus locutoribus
et a te accepta eterna
pacta perpetue salutis ne-
gligant: ut qui illa so-
norum vetera placita te-
neant aut doceant. si con-
tra disciplinam grammati-
cam sine aspiratione pro-
misille hominem dixerit. ma-
gis displiceat hominibus
quam si contra tua precepta
hominem oderit. cum sit homo.
Quasi vero quilibet mi-
nicium hominem perniciosus
sentiat. quam ipsum odium
quo in eum utitur. aut
vastet quisque persequendo

alium gravem quam cor suum
vastat invidiando. seti cer-
te non est iterum verborum scilicet
quam scripta conscientia.
id se alteri facere. quod nollet
pati. **Omni** tu secretus es
habitans in excelsis in si-
lencio deus. solus magnus
lege infatigabili. sperges
penales cecitates supra
illicitas cupiditates. **Cum**
homo eloquentie famam
querit. astans ante hominem
iudicem. circumstante hominum
multitudine. inimicum suum
odio inamissio insectans.
vigilantissime cauet ne pro-
lingue errore. dicat in
hominem. et ne per mentis
furorem hominem auferat ex
hominibus. non cauet.
Hoc ego puer morum in
limine iacebam miser. et
huius arene palestra erat
illa. ubi magis timebam
barbarismum facere. quam ca-
uebam si facerem non facien-
tibus invidem. **Dico** hec
et confiteor tibi deus meus
in quibus laudabam ab
eis: quibus placeo tunc

michi erat honeste viuere
Nō em̄ videbā voragies
turpitudis: i quā pietas
tuas erā ab oculis tuis.
Nā i illis qd me sedius
fuit: ubi & talibus dis-
plicebā fallendo inume-
ralibus mendacis. et pe-
dagogū. et mīgrōs et pa-
ventes. amore ludendi.
studio spectandi. mīga-
toria et imitandi ludi-
cia i quietudine. **Furtas**
faciebā de cellario parē-
tū. et de mensa. vel gula
ipitate. vel ut hreni qd
darem pueis. ludū suū
in quo piter utiq; delat-
bant: tamē vendentib⁹.
i quo & vendentibus
ludo. fraudulentas vic-
torias ipē vana excellē-
cie cupidate victus. sepe
aucupabar. **Quid** autē:
iā nolebā pati. atq; a-
trociter si dephendim az-
guebā. qm̄ id qd alijs
faciebā. et si dephensus
arguerē. seuire magis
q̄ cede libebat. **Ista** ne
est innocēcia puerilis.

11
Non ē dnē. nō est oro te
deus meus. Nā hec ipā
sūt a pedagogis et ma-
gistris. amicibus. et pi-
lulibus et passeribus.
ad p̄fctōs. et vege. auz.
p̄dia. mātipia. **Hec** ipā
oīo succedentibus maio-
ribus etatibus trāseūt:
sicuti ferulis maiora
supplicia succedūt.
Huilitatis ergo signū
in statua puericie rex
nū probasti: cū aucti. ta-
lū est regnū celoz. **Sed**
tū dnē tibi excellentis-
sio atq; optio conditori.
et vctōri vniuersitatis.
deo nūo grās: & si me
puerū tm̄ eē voluisses.
Erā em̄ etiā tūc viue-
bā: atq; senaiebā. **Meā**
q̄ incolōmitatē. vestigi-
um secretissime vnitatis
exquira: cui⁹ cure ha-
bebā. **kustodiebā** mte-
riore sensu itegritatē
sensui meoz: m q̄ ipis
p̄ruis. p̄ruaz q̄ vez
cogitacoibus. veritate
delectabar. **falli** nole-

bam. memoria uigebam.
locutione istruabar. ai-
ticia mulcebar. fugie-
bam dolore. abiectioem.
ignorantiam. Quid in
tali astante non mirabi-
le atque laudabile? At
ista omnia dei mei donasti:
non mihi ego dedi hec. set bo-
na sunt. et hec omnia ego.
Bonus ergo est qui fecit
me. et ipse est bonum me-
um. set illi exulto hominibus
omnibus. quibus etiam pu-
er erit. Hoc enim pecca-
bam quod non in ipso. sed in
creaturis eius. me at-
que ceteras voluptates.
sublimitates. veritates
querere. atque ita irru-
ebam in dolores. confusio-
nes. errores. Gratas tibi
dulcedo mea. et honor
meus. et fiducia mea.
Deus meus gratias tibi
de donis tuis. Sed tu mihi
ea serua. ita enim serua-
bis me. et augebuntur
et proficientur que dedisti
mihi. et ero ipse tecum. quod
ut sim tu dedisti mihi.

Explicit liber primus
Incipit liber secundus.

Recordari vo-
lo transactas
feditates me-
as. et carna-
les corruptiones anime me-
e. non quod eas amem. sed ut
amem te deus meus.
Amore amoris tui facio
istud. recolens vias me-
as nequissimas in amari-
tudine recogitacionis mee.
ut tu dulcescas mihi. dul-
cedo non fallax. dulcedo
felix et securus. et colli-
gens me a dispersione
in qua frustratus discissus
sum. dum ab uno te auersus
in multa euaniui. Exar-
si enim aliquando in inferis in
adolescencia. et siluestre
ausus sum variis et um-
brosis amoribus. et con-
tabui spes mea. et con-
trui coram oculis tuis.
placens mihi. et place tu-
piens oculis hominum. Et
quid erat quod me delect-
tabat? non amare et a-
mare. Sed non tenebatur.

12.
modus. ab auro usque ad a-
mmum. quatinus est lutosus
limes amicitie: sed exala-
bantur nebule de limosa
concupiscentia carnis et
starebra pubertatis: et
obnubilabant atque obfus-
cabant cor meum. ut non dis-
cerneretur serenitas di-
lectionis: a caligine libidi-
nis. **U**triusque in confuso ef-
tuabatur. et vapiebat. ibe-
rallam etatem. per abruptam
aviditatem: atque mersabatur
gurgite flagitiorum. **I**nua-
luerat super me ira tua:
et nesciebam. **O**bsordueram
stridore cathene mortali-
tatis mee: pena superbie
aure mee: et ibam longuis
a te. et sinebas: et iacta-
bar. et effundebatur et dif-
fluebam et ebulliebam per
fornicationes meas. et tace-
bas. **O** tardum gaudium me-
um tacebas tuum: et ego
ibam porro longe a te.
in plima et plima sterilia se-
mina dolorum: superba deiectione:
et iniqua lassitudine.
Quis in modula

vetur erupnam meam. et
nouissimam rem fugaces
pulchritudines in usu non
tevet. eorumque rem suavitati-
bus metas perficeret.
ut usque ad conjugale litus
exestuarent. fluctus eta-
tis mee: si tranquillitas
in eis non poterat esse si-
ne procreandorum liborum
contenta: sicut prescripsit.
lex tua domine. **Q**ui formas
et propaginem mortalita-
tis nostre. potens imponere le-
nem manum. ad tempa-
mentum spirituum a para-
diso tuo seclusam. **N**on e-
nim longe est a nobis omni-
potencia tua et cum longe
sumus a te. **A**ut certe som-
num nubium tuorum vigilan-
tibus aduertem. tribula-
tionem autem carnis habe-
bit huiusmodi. **E**go autem
vobis parco. **E**t bonum est homi-
nibus mulierem non tangere. **H**omines
qui sine uxore est cogitati
ea que sunt dei. quomodo place-
at deo. qui autem in ultimo
modo uictus est cogitati ad
ea que sunt mundi quomodo

plateat uxori. **H**as ergo
voces exaudire vigilan-
tior. et absasus propter vi-
num celorum. felicior expectare
amplexus tuos. **S**i
efferebui miser sequens
impetum fluxus mei relicto
te. et excessi omnia legitima
tua. nec euasi flagella
tua. **Q**uis enim hoc mor-
talium. **S**ed tu semper ad-
eras misericorditer seui-
ens. et amarissimis asper-
gens offensivibus omnibus
illucitas iocunditates me-
as. ut ita quidem sine of-
fensione iocundari. et ubi
hoc possem non inven-
rem quidquam propter te domine.
propter te qui fingis dolorem
in precepto. et peccatis uti sa-
nes. et occidis nos ne-
moriatur abs te. **U**bi
eram. et quod longe exulabam
a deliciis domus tue.
anno **anno** illo sexto de-
cimo etatis carnis mee.
cum accepit in me scriptum.
et totas ei manus dedi-
vesane libidini. licentio
se per dedecus humanum.

Illicite autem per leges tu-
as. non fuit cura eorum tue-
te excipere me mirum in modum.
si cura fuit tamen ut discere
rem sermonem facere quod op-
timam et persuadere dicti-
one. **E**t anno quidem illo in-
termissa erant studia me-
a. **Q**ui in reducto a ma-
dauris in qua vicina
urbe iam ceperat literature
atque oratorie percipien-
de gratia peregrinari. lon-
ginquo in apud Kartagi-
nense peregrinacionis super-
tus preparabantur. auro
sitate magis quam opibus
preis. municipis thagaf-
censis. ad modum tenuis.
Cui narro hec. neque enim
tibi **hec** deus meus. sed
apud te narro. hec gene-
ri meo. generi humano.
quantulacumque ex pericu-
la mecedere potest in istas me-
as literas. **E**t ut quid hoc.
fuit videlicet et ego et quis-
quis hec legit. cogitemus
de quod profundo claman-
dum sit ad te. set quod propriis
auribus tuis. si cor con-

futens et vita ex fide e:
Quis emi no extollebat
 laudibus tuc hoieim pa
 tre meu: q ultra vires
 rei familiaris sue ipe
 deti filio. **Q**uidquid
 longe pegrinanti studi
 oz ca opus esset. **A**nul
 toz em cuiu longe opu
 lencioz: nullu tale ne
 gociu p liberis erat.
Cu mtea no sataget i
 dem pe qualis crestem
 tibi aut q castus eem:
 diumo eem difertus. vl
 desertus potius a cultu
 ra tua deus. **Q**ui es v
 nus verus et bonus do
 minus agri tui cordis
 mei: **S** ubi sexto illo
 decio anno mtposito oti
 o ex necessitate domesti
 ca feriatus ab omi stola
 ai parentibus ee cepi. ex
 cesserut capud meu ve
 pres libidinu. et nulla
 erat eradicans manus.
Quimo ubi me ille pe
 m balneis vidit pubes
 cente. et iqueta indutu
 atolefencia. quasi iam

ex hoc i nepotes gestiret.
 gaudens mei idicauit.
 gaudens vmolencia i
 qua te mudus iste obli
 tus est: creatorē suū. et
 creaturā tuā pro te a
 mauit: de vno iuisi
 bili. peruersē atq: incli
 nate i ima volūtatē
 sue. **S** mris i pectoe
 iā mchoaueas templū
 tuū: et exordiu scē ha
 bitatois tue. **N**ā ille ad
 huc cathecuminus. et h
 recens erat. **I**taq: illa
 exsiluit pia trepidatioe
 ac tremore: Et quus
 m nodū fidelit. timuit
 tū vias distortas. i qui
 bus ambulat qui po
 nit ad te tergu et nō
 faciem. **H**eu michi. et
 audeo dice: tacuisse te
 deus meus cū ire abs
 te longius. **I**ta ne tu
 tuc tacebas m: Et au
 erant nisi tua verba
 illa p nrem meā fide
 le tuā. q cantasti m
 aures meas: nec inde
 quidq descendit i cor

Deuocō mris

ut facerem illud. Solebat
enim illa et secreto ut me
mimi monuerat. cum solli
titudinem igenti. ne formi
caver. maxime ne adulte
rare au⁹ quoniam uxorem. Quoniam
in momitus muliebres
videbantur. quibus obtinere
perae erubescerem. Illi
autem tui erant et nescie
bant. et te tace putabant.
atque illam loqui. per quam in
tu non tacebas. et in illa
tu contempnebas a me
filio eius. filio ancille
tue. seruo tuo. Sed nescie
bant. et preceptis ibant tanta
cecitate. ut inter coetaneos
meos meos puderet me
minoris detectoris. quoniam
audiebant eos iactitantes
flagitia sua. et tanto glo
riantes magis. quanto ma
gis turpes essent. Et li
bebat facere non solum libi
dine facti. verum etiam lau
dis. Quid dignum est vi
tuperatione. nisi vitium.
ego ne vitia verum vitiosior
fiebam. Et ubi non sub
erat. quo admissio equa

ter perditis. fingebam me
fecisse. quod non feceram. ne vi
derer abiectior. quo eram
inocentior. et ne uilior
herrer. quo eram castior. Ecce
cum quibus comitibus iter
agebam platearum babilome.
et volutabar in cenam eius
tamquam in cynamonis et un
gentis preciosis. et in umbi
lico eius. tenacius harem
Calcabat me inimicus in
uisibilis et seducebat me.
quod ego seductilis eram. Non
enim et illa quam iam de medio
babilonis fugerat. sed ibat
in ceteris eius tardior. minus
carnis mee. Sicut monu
it me pudicitiam ita curauit
uit. quod de me a viro suo
audierat. Jam quod pestilens
aerosum et in posterum periculo
suum sentiebat coherere ter
mino conjugalis affectus.
si vescaui ad vinum non po
terat non curauit hoc. quod
metus erat ne impediret
spes mea compede uxoria.
Non spes illa quam in te fu
turi seculi habebat me.
Sed spes luxuriam. quas ut

nossem / minus volebat
parens utq. Ille q. de te
prope nichil cogitabat:
de me autē iama? illa
autē q. nō solū nullo det-
mento. s; etiā nōnullo ad-
iumento ad te adipsen-
dū. p̄futura existabat
vsitata illa studia docti-
ne. Ita em̄ comicio recolēs
ut possū mores parentū
meorū. Relaxabant? etiā
m̄ ad ludendū habene.
Ultra temperamentū seui-
tatis. i. dissolucione affec-
tionū variar? et i om̄b?
erat caligo m̄cludens m̄
deus meus severitate vi-
tatis tue. et prodibat tam
q̄ ex adipe iiquitas mea.
Furtū certe punit lex tu-
a dnē? et lex scripta in
cordibus homī. quā ne
ipā quidē delet iiquitas
Quis n. fur equo animo
furē patitur? nec copio-
sus ad actū iopia; et e-
go furtū face? volui. et fe-
ci: nulla compulsus eges-
tate: n̄ penuria et fasti-
dio iusticie et sāgnā mi-

14
quitatis. Nā idfuratus
sū qd' m̄ habūdabat. et
multo melius. nec ea re
volebā frui quā appete-
bā: s; ipō furto et pctō.
Arbor erat pirus i via
mā nrē vmeē. pomus o-
nusta. nec forma nec sa-
pōc illecebrosis. ad hanc
executiendā atq; aspor-
tandā nequissimū adoles-
centuli preximus nocte
i tempesta. quousq; ludū
de pestilencie more in a-
reis p̄duxerāmus. et ab-
stulim? inde onera igen-
tia nō ad nrās epulas. s;
vel p̄cienda portis? si
aliquid inde comedim?
dū tamē fieret a nobis.
q; eo libēt quo nō licēt.
Ecce cor meū deus meus.
ecce cor meū: qd' misera-
tus es i ymo abyssi. Di-
cat tibi nūc ecce cor me-
um quid ibi querebat
ut eem̄ gratis malus.
et malicie mee cā nul-
la esset. nisi malicia fe-
da erat. et amavi eam:
amavi p̄re: amavi de-

fectū meū. Non illud ad
qd' deficiebā. sed defm̄ me
um ipm̄ amauit turpis
aīe, et dissiliens a fina
mento tuo ī ext'iniū.
de nō decore ad sed de decus
appetens. Etenī spēs ē
pulchris corpoibus. et
auro. et argento. et oīb'.
et ī contactu carnis. con
gruētia valet. pluri
mū: ceteris q' sensibus
est. sua cuiq' accommoda
ta modificatio corporū.
Habet & honoz tempal:
et ipitandi atq' superā
di potencia: suū decus.
Unde & v̄ndicte auuiditas
ozitur: et tamē ī cūcta
hęc adipiscenda nō est
egrediendū abs te dnē:
neq' deuiandū a lege tu
a. Et vita qua hęc viuū
mus habet illecebrā su
am: p̄t' quēdā modū
decoris sui. et quemena
am: cū hīs omnibus īfi
mis pulchris. Amicitia
quoq' homī. caro nodo
dulcis ē: p̄t' v̄mitatē de
multis amimis. **P**ropt'

Uniuersa hec atq' huius
modi p̄t' admittitur:
Dū imoderata ī ista m̄
clinatione: cū extrema
bona sint. meliora et sū
ma deserūtur. **T**u dnē
deus nr̄: et veritas tua
et lex tua. **H**abent em̄
et hec īma delcāciones.
Si nō sicut deus meus
qui fecit oīa: q' ī ipō de
lectatur iustus: et ipē ē
deliciē r̄cōz corde. **C**ū i
taq' de fatimoz queitur
qua cā fm̄ sit: credi nō
solet: n̄ cū appetitus adi
piscendi alicui' illoz bo
noz q' īfima diximus
eē potuisse apparere:
aut metus amittendi.
Pulchra sūt em̄ et deco
ra: q'q' p̄ bonis superio
ribus et beatificis abiet
ta et iacencia. **H**omicidi
um fecit. **C**ur fecit: **A**da
mauit eius cōiugē. aut
p̄dū. aut voluit dep̄da
ri vnde viueret. aut ti
muit ab illo aliquid ta
le amittē: aut lesus vl
tisi se exarsit. **N**um ho

15.

micidū sine causa faceret.
 Ipō homicidio delectatū
 quis crediderit. Nā et de
 quodā dcm̄ est recordi.
 et nimis crudeli hoīe.
 qd̄ gratuitu pocus mal⁹
 atq; crudelis erat. **P**dit
 ta ē tamē cā: ne p̄ ocū
 inquit torpescēt man⁹
 aut animus. **Q**uāc̄ id
 quoq; cur ita: ut scilicet
 illa execratōe steler. **t**ap
 ta urbe honoēs ip̄eria di
 uicias assequeretur: et
 taretet metu legū: et di
 ficultate rez: propt̄ iopi
 am rei familiaris et con
 scienciā steler. **N**ec ip̄e
 igitur tantū amaui
 facinora sua. **S**z utiq;
 aliud: cui⁹ cā et illa fa
 ciebat. **Q**uid ego in te
 miser amaui. **O** furtū
 meū. **O** facin⁹ illud me
 um nocturnū: sextideci
 m̄ am̄ etatis mee. non
 em̄ pulchr⁹ eras: cū fur
 tū eēs. **q̄** vero aliquid es.
 ut loquar ad te. **P**ulch
 erant poma illa q̄ fura
 ti sumus: qm̄ creatura

tua erat pulcherre om̄.
 creator om̄ deus: bone
 deus sūmū bonū et bonū
 rez meū. **P**ulchra erāt
 illa poma: s; nō ip̄a cō
 cupiuit aīa mea. **A**use
 rabilis. **E**rat michi em̄
 melioz copia: illa autē
 d̄cep̄si tm̄ ut furarer.
Nam d̄cepta p̄ca epu
 latus inde sola iiquita
 te qua letabar fruens.
Nā et si quid illoz poma
 zū intrauit i os meū:
 condimentū ibi facin⁹
 erat. **E**t nūc dn̄e deus
 meus q̄ro quid me i fur
 to delectauerit. **E**t ecce
 sp̄es nulla est. non dicosi
 cut i equitate atq; pru
 dencia. s; neq; sicut in m̄
 te hoīs atq; memoria et
 sensibus et vegetante
 vita. **N**eq; sicut speciosa
 sūt sidera et decora locis
 suis. et terra et mare ple
 na fetibus: qui succedūt
 nascendo decedentibus.
Nō saltē ut ē quedā defec
 tua species et umbrati
 ca: vicis fallentibus.

.. Iste carmina bellū habuit cū ro
 manis qd̄ salustius eleganti stilo
 describit.

Nam et superbia celsitu-
 diem imitatur: cū tu sis
 vnus super oīa deus ex-
 celsus. Et ambitō quid
 n̄ honores querit et glo-
 riā: cū tu sis p̄ cūctis ho-
 norandus vn⁹ et glorio-
 sus ieternū. Et seuicia
 ptātū timei vlt. quis at-
 timendus: nisi vnus d̄s.
 cuius ptāti eripi a sub-
 trahi quid pt. qn̄ a ubi-
 aut quo. vel a quo pt.
 Et blandicie lastimena-
 um amari volūt. Sed
 neq; blandus est aliqd
 tuā caritate: nec amat
 quidq; salubius quā illa
 p̄ cūctis formosa et lūo-
 sa veritas tua. Et curi-
 ositas affectae videtur
 studiū scīe: cū tu oīa sū-
 me noueīs. Ignorancia
 quoq; ipā. atq; stulticia
 simplicitatis et inocēcie
 nouē tegitur: qz te sim-
 plicius quidq; nō reppi.
 Quid te autē inocenci-
 us: qn̄ quidē opera sua
 malis inimica sūt. Et
ignavia quasi quietē

appetit. que vero quies-
 cta p̄ter d̄mī. Luxuria:
 facietatē atq; habūdā-
 tiā se cupit vocari. Tu
 es autē plenitudo: et in-
 deficiens copia incorrup-
 tibilis suauitatis. Effu-
 sio liberalitatis obten-
 dit vmbra. S; bonorū
 om̄ largitor affluētissi-
 mus tu es. Auarcia ml-
 ta posside vlt: et tu pos-
 sides oīa. Inuidia de ex-
 cellencia litigati quid te
 excellencius. Ira vmdic-
 tā querit: te iustus qz
 vmdicat. Timor īsolita
 et repentiā exhorrescit
 rebus q̄ amanti aduer-
 sancia: dū p̄cāneti securi-
 tati: t̄ em̄ quid īsolitū
 quid repentinū. aut qz
 aut te sepat qd̄ diligis.
 aut ubi nisi apud te fir-
 ma securitas. Tristitia
 rebus amissis atabescit:
 quibus se oblectabat: cu-
 piditas: qz ita sibi nollet
 sicut t̄i auferri nichil p̄t
 Ita formtat̄ aiā cū auer-
 titur abs te: et q̄rit ext̄i

16.
te ea que pura et liqui
da nō iuēnt. nī cū redit
ad te. Peruersē te imitā
tur omēs. qui longe se a
te faciūt. et extollūt se
aduersū te. Sz etiā sic te
imitando. iudicat creatō
re te eē oīs nature. et ide
o nō eē quo a te oīmō t
cedatur. Quid ergo i il
lo furto ego dilexi. et i
quo deū meū vel uiaose
atq; peruersē imitatus
sū. an libuit facē q̄tra
legē. salti fallacia q̄ po
tentatu nō poterā. ut
mancā libertatē captiu
imitaret. faciendo ip̄ime
qd nō liceret. tenebrosa
oīpotencie similitudinē.
Ecce ē ille seruus. fugiēs
dm̄i suū. et consecutus
vmbra. O putredo. O
monstrū uite et mortis
profunditas. Potuit ne
libe qd nō licebat. nō ob
aliud nisi quia nō lice
bat. Quid retribuā do
mino. qd recolūt hęc me
morā mea. et aiā mea
nō metuit. Inde diligā

te dn̄e et grās agā et cō
fitear noi tuo. qm̄ tanta
dimisisti mī mala. et ne
faria operā mea. Gr̄e
tue deputo et misericor
die tue. q̄ pccā mea tā
q̄ glaciem soluisti. gr̄e
tue deputo. et quetiūs
nō feci mala. Quid em̄
nō facē potui. qui etiā
gratuitū factū amaui.
et oīa mī dimissa eē fa
teor. et q̄ mea sponte feci
mala. et que te duce nō
feci. Quis est hom̄. qui
suā cogitans infirmitā
te. audet uiribus sub t
bue castitate. atq; inocē
ciā suā. ut minus amet
te. quasi minus ei neces
saria fuit misericordi
a tua. qua donas pccā
queris ad te. Qui em̄
vocatus a te secutus ē
vocē tuā. et uitauit ea
q̄ me de me ip̄o recordā
te. et fatentē legit. nō
me derideat. ab eo me
dico egrū sīnari. a quo
sibi prestitū ē. ut nō e
grotaret. uel potius ut

minus egrotaret, et i-
deo te tantūde imo vō
amplius diligit: q̄ per
quē me videt tantis pec-
catorū meorū languori-
bus exui: p̄ eū videt se
tantis peccatorū languori-
bus nō iplūti. Quem
frat̄m habui aliquñ mis-
m hñs quē nūc recolēs
erubescō: maxie i illo fuz-
to i quo ipm̄ furtū ama-
ui: nichil aliud. cū et ip-
sū eēt nichil. et eo ipō
ego miserior: et tamē sol⁹
id nō fecissem sic recor-
dor: aīm tuū meū: sol⁹
oīō nō fecissem. Ergo ama-
ui ibi etiā q̄sorcū eorū
cū quibus id feci. Nō gō
nichil aliud q̄ furtū a-
maui: imo vero nichil
aliud. q̄ et aliud nichil
est. Quid est reuera: q̄s
est qui doceat me. n̄ qui
illuāt cor meū et disc-
mit vmbrae ei⁹. Quid
est quod m̄ venit i me-
te: querē. et discute et
considera: q̄ si tuū a-
maxē poma illa q̄ fu-

5
ratus sū. et eis frui cupe-
rem. possem etiā solus
si satis esset cōmitte illā
miquitatē. qua puenire
ad voluptatē meā: nec ^{p̄nē}
confricacione consciorū
ammoz. accendēm pru-
ritū cupiditatis mee.
S; qm̄ i illis pomis au-
piditas m̄ nō erat. ea <sup>al' volū-
tas</sup>
erat i eo facmoē: quā fa-
ciebat q̄sorcū sil' peccā-
cū. Quid erat ille affec-
tus animi? Certe enim
plane turpis erat nimis:
et ue m̄ erat qui habebā
illū. S; tamē quid erat?
Delicta quis intelligit?
Casus erat. quasi titilla-
to corde. qd̄ fallebamus
eos qui hec a nobis fieri
nō putabant: et vehemē-
ter nolebant. Cur ergo
eo me delectabat qd̄ id n̄
faciebā solus. an q̄ etiā
nemo facile solus ridet.
nemo quidē facile. S; tñ
etiā solos et singulos ho-
mines cū aliis nemo
p̄ns ē: vnicuius cuius aliquñ?
Si aliquid nimie rididm̄

vel sensibus occurrit: vel
 aū. At ego illud solus nō
 facere: nō facem oīō non
 solus. Ecce est corā te dō
 meus vna recordatō aū
 mee. Solus nō facere fur
 tū illud. i quo me nō libe
 bat id qd furabar: s; q; fu
 rabar: qd me solū facere
 prorsus nō liberet. nec fa
 cerem. O minus iimica
 amicitia, seductio men
 tis iuestigabilis: ex lu
 do et ioco nocendi auidi
 tas. et aliem dampni ap
 petitus. nulla lucti mei.
 nulla vltascendi libidiē.
 S; cū dī eamus faciam?
 et pudet nō eē ipudentē.
 quis experitur istā tor
 tuosissimā et iplicatissi
 mā nodositatem: feda ē:
 nolo i eā intendē. nolo
 eā vidē. Te volo iusticia
 et inocentia: pulchra
 et decora. honestis iudic
 et msaciabili scietate
 Ques ē apud te valde:
 et vita iperturbabilis.
 Qui itrat ad te. intrat
 in gaudiū dñi sui. et n̄

timebit: et habebit se op
 tiē in optiō. Defluxi abs
 te ergo. et erravi deus
 meus. nimis deuius ab
 stabilitate tua i adoles
 centia: et fcs sui in re
 gno egestatis.

Explicit lib' secundus
Incipit tertius

TEm karthagi
 nē. et circūstax
 pebat me vn
 diq; sartago
 flagiciosoz amor. nō
 dū amabā. et amare
 amabā: et secrecioē in
 digencia oderā me mi
 nus indigentē. Que
 rebā quid amare amās
 amare. Et oderā scū
 tate. et viā sine musi
 pulis. qm̄ fames in e
 rat intus ab interioē
 cibo te ipō deus meus:
 et ea fame nō esuriebā.
 s; erā sine desiderio ali
 mentoz icorruptibilū:
 nō quia plenus eis erā:
 s; quo iamoz: et fastidi
 osioz. Et iō nō bene va
 lebat aū mea. et vltē

rosa. proiiciebat se foras
miserabiliter. scalpi aut
auida contactu sensibi
liu. **S**z si nō hrent aīaz:
nō utiq; amarentur a
mare et amari. Dulce
nī erat magis si **Z** amā
tis corpe fruerer. **Ve**
nā igitur amicitie coi
quinabā sordibus con
cupiscencie. candore q;
eius obnubilabā de tar
taro libidis. **E**t tamen
fedus atq; ihonestus. e
legans et urbanus eē
gestiebam: habūdanti
vanitate. **K**ui **Z** ma
more quo cupiebā capi
Deus meus misericor
dia mea. quanto felle
nī suauitate illā et q;
bonus aspersisti. q; et
amatus sū. et peruem
occulte ad vniculū fru
endi. et colligabat letis
erupnosis nexibus. ut
cederet virgis ferreis az
dentibus. **Z**eli et suspi
cionū. et timorū et iraz
atq; iraz. **R**apiebant
me spectacula theatra:

plena ymaginibus mi
seriarū mearū. et fomitib;
ignis mei. **Q**uid ē qd i
bi homo vlt. dolere. cū
spectat. luctuosa et tra
gica. que tamē pati ipē
nollet: et tamē pati vlt
ex eis dolore spectator?
Et dolor ipē est voluptas
eius: quid ē nisi misera
bilis infamia. **N**ā eo ma
gis eis mouetur quisq;
quo min⁹ a talibus af
fectibus sanus est. **Q**uā
quā cū ipē patitur mi
seria. cū alijs cōpatitur
misericordia dici solet.
Sz qualis tandē miseri
cordia i rebus fictis et
stemtis. **N**on em̄ ad sub
uemendū prouocatur
auditor. s; tm̄ ad dolen
dū iuitatur: et auctori
eaz ymaginū amplius
fauet. cū amplius dolet.
Et si calamitates ille
hom̄ vel antique vel
falsē sic agantur. ut q;
expectat nō doleat. ab
scedit inde fastidens et
reprehendens: si autem

doceat. maneat intentus
 et gaudens. **f**acine ergo
 amantur et dolores. cer
 te ois hō gaude vlt. **A**n
 cū miser eē nemine libe
 at. libet tamē eē miseri
 corde. **Q**uod qz nō sine do
 lore est. hac vna cū amā
 tur dolores. et hoc de il
 la vena amicitie est. **S**z
 quo vadit. quo fluit. ut
 quid decurrit i torrente
 pias bullientis. estus i
 manes thetraz libidmū.
 i quos ipā mittatur. et
 vertitur per nutū ppū.
 de celesti serenitate detor
 ta. atq; deiecta. **R**epudi
 etur ergo misericordia.
Nequaq;. **E**rgo ament
 dolores aliqui. s; caue m
 iudiciā aiā mea. sub tu
 tore deo meo. deo prim
 noz. et laudabili et su
 per exaltato i oīa secula
Cauē i iudiciā. neq; em
 nūc nō misereoz. s; tūc
 in theatris congaudebam
 amantibus. cū sese frue
 bantur per flagicia. q;
 ius hec ymaginarie ge

theatri
 m.

venit i ludo Spectaculi.
Cū autem sese amittebat.
 quasi misericors contris
 tabat. et vtrūq; delcā
 bat tamē. **N**ūc vero ma
 gis misereoz gaudentē
 m flagicio. q; velut du
 ra perpeffū detimento p
 miciose voluptatis. et a
 missione misere felicitat
 tis. **H**ec certe verior mi
 sericordia. s; nō m ea de
 lectat dolor. **N**ā et si ap
 probatur officio carita
 tis qui dolet miser. mal
 let tamē vtiq; nō eē qd
 dolet. qui germinatus
 misericors est. **S**i em est
 maliuola benuolencia.
 qd fieri nō pti. et ille q;
 veraciter sinceriter q; mi
 seret. cupere eē misicors
 ut misereatur. **N**ō nul
 lus itaq; dolor approbā
 dus. nullus amandus
 est. **H**oc em tu dnē d's
 qui aiās amat. longe la
 te q; purius q; nos. et i
 corruptibilis misereis.
 qd nullo dolore sancias.
Et ad hec quis ydoneus?

At ego tuū miser dolere
amabam. et querebam
ut esset quod dolerem:
quā mī i erupna aliena.
et falsa et saltatoria. ea
magis placebat actio
histrionis meq; allucie
bat vehementius: qua
mī lacrimae excuciebant.
Quā autē mir: cū ifelix
pecus aberrans a gre
ge tuo. et ipaciens cus
todie tue. turpi stabic se
daret. Et inde erant do
lor amoris. nō quibus
alcius penetrarer: nō
em amabā talia perpe
ti. qualia expectarem.
S; quibus auditis et
fictis. tamq̄ m superfici
cie raderet: quos tamē
quasi unguis scalpen
cū. feruidus tumor. et
tabes. et sames horrida
consequeretur. stalis
vita mea. **N**ūquid vi
ta erat deus meus. Et
circūvolabat sup me
fidelis a longe miseri
cordia tua. **I**n quan
tas iniquitates dista

Bui: et saclega curiosita
te secutus sū. ut deserē
te te deducēt me ad ima
et ifida et curūuentori
a obsequia demorōz:
quibus imolabā scā
mea mala: et i omibus
flagellabas me. **A**usus
sū & m celebritate solemp
nitatū tuaz. mtra pa
rietes ecclesie tue. concu
piscē et agē negociū. p
curandi fructus mor
tis: vnde me verberasti
grauibus pemis: sed
nichil ad culpā meā.
O tu pgrandis miseri
cordia mea deus meus.
refugiū meū a terribi
libus nocentibus. i qui
bus vagatus sū pfidē
ti collo: **A**d longe sece
dendū a te. amans vi
as meas et nō tuas:
amans fugitiuā liber
tatē. **H**abebant et illa
studia que honesta vo
cabantur ductū suū.
intuentē fora litigiosa:
vt excellēm i eis. hoc
laudabilior quo frau

dulenciaz. tanta e ceca
 tas homi. de ceitate &
 glouanciu. set maior
 ia eca i scola rethoris:
 et gaudeba superbe. et
 tuebam typo. qm longe
 sedacioz dne tu scis, et
 remotus oio ab euersio
 mbus quas faciebat eu
 so. res, hoc emi nome
 seniu et dyabolicu vel
 isigne vrbamitatis est:
 mter quos vueba pu
 dore ipudenti. qz talis
 no era. et ai eis eca. et
 amicitis eoz delectabar
 aliqui. A quoz semper
 facis abhorreba. hoc est
 ab euersionibus quibus
 ptue isectabantur igno
 toz veretudia. qm pro
 turbarent gratis illu
 dendo. atqz in pascendo
 maluolas leticias suas.
 Nichil e illo actu simili
 us actibus demomoz.
 Quid itaqz verius qe
 uersozes vocarentur. ku
 si plane pus ipi atqz p
 uersif: deridentibus eos
 et seducantibus fallacia

abus occulte spiritibus:
 i corpore quo alios urrite
 amanti et falle. Inter
 hos ego ibecilla tu et
 te disceba libros eloque
 cio i qua emine cupieba
 sine dampnabili et ven
 toso per gaudia vamtu
 tis huane. et vsitato ia
 discendi ordine perueue
 ra in libz qdam cuius
 da aceroms: cuius lin
 gua fere omes miranti
 ptus no ita. S; lib ille
 ipuis exhortacione con
 tinet ad philosophia: et
 vocatur hortencius.
 Ille vero lib mutauit af
 fectiu meu. et ad te ipm
 dne mutauit ptes me
 as: et vota ac desideia
 mea fecit alia. Diluit
 in repente ois vana spes:
 et imortalitate sapie co
 cupiscebā estu cordis i
 credibili: et surge ia ce
 perā ut ad te redirem.
 no emi ad acuenda lin
 gua. quod videbar eme
 matins mercedib: ai
 agem annu etatis unde

Vicesimū iā defūcto prē
an̄ biennū. Non ergo ad
acuiendā linguā referē
bā illū libz. neqz in locu
cionē s; qd̄ loquebatur
persuaserat. qm̄ arde
bam deus meus. qm̄ ar
debā reuolae a terrēis
ad te. et nesciebā quid a
geres meū. Apud te est
enī sapiā. Amor autē sā
pientie nomē est grecū.
Grecū h̄t̄ philosophiam.
quo me attendebāt ille
libz. Sūt qui se ducant
per phiām. magno z blā
do et honesto noīe colorā
tes et fucantes errores
suos. et tpe omēs qui ex
illis et sup̄ temporibus
tales erant. Notant̄ in
eo libro et demonstrant̄.
et manifestant̄ ibi salu
tifera illa qm̄omicō sp̄s
tui. per seruū tuū bonū
et piū. Et videte ne q̄s
vos decipiat p̄ phiām et
ianē seductionē secūdu
tradicionē hom̄. secūdu
elementa hui⁹ mūdi. et
nō secūdu xpm̄. qz i ip̄s

ihabitat oīs plenitudo
diuinitatis corporaliter
Et ego illo tempore scis tu
lumē cordis mei. qm̄ nō
dū in hęc explicita nota e
rant. Hoc tamē solo de
lectabar i illa exhortacōe.
qz nō illā a illā sectā. s;
ipām quecūqz esset sapiē
ciam. ut diligerē et
quererē et assequerē et
tenerē. atqz amplexarer
fortiter. Excitabar sermo
ne illo. et attendebam. et
ardebā. et solū me i tan
tā flagrantia restange
bat. qd̄ nomē xpi non e
rat ibi. Quā hoc nomen
secūdu misericordiā tuā
Dnē. Hoc nomē saluato
ris mei filij tui. i ip̄o ad
huc lacte matris tenerū
cor meū pie biberat. et
alte retinebat. et quid
quid s̄i hoc noīe fuisset
q̄uis leatū expolitū et
veridicū. nō me totū ra
piebat. Itaqz istitui a
minū itende i scriptu
ras sc̄is. et vide quales
essent. Et ecce video rem

nō cōpētā superbis neq;
 nudatā pueris. s; mcessu
 huilem. successu excelsam
 et velatā musterns: et
 nō erā ego talis ut itra
 re i eā possēm: aut mcli
 nae ceruicē ad eius gres
 sus. nō em̄ sicut modolo
 quoz ita sensi. cū attendi
 ad illā scripturā. S; visa
 est m̄ idignā: qm̄ tullia
 ne dignitati cōparem:
 Tumor em̄ meus refugi
 ebat: modū eius: et aci
 es mea nō penetrabat
 iteriora eius. Descriptū
 illa erat que crescit cū
 puulis. S; ego dedigna
 bar eē puulis: et turgi
 dus fastu. m̄ grandis vi
 debar. Itaq; icidi in ho
 mines superbe deliran
 tes. carnales nimis et
 loquaces: i quoz ore laqi
 diaboli: et vistū confectū
 q̄mixtione sillabar: no
 minis tui: et dñi ihū c̄
 ti. et paciti consolatoris
 nr̄i sp̄s s̄c̄i. hec noīā nō
 recedebant de ore eoz s;
 tenuis sono et strepitu li

gue ceterz eoz iane veri.
 set dicebant veritas et
 veritas: et multi eam di
 cebant m̄. et nusq; erat
 i eis. S; falsa loquebā
 tur. nō de te tm̄ q̄ v̄e vei
 tas es: s; de istis clem
 tis hui⁹ mūdi creaturis
 tuus: de quibus s; vera
 dicentes phōs tr̄isgredi
 debui p̄ amore tuo m̄
 p̄r: Summe bone. pulch
 tudo pulchroz om̄. O
 veritas. veritas: q̄ it̄e
 eciā tuē medulle ai mei
 suspirabāt: t̄. cū te illi so
 narent m̄ frequent̄ et
 multiple. voce sola: et li
 bris multas et igentib⁹.
 Et illa erant fercula. i
 quibus m̄ esurienti te.
 iferebatur pro te sol et
 luna pulchra opera tu
 a. s; tr̄i opera tua non
 tu: nec ipā p̄ma. Hora
 em̄ spūalia opera tua
 q̄ ista corpora. q̄uis
 lucida et celestia. At ego
 nec priora illa: s; te ipā
 veritas. i qua nō est cō
 mutatio nec momēti

al. solem

obubriatio esuriebam et
siacebam: et apponeban-
tur adhuc mihi in illis se-
culis fantasmata splen-
dida quibus iam melius
erat amare istum solum sal-
tem istis oculis. **V**erum quod il-
la falsa animo decepto per
oculos. et tamen quod te pu-
tabam manducabam. non
auide quidem: quod nec sapi-
ebas in ore meo sicuti es.
neque enim tu eras illa fig-
menta iamam: nec nut-
ebar eis. sed exhauriebar
magis. abus in somnis
silius est abis vigilam
autem: quo tamen dormien-
tes non aluntur. **D**ormi-
unt enim. **A**t illa nec filia
erat ullo modo tibi: sicut
nunc mihi locutus es: quod in-
erant corporalia fan-
tasmata. falsa corpora: quod
bus certiora sunt vera
corpora ista que videmus
visu carneo siue celestia
siue terrestria cum petu-
dibus et volatilibus.
Videmus hec et certiora
sunt quam cum ymaginam ea:

et rursus certius yma-
ginamur ea. quod ex eis sus-
picamur alia grandio-
ra et infinita: que omnino nulla
sunt: qualibus ego tunc pas-
cebar in animabus et non pas-
cebar. **A**t tu amor meus
in quem deficio ut fortis sim:
nec ista corpora es que videntur
quod quod in celo: nec ea es que non
videmus ibi: quod tu ista con-
didisti. nec in sumis tuis
condicionibus habes.
Quanto ergo longe es
a fantasmatibus illis me-
is. fantasmatibus corporum.
que omnino non sunt. **Q**uibus t-
aocis sunt phantasie cor-
porum: que sunt: et eis cer-
tiora corpora que tamen non
es. **S**ed nec anima es que vita
est corpus. **I**deo melior vi-
ta corporum. certior quam quod cor-
pora: sed tu vita es animarum:
vita vitarum viuens in te ipsa:
et non mutas vita anime
mee. **U**bi ergo mihi tunc e-
ras. et quod longe pegrina-
bar abs te. exclusus et
a portorum siliquis quos
de siliquis pascebam.

21.
Quanto enim meliores
gramaticorum et poetarum
fabellae quam illa decipula.
Nā versus et carmen et me-
dea volans. utiliores cer-
te quam quicquam elementa va-
rie fucata. propter quicquam
antra tenebrarum. quae omnia nū-
lla sunt et occidit creden-
te. Nā versus et carmen
ad vera pulmenta trans-
fero. volante autem mede-
am. et si cantabam non asse-
bam. et si cantari audie-
bam. non credebam. Illa autem
credidi. **De** ve quibus gra-
dibus deductus sum in pro-
funda inferi. quippe la-
borans et estuans inopia
veritatis. cui te deus meus. ti-
bi enim confiteor. qui me
miseratus es et nodum con-
fitente. cum te non secundum
intellatum mentis quo me
prestare voluisti beluis.
sed secundum carnis sensum qui
venit. Tu autem eras mit-
tior ultimo meo. et superior
sumo meo. Offendi illam
mulierem audacem inopem
prudenciam. enigma salo

momis. Sedente super sel-
lam in foribus et dicente
Panes occultos libenter
edite. et aquam dulcem fur-
tivam bibite. qui me seduxit.
quae iuveni foris habitan-
tem in oculo carnis mee.
et talia ruminantem ap-
prehevit. qualia pro illius voras-
sem. Nesciebam enim aliud
verum quod esset. et quasi acutule
mouebam. ut suffragaret
scleris deceptoribus cum a
me quererent. unde malum.
et utrumque forma corporea
deus simretur. et hirci
capillos et ungues. et
utrumque iusti existimandi es-
sent. qui hirci. uxores mul-
tas simul. et occiderent
homines. et sacrificarent de
animalibus. quibus reb-
ignarus perturbabat. et
recedens a veritate. ire
in eam mihi videbar. quae non
noueram malum non esse
nisi privationem boni usque
ad quod omnia non est. **Quod**
vni vitam. cuius vitae usque
ad corpus erat. oculis.
et animo usque ad phantasma.

et nō nouerā deū eē spi-
ritū. nō cui membra ef-
fenti per longū et latū.
nec cui esse moles eēt.
q̄ moles ī parte minor
est. qm̄ ī toto suo. Et si
īfinita sit. minor ē m
aliqua pte certo spacio
definita. qm̄ p īfinitū:
et nō est tota ubiq̄ sic.
sp̄s sc̄b. sicut deus. et qd
ī nobis esset scdm̄ q̄ es-
semus siles deo. et rē ī
scriptura dicemur ad
ymaginem dei. Proprius
ignozabā. et nō noue-
rā iusticiā verā iterio-
rē nō ex consuetudinē
iudicantē. S; ex lege
rectissimā dei oīpotentis.
qua formarentur mo-
res regionū. et diez p
regionibus et diebus.
cū ipā ubiq̄ ac semp
eēt. nō alibi alia. nec
alias aliter. scdm̄ qm̄
iusti essent abraham et
ysaac et iacob et moy-
ses et dauid et illi oēs
laudati ore dei. S; e-
os ab ip̄itis iudicari

ū quos iudicantibus
ex huāno die. et uniuersos
mores huām gene-
ris ex pte moris sui me-
tuentibus. Tamq̄ si q̄s
nescius ī armamentis.
quid cuiq̄ mēbro accō-
modatū sit. ocrea velit
caput contegi. et galea
calcari. et murmur et
qd nō apte quemat. a
ī uno die idicō a pme-
ridiāis horis iusticiā q̄
q̄ stomachet. nō sibi cō-
cedi quid venale pponē.
q̄ mane concessū est. a
ī una domo videat ali-
quis tractari mamb.
a quoq̄ seruo. qd facere
nō smatur qui pocula
nministrat. aut aliqd
post presētia fieri. qd
an mensā phibeatur.
et idignetur cū sit unū
habitaui et una fa-
milia. nō ubiq̄ atq̄ oī-
bus idem tribui. sic sūt
isti. qui idignantur cū
audierit illo seculo licu-
isse iustis aliqd. qd isto
nō licet iustis. et q̄ illis

22.
aliud p̄cepit deus. istis
aliud p̄ temporalibus
causis. cū eadē iusticia v-
triq; seruerit. cū i vno
horē. et i vno die. et i vnis
edibus. videat aliud ali-
mēbro congruē. et aliud
iā dudū liquisse. et post
horā nō lice. quiddā in
illo angulo permitti a-
uiberi. qd̄ i isto iux̄. vete-
tur et v̄ndicetur. Nū-
quid iusticia varia est
et mutabilis. S; tempa
quib; p̄sident. nō p̄iter e-
ūt. tempa em̄ sūt. hoies
autē quor; vita super ter-
rā breuis est. q; sensu n̄
valent causas contexe-
scloz; poz; aliaz; q; gen-
tū. quas expti nō sūt.
cū h̄is quas expti sūt
vno autē corpe. vel die.
vel domo facile p̄nti vi-
de. quid cui mēbro. qui-
bus momentis. quib;
ptibus p̄soms ve cong-
at; i illis offendūt. Hic
seruūt. Hec ergo tūc ne-
sciebā et nō aduertebā.
et ferebāt v̄ndiq; ista o-

oculos meos. et nō vide-
bam et cantabā carmi-
na. et nō m̄ licebat po-
nē pedē quēlib; iubilz.
S; i alio atq; alio met-
aliter atq; aliter. et in
vno aliquo versu nō oi-
bus locis eūdē pedē. Et
ars ipā qua canebā nō
habebat aliud alibi. S;
oīā fil. Et nō ituebar ius-
ticiā. cui seruient boni
et sci hoies. longe et ex-
cellencius atq; sublimi-
h̄re fil. oīā q̄ p̄cepit. et
nulla ex pte variari.
et tamē varijs tempo-
ribus nō oīā fil. S; p̄pa
distribuentē ac p̄cipiē-
tem. et rephendebā ce-
cus p̄os p̄cēs. nō solū
sicut deus iubēt atq; i-
spiraēt vtentes p̄ntib;
v̄m quoz; sicut deus ve-
uelaret futura p̄nūciā-
tes. Nūquid aliqui aut
aliquibus iūstū ē di-
lige deū ex toto corde.
ex tota aiā. ex tota mē-
te. et dilige proxim̄ tā-
quā te ipm̄. Itaq; flagi-

aa que sūt contra natu-
rā ubiq; ac semper detes-
tanda atq; p̄menda sūt:
qualia zodomitarū fue-
rūt. que si oēs gentes
facient. eodē criminis rea-
tu diuina lege tenerent.
q̄ nō sic fecit hoīes ut se
illo vtentur mō. Violatū
quippe ipā societās q̄ aī
deo nobis cē debet. aī ea
dem natura cuius ille
auctor est. libidīs puer-
sitate polluitur. Que
autē contra mores homī
sūt. flagitia. p̄mōz di-
uersitate vitanda sūt:
ut pactū iter se ciuita-
tis a gentis consuetu-
dine vel lege firmatū:
nulla cuius a peregrin
libidiē violetur. Tur-
pis em̄ est oīs pars. uni-
uerso suo nō congruēs.
Cū autē deus aliquid q̄
morē aut pactū quoz
libet iuberet. et si nūq̄
ibi factū est. faciendū est:
et si omissū istaurandū.
et si institutū nō erat. i-
staurandū est. Si em̄ re

gi licet i ciuitate cui ius
nati iube. qd' neq; ante
illū quisq; nec ipē ūq̄
iusserat. et nō q̄tra socie-
tate ciuitatis eius obtē-
peratur. ymo cont' socie-
tate nō obtempatur. ge-
nerale quippe est pactū
societatis huāne obediē-
regibus suis. quātoma-
gis deus regnator vni-
uersē creature sue. Ad
ea q̄ iusserit sine dubita-
tione seruiendū ē. Sic
em̄ i ptatib; societatis
huāne. maior ptās mi-
norū p̄mittit. ita deus
oībus. Item i facinorib;
ubi libido est. nocendi. sū
p̄ contumeliā. sū p̄ iuu-
riā. et vtrūq; vel vlcis-
cendi cā. sicut i iunio in
iunio. vel adp̄stendi
alicui; extra comodi.
sicut latrodiatori. vel
euitandi mali. sicut ei
qui timetur. vel i iude-
to sicut i felicioz misē-
rior. aut i aliquo prof-
peratus. ei q̄ sibi equa-
ri timet. aut equalem

dolet. vel sola voluptate
 te alieni mali. sicut specta-
 tores gladiatorum. aut
 uisores aut illusores:
 quorumlibet. Hec sunt ca-
 pita iniquitatis que pullu-
 lant inuadendi et spec-
 tandi et sentiendi libidi-
 ne. aut una aut duab⁹
 ear. aut simul omnibus:
 et uiuitur male. aduer-
 sus tria et septem psalteri-
 um decem cordarum decalogum
 tuum deus altissime et dul-
 cissime. **S** que flagitia
 in te qui non corrueris?
 vel que aduersus te faci-
 mora cui noceri non potest.
S hoc uindictas que in se
 homines perpetrant: que et cum
 in te peccant ipse faciunt
 in animas suas. et mentitur
 iniquitas sibi. **S** in corru-
 pto ac pervertendo na-
 turam suam quam tu fecisti
 et ordinasti. vel in mode-
 rate utendo concessis
 rebus: vel in non concessa
 flagrando in eam usum qui
 est contra naturam. aut
 retinentur auro. et uerbis

scientes aduersum te:
 et aduersus stimulum
 calcitrantes. **A**ut cum
 disruptis limitibus hu-
 mane societatis letantur
 audaces inuadendi concili-
 acionibus. aut diremco-
 nibus: prout cuique delect-
 auerit aut offenderit.
Et ea fuit cum tu dereli-
 queris fontem uite. qui es
 unus et uerus creator
 et regum uniuersitatis:
 et inuadenda superbia dili-
 gitur in parte unum falsum.
Itaque pietate humili redi-
 tur in te et purgas nos
 a consuetudine mala: et
 propitius es peccatis confite-
 tur: et exaudis gemitum
 compeditorum: et soluis
 a uinculis que nobis
 fecimus: si iam non eriga-
 mus aduersus te cor-
 nua false libertatis: a-
 uaricia plus habendi
 et dampno totum admit-
 tendi: amplius aman-
 do proprium inimicum te omni
 bonum. **S** inter flagitia
 et facinora et in malis

tas iniquitates sunt peccata
proficiantium: que a bene
iudicantibus. et vitupe
rantur ex regula perfec
tionis: et laudantur spe
fructus: sicut herba segetis
Et sunt quedam filia vel fla
gicio vel facinorosa: et non
sunt peccata, quia nec te offen
dunt dominum deum neminem nec
socialia consortia: cum con
ciliantur aliqua in usu
vite congrue temporis, et incer
tum est an libidine habendi.
aut puniuntur corrigendi
studio. peccata ordinata.
et incertum est an libidine no
tendi. Multa itaque facta
quae hominibus improbanda vi
derentur. testimonio tuo
approbata sunt: et multa
laudata ab hominibus. te
teste dampnantur: cum se
pe se aliter habere spes facti: et
aliter scientis animus
atque articulis occulti tem
poris. Cum vero aliquid
tu repente inusitatum: et
improvisum invenias. et si aliter
hoc uideris: quoniam causa
imperii tui pro tempore

occultes: et quoniam contra
pactum sit aliquorum hominum
societatis: quis dubitet
esse faciendum: quoniam ea iusta
est societas hominum quae seruit
tibi. Sed bene qui te imperas
se sciunt. Fuit enim omnia a
seruientibus tibi: vel ad ex
hibendum quod ad presentis opus
est: vel ad futura praenunci
anda. Hec ego nesciens:
iridebam illos sanctos suos
et prophetas tuos. Sed quid a
gebam cum iridebam eos. nisi
ut irideret abs te. sensi
atque paulatim perductus
ad eas nugas. ut crede
rem facti plorare cum decer
pitur: et matrem eius az
bore lactis lacrimis: quoniam
tamen facti si coedisset aliquis
sanctus. alieno sane non suo sa
le decerptam. misceret uisce
ribus. et anhelaret de
illa angulos. Immo vero
peticulas dei gemento
in oratione atque ructantio:
que petiule summi et uel
dei. ligate fuissent in illo
pomo. nisi elata scilicet dente ar
ventre soluerentur. et

Et credidi miser magis
 esse misericordiam prestā
 dam fructibus terre: q̄
 hoibus propter q̄s nas
 cerentur. Si quis em̄ e
 surrens petēt. qui ma
 melheus nō esset: quasi
 capitali supplicio damp
 nanda buccella videtur.
 si ei daretur. Et misisti
 manū tuā ex alto. et de
 hac profunda caligie e
 ruisi auam meā. cū p
 me flēt ad te mīr mea
 fidelis tua: amplius q̄
 flent matres corporea
 funera. Videbat em̄ illa
 mortē meā ex spū que
 habebat ex te: et exau
 disti eā dnē: exaudisti
 eā: nec desperasti lacri
 mas eius. cū profuen
 tes rigarent terrā sub
 oculis eius. i oī loco ora
 tiois eius: exaudisti eā
 Nā unde illud sompniū
 quo eā consolatus es.
 ut uiuē me secū crederet
 et haberet mecū eandē
 mensā i domo qd̄ nolle
 ceperat. Auersans et de

testans blasphemias ex
 rois mei: vidit em̄ se stā
 tem i quadā regula lig
 nea: et aduementē ad
 se uiuenē splendidū hi
 larē atq; arridentē sibi:
 cū illa esset merens et
 merore confecta. Qui cū
 causas ab ea quesisset
 mesticie sue. cotidianaꝝ
 q; lacrimaꝝ. Docendi ut
 assolet nō discendi gra
 tia. Atq; illa respondit
 set. perditioem meā se
 plange: iussisse illū quo
 secuta esset atq; amonu
 isse ut attendet et videt
 ubi esset illa: ibi esse et
 me. Quod illa ubi at
 tendit: vidit me iuxta
 se i eadē regula stantē.
 Unde hoc. nisi q; erant
 aures tue ad cor eius.
 O tu bone omps qui sic
 curas unūquēq; nrm̄
 tamq; solū cures: et sic
 oēs tamq; singulos. Vn
 illud qd̄ cū mī narra
 set ipm̄ visū. et ego ad
 id trahē conarer. ut illa
 se potius nō desperaret

no

futura esse quod era: conti-
nuo si aliqua hesitatio
non inquit. **N**on enim in dic-
ta est. ubi ille ibi et tu:
sed ubi tu. ibi et ille. **C**on-
fiteor tibi domine recorda-
tione mea quantum recolo.
quod sepe non tacui amplius
me isto per matrem vigi-
lante viso tuo: quod tanta via-
na interpretatio falsitate
turbata non est. et tanta cito
vidit. quod videndum fuit.
Quod ego certe antequam die
isset non videram: et iam cum
fuisse commotum. quod ipse som-
no que ferre pie gaudium pro
futuro ad consolacionem pre-
sentis sollicitudinis tanto
ante predictum est. **N**am nouem
ferme anni secuti sunt: quibus
ego in illo limbo pro-
fundi. ac tenebris falsi-
tatis. cum sepe surgere cona-
rer: et grauius allude-
rer: voluntatus sum. **C**um
tamen illa vidua casta pia
et sobria quales amas.
iam quidem spe alacror. sed
fletu et gemitu non seg-
nior: non desinet. **H**oris

omnibus orationum suarum te
me plangere ad te: et in-
trabant in conspectum tuum
peccata eius: et me tamen
dimittebas adhuc volui
et inuolui illa caligine: et
dedisti alteri visum inter-
rum quod recolo. **N**am et mul-
ta pretereo. propter quod et
propero ad ea que me ma-
gis urgent confitei tibi:
et multa non memini. **D**e-
disti ergo alteri per sac-
dotem tuum quedam episto-
lam nutum in eam. et exci-
tatum in liberis tuis: quod
cum illa feram rogasset ut
dignaretur mecum collo-
qui: et refelleret errores me-
os: et doceret me mala-
ce doceri bona. **F**aciebat
enim hoc si quos forte pro-
dones inuenisset: **N**olu-
it ille: prudenter sane
quantum sensi postea scin-
dit enim me adhuc esse in-
doctum. eo quod inflatus es-
sem nouitate heresis il-
lius. et nonnullis questi-
unculis iam multos impe-
ritos exagitassem. sicut

illa idcirco ei. s. in
 quit sine illu ibi. et tm
 roga pro eo dnm: ipse le
 gendo reppiet: quis ille
 sit error. et quata ipie
 tas. Simul et narrauit
 se quoq; puulu a seduc
 ta matre sua datu fuis
 se manicheis. et oes pene
 no legisse tm. vni etiam
 septitasse libros eoz: sibi
 q; apparuisse nullo qtra
 disputante et quicente
 q; eeti illa secta fugienda:
 itaq; fugisse. Que cu il
 le dixisset. atq; illa nollet
 acquiesce: s. mstaret ma
 gis deprecando et vbertim
 flento ut me videret. me
 ai differet. ille ia substo
 machans tedio: mde in
 quit a me mulier: ita vi
 uas: fieri em no pt. ut si
 lus istar lacrimar: pe
 reat. Quod illa ita se
 accepisse inter colloquia
 sua mecu sepe recorda
 batur: ac si te celo sonu
 isset. *Amm*

Explicat liber tertius
 Incipit liber quartus

De eodem tem
 pus annor
 noue. ab vn
 de vicesio an
 no etatis me
 e. usq; ad duo
 de tcesimu seducebam
 et seducebam. falsi atq;
 fallentes. i vany cupi
 ditatibus. et pala per
 doctnas quas liberales
 vocant. occulte aut flo
 noie religiois hic super
 bi ibi religiosi. ubiq; va
 niat popularis glorie
 sectantes i auitate usq; ad
 theatros plausus et con
 tensiosa armina. et ago
 ne coronar. fenear. et sp
 tauloz nugas. et i tem
 pancia libidm. Ille au
 purgari nos ab istis for
 dibus expectantes cu
 hys qui appellarent. et
 et sca afferrem. estas. De
 quibus nobis i officia
 qualiculi sui fabricaret
 angelos et deos. p quos
 liberaremur. et sectabar
 ista atq; faciebā cu ami
 cis meis per me ac mecu

fugitiosus

illac

Deceptis, irideant me
arrogantes et nondū
salubriter prostrati et
elisi a te deus meus.
Ego tñ confitear tibi de
decora mea i laude tua
Dime me obsecro. et da
m arcure pñti memo
ria pteritos circuitus
errois mei et imolae t
hostia iubilacois. Qd
em su ego m su te. nisi
dux ipcepis. aut quid
su ai m bene est. nisi
sugens lac tuu. a fru
ens te abo qui no cor
rupitur. et quis ho est
quilibz ho. ai sit ho. s
iridebant nos fortes et
potentes. nos aute m
mi et iopes ofiteamur
tibi. Doceba i illis an
m s artem rethoricae et
victoriosa loquacitate
victus cupiditate ven
deba. Chaleba tñ dne
tu scis bonos hre discipu
los. sicut appellantur
boni. et eos sine dolo do
ceba. dolos. no quibus
contra caput inocetis

agerent. S; aliqui pro
capite nocentis. et deus
vidisti de longiquo lab
sante i lubrico. et i mul
to fumo scitillante fide
mea qua exhibeba m
illo magisterio diligen
tibus vanitate. et que
rentibus mendaciu so
cns eoz. In illis am s
vna habeba no eo qd le
gitimu vocatur coniugi
o cognta. s; qua ida
gauerat vagus ardor
libidis. ~~atq~~ iops prude
cie. S; vna tñ ei quoq
seruas thori fide i qua
sane expiret exemplo
meo. quid distaret mti
quigalis placati modū
qd federatu esset gene
randi gra. et pactu li
bidmosi amoris. ubi p
les et contra votu nas
citur. quauis nata ia
cogati se diligi. Recolo
et ai m theatra armis
certame iure placuisset.
mandasse m nescio qd a
ruspice quid ei dare vel
lem mercedis ut vitam!

me autē feda illa sacra-
 menta detestati et ab-
 horiati rēdisse. nec si co-
 rona illa esset imorta-
 liter aurea. muscā pro
 victoria mea necari me
 sine. **N**ecaturus em̄ eāt
 ille i sacrificijs suis am-
 mancia. et illis hōrib⁹
 iuitaturus n̄ suffra-
 gatura demoma vide-
 batur. **S** hoc quoq; ma-
 li nō ex tua castitate
 repudiavi deus cordis
 mei. **nō** em̄ amae te
 nouerā. qui n̄ fulgōes
 corporeos cogitae nō
 nouerā. talibus em̄
 figmentis suspirans
 aīa. nōne fornicatur
 abs te. et fidit i falsis.
 et pascat ventos. **S** vi-
 delicet sacrificiū pro
 me nolle demoibus. q̄
 bus me illa supsticōe
 p̄ sacrificiā. **Q**uid
 e em̄ aliud ventos pas-
 te. q̄ ip̄os paste. **H**oc
 ē errando eis eē volup-
 tati atq; derisui. **I**deo
 q̄ illos planos q̄s ma-

thematicos vocant pla-
 ne ofiūle non desistebā.
 qd̄ quasi nullū eis eēt
 sacrificiū. et nulle pre-
 ces ad aliquē sp̄m̄ ob-
 diuinacionē dirigenti.
 qd̄ tñ xp̄iana et vera
 pietas consequenti re-
 pellit et dampnat.
Bonū est em̄ confitei
 tibi dn̄e. et dice. mise-
 re mei. cura aīam me-
 am qm̄ peccāui tibi. ne-
 q; ad licenciā peccandi
 abuti indulgencia tua.
S memisse dn̄ice votis
Ecce sanus factus es.
 iā noli peccare. ne qd̄
 tibi deterius contingat.
Quā totā illi salubritate
 interficē conantur.
 cū dicūt. de celo tibi ē
 icuitabilis causa pec-
 candi. et venus h̄ fecit.
 aut saturnus. aut mars.
 scilicet uti hō sine culpa
 sit. caro et sanguis et
 superba putredo. culpa
 dus sit autē celi ac sice
 ⁊ creator et ordinator.
Et quis ē hic n̄ deus

COB

nē suauitas et origo
iusticie qui reddet vni
cuiq; scdm̄ eius opera.
et cor contritū et huilia
tū deus nō spernit.

Erat eo tempore vir sa
gax et medicie artis p
itissimus atq; i ea no
bilissim⁹. qui pro consule
manu sua coronā illā
agomsticā iposuerat
nō sano capiti meo. **S**
nō ut medicus. nā illi⁹
morbi tu sanator qui
resistis superbis. huili
bus autē das gram.
Nūquid tñ **S** p̄ illū senē
defuisti n̄ aut destitisti
mederi aie mee. q̄ e
n̄ factus ei erā famili
arior et eius sermomi
bus. Erant em̄ sine v
borū cultu. vniacitate
smiaz iocūdi et graues
assiduus et fixus iherē
bam. **I**bi cognouit ex
colloquio meo libris
genecliatorū eē me dedi
tū. benigne ac p̄ne mo
nuit ut eos abiceim.
Neq; curā aut operā

rebus utilibus necessari
am illi vanitati frustra
ipendē. dicens ita se il
la didicisse ut victus ei⁹
professionē p̄mis etatis
sue annis deferre voluis
set. quā vitā deget. et si
ypocraten intellexisset et
illas utiq; las potuisse
intelligē. et tamē nō ob
aliā causā se postea illis
relictis. medicinā assēcu
tū. nisi q̄ eas falsissimas
comperisset. **E**t nollet
vir grauis. decipiendis
homib⁹ victū quere.
At tu iquit. quo te i hoib⁹
sustentas. rethorica te
nes. **H**anc autē fallaci
am libo studio. nō neces
sitate rei familiaris sc̄
taris. quo magis te n̄ o
portet de illa arte. q̄ eā
tā p̄fē diste elaborauit
q̄ ex ea sola viuē volui.
A quo ego cū quesissem.
quā cū ergo facim̄ ut ml
ta mde vera pronūcia
rentur. **R**espondit ille
ut potuit. v̄i sortis hoc
facē. in rez natura usq;

27.
quaq; diffusa. **S**i em de
pagnis poete tuu' p'ia.
longe aliud canentis at
q; intendentis ai forte
quis consulit mirabilit
consonus negotio sepe v
sus exiret. **C**urandū nō
eē dicebat. si ex aiā huā
na superioe aliquo istic
tu nesciente quid i se fiet.
nō arte. **S**ed forte sonaēt
aliquid. qd' i terrogātis
rebus. factis q; concmet
Et hoc quidē ab illo vel
p illū parasti m' et qd
ipē pteā p meipm que
rem i memoria mea de
limasti. **T**uc autē. nec
ipē nec carissim' meus
nebrudius. adolescens
valde bonus et valde cau
tus. **A**rridens totū illud
diuinacionis genus. p
suade' m' potuerūt ut
hec abiterē. qm' me am
plius ipōz auctoz mo
nebat auctoritas. et nō
lū certū quale querebā
toqumentū adhuc iue
nerā. quo m' sine ambi
guitate apparēt q' ab eis

consultis vera dicentur
forte vel sorte. nō arte m
spectoz fidez. **D**idici ill'
āms quo p'mū tpe. m
nuncupio quo natus sū
doce' ceperā. cōpauerā
amicū societate studioz
nimis carz. coeui m' et cō
florentē floe' adolescentie.
Mecū puer creuerat. et
pariter i scolā ieramus.
pariter q; lustramus.
Si nondū erat sic ami
cus q'q' ne tūquidē. sic'
est vera amicitia. q' nō
ē vera. n' ai eā tu agglu
tinab. inter iherentes t' ca
ritate diffusa i cordib'
neis. p' spm' scm' qui da
tus ē nobis. **S**i tamen
dulcis erat nimis. **C**oac
ta feruore pariliū studi
oz. **N**ā et a fide vca q'
nō germanitus et pem
tus adolescens tenebat.
deflexerā eū i supsticio
sas fabellas. pernicōsas.
Propter quas me plan
gebat m'. **M**ecū iā et
rabat i aiō. ille hō. **E**t
nō poterat aiā mea sū

nō bñ

qua

illo. Et ecce tu imminēs
torso fugituoꝝ tuozū
deus vlcionū et fons
misericordiāz simul q̄
conuertis nos ad te mi
ris modis. Ecce abstu
listi hoīem de hac vita
cū vix expleuisset aīnū
ī amicitia mea: suau
mī sup oēs suauitates il
lius vite mee. Quis
laudes tuas enuāt. vn⁹
ī se vno quas expertus
est: quid tuē fecisti deus
meus? et q̄ īuestigabil
abissus iudicioꝝ tuoz̄.
Cū em̄ laboraret ille fe
bribus: iacuit diu sū se
su in sudore letali. Et
cū desperaretur bap
tizatus est nesciens me n̄
curanteret p̄sumente id
ret me potius qd̄ a me
acceperat: aīam eius nō
quod ī nescientis corpe
fiebat. longe autē alit
erat. Nā recreatus est:
et saluus factus: statim
q̄ ut p̄mū cū eo loqui
potui. Potui autē mox
ut ille potuit qn̄ nō dis

cedebā et nimis pende
mus ex iūce. Tempta
m apud illū irride tam
q̄ et illo irrisuro meā
baptismū q̄ acceperat
mente atq̄ sensu absen
tissimus. Sed tū se iā ac
cepisse didicerat. At ille
itā me exhorruit ut mi
micā: amonuitq̄ mira
bili et repentiā libtate
ut si amicus eē vellem:
talia sibi dice desinerem
Ego autē stupe fcs atq̄
turbatus distuli omēs
motus meos ut cōuales
cet p̄us: ceti q̄ p̄doneus
vibus validudis: cū quo
age possi quod vellem.
S: ille ip̄e abreptus de
mentie mee ut apud te
seruaretur consolatiom
mee: post paucos dies
me absente repetitur fe
bribus: et defūgitur: q̄
doloē est contenebratū
cor meū: et quidq̄ aspi
cēbā mors erat: et eāt
m̄ priā supplicū et p̄
na domus mira īfeli
tas: et quidq̄ cū illo cō

28.
municauerā sine illo in
cruciatu imane vterat.
Exspectabant eū vndiqz
oculi mei. et nō dabatur.
et odērā oīā q̄ nō hēnt
eū. nec mī dicē iā pote
rant. ecce venet. sicut
tū vūcti qm̄ absens eāt.
Et fr̄s erā ip̄e mī mag
na questio. et iterroga
bā aīam meā quac̄ tris
tis eēt. et quac̄ contur
baret me valde. et mch
il nouerat. responde mī.
et si dicebā spera i deū.
iuste nō obtemperabat.
q̄ verior erat. et melior
hō. q̄ carissimū amise
rat. q̄ phantasma mī
quod sperae uibeatur.
Solus fletus erat. dul
cis mī. et successerat ami
co meo i delictis animi
mei. Et nūc dn̄e iā il
la transierūt. et tempore
lentū est. vlnus meū.
Possū ne audire abs te
qui veritas es. et admo
ue aūrē cordis mei ori
tuo. ut dicas mī cur fle
tus dulcis sit miseris.

An tu quous ubiqz afflis
longe abiecasti a te miseri
am nrām; Et tu i te ma
nes. nos autē i expime
tis volumur. et tū nī
ad aures tuas plorare
mus. nichil residui de
spe nrā fiet. Vnde igitur
suauis fructus de
amaritudine carpitur
vite. gemē et fle et sus
pirae et conqueri. An
hō. ibi dulce est. q̄ spera
mus exaudire te. recte
istud i precibus. q̄ desi
derū peruemendi ha
bent. Nūquid i doloe
amisse rei. et luctu quo
tūc operiebar. neqz e
mī sperabā reuuisse
illū. aut hoc petebam
lacrimis. s; tūc dolebam
et flebā. miser enī erā
et amiserā gaudiū me
um. An et fletus res
amara est. et p̄ fasti
dio rerū quibus frueba
mur. et dū ab eis abhor
remus delcati. Quid
autē ista loquor. nō
enī tempus querendi

110
nunc est. **S**ed confitendi
tibi, miser erā et miser
est oīs animus vinctus
amicicia rerū mortalū.
et dilamatur cū eas a
mittit. et tūc sentit mi
seriā qua miser est. et an
q̄ amittat eas. Sic em̄
ego erā illo tempore et
flebā amarissimē. et req̄
escebā ī amaritudinē. Ita
miser erā et habebā ca
riore illo amico meo. vi
tā ipām miserā. Nam
q̄uis eā mutare vellem.
nolle tū amittē magis
q̄ illū. Et nescio. an vel
lem vel pro illo. sicut de
horeste et pilade traditū
si nō fingitur. qui vellet
pro iuice vel sil' mori.
q̄ morte penus eis eāt
nō sil' viuē. S; ī me ne
scio quis affectus nimis
contrarius huic ortus
erat. et tedū viuendi
erat ī me grauissimū.
et metus moriendi. cre
do quo magis illū ama
bam. eo magis mortem
q̄ m̄ abstulerat eum.

tamq̄ acrotissimā inimi
cam odērā et timebā. et
eā repente consupturā
oēs hoies putabā. q̄ illū
potuit. Sic erā oīo me
mim. Ecce cor meū dō
meus. ecce intus vidē q̄
memi spes mea. q̄ me mi
das a talū affectionū
imūdia dirigens oai
los meos ad te. et eucl
lens de laqueo pedes me
os. Jurabam ceteros
mortales viuē. q̄ ille q̄
quasi nō moritur. dilex
erā. moriturus erat. et
me magis. q̄ ille alter
erā. viuē illo mortuo
mirabar. bene quidā
dixit de amico suo. Di
midū aīe sue. Nā ego
sensi aīam meā et aīam
illius. vnā fuisse aīam
ī duobus corporibus.
et ideo m̄ horroi erat
vita. q̄ nolebā dimidi
viuē. Et ideo forte mori
metuebā. ne totus ille
moreretur. quē multū
amauerā. O demencia
am. nescientē diligere

hoiēs huāniter **O** scilicet
 hoiēm imoderate huā
 na patientē. qđ ego tuē
 erā. Itaq; estuabā. sus
 pirabā. flebā turbabar.
 nec requies erat. nec cō
 silii. Portabā em cōsist
 sam et cruentā aiām me
 am ipacientē portaria
 me. et ubi eā ponerem
 nō iuenebā. nō i ame
 nis nemoribus. nō in lu
 dis atq; cantibus. nō i
 suaue olentibus locis.
 nec i quibus apparatis.
 neq; i voluptate cubil
 et lei. nō demq; i libis
 atq; carminibus atq; es
 cebat. Horebant oīa et
 ipā lux. et quidquid nō
 erat quod ille erat. in
 probū et odiosū erat.
 pter gemitū et lacrimas
 nā in eis solis aliquan
 tula requies. ubi autē
 inde auferebatur aiā
 mea. Generabāt me gū
 di sarcina miserie. Ad
 te dnē leuanda erat et
 curanda. sciebā. s; nec
 valebā nec volebā. eo

magis q; nō in eras a
 liquid solidū et firmū
 tū de te cogitabā. nō e
 in tu eras. s; vanū fan
 tasma. et error meus e
 rat. deus meus. si cona
 bar eā ibi ponē ut req
 escēt per iane labebat.
 et iter rubeat sup me.
 et ego in remanserā.
Infelix locus. ubi nec eē
 possē nec inde recede.
 Quo em cor meū fugēt
 a corde meo. quo a me
 ipō fugem. quo me nō
 sequer. Et tū fugi de
 priā. Anis em eū q
 rebant oculi mei. ubi e
 um vide nō solebat. at
 q; a thagastensi oppido
 veni kartagiēm. Non
 vacant tempa. nec ocio
 se voluūt. per sensu
 nrōs faciūt i aiō mira
 opa. **E**cce venebant. ve
 mebant et pteribant.
 de die i diem. et venē
 do et ptereūdo iserebat
 in spes alias. et alias
 memorias. et paulatī
 resarciebant me p̄stimis

in fine
 mundi

geneibus delectationū.
quibus cedebat dolor
meus ille. s; succedebat
nō quidē dolores alii. cē
tū aliorū dolor. nā vñ
me facillē. et ī itima do
lor. ille penetrauerat. n
q; fuderā ī harenā aīaz
meā. diligendo mortu
rū ac si nō mortuū.
Maximē me repabāt atq;
retreabāt aliorū amito
rū solatia. cū quibus a
mabā qd̄ pro te ama
bā. et hoc erat ingens
fabula et longū men
daciū. cuius adultima
confractioē correpeba
tur mens mīa. priens
ī auribus. s; illa mī fa
bula nō moriebatur. si
quis amicorū meorū mo
riretur. alia erat que
m eis amplius capie
bāt. amnū colloqui. et
cōride. et vicissim bem
uole obsequi. simul le
ge libros dulciloquos.
simul mīgari. et simul
honestari. dissentire m
terdū sine odio tamq̄

ipē homo secū. atq; ipā
rarissā dissentione con
dire consensiones pluri
mas. doce aliquid iuice
aut disce ab iuice. deside
raē absentes cū molesti
a. suscipere. uementes cū le
ticia. Hinc atq; huius
modi signis. a corde amā
cū et redamancū pro
cedentibus per os. per li
guā. p̄ oculos. et mille
motus gratissimos qua
si fomitibus conflare a
mimos. et ex pluribus
vnū face. Hoc ē qd̄ dili
gitur ī amicis. et sic di
ligitur. ut rea sibi sit hu
mana conscia. si nō a
mauerit redamantem.
aut si amante nō reda
mauerit. nichil q̄rens
ex eius corpe. p̄ter iudi
cia beniuolentiae. Hinc
ille luctus si quis moi
atur. et tenebre dolor.
et versa dulcediē ī ana
ritudine. cor madidū. et
ex amissa vita mouen
cū mors uiuentū.
Beatus qui amat te. et

Actus 9. p̄udētia

nō hōia s̄guli. bñ. usq; ad 17
p̄uētiā hęc te nō mouētiā

amici i te: et iunici, ppi
 te. Solus em nullu car
 amittit. cui oes i illo ca
 ri fut: q no amittitur.
 Et quis est iste nisi deus
 nr. Deus qui fecit celu
 et terra. et implet ea q i
 plendo ea fecit. Te nemo
 amittit n qui dimittit:
 et qui dimittit quo it a
 quo fugit. nisi a te placi
 do. ad te irati. Na ubi n
 iuent legē tuā i pena
 sua. et lex tua veritas:
 et veritas tu. deus vtu
 tu couerte nos: et osten
 de faciem tuā et salui e
 rimus. Na quoq vfu se v
 tit aiā hois. ad dolores
 figitur. alibi pter qm in te
 tam et si figitur i pulchr
 is extra te et extra se. q
 m nulla centi n essent
 abs te. q oriuntur et occi
 dunt. et oriendo quasi ee
 mapunt. et crescut ut p
 ficiantur. 2 pfa senescunt
 et intereunt. et no oia se
 nescunt. et oia itereunt.
 Ergo ai oriuntur et ten
 dunt ee. quo magis cele

riter crescut ut sint: eo
 magis festinat ut non
 sint. Sic est modus ea
 ru. tm dedisti eis q par
 tes futi rex. q no futi oes
 fil: s detedendo ac suc
 cedendo agut oes vniu
 su cuius partes futi. Et
 ce sic pagitur et sermo
 nr. p signa sonancia.
 No em erit totus sermo
 si vnu verbu no decadat
 ai sonuerit ptes suas
 ut succedat aliud. lau
 det te ex illis aiā mea
 deus creator om. s; no
 i eis ifigatur glut meo
 more. p sensus corporis
 Eut em quo ibant uti
 non sint. et confindunt
 ea desideris pestilenti
 osis. qm ipa ee vlt et re
 queste amat i eis que
 amat. In illis aute no e
 ubi q no stant fugunt.
 et quis ea sequitur sen
 su carnis. aut quis ea
 qphendit ai psto futi.
 Tardus est em sensus
 carnis. qm sensus car
 nis est. et ip e modus

eius. Sufficiat ad aliud
ad qd' frs est. ad illud
autē nō sufficit ut tene
at tñscurrētia ab in
icio debito usq; ad finē
debitū. In verbo em̄ tu
o per quod creantur ibi
audisti hinc et hucusq;
Noli cē vana aiā mea et
obsurdesce i aure cordis:
tumultu vanitatis tue.
Audi et tu verbū ipm̄
clamat ut redeas. et ibi
est locus quietis iptur
babilis: ubi nō deseritur
amor: si ipē nō deserat.
Ecce illa decedūt: ut ali
a succedant: ut et i oib;
suis ptibus constet infi
ma vniuersitas. Nūq̄
ego aliquo distedo aut
verbū dei: ibi fige mā
sionē tuā: ibi cōmēda
quidq̄ m̄te habes aiā
mea. salti fatigata fal
lacijs: vitati cōmēda
qd̄qd̄ tibi est a veritate:
et nō perdes ad. et re
florescet putria tua: et
sanabūtur oēs languo
res tui: et fluxa tua re

solidabūtur. et renoua
būtur. et constrigentur
ad te: et nō te deponent
quo descendūt. Et sta
būt tecū et pmanebūt
ad semper stantē: ac p
manente deū. Et quid
peruersa sequeris car
nē tuā: ipā te sequatur
conuersa. Quidq̄ per
illā sentis i pte est. et ig
noras totū tuū hec par
tes sūt: et delectat te tñ
Et si ad totū comphen
dendū cēt ydoneus sen
sus carnis tue: ac nō et
ipē i pte vniuersi acce
pisset. p tua pena ius
tū modū. velles ut trā
siret q̄q̄ existat i pnci
a: ut magis tibi oīa
placere. Nā et q̄ loq
mur p eūde sensū car
nis audis. et nō vis v
tiq; stac sillabas s; tñs
uolae ut alie veniat
et totū audias: ita sp̄
oīa quibus vniū aliq̄
constat. et nō sūt oīa
simul ea quibus con
stant: plus delectant

oia q̄ singula si possint
 sentiri oia. **S**z longe hñs
 melior qui fecit oia et ip̄
 se est deus n̄r et nō diste
 dit qz nec succedit ei.
 Si placent corpa dñi ex
 illis lauda et i artificē e
 orz retorq̄ amorē: ne i hñs
 que tibi placent tu dis
 pliteas. **S**i placent aīe m
 deo amentur. qz et ipse
 mutabiles sūt: et i illo
 fixe stabiliūtur. alioqn̄
 uent et perirent. In illo
 ergo amentur. et rape ad
 eū tecū quas potes. **2** dic
 eis. huc amemus. hunc
 amemus. **Ip̄e** fecit hec et
 nō est longe. nō em̄ fecit
 atqz abijt. s̄z ex illo m il
 lo sūt. **E**cce ubi ē. ubi sa
 pit vitas. it̄mus cordi
 est: s̄z cor errauit ab eo.
Redite p̄uaricatores
 ad cor. et ih̄ete illi q̄ fe
 cit vos. state cū eo et sta
 bitis. requiesate in eo:
 et quieti eritis. **Q**uo i
 tis i aspera quo itis.
Bonū qd̄ amatis ab il
 lo ē. s̄z quantū ē ad illū

Bonū ē et suaue. s̄z ama
 rū erit iuste qz iuste a
 matur. deserto illo q̄ q̄
 ab illo ē. **Q**uo vobis
 adhuc. et adhuc ambu
 lae vias difficiles et la
 boriosas. nō est reges. u
 bi queritis eā. **Q**rite qd̄
 q̄ritis. sed ibi nō est. ubi
 queritis. **B**eatā vitā
 queritis. i regione mor
 tis. nō est illic. **Q**uomō
 em̄ btā vitā ubi nec
 vita. et descendit huc
 ip̄a vitā nr̄a. et tulit
 mortē nr̄am. et occidit
 eā de habūdancia vite
 sue. et tonuit clamas
 ut redeamus hinc ad
 eū. i illud secretū vnde
 processit ad nos. **I**n ip̄
 sū p̄mū virgmalem
 uterū ubi ei nupsit hu
 mana creatura. caro
 mortalis. ne semp mor
 talis. **E**t inde velud spō
 sus procedens de tha
 lamo suo. **E**xultauit
 ut gygas ad curren
 dā viam. nō em̄ tar
 dauit s̄z auerit cla

no

f. 310

mans dñs. sc̄s. morte.
vita. descensu. ascensu. cla
mans ut redeamus ad
cor. et iuemamus eū.
Abstessit enī. et ecce hic ē
noluit nobiscū diu esse:
et nō reliquit nos. Illuc
enī abstessit vnde nūq̄
recessit: q̄ mūdus per
eū sc̄s est. et in hoc mū
do erat et venit in hūc
mūdū p̄tōres saluos
facē. cui confitetur aīa
mea 2 sanat a eā. qm̄
p̄tāuit illi. **F**ilii homī
usq̄ quo graues corde.
Nūquid et post descen
sū vite. nō vultis ascē
dē. et viuē. **H**z quo as
cendētis. qm̄ in alto es
tis et posuistis in celo
os vrm̄. **D**escendite
ut ascendatis: et ascē
datis ad deū. **C**ecidistis
enī. ascendendo cō
tra eū. **D**ic eis ista. ut
plorent in cōualle plo
racionis. et sic eos ra
pe tecū ad dñm: q̄ despi
ritu eius hec dices eis
Dic dicens: ardens ig

ne caritatis. **H**ec tūc nō
nouerā. et amabā pul
chra inferiora. et ibā in
profūdū. et dicebam a
mias meas. **N**ū ama
mus ad nō pulchz. **Q**uod
ē ergo pulchz. et quid
est pulchritudo. quid ē
qd̄ nos alliat et concali
at rebus quas amam⁹.
Nisi enī eēt in eis decus
et species: nullomō nos
ad se mouerent. **E**t cū
adiūtebā et videbā in
ipīs corpōibus aliud
eē quasi totū. et ideo pl̄
chz. **A**liud autē qd̄ iteo
deceat qm̄ apte accōmo
daretur alicui. sicut p̄s
corpōis ad vniūsu suū.
aut calciamentū ad pe
dem 2 filia. et ista consi
deratio statuerunt ma
nimo meo. et itimo cor
de meo. et stripi ~~de~~ lib̄
de pulchro et apto. puto
duos aut tres. tu sc̄s d̄s
nā exadit m̄. nō enī ha
bemus eos. s̄ aberrauē
rūt a nobis. nescio qmō
Quid ē autē qd̄ me mo

vit dnē deus meus ut
 ad hierū romane vrbis
 oratorē scriberē illos li
 bros. quē nō nouerā fa
 ae. **S**z amauerā hoīem.
 et doctne fama q̄ illi glo
 ria erat. et quedā ver
 ba eius audierā. 2 pla
 tuerūt m̄. **S**z magis q̄
 placebat alijs. et cū su
 is efferebant laudibus.
 stupentes q̄ ex hoīe sp̄o.
 doctus p̄us grece faciūdi
 e. post ī latina 2 doctor
 mirabilis extitisset. et
 esset scientissim⁹. rez ad
 studiū sapiē ptinencū.
 m̄ placebat. **L**audatur
 homo et amatur absēs.
 vtrū nā ab ore laudā
 tis intrat in cor. audie
 tis amor ille. **A**bsit. **S**z
 ex amante alio. accen
 ditur alijs. **H**inc em̄
 amatur qui laudatur.
 dū nō fallat corde lau
 datois predicari credi
 tur. idest cū amans e
 um laudat. **S**ic em̄ tē
 amabā hoīes ex hoīm
 iudicio. nō em̄ ex tuo

deus meus ī quo ne
 mo fallitur. **S**z tū cur
 nō sicut auriga nobi
 lis. sicut venator stu
 dīs popularibus dif
 famatus. **S**z longe a
 liter 2 grauitet. et ita
 quē admodū et me lau
 dai vellem. **N**ō autem
 vellem ita laudari et
 amari me. ut histones.
 q̄q̄ eos et ipē laudare
 et amare. **S**z eligens
 late q̄ ita notus eē. et
 vel hri odio q̄ sic amai
 rem. **V**bi distribuūt
 ista pondera varioz 2
 diuisoz amor ī aiā v
 na. **Q**uid ē qd̄ amo ī
 alio q̄ rursus n̄ odissē
 nō a me detestarer et
 repellem. ai sic vterq̄
 nrm̄ hō. **N**ō em̄ sicut
 equus bon⁹ amatur
 ab eo q̄ nollet hoc eē
 2 si posset. hoc et de
 histriōne dndū ē qui
 nature nrē socius est.
Ergo ne amo ī hoīe
 qd̄ odi eē cū sm̄ hō. **G**m̄
 de profundū ē ipē hō.

cuius & capillos tu do-
mine nuñatos hēs et nō
minuūtur ī te. et tñ
capilli eius magis nu-
miabiles. q̄ affectus ei⁹
et motus cordis eius.
At ille rethor. ex eo eāt
gnē q̄ sic amabā. ut ve-
llem me eē talem. et er-
rabā typo et arcūfere-
bar oī vento. et nimis
occulte gubernabar
abs te. Et vnde scio.
et vnde certus confite-
or t̄ q̄ illū ī amōe lau-
dancū magis amaue-
rā q̄ in rebus ip̄is de
quibus laudabatur.
q̄ si nō laudatū vitu-
perarent eū idem ip̄i.
et vituperando atq; sp̄-
nendo. ea ip̄a narraret.
nō accenderet ī eū. et
nō exataret. et certe
res nō alie forent n̄
hō ip̄e alius. sed tm̄
alius affectus narrā-
cū. Ecce ubi iacet a-
nima ifirma. nondū
ihens solitati vitatis.
Dicit cū aucte linguar

^{f. aia}
Pauerit a p̄toribus o-
pmancū. ita fertur. et
vertitur. torquetur at-
q; retorquetur. et obnu-
bilatur ei lumē. et nō
ceruntur veritas. Et
ecce est an̄ nos. Et mag-
nū quiddā erat m̄ si
sermo meus et studia
mea illi uiro inoteste-
rent. q̄ si probaret fla-
grare magis. si aut̄ ip̄-
baret sauciaretur cor
vanū et iane solidita-
tis tue. et tñ pulchr̄
illud atq; aptū vnde
ad eū scripserā. libenti-
aio versabā. ob os con-
templacois mee. et nul-
lo conlaudatōe mira-
bar. S; tante rei ardi-
nē ī arte tua nondū
videbā omp̄s. qui scis
mirabilia solus. Et a-
nimus meus ibat p̄
formas corp̄as. et pul-
chr̄ qd̄ p̄ se ip̄m. aptū
autem qd̄ ad aliquid
accomodatū decet. desi-
mebā r̄ distmguebam.
et exemplis corporeis

q̄ pulchr̄
aptū

astruebam. Et cōverti
 me ad aī naturā et nō
 me sinebat falsa opio
 quā de spiritalibus ha
 bebā vñ cñe. et irruē
 bat i oculos ipā uis dei.
 et auertebā palpitante
 mente ab icorpea re ad
 limamenta et colores.
 et tumentes magnitu
 dies. et q: nō poterā ea
 vidē i aīo. Putabā me
 nō posse vidē aīn meū
 et aī i virtute pacem
 amare. i uiciofitate at
 odissem discordiā. i illa
 vnitatē: i ista quīdā diu
 sionē notabā. In q: illa
 vnitatē. mens rōnalis
 et natura veritatis ac
 sūmi boni. nō eē videba
 tur. In ista vero diuisio
 ne. irrōnalis vite nesci
 o quā substantiā. et na
 turā sūmi mali. q non
 solū eēt substantia s: oī
 no eēt vita: et tñ abs
 te nō eēt deus meus ex
 quo sūt oīa. Miser opi
 nabar. et illā monacē
 appellabā. tamq: sine

f. vnitatis

vlllo sexu mente. hanc
 vō diatem. irā i facmo
 ribus. libidiem i flagi
 cys. nesciens quid loq
 rer. Nō em nouerā ne
 q: didicerā. nec vllam
 substantiā malū eē.
 nec ipam mentē iram
 sūmū atq: icōmutabi
 le bonū. Dicit em faci
 nora sūt. si viciosus ē
 ille aī motus. i quo ē
 ipetus. et se iactat. mō
 lenter ac t bide. et fla
 gicia si ē imoderata il
 la aīe affectio. qua car
 nales hauriūtur vo
 luptates. Ita erroēs et
 false opimones vitam
 otaminant. si rōnalis
 mens ipā viciosa est.
 qualis i me tūc erat.
 nesciente alio liuē illā
 illustrandā eē. ut sicut
 pnceps veritatis. q n
 est ipā natura verita
 tis. Qm tu illuābis
 lucernā meā. Onē deus
 meus illuābis tene
 bras meas. Et de ple
 ntudie tua omēs nos

p. diuisionis

fam? q sit

flagitium

accepimus. Es enim tu
lumen vix qd illuat
oem hominem venientem in
huc mundum quia in te non est
transmutatio nec mo-
menti obumbratio. Sed
ego conabar ad te et
repellebar abs te ut
sciperem mortem quam super-
bis resistis, quid autem
superbus quam ut asserere
rem mira dementia
me id esse naturaliter
quod tu es. Cum enim ego
essem mutabilis et eo-
rum manifestum esset quod v-
tius ideo sapiens esse au-
piebam ut ex deteriore
melior fierem. Quia volebam
tamen te operari muta-
bilem quam me non hoc esse
quod tu es. Itaque repelle-
bar et resistebas ven-
tose ceruici mee et yma-
ginabar formas cor-
poreas et caro carne
accusabam et spiritus am-
bulans nondum reuer-
tebar ad te etambu-
lans ambulabam in
ea quam non sum neque in te.

neque in me neque in corpore.
neque in me creabantur a
veritate tua. sed a mea
vanitate fingebantur
ex corpore. et dicebam p-
uulis fidelibus tuis
auribus meis a quibus
nesciens exulabam. Di-
cebam illis garrulus et
inceptus. cur ergo errat
anima quam fecit deus et
in me nolebam dici. Cur ergo
errat deus et conten-
debam magis immuta-
bilem tuam substantiam
contactam errare quam meam
mutabilem sponte de-
uuisse. et pene errare
confitebar. Et erant eta-
te annorum fortasse magis
sex aut septem cum illa
voluam scripsi. voluam
apud me corporalia fig-
menta obstreperantiam
cordis mei auribus
quam intendebam dulce
veritas in interiorum
melodiam tuam cogitas
de pulchro et apto. et
stare cupiens et audi-
re te et gaudio gau-

de propter voce sponsi
 et no poterat qz vocab⁹
 creois mei rapiebat fo
 ras. et ponde superbie
 mee i ma deadebam
 Non em dabas auditu
 i meo gaudiu et leti
 cia aut exultabant
 ossa que huiliata no
 erant Et quid mi pro
 derat qz anos natus
 ferme viginti. ai m ma
 nus meas venissent
 aristotelica queda qs
 appellant de ce cathe
 gozias. quaz noie ai
 eas rethor cartagine
 sis mye meus. buccis
 typo trepantibus come
 moraret. et alij qui doc
 ti habebantur. tam qz
 i nescio quid magni
 et diuinu suspensus i
 haba. legi eas solus z
 intellexi. quas ai con
 tulissem ai eis qui se
 dicebant vix eas ma
 gistris eruditissimus
 no loquentibus tantu
 s multa i pulue de
 pigmentibus intellexi

se. nichil inde aliud
 m dice potuerut qz
 ego solus apud me ip
 su legens cognouam.
 et satis apte m vide
 bantur loquentes de
 substancjs sicut est
 ho. et q i illis essent
 sicuti est. figura hois
 qualis sit. et statura
 quoti pedu sit. et cog
 nacio cuius fe sit. a
 ubi sit constitutus. a
 qn natus. aut stet
 an sedeat aut calca
 tus vel armatus sit.
 aut aliquid faciat a
 paciatur ad. et que
 cuqz i hms noue gene
 ribus quoz. exempli
 gra queda gratis po
 sui vel i ipo substan
 ce gne inuabilia re
 peruntur. Quid hoc
 m proderat qn et ob
 erat ai z te deus nis
 mirabile simplicem
 atqz inmutabile. illis
 de ce pdicamentis pu
 tans quidquid esset
 oio comprehensu. sic

intelligere conarer quasi
et tu subiectus esses ma-
gnitudini tue aut pul-
chritudini. ut illa essent
in te quasi in subiecto si-
cut in corpore. cum tua ma-
gnitudo et tua pulchri-
tudo. tu ipse sis. Corpus
autem non eo sit magnū
pulchrum quo corpus est.
quod et si minus magnū
et minus pulchrum est.
nichilominus corpus est.
Falsitas enim erat quā-
de te cogitabam non veri-
tas. et figmenta mise-
rie mee. non firmamen-
ta beatitudinis tue. Jusse-
ras enim. et ita fiebat in
me. ut terra tribulos pa-
reret mihi. et cum labore pue-
nirem ad panem meum.
Et quid mihi proderat quod
omnes libros artem quas
liberales vocant. tunc
nequissimus malorum
aviditatem servus pro
me ipsum legi et intellexi.
quoscumque legere potui. et
gaudebam in eis. et nescie-
bam unde esset quidquam

Ibi verum et certum esset.
Dorsum enim habebam ad lu-
men. et ad ea que illu-
minantur faciem. **U**n-
de ipsa facies mea qua il-
luminata tenebatur. non illu-
minabatur. Quidquam de
arte loquendi et dissen-
di. quidquam de dimensio-
nibus figurarum. et de mu-
sicis et de numeris scilicet mag-
na difficultate nullo
hominum tradente intellexi.
Sas tu domine deus meus
quod et celestis intelligendi
et despiciendi acumen.
donum tuum est. **S**ed non mihi
de sacrificabam tibi. Ita-
que mihi non ad usum sed ad pro-
ficiam magis valebat. quod
tam bona parte substan-
cie mee satage hinc in parte
te. et fortitudinem meam
non ad te custodiebam sed pro-
fectus sui abs te in longin-
quam regione. ut eam dissi-
pare in metrices cupidi-
tatis. Numquid mihi pro-
derat bona res non uter-
ti bene. non enim sentiebam il-
las artes et ab studiosis

no regnum agm

et ingenio his difficillie
 intelligi. n̄ ai eis eade
 conabar exponere. et eadē
 ille excellentissimus i
 eis. qui me exponente
 nō tardius sequeretur.
 S; quid m̄ hoc prodāt
 putanti q̄ tu dn̄e deus
 veritas. corpus eēs lu
 cidū et imensū. et ego
 frustū de illo corpe nimia
 peruersitas. s; sic erā. nec
 erubescō deus meus con
 fitei tibi i me miseror
 dias tuas. et iuocāe te.
 qui nō erubui tuē profi
 teri homibus blasphemias
 meas. et latrāe adū
 sū te. Quid ergo tuē m̄
 proderat ingenū per illas
 doctnas agile. et nullo
 amiculo huām ma
 gisterij tot nodosissimi
 libri enodati. ai deformi
 ter et sacrilega turpitu
 diē. i doctna pietatis er
 rare. aut quid tm̄ obe
 rat puulis tuis longe
 tardius ingenū. ai a te
 longe nō recedent. vt m̄
 nido eadē tue tui plu

mescent. et alas caritati
 alimento sane fidei nu
 trirentur. **O** dn̄e deus
 n̄e i velamēto alaz tu
 az spemus. et protege
 nos et porta nos. Tu
 portabis et puulos. et
 usq; ad canos tu porta
 bis. qm̄ firmitas nr̄a
 qm̄ tu es. tuē est firmitas.
 ai autē nr̄a ē. infirmi
 tas ē. Vuit apud te sp̄
 bonū nr̄m. et q̄ m̄de a
 uersi sumus. perusi su
 mus. Reuertamur iā
 dn̄e ut nō euertam. q̄
 vuit apud te sine villo
 defectū bonū nr̄m. qd̄ tu
 ip̄e es. et nō timebim̄. ne
 nō sit quo reuertamur. q̄
 nos m̄de ruim. nobis
 autē absentibus nō ru
 it domus nr̄a. ceteritas
 tua. **Explicit lib̄ q̄rtus**
Incipit liber quintus

Accipe sacrificia
 um confessio
 nū meaz. de
 manu lingue
 mee quā for
 masti et excitasti ut co

Confiteatur nomini tuo. et sana
omnia ossa mea et dicant
Domine quis similis tibi, ne
quod enim docet te quid in se
agatur qui est confitetur
quod oculum tuum non exclu
dit cor clausum nec ma
num tuam repellit duritia
a homine. sed solus est cum
voles aut miserans aut
vindicans. et non est qui
se abscondat a calore tu
o. Sed te laudet anima mea
ut amet te et confitea
tur tibi miserationes
tuas ut laudet te. Non
cessat nec tacet laudes
tuas vniuersa creatu
ra tua. nec spiritus omnis pos
querunt ad te. nec animalia
nec corporalia pro os consi
derantur ea. ut exurgat
in te a lassitudine anima no
stra. inuitens eis qui fecis
ti et transiens ad te qui
fecisti hec mirabiliter
et ibi refectio et vera forti
tudo. Gant et fugiant
a te inquieti et inquieti et
tu vides eos. et distin
guis umbras et ecce

pulchra sunt cum eis omnia et
ipsi turpes sunt, et quid
nocuerunt tibi. aut in quo in
perium tuum dehonestaue
runt. a celis usque in nouis
sima iustum et integrum. Quo
enim fugerunt cum fugerent
a facie tua. aut ubi tu
non inuenies eos. sed fugerunt
ut non viderent te viden
te se. atque exacerati in te
offenderent quod non desis
ad cor que fecisti. In te
offenderent iniusti et ius
te vexarentur subtraherent
se lenitati tue. et of
fendentes in cunctitudinem
tuam. et cadentes in aspi
ritate suam. videlicet nesci
unt quod ubique sis. quod nul
lus circumscribit locum.
et solus es presens etiam
hominibus qui longe sunt a te.
Conuertantur ergo et
querant te. quod non sicut
ipsi deseruerunt creato
rem suum. ita tu desisti
creatura tuam. Ipsi con
uertantur et querant
te. et ecce ibi es in corde
eorum. in corde confitentia

u tibi et prouidentiu se
 i te. et plorantiu i sinu
 tuo post vias suas dif-
 ficiles. et tu facilis ter-
 ges lacrimas eoz. Ut ma-
 gis plorant. et gaudent i
 fletibus. quo tu dne. no
 as ho caro et sanguis
 s tu qui fecisti. reficias
 consolais eos. Et ubi e-
 go era qm te quereba. et
 tu eras an me. Ego aut
 et a me discessera. n me
 iueneba qntom te. p
 loquor an conspm dei
 mei anu illu unde testi-
 mu etatis mee. Jam ve-
 nerat kartagme quid
 manicheoz epb. faustus
 noie. magnus laqueus
 dyaboli et multi iplia-
 bantur i eo p illecebra
 sua loquencie. qua ego
 ia ta et si laudaba. dis-
 cerneba tm a vitate re-
 p. quoz discernendaz
 audiu s era. nec quali
 vasto sermone. s i
 scie comedendu appo-
 neret. Noiatu erat a
 pud eos ille faustus i

tuebar. fama em de illo
 plocuta m erat. qd ceti
 honestaz omi doctrina
 pitissimus. et ad pme
 discipulis liberalibus e-
 ruditus. Et qm multa
 philosophoz legam. me-
 morie q mandata re-
 tinebam. et eis queda
 comparaba illis mai-
 cheoz longis fabulis.
 et m probabiliora ista
 videbantur q dixerunt
 illi. qui tm potuerunt
 vale ut possint estiare
 seculu. qm eius dnm
 m me iuenerit. Qm
 magnus es dne i hui-
 lia respicias. excelsa at-
 a longe cognoscis. nec
 ppinquas n obtis cor-
 de nec iueneris a sup-
 bis. nec si illi curiosa
 picia nuent stellas et
 harena et dimeciant
 sideras plagas et ves-
 tigent vias astroz.
 mente sua em qrit
 ista. et igerio qd tu de-
 disti eis. et multa iue-
 nerunt et pmiciauerunt.

Vincit dicitur

* suauolapne

an̄ multos ānos defēs
lunārū solis et lune.
Quo die qua hora. q̄n̄
ta ex pte futuri essent.
et nō eos fefellit nū̄s.
et ita fcm̄ ē ut p̄nūcia
uerūt. et scripserūt re
gulas idagatas. et le
gūtur hodie. atq; ex e
is p̄nūciatur quo āno
et quo mense ām. et quo
die mensis. et qua hora
diei. et quota pte lunis
sui defāra sit luna vl̄
sol. et ita fiet ut p̄nūcia
atur. et mirantur hec
hoiēs et stupent q̄ nes
ciūt ea. et exultant at
q; extollūtur qui stuit.
Et per ip̄iā superbā r̄
cedentes et deficientes
a lunē tuo. tanto an̄ sō
lis defān futurū p̄uidēt.
et i p̄nūcia suū nō vidēt.
Nō enī religiosē querūt
vnde habeant mgemū
quo ista querūt. et in
uementes q; tu fecisti
eos. nō ip̄i se dant tibi
seut serues qd̄ fecisti.
et quales se ip̄i fecerāt

occidūt se tibi. et truci
dant exaltatōēs suas
sicut volatilia. et curi
ositates suas sicut pis
ces maris. quibus per
ambulant secretas se
mitas abyssi. et luxuri
as suas sicut pecora cā
pi. ut tu deus ignis e
dax. consumas mortuas
curas eorū. creans eas
imortaliter. **S**z nō no
uerūt viā verbū tuū
per quod fecisti ea que
nuānt. et ip̄os q̄ nuānt
et sensū quo cernūt que
nuānt. et mentē de q̄
numerant. et sapiē tue
nō est numerus. **I**p̄e at
vngemitus factus ē nō
bis sapiā et iusticia et
sāificatio. et nuātus ē
inter nos. et soluit tibi
tū cesari. nō nouerūt
hanc viā qua descendat
ad illū a se. et per eum
ascendant ad eū. nō
nouerūt hanc viam
et putant se excelsos eē
cū syderibus et lucidos
Et ecce ruerūt i tram

et obscurati eſt iſupiens
cor eorū et multa vā de
creatura dñi. et vita
tem creature artificē. nō
pie querūt. et ideo nō
iueniūt. aut ſi iueniūt
cognoscentes dñm. nō ſic.
deū honorant. aut grās
agūt. et euaneſcūt in
cogitacionibus ſuis. et
dñt ſe eē ſapientes. ſibi
tribuendo que tua ſūt.
et per hoc ſtudent pū
ſiſſiā cecitate. et tribu
ere q̄ ſua ſūt. agenda
cia ſcilicet i te confeſ
tes. que veritas eſt. et
imūtantes gloriā in
corrupti dei. i ſilitudi
nē ymagis corruptabi
lis hoīs. et volucū et
quadrupedū et ſerpen
tū. et conuertūt ve
ritatē tuā i mendaci
um. et colūt et ſerui
unt creature potius
q̄ creatori. multa tñ
ab eis ex ipā creaturā
vā dñi retinebā. et oc
currebant in rō per
nuos et ordinē tem

37.
por. et viſibiles aſtes
tacioēs ſydeū. et confe
rebā ai dñs manichei.
que de hīs rebus mul
ta ſcripſit copioſiſſiē de
lirans. Et nō occurre
bat in rō nec ſolſtacioū
et eq̄noctioū. nec defec
tū lūarū. nec quid
quid tale i libris ſecu
laris ſapē didicēam.
Ibi em̄ crede iubebar.
et ad illas rōes nume
ris. et oculis meis ex
ploratus nō occurre
bat. et longe diuiſum
erat. nūquid dñe deus
vitatis. quiſquis no
uit iſta. iā placet t̄.
Infelix em̄ hō qui ſcit il
la oīa te autē neſcit.
Beatus autē qui te ſcit
etiā ſi illa neſciat. Q̄
vō et te et illa nouit
nō ppter illa beatioꝝ.
ſi ppter te ſolū beatus
eſt. Si cognosctens te
ſicut te glorificet et
grās agat. et nō eua
neſcat i cogitacionibus
ſuis. Sicut em̄ melioꝝ

est qui nouit posside
arborē et de usu eius
tibi grās agit. quū
nesciat quot cubitis
alta sit vel quanta
latitudinē diffusa. quū
ille qui eā metitur et
oēs ramos eius nuat
et neq; possidet eam
neq; creatorem eius no
uit aut diligit. sic fi
delis hō cuius totus
mūdus diuiciarū est.
et quasi nichil hīs
oīa possidet iherendo
tibi cui seruiūt omnia.
quū nec saltē septem
trionū gyros nouerit.
Dubitare stultū est.
quū utiq; melior sit quā
mensor celi et nume
rator syderū. et pēsor
elementorū. et negli
gens tui. qui oīa m
mensura et nūo et
pontē constituisti. **S;**
tū quis querebat ma
micheū nescio quā etiā
ista scribe sū quorū p
tia pietas disci pote
rat. Dixisti em̄ hōi.

Ecce pietas ē sapia quā
ille ignorare possēt quā
si ista pte nosset. **I**sta
uō quā non nouerat. impu
dentissimē audens doce
presus illā nosse non
possēt. **V**anitas ē em̄
mūdana ista etiā no
ta profici. **P**ietas autē
tibi confiteri. **U**nde ille
deuius. ad hoc ista mil
tū locutus est. ut con
uictus ab eis qui ista
uē didicissent. quis es
set eius sensus i ceteris
que abdicata sūt. ma
nifeste cognoscetur.
Nō em̄ pui se existari
uoluit. s; spm̄ sm̄ con
solatore et ditatore fi
deliū tuorū. auctorita
te plenaria psonalit
in se eē psuade conato
est. **I**taq; cū de celo ac
stellis et de solis ac lu
ne motibus. falsa dix
isse dephenderetur. quū
uis ad doctrinā religi
ois ista nō ptineant.
tū ausus eius sacrile
gos fuisse satis emine

no

quid

De macheo

ret. cū ea nō solū igno-
 rata s; etiā falsata ve-
 sana superbie vanta-
 te dicēt ut ea tamq̄
 diuine p̄sone t̄bue sub-
 miteretur. Cū em̄ au-
 dio xp̄ianiū aliquem
 frem̄ illū aut illū. nes-
 cientē ista. et aliud p̄
 alio sentiente. p̄aenti-
 itate op̄inante hōiē.
 nec illi obedē video. cū
 de te dn̄e creator om̄.
 nō credat indigna. Si
 forte situs et h̄itus ē
 ature corp̄alis ignorz
 Obest autē. si hoc ad ip-
 sam doct̄ne pietatis
 formā p̄tine arbitret.
 et p̄tinauis affirma-
 re audeat. quod igno-
 rat. S; etiā t̄lis infir-
 mitas. i fidei anabul-
 a caritate nr̄e sustine-
 tur. donec assurgat no-
 uis hō i vix p̄fem̄. et
 arcū ferri nō possit of-
 vento doct̄ne. In illo
 autē qui doctor. q̄ auc-
 tor. qui dux et p̄nceps
 eoz quibus illa suadi

ita fieri ausus ē. ut q̄
 eū sequerent̄ nō que-
 libet hōiē s; sp̄m̄ tu-
 um s̄m̄ se sequi arbi-
 trarentur. Quis tan-
 tā demenciā sicubi flā-
 dice quiceretur. non
 detestanda longe q; abi-
 cienda eē iudicaret.
 S; t̄n̄ nondū liquido
 compererā. vtz etiā
 secū dū eius verba vi-
 cassitudiēs longior. et
 breuior. diez atq; noc-
 tuū. et ip̄ius noctis et
 diei. et deliqua luūni
 et si quid h̄moi i aliis
 libris legam. Posset
 expom̄. ut si forte pos-
 set. incertū quidē ni-
 fieret. vtz ita se res ha-
 beret. an ita. S; ad fi-
 dem meā illius aucto-
 ritatē. propter credi-
 tā sc̄itatē p̄ponem̄. Et
 p̄ annos seime ip̄os no-
 uem. quibus eos aū-
 vagabūduis audiui.
 nimis extento desiderio
 ventur̄ expectabam
 istū faustū. Ceteri em̄

*quod dicitur
 in libro...*

*De fausto
marcheoz epō*

cor: quos forte iacuisse
qui talium rerum questionibus
a me obiectis deficiabant.
illum in promittebant.
cuius aduentu colato
quod colloquio. facillime
in hec. et si qua forte ma-
iora querebam enodantissime
me expedirentur. Ergo
ubi venit. expertus sum
hominem gratum et iocundum
verbis. et ea ipsa que illi
solent dicere. multo suavius
garriente. Sed quid
ad mea sit. preciosorum
potulorum decentissimum
misterium iam rebus talibus
sacrate erant aures mee. non
ideo in meliora videbatur
quod melius dicebantur.
nec ideo vera. quod disserta.
nec ideo sapiens anima. quod
vultus congruus. et decor
et eloquium. Illi autem qui
eum in promittebant non
boni rerum existimatores erant.
et ideo illis videbatur
prudens et sapiens. quod
delectabat eos loquens.
Sensit autem aliud genus
hominum. etiam vitate hinc

hinc suspecta. et ei nolle
acquiescere. si compto atque
vbi sermone promittatur
age autem iam docuerat deus
meus miris et occultis
mois. et ipse credo quod
tu me docueris. quoniam vni
est. nec quisquam propter te a-
lius. doctor est veri. ubi
cumque et vnde cumque claru-
erit. Jam ergo abs te
didiceram. nec eo debet vi-
di aliquid vni die. quod e-
loquent de. nec eo finem.
quod inoposite sonant signa
labiorum. Rursus nec ideo
vni quod inoposite enunciat.
nec ideo finem quod splendi-
dus sermo est. Sed per
inde esse sapiam et stul-
tiam. sicut sunt tibi vti-
les et inutiles. Verbis
autem ornatis et iorna-
tis. sicut vasis verbalis
et rusticam utrosque a-
bos posse ministrari. Igi-
tur auditas mea. qua
illum tanto tempore expect-
taueram hominem. delecta-
batur quidem affatu. mo-
tuque disputantis. et v-

39
bis congruentibus atque
ad uestiendas sententias
facile occurrentibus. De
lectabar autem et cum mit-
tis. vel etiam per multis lau-
dabam ac proferebam. sed mo-
lestas habebam quod in cetero au-
dientium non sine terrore i-
gerent illi. et partim cum eo curas
questionum mearum. confen-
do familiariter et accipi-
endo ac reddendo sermo-
nem. quod ubi potui et aures
eius cum familiaribus me-
is eoque tempore occupare ce-
pi. quo non didicerit alte-
rius differere. et protuli quae-
dam quae me mouebant. ex-
ptus sum propter horum ex-
ptem libalium disciplinarum
in grammatice atque eius
ipsius usitato modo. et
quod legant aliquas tullia-
nas orationes et paucissimos
senecae libros. et nonnulla
poetarum et suae sectae si qua
voluerint latine atque compositi-
te conscripta erant. et quod
admiranda cotidiana sermo-
cinandi excitatio. in de-
suppetebat eloquium. quod

fiat acceptius magis
quod seductorum moderatam
ingenium et quodam lepore
naturali. Ita ne est ut
recolo dominus deus meus
arbitrio conscientiae meae coram
te cor meum et recordatio
mea. qui me tunc agebas
abdito secreto prudentiae
tuae. et inhonestos erro-
res meos. iam querebas
an faciem meam ut viderem
et odissem. Nam postea quod
ille in ipso eorum artium
quibus eum excellere puta-
ueram satis apparuit.
Desperare cepi posse in e-
um illa quae me mouebat.
aperire atque dissolvere. Et
vix quidem ignarus pos-
set vitare tenebras pietatis.
Sed si manicheus non
esset. libri quippe eorum
plemi sunt longissimis fabu-
lis de celo et sideribus
et sole et luna. quod in eum
quod utique cupiebam colla-
tis minorum voluminibus quas
alibi ego legeram utrum po-
tius ita esset ut man-
ichei libris continebantur

An certe vel par etiā
inde rō redderetur. sū
tiliter explicatē posse
iā nō arbitrabar. **Q**
tū ubi consideranda
et discutienda protu
li. modeste sane ille nō
ausus ē subire ipam
sarcinā. Nouerat em
se ista nō nosse nec eū
puduit confitei. non
erat de talibus q̄les
multos loquaces pas
sus exā conantes edocē
et dicentes nichil. **I**ste
vō cor habebat. et si nō
rēm ad te. nec tamē mi
nus cautū ad seipm.
Nō usq; q; ipitus erat
ipiae sue. et noluit se
temē disputando i ea
cohartaē. unde nec exi
tus ei vllus nec facilis
eēt reditus. et iā hinc
m̄ amplius placuit.
Pulchrior est em tem
perancia confitentis
animi qm̄ illa q̄ nosse
cupiebā et eū i omib;
difficialioribus et sub
tilioribus questioib;

talē iuemebā. **A**eschac
to itaq; studio quo intē
derā i manichei lrās
magis q; despans de ce
teris eor̄ doctoribus.
qm̄ i multis que me mo
uebant. ita ille noiāto
apparuit. cepi cū eo p
studio eius agē vitam.
quo ipē flagrabat m
eas lrās quas tūc iā
rethor kartaginīs ado
lescentes docebā. et le
gē cū eo siue q̄ ille au
dita desideraret. sū q̄
ipē tali iūerō apta ex
istimare. Ceterū q; co
natus oīs meus. quo
profite illa secta statu
erā illo hoīe coginto.
ptius intēdit. nō ut
ab eis oīo separer s;
quasi melius quidq;
nō iuemens. eo quo
iā quoquo mō irue
rā contentus iter m̄
eē deuenērā. n̄ aliqd
forte qd̄ magis eligē
dū eēt elucēt. Ita ille
faustus q̄ multis laq;
us mortis extitit. m

eū quo captus erā re-
 laxatē iā ceperat. nec
 volens nec sciens. **Ma-**
 nus em̄ tue deus m̄s
 ī abdito prouidentiae
 tue nō deserebant am-
 niā meā. et de sanguinē
 cordis miris mee p̄ la-
 crimas eius diebus
 et noctibus p̄ me sac-
 ficabatur tibi. et egis-
 ti meā miris atq; oc-
 cultis modis. Tu ill-
 egisti deus meus. nā
 a dno gressus hoīs di-
 rigūtur et viā eius
 uolet, aut que para-
 no salutis. p̄ter ma-
 nū tuā reficiente que
 fecisti. Egisti ergo me-
 cū ut m̄ persuaderetur
 romā p̄ge et potius
 ibi doce qd̄ docebam
 kartagim. Et hoc vñ
 m̄ persuasū est nō p̄-
 teribo confitei tibi.
 qm̄ et ī hīs altissim-
 tu regressus. et prese-
 tissiā ī nos misericor-
 dia tua cogitanda et
 p̄dicanda est. nō idō

romā perge volui. qd̄
 maiorē questus ma-
 ior q; dignitas m̄ ab
 amicis qui hoc suade-
 bant promittebatur.
 q̄q; et ista ducebant
 am̄ tuē meū. **S;** illa
 erat cā maxia et pe-
 ne sola. q; audiebam
 quocius ibi stude ato-
 lestentes. et ordiācoe
 disciplinē cohercione
 sedaine ī eius scolā
 quo m̄grō nō vtiur
 passim et ptue vtiur.
 nec eos amitti oīō n̄
 ille pmiserit. Contra
 apud kartagiēm fe-
 da ē. et itēpans licen-
 tia scolasticorū. vtiur
 puti ipudenter. et pe-
 furiosa fronte ptur-
 bant ordinē. q; quisq;
 discipulis ad proficiē-
 dū institueit. multa
 iuriosa faciūt mira-
 hebitudie. et p̄men-
 da legibus nisi consu-
 etudo p̄ona sit. **Hoc**
 misericorēs eos ondens.
 quo iā quasi liceat

faciūt. qđ p tuā etnā
legē nūq̄ licebit. et i
pune se facē arbitriur
cū ipā faciendi cecita
te pumantur. et iopa
biliter patiuntur peio
ra q̄ faciūt. Ergo quos
moēs cū studeim meos
eē nolui. eos cū doceim co
gebar ppeti alienos. et
ideo placebat ire ubi
talia nō fieri. oēs q̄ noue
rant. indicabāt. Vm at
tu spes mea et porcio
mea i terra viuencū.
ad mutandū rez locū.
p salute aie mee. et kaz
tagim. stimulos q̄bus
mde aueller amouebas.
et rome illecebras qui
bus attraheret ppone
bas m. p hoies qui dili
gūt vitā mortuā. hie
isana facientes. mde va
na pollicentes. et ad
corrigendos gressus me
os utebais occulte. et
illoz et mea puerfita
te. nā et q̄ pturbabāt
ocū meū feda rabie ce
ci erant. et qui iuita

bant ad aliud. terrā
sapiebant. Ego autem
qui detestabar hic ve
rā miseriā. illic falsā
felicitatē appetebā. Sz
quae hinc abirem et il
luc irem. tu sciebas dō
nec indicabas m. nec
mri q̄ me pfm atctiter
planxit. et usq; ad ma
re secuta est. Sz sefell
cā. violenter me tenen
tem. ut aut reuocaret
aut mecum pergeret. Sz
i me amicitū nolle dese
re. Donet vento frō na
uigaret. et mentitus
sū mri. et illi mri. et eua
si. q; et hoc dimisisti m.
misericorditer seruās
me ab aquis maris.
pleni ex creandis sordi
bus. usq; ad aquā grē
tue. qua me abluto. sic
carentur fluiā mater
noz. oculoꝝ. quibus p
me cotidie tibi rigabat
terrā suo vultu. Et tū
recusanti sine me redi
re. vix psuasi ut i loco
quia proximus nre

naui erat memoria be
 ati cypriani manet ea noc
 te. **S** i ea nocte clama
 lo ego p[ro]f[ite]s su[m]. Illa aut[em]
 mansit orando et flendo.
 et quid a te petebat d[omi]n[us]
 meus tantis lacrimis. n[on]
 ut nauigat[is] me n[on] s[er]u[er]is.
S i tu alte osulens. et ex
 audiens cardine desite
 ris eius. n[on] curasti quod
 tu[m] petebat. ut me face
 res quod semp[er] petebat.
Flauit ventus et impleu[it]
 vela n[ost]ra. et litus subtr[axit]
 ut aspectibus n[ost]ris i[n] q[ui]o
 mane illa i[n]famebat do
 lore. et querelis et g[em]i
 tu implebat aures tuas.
 contempnentes ista. cu[m]
 et me cupiditatibus
 meis rapes. ad finen
 das ip[s]as cupiditates
 et illius carnale deside
 riu[m]. iusto dolor[is] flagello
 vapulaet. Amabat em[im]
 scru[m] p[ro]p[ri]a[m] mea[m] more
 matris. s[ed] multis multo
 amplius. et nesciebat
 quid tu illi gaudior[um]
 facturus e[ss]es de absentia

mea. nesciebat. ideo fle
 bat. atq[ue] euulabat. **A**t
 q[ui] illis cruciatibus ar
 guebatur i[n] ea reliqui
 az. eue cu[m] gemitu pe
 peat. et t[ame]n post accusa
 tionem fallaciaz et cru
 delitatis mee. quersa
 rursus ad deprecandu[m]
 te pro me. abijt ad so
 lita et ego roma[m]. Et ec
 ce excipior ibi flagello
 egritudinis corporalis. et
 uba ia[m] ad inferos por
 tans o[mn]ia mala q[ue] com
 m[un]is[er]a. et i[n] te. et i[n] me. et
 i[n] alios. multa et gra
 uia sup[er] originalis pec
 cati vinctu[m]. quo o[mn]es
 i[n] ada[m] morimur. Non
 em[im] quidq[ue] eor[um] i[n] do
 naueras i[n] xp[ist]o. nec sol
 uerat ille i[n] cruce i[n]mi
 tias sua. quas tecu[m]
 contraxera peccatis me
 is. Quo mo[do] em[im] eas
 solu[er]et i[n] cruce phantas
 matis q[uo]d de illo credi
 derat. **E**rgo falsa m[en]s
 videbatur mors carnis
 eius. tam va[n]a eat[is] aie

quens q[uo]d cu[m] gemitu

mee. et q̄ vera erat
mors carnis eius. tam
flā vita aīe mee q̄ id n̄
credebat. Et i grauesce
tibus febribus iā ibā
et peribā. Quo em̄ irē
si tuē hinc abire. nisi i
ignē atq; tormenta digi
na scīs meis i veritate
ordis tui. et hoc illa ne
sciebat. et tū pro me o
rabat absens. Tu autē
ubiq; p̄ns ubi erat ex
audiebas eā. et ubi e
ram miserebaris mei.
ut recupare salutē cor
poris mei. adhuc isan⁹
corde sacrilego. Neq; e
m̄ desiderabā i illo tan
to periculo baptismū.
et melior erā puer. q̄
illū de mat̄na pietate
flagitauit. sicut iā cor
datus atq; confessus sū.
*S; mi detecus meū cre
uerā. et consilia medi
cāe tue demens iride
bā. qui nō me finisti ta
lem bis mori. Quo vol
ne si feriretur cor m̄is.
nūq; sanaretur. None.*

Satis eloquor quid
erga me habebat aī.
et quanto maiore solli
tudine me pturiebat spū
q̄ carne peperāt. Non
itaq; video qmō sanac
tur. si mea talis illa
mors transuerbasset
viscā dilcois eius. Et
ubi essent tante p̄ces
et tā crebre sū m̄missi
one nūq; n̄ ad te. An
vo tu deus misericordi
ar sp̄nes cor contritū
et humiliatū. vidue cas
te ac sobrie. frequentis
elemosinas. obsequētis
atq; seruentis scīs tu
is. nullo die p̄termit
tentis oblationē ad al
tāe tuū. bis i die ma
ne et vesp̄e ad ecclā
tuā sine ulla īmissio
ne vementis. nō ad va
nas fabulas et auiles
loquacitates. s; ut te
audiret i tuis sermoi
bus et tu eā i suis pre
cabus. Huius ne tu la
crimas. quibus nō a te
aux et argentū pete

bat. aut aliquid muta-
 bile a uolubile bonu. &
 s; salute aie filij sui. Tu
 cuius munere talis erat.
 contempnens et repellens
 ab auxilio tuo. Nequaquam
 dno. Immo uero aderas &
 exaudiebas. et faciebas
 ordie quo ptestmaueas
 ee faciendū. Absit ut tu
 fallēs ea i illis uisioib;
 et responsis tuis. q iam
 comemorau. q illa fide
 li pectore tenebat. et se-
 per orans tamq cyrog-
 pha tua iugebat tibi.
 Dignaris em qm i scdm
 ma tua. eis quibus oia
 debita dimittis. et ia p
 missionibus tuis debi-
 tor fieri. Recreasti me g.
 ab illa egritudine & sal-
 uū fecisti filiu ancille
 tue. tuc interī corpe. ut
 eet tui salute meliore
 atq; certiore dares. et
 iugebat eia tuc rome
 falsis illis atq; fallenti-
 bus scis. no em tm au-
 ditoribus eoz quoz ex-
 nio erat eia is i au?

Domo egrotauerā et
 qualuerā. s; eis etiam
 quos elcos uocant. Ad
 huc em ni uidebatur
 no ee nos qui peccam;
 s; nescio qua alia i no-
 bis peccae natura. et
 delectabat superbia
 mea extra culpa ee. et
 ai aliquid mali fecisse
 no confitei me fecisse
 ut sanaes aiam mea
 qm peccabat tibi. s; ex-
 cufare me amaba. et
 accusae nescio quid a-
 liud qd mecu esset et
 ego no essem. Venitn
 totu ego era. et aduer-
 su me impietas mea me
 dimiserat. et id erat
 pccm isanabilius. quo
 me pccorem no esse ar-
 bitrabar. et execrabil
 iniquitas. Te deus
 omps te a me ad per-
 niciem mea. qua me
 a te ad salute malle
 supari. Nondu ergo
 posueras custodia ori-
 meo. et ostiu otmentie
 circa labia mea. ut

nō declinaret cor meū
i verba maligna ad ex-
cusandas excusatioēs
i pacis cū hoībus ope-
rantibus iniquitatem:
Et ideo adhuc cōbma-
bar cū elcīs eoz. **S**z tū-
iā despanō i ea falsa
doctna me posse pfitē:
Eaq; ipā quibus si nō
melius repperire oten-
tus eē decreuerā iam
remissi⁹ negligencius
q; retinebā. **E**tem sub-
orta est etiā m cogita-
tio prudencioēs illos
ceteris fuisse philosophis
quos academicos ap-
pellant. qd̄ omnibus du-
bitand⁹ eē censuerant.
nec aliq; veri ab hoīe
q̄phendi posse decreue-
rant. **I**ta em̄ et m̄ liq;
do sensisse videbantur
ut̄ vulgo habentur. etiā
illoz̄ intencione nond⁹
intelligenti. **n**ec dissila-
ui eūdem hospite meū
rep̄mē ai fiducia quā
fensi eū h̄re de rebus fa-
bulosis quibus mam-

Spei libri plem sūt.
Amicicia tā eoz̄ famili-
arius utebar q̄ ceteroz̄
hoīm. qui i illa h̄si nō
fuisent. nec eā defende-
bā pristina animosita-
te. s; tamē familiaritas
eoz̄ plures em̄ eos ro-
ma occultat. pigrius
me faciebat aliud q̄re.
Pserti desperante i eā
tua dnē celi et terre. cā-
toz̄ om̄i visibilū et in-
uisibilū. posse iueneri
verz̄. vnde me illi auer-
terant. **A**ultūq; m̄ tur-
pe videbatur. crede figu-
rā te h̄re huāne carnis
et membroz̄ mōz̄ lim-
amentis corp̄alibus t̄-
minari. et qm̄ tū de de-
o meo cogitae vellem
cogitae nō moles corpo-
rū nō nouerā. neq; e-
m̄ videbatur m̄ eē qd̄
q; qd̄ tale nō esset. ea
maxiā et p̄pe sola cā-
erat. ieuicabilis erro-
ris mei. **H**inc em̄ et
mali substantiā q̄ndā
credebā talem. et h̄re

suā molem terrā et de
 formem siue crassā qm̄
 terrā dicebant. sū tenu
 em atq; subtilem sicut
 est aeris corpus. qm̄
 malignā mentē p̄ illā
 terrā repente ymagi
 nantur. Et q; deū bo.
 nullā malā naturā
 creasse. qualiscūq; me
 pietas crede cogebat.
 constituebā ex adūsō f.
 duas moles vtramq;
 ifinitā. s; malā angus
 tius. bonā grandius.
 et ex hoc initio pestile
 nosō. me cetā sacrilegia
 sequebantur. Cū em̄ co
 naretur animus meus
 recurrē i catholici fi
 dem repauebar. q; n̄
 erat catholica fides q̄
 eē arbitrabar. et ma
 gis pius m̄ videbar. si
 te deus meus cui confi
 tentur ex me misera
 ones tue vel ex ceteris
 ptibus ifinitū credem.
 Quāuis ex vna quat
 moles mali opponebat.
 cogeret finitū faci. q;

si ex oibus partibus i
 corpis huāni formā te
 opmarer finiri. Et me
 lius m̄ videbar crede
 nullū malū te creasse.
 qd̄ m̄ nescenti nō solū
 aliqua substantia eti
 am corpea videbantur.
 q; et mentē cogitae nō
 nouerā. n̄ eā subtile
 corpus eē. Quod tñ p
 loca spacia diffundetur
 abs te. qm̄ credem abs
 te eē. qualē putabam
 naturā mali. Ip̄m q; saluatore
 n̄m̄ v̄m̄ge
 mitū tuū tamq; de mas
 sa lucidissā molis tue
 porrectū ad nrām sa
 lute. Ita putabā. ut
 aliud de illo nō crede
 rem. nisi quod possim
 vaitate ymaginari.
 Talem itaq; naturā
 eius nasci nō posse de
 maria v̄m̄ge arbit
 bar. nisi carm̄ conce
 neretur. Concerm̄ at
 et nō iquinari non
 videbā. qd̄ m̄ tale figu
 rabā. a; etuebā itaq;

credē i carne natū ne
credē cogeret ex carne
ignatū. Nūc spirituales
tū blande et amant
videbūt me. si has con
fessiones meas legerit.
S; tū tūc erā. Demde q̄
illi i scripturis tuis rep̄
henderāt defendi posse
nō existimabā. **S**; aln̄
sane cupiebā cū a quo
illoz libroz doctissio cō
ferre singula et expuri
q̄ mde sentiret. Jam enī
heliōdō cuiusdā aduer
sus eosdē manicheos co
ram loquentis et disse
rentis sermones. etiā
iā apud kartaginē mo
uere me ceperant. cū ta
lia de scripturis prof̄
rent. quibus resisti fa
cile nō posset. et i beal
la m̄ responsio videbat̄
istorz quā quidē nō fa
cile palā promebat̄. s;
nobis secrecius cū di
centi scripturas noui tes
tamenti falsatas fuis
se a nescio quibus. q̄
iudeoz legē m̄sere xpi

ane fidei voluerūt. at
q; ipi icorrupta exem
plaria nulla pferrent.
Sed me maxie captū
et offocātū quodāmo
depmebant corporalia
cogitantē moles ille s̄
quibus anhelans tūc
i arābitatis liquidā et sim
plicē. respirae nō pote
rā. **S**edulo ergo agere
cepam. p̄t qd̄ venerā
ut docerem rome artē
rethoricā. Et p̄us do
m̄ congregāe aliquos
quibus et p̄ quos ino
teste ceperam. Et ecce
cognosco alia rome fi
eri. q̄ nō paciebar fieri
i affrica. hā reuera il
las euersiones a p̄di
tis adolescentib; ibi n̄
fieri manifestatū ē m̄.
S; subito iquūt ne m̄
cedem m̄grō reddant.
Conspirant multi a
dolescentes. et trāfferūt
se ad alui. Desertōes
fidei et quibus p̄ pe
cūe caritate iusticia
vilib; ē. Oderat etiā

istos cor meū quibus nō
 perfō odio, qd em̄ abe
 is passurus erā magnis
 oderā fortasse. q̄ eo q̄ au
 libet illicita faciebant
 Certe tñ turpes sūt ta
 les. et fornicant abs te
 amando volatica ludi
 bria temporū et lucrū
 luteū. qd̄ cū apprehendit
 manū ignat. et āplet
 tendo mūdū fugientē.
 contempnendo te ma
 nentē et reuocantē et
 ignoscantē redeūti ad
 te mētrici aīe huāne.
 Et nūc tales odi. ob p̄
 uos 2 distortos. quibus
 eos corrigendos dili
 gā. ut pecuē. doctnā
 ipam quā discūt p̄se
 rant. ei vō. te dū vei
 tate et ubertate certi
 bom. et pacem castissi
 mā. P̄z tūc magis e
 os pati nolebā malos
 p̄ter me. q̄ fieri p̄t te
 bonos uolebā. Itaq̄
 postea q̄ missū est a
 mediolano romam ad
 p̄fām vrbis ut illi aui

tati rethorice mgt. p
 uideretur. ipta etiā
 vectione publica. ego ip
 se ambuii p̄ costē ip̄os
 mancheis vamtatib⁹
 ebrios. quibus ut care
 rem ibā. s; vtriq; nesa
 ebamus. ut dōne. p̄poi
 ta. me probatū tūc pre
 fectus symachus mit
 tet. Et veni mediola
 nū ad ambrosiū ep̄m.
 i optimis notū orbi t.
 reipui cultore tūc aui
 tūc eloqa strenue mis
 trabant adipē frumē
 ti tui et leticiā olei. et
 sobriā vim ebrietate
 p̄lo tuo. Ad eū autē du
 cebar abs te nesciens.
 ut per eū ad te sciens
 ducerer. Suscepit me
 p̄ne ille hō dex. et pere
 grinacoem meā satis
 episcopaliter dilexit.
 Et cū amare cepi. pu
 mo quidē. nō tamq̄ doc
 tozē veri qd̄ i etiā tua
 p̄sius desperabā. s; tā
 q̄ hōiem benignū i me.
 Studiosē audiebā dis

// nō in gsequētib⁹
 pulchras redimēdas
 nō hui⁹ s̄i doctoris
 et aristotē abrosij

no

Disputante i populo no
intencoe qua debui s
quasi explorans eius
facidia. utz couemiret
fame sue. an maior mi
nor ue pfluere q p
cabatur. et verbis ei
suspendebat intensus.
Rerū autē icuiosus et
contemptor astabā. et
delectabar suauitate
sermōis. qm̄ erudicio
nis minus tñ hylares
centis atq; mulcentis
q̄ fausti erat. qd̄ actin;
ad dicendi modū. Cete
r̄ rez ipāz nulla com
pacio. Nā ille p mam
cheas fallacias aberra
bat. iste autē salubriē
docebat salutē. S; lon
ge est a patrū salus
p̄re om̄debar. *sona*
et tñ propinquabā se
sim et nesciens. Cum
enī nō satagem diste
que dicebat. s; tñ q̄
admodū dicebat audi
re. ea m̄ quippe iā des
panti ad te viā pate
hoi iams cura rman

serat. Sed uenebant
i animū meū simul ai
verbis que diligebam
res eadē quas negligē
bā. neq; em̄ ea durimē
poterā. et dū cor ape
rre ad excipiendū q̄
distingue dicit. p̄ter ita
bat et q̄ue dicit. gra
dati quidē. Nā p̄mo e
ciā ipā defendi posse.
m̄ iā cepant uidi. et
fide catholica pro qua
nichil posse dici adu
sus oppugnantes ma
nichios putauerā. Nā
nō ipudent asseri ex
istimabā. maxie audi
to uno atq; altero. et
sepius emigmate solu
to de scripturis veteri
bus. ubi ai ad lectam
acciperē. occidebar spi
ritualiter. Itaq; ple
risq; librorū illorū locis
expoitis. iā rephente
bā despacōem meam.
illā duntaxat. qua cre
diderā. legē et p̄phetas
detestantibus atq; re
videntibus. resisti oio

*Ad litteram am
p̄re om̄debar
litoz*

nō posse. Nec tñ ideo iā
 in catholica viā tenē
 dā eē sentiebā. qz et ip
 sa poterat hre doctos
 assertores suos. qui co
 prose et nō absurde ob
 iecta refellent. nec ideo
 iā dampnandū illud
 qd tenebā. qz defensio
 nis ptes equabantur
 Ita em catholica non
 in iuncta videbatur. ut
 nondū etiā victrix ap
 pareret. Tñ vō fortiter
 intendi animū. si qmō
 possim certis aliquib9
 documentis. maniche
 os quicē falsitatis. Qz
 si possem spiritale sub
 stancia cogitae. stati
 machinamenta illa
 oia soluerent et abire
 rentur ex aīo meo. s;
 nō poterā. Verū tñ de
 mūdi ipō h9 corpe oī
 qz natura quā sensus
 carnis attingēt. nul
 to probabiliora pleros
 qz sensisse philosophos
 magis qz considerans
 atqz compans iudica

bā Itaqz achadennicoz
 more sicut existimat
 dubitans de oibus.
 atqz iter oia fluctuās.
 manicheos quidē re
 liquendos eē decreui.
 Nō arbitrans eo ipō tē
 pore dubitatiois mee.
 in illa secta in pmanē
 dū eē. cui iā nō nullos
 philosophos pponēbā
 Quibus tñ phis. quod
 sine salutari noīe xpi
 essent. curacionē lan
 guois aīe mee cōmit
 te oīo recusabā. Sta
 tu ergo tam diu esse
 cathecumū i catholi
 ca ecclā in a parentib9
 qmendata. donec ad
 certi elucēt quo cursū
 dirigem Ameri.

*in hōm libris v'sunt
 Augusti qz sūto salutar
 4. corū tñ v'unt*

**Explicit liber quintus
 Incipit liber sextus.**

Spes mea a
 iuuentute
 mea ubi in
 eras et quo
 recesseras.
 An vō tu nō feceras
 me 2 discreueras me

a quadrupedibus et a
volatilibus celi. Sapient
iore me feceras et ambu
labam per tenebras et lu
bricam et querebam te foris
a me et non inueniebam de
um cordis mei et vene
ram in profundum maris
et diffidebam et desperabam
de inuentione veri. Jam
venerat ad me mater
pietate fortis. tra mari
que me sequens. et in peri
culis omnibus de te secuta.
Nam et per maxima discrimi
na ipsos nauitas osola
batur. a quibus rudes
abissi viatores cum pertur
bantur consolari solent.
pollicens eis puencem
cum salute. que hoc ei tu per
visum pollicitus eras. et
inuenit me perditantem
quidem grauius despectum
indagante veritatis. Sed
ei cum indicasset me qui
de iam esse manicheum. si
neque catholicum christianum.
Non quasi inopinatim aliquid
audierit exiliuit leticia
cum iam secura fieret ex

ea parte miserie mee in qua
me tamquam mortuum si
suspirandum me tibi fle
bat. et feretro cogitatio
nis efferebat. ut dices
filio vidue. Inuenis et
dico surge. et reuiuiscet
ret. et inciperet loqui.
reddens illum matri sue.
Nulla ergo turbulenta
exultatione trepidauit
eius. cum audisset ex tan
ta parte iam finem quod tibi coti
die plangebatur ut fieret
veritate me nondum adeptum
sed falsitati iam creptum.
Immo vero que certa erat
et quod restabat te datur
qui totum promiseras. pla
cidissime et pectore pleno
fiducie. Respondit mihi
se credere in christo. quod postquam
de hac vita emigraret
me visurum esse fidelem
catholicum. Et hoc qui
dem mihi tibi autem fons
misericordiarum preces et
lacrimas densiores. ut
celeriter adiutorium tuum
et illuminares tenebras
meas. et studiosius ad

neque

ecclesia curtem et i am
 brosm ora suspendi ad fo
 te salientis aque i vita
 eterna. Diligebat aut
 illu viru sicut angeli
 dei. qd p illu cognoueat
 me iterim ad illa anca
 pite fluctuacione ia ee
 pductu. p qua tnsitur
 me ab egritudine ad sai
 tate mcurrente araoe
 piculo quasi p accessio
 nem qm trectia media
 vocant. certe psumebat
 Itaq; ai ad memorias
 scoz sicut i affrica sole
 bat pulres et pane et
 mez attulisset. atq; ob
 ostracio prohibetur ubi
 hoc epm uetiisse cogno
 uit tam pie atq; obedi
 enter amplexa e ut ipse
 mirarer. q; facile actu
 sate pocus consuetudi
 nis sue qm disceptatye
 illius prohibicois effec
 ta est fit. no em obside
 bati spm eius uinolentia.
 eamq; stimulat. i
 odium veri amor vni.
 sicuti pleros q; mares

et feias. q' ad canticu so
 brietatis sicut ad poclo
 ne aquata madidi nau
 siant. S; illa ai attu
 lisset. canistz ai solemp
 mbus epulis pgustan
 dis atq; largiendis pl
 etia qm vnu pocallu p
 suo palato satis sobrio
 tpatu. unde dignacoem
 sumeret no ponebat.
 Et si multe essent q illo
 mo videbantur hono
 rante memorie defue
 tor. idem ipm vnu qd
 ubiq; ponet arcufere
 bat. quo ia no solu a
 quatissio s; etia tepidif
 sio ai sius pntibus p
 sorbicoes exiguas p
 turetur. q; pietate ibi q
 rebat no voluptate. Ita
 q; ubi comperit a pcla
 ro pdicatoe atq; antis
 tite ai pietatis pcep
 tu ee. ista no fieri. nec ab
 eis qui sobrie facerent.
 ne ulla occasio se mgur
 gitandi daretur ebri
 osis. et q; illa quasi
 parentalia supstioe

*Err. hic pro Defectibus
 clero sine officio
 Memoria ob saluti f.
 ly ad memorias sicut
 pulres pane et vnu fo
 rebat officio*
*Nota obedientia sancti
 Didaci*

gentilium eent simillia
Abstinuit se libentissime
et pro camistro pleno
terrens fructibus. Ple
nu purgationibus uo
tis pectus ad memo
as martiri afferre di
dicerat. et ut qd possit
daret egentibus. et sic
omuitaco dnici corpis
illuc celebraretur. cuius
passionis imitaco imo
lari et coronati sut m
tires. **D**z tn videtur m
dne deus meus. et ita
e i conspu tuo de hac
re cor meu. no facile
fortasse de hac omuta
da consuetudie mrem
mea fuisse cessata. si
ab alio prohiberetur
q no sicut ambrosii di
ligebat. q propter salu
tem mea maxie dilige
bat. eam vo ille prop
eius religiosissiam co
uersacione. qua i voib
operibus tam feruens
spu frequentabat eccle
siam. ita ut sepe erupe
ret. cu me videt i eius

pdicaco gratulans m
q tlem mrem hrem nes
ciens quale illa me fili
um. qui dubitaba de il
lis oibus et iueniri pos
se via vite mime putaba
nec ia igemisteba oran
do ut subuenires m. s
ad querendu utentus et
ad differendu iquietus
erat animus meus.
Ipmqz ambrosii felice
qda hoem scdm seculu
opmabar. q sic tante pta
tes honorarent. celibat9
No tantu ei m laboriosus
videbatur. Quid autem
ille spei geret et aduer
sus ipius excellencie top
tamenta quid luctami
ms hret. quid ve solais
i aduersis. et occultu ob
eius qd erat i corde ei9
q sapida gaudia de pa
ne tuo ruminaret. nec
comite nouera. nec exp
tus era. nec ille sciebat
estus meos. nec fouca
picali mei. No em que
ab eo poterat qd voleba
sicut voleba secludetib9

me ab eius aures atq; o-
 re catus negotior; hoi-
 nu quoz ifirmitatib9
 feruebat. **C**u quibus
 qn no erat qd p exiguu
 tps erat. aut corpus i-
 ficiebat necessaris sus-
 tentaculis. aut lcone aim
 Sed cu legebat; oculi du-
 cebantur p paginas et
 cor itellcm rimabatur
 Vox aut et lingua qui-
 estebant. **S**epe cu ad ee9
 no em utebatur quisq;
 ingredi. aut ei uemente
 nuiaari mos erat. **S**ic e-
 u legente vidim9 tacite.
 et aliter nuq; sedentes
 q; i diuturno silencio.
Cuis em ta itento ee o-
 neri audet. **D**istcedebam9
 et nectabam9 eu pno ip-
 so tempe. qd repante me-
 tis sue nauiscebatur. fe-
 riatus ab strepitu cau-
 sa; alienaz. nolle i ali-
 ud auocari. et taueret
 fortasse. ne auditoe sus-
 pensio et itento. si qua
 obscurius posuisset ille
 q; legeret etia exponet

set nae. aut de aliquib9
 difficilioribus disserta-
 re questiomibus. atq;
 huic operi tempibus i-
 pensis minus q; uellet
 voluminu euoluet. q;
 q; 2 causa seruande vo-
 cis q; illi facillie obtu-
 debatur. **P**oteat ee us-
 fioz tacite legendi. quo-
 libet tn auo id ager. bo-
 no utiq; ille uir agebat
Sz certe ni nulla daba-
 tur copia scisatandi q;
 cupieba de ta sco oracu-
 lo tuo. pectoe illius. ni ni
 aliquid breuiter eet au-
 diendu. **E**stus aute illi
 mei ociosi eu valde au-
 resuidentur requirebat.
 nec uiqua iuenebat.
Et eu quide i populo v-
 bu vitatis vce tractan-
 tem oi die dmito audi-
 eba. et magis magis
 q; ni confirmabatur.
Oes vsutaz calupnia-
 ru noxos. quos illi de-
 ceptoes ni aduisus di-
 uinos libros inuente
 bant posse dissolui.

110

Ubi vero cōperi etiam
ad ymaginem tuā hoīez
a te scilicet ab spiritalib⁹
filijs tuis. quos de ma-
tre catholica p grām
regenerasti. nō sic in-
telligi. ut huām corpis
forma determinatū cre-
derent atq; cogitaret.
q̄q̄ qmō se habet spiri-
talis substantia ne qui-
dē tenuit atq; i enigma-
te suspicabar. tñ gaudēs
erubui. nō me tot ānos
adūsus catholicā fidē.
s; contra carnaliū cogi-
tationū figmenta latria-
sse. Eo quippe temerari-
us et ipius fuerā. q̄ ea
que debebā querendo dis-
ce. accusando dixerā. Tu
em altissie et p̄xime sec-
tissie. p̄ntissie. cui mē-
bra nō sūt alia maiora
et alia minora. s; ubiq;
totus es. et nusq; locoꝝ
es. Nō es vnq; forma is-
ta corporea. Tñ fecisti
hoīem ad ymaginem tu-
am. et ecce ipē a capite
usq; ad pedes i loco est

Cū ergo nescire qmō hec
subsistēt ymago tua.
pulsans pponere quō c-
dendū esset. nō isultans
opponem quasi ita credi-
tū esset. Tanto igitur a-
ctō cura rodebat. itā me
a qd certi retinem quā-
to me magis pudebat
tam diu illusū et decep-
tū promissione. ceterū
puerili erroꝝ et aīosita-
te tā multa incerta qua-
si certa garrisse. q̄ em-
flā cent. postea in clarū
it. Certū tñ erat. q̄ inc-
ta cent. et a me aliqñ p
certis habita fuissent.
cū catholicā tuā cens
contenciombus accusā-
rem. si nondū comptā-
vā docentē. nō tñ ea do-
centē q̄ grauter accusā-
bam. Itaq; confunde-
bar et querebar. i gau-
debā deus meus. qd
ecclā vnica. corpus vni-
ci tui. i qua in nomen
xpi isanti ē inditū. nō
sapēt isantiles nugab.
neq; hoc haberet. i doc

ena sua sana. qd te ca-
 tore omi i spaciū loci
 qmuis sumū et ampliū
 tū vndiqz tmiātū me-
 broz huānoz figura q-
 trudet. gaudebā etiā.
 qd vetera scripta legis
 et pphetaz iā nō in il-
 lo oculo mī legenda p-
 ponerentur. quo ante-
 a videbant. absurda.
 tū arguebā tamq̄ ita
 senaentes scōs tuos.
 Verū autē nō ita sena-
 ebant. et tamq̄ regu-
 lā diligentissīe cōmen-
 daret sepe i popularib⁹
 sermombus suis dicen-
 tem. ambrosiū lectus au-
 diebā. hū occidit. sp̄s
 autē viuificat. cū ea
 q̄ ad iram. puerfite
 doce videbantur. remo-
 to mistico velamēto spi-
 ritualiter aperet. non di-
 cens qd me offendēt. q̄
 uis ea dicēt que vtz
 vā cent. adhuc ignora-
 re. Tenebā emī cor me-
 ū ab oī assensione time-
 us papiciū. 2 suspedio

magis necabar. vole-
 bā emī cor q̄ nō videm
 ita me rezū fieri ut cer-
 tus essem q̄ septē et tā-
 dere sint. Neqz emī tā
 isannus eram ut ne h⁹
 quidē putare posse cō-
 prehendi. s; sicut hoc.
 ita cetēa cupiebā sū cor-
 palia q̄ corā sensibus
 meis nō adessent. sū spi-
 talia de quibus cogita-
 re nī corpaliū nesciebā.
 et sanari credendo po-
 terā ut purgatioz aci-
 es mentis mee dirige-
 retur aliquo mō in ve-
 ritatē tuā semp manē-
 tem 2 ex nullo deficien-
 tem. S; sicut eueire
 asplet. ut malū medi-
 cū exptus. etiā bono
 timeat se cōmitte. ita
 erat valitudo aū mee.
 q̄ utiqz nisi credendo
 sanari nō poterat. et
 ne falsa creder. curari
 recusabat. resistens
 manibus tuis q̄ me-
 dicamenta fidei conse-
 nisti 2 sparsisti super

morbos orbis terrarum et
tantam illis auctoritatem
tribuisti. Ex hoc tamen quod
iam proponens doctrinam ca-
tholicam modestius ibi
minime quod fallaciter sen-
tiebam iuberi. ut crederet
quod non demonstrabat.
In eadem quid scilicet tu forte
non esset. siue nec quod
esset. quod illic temeraria
pollucitatioe scientie. credu-
litate irridet. Et post-
ea tam multa fabulo-
sissima et absurdissima. quod
demonstrari non potant
credenda imitari. Dem-
de paulatim tu domine ma-
nu mitissima et miseri-
cordissima pertractans et
componens cor meum. con-
sideranti quod innumerabi-
lia credam quod non vident
neque tamen gerentur affu-
issem. sicut tamen multa in
historia gentium. tamen mul-
ta de locis atque urbibus
quod non vident. tam mul-
ta amicitis. tamen multame-
ditas. tamen multa hominibus
aliis atque aliis. quod non

credentur omnino in hac vita
nichil agerem. Postquam
quod incognitum fixum fide reti-
nere de quibus parenti-
bus ortus essem. quod scire
non possem nisi audiendo
credidisse. Persuasisti mihi
non qui credent libris
tuis. quos tanta in omnibus
se gentibus auctori-
te fundasti. scilicet qui non cre-
dent esse culpandos. nec
audiendos esse si qui mihi
forte dicerent. unde scias
illos libros unius vel
et veracissimi dei spiritus
esse humano generi mis-
tratos. Idipsum enim max-
ime credendum erat quod
nulla pugnatitas ca-
lumpniosarum questionum
per tamen multa quod legeram
inter se confluentium
philosophorum extorqueret
si mihi potuit. ut aliquis
non credam te esse quidquam
ees. quod ego nescire. Aut
amistram omnem rem hu-
manarum ad te minime
pertinet. scilicet id credebam ali-
quando robustius ali-

quoniam exilius. Semper tam
credidi et esse te. et curam
meam gere. etiam si ignora-
bam vel quid sentiend-
um esset de re tua. vel quae ma-
ducat aut reducat ad
te. Ideoque cum cecimus in-
firmi ad inveniendam liqui-
dam vocem veritatis. Et Iob h-
nobis opus esset auctori-
tate sanctae scripturae. iam crede-
re opera nullo modo te fuis-
se tributum tam excellentem
illi scripturae per oes iam ter-
ras auctoritatem. non et per
ipsum tibi credi. et per ip-
sam te quae voluisses. Iam
enim absurditatem quam me in
illis litteris solebat offendere.
cum multa ex eis probabili-
ter exposita audissem.
ad sacramentorum altitu-
dinem referebam. Eoque mihi
illa venerabilior et sacro-
santa fide dignior appare-
bat auctoritas. quo et
omnibus ad legendum esset in-
promptu. et secreti sui dig-
nitatem. in intellectu profundius
seruaret. Verbis ap-
tissimis. et humillimo genere loqu-

49.
discretis prebens. et ex-
certens intentionem eorum
qui non sunt leues corde.
ut exaperet oes popu-
lari sinu. et per angusta
foram paucos ad te tra-
iceret. Multo tamen plures.
quam si nec tanto apice aut
cortitatis eminere. nec in
bas gremio sanctae humilita-
tis hauriret. Cogitaba-
m hec. et aderas mihi suspi-
rabam. et audiebas me.
Fluctuabam et gubernabas
me. iam per via seculi la-
tam. nec deserebas. In-
habam honoribus. lucis.
quingio. et tu iridebas.
Paciebar in eis cupidit-
atibus amarissimas dif-
ficultates. te pro tanto
magis. quanto minus
sinebas mihi dulcesse quod
non eras tu. Vide cor me-
um domine qui voluisti ut
hoc recordarer et confi-
terer tibi. Nunc tibi in he-
rati animam meam. quam de vito-
ta tenacis mortis exiisti.
quod miser et sensu voluisti
tu peragebas ut relictis

oibus conuertetur ad te
qui es super oia: et si
quo nulla essent oia
Conuertetur et sana
retur. **Q**uod ergo misere
ra et qmō egisti ut se
tūre miseria meā die
illo. quō tū parē recita
re ipatori laudes. quib⁹
plura mentiret. et mē
tienti faueretur absi
entibus. eas qz curas
anhelaret cor meū. et
cogitationū tabificaz
febribus estuaret. **A**n
siens p quēdā viciū me
diolanaensem. ai adūti
paupem mendicū iā
credo saturū. iocantem
atqz letantē. et igemū.
Et locutus sū cū amicis
qui meā erant. mltos
dolores isamāz nrāz.
qz oibus talibus cona
tibus nrīs. qualib⁹ tūc
laborabā sub stimulis
cupiditatū. trahens i
felicitatis mee sarcinā.
et trahendo ex aggeras.
nichil vellemus aliud.
nisi ad securā leticiā p

uenire. quo nos mendi
cus ille iā pcessisset. nū
q̄ illuc fortasse venturos
Quod em̄ iā ille pauca
lis et emendicatis nū
mulis adeptus erat. ad
hoc ego tam erupnosus
anfractibus et circuiti
bus ābiebā. ad leticiā
salicet temporalis feli
citatatis. **N**ō em̄ vez gau
diū habebat. **S**ed et ego
illis ambiciombus ml
to falsius qrebā. et certe
ille letabatur. ego anx
ius erā. securus ille.
ego trepidus. et si quis
qz p̄taretur me. vtz
malle exultae an metu
ere. **R**ūdem. exultare.
Rursus si iterrogaret
vtz me tē malle qua
lis ille. **A**n qualis ego
tūc eem̄. meipm̄ curis
tiōribus qz constm̄ elige
rem. **S**i pueritate. nūq̄
vitate. neqz em̄ eo me
ppone illi debebā q̄ doc
tior erā. qm̄ nō mde gau
debā. **S**ed place mde que
rebā hoibus. nō ut eos

50
doceam. **I**tem ut place-
rem. Propterea et tu ba-
tulo discipule tue confu-
gebas ossa mea. Recedat
ergo ab anima mea qui di-
cit ei. **I**ntest unde quis
gaudeat. Gaudebat
mendiculus ille uinolentia.
tu gaude cupiebas
gloria, qua gloria dñe, q̄ nō
est i te. Nā sicut uerū
gaudium nō erat, ita nec
illa uā gloria, et ampli-
us uertebat mentē me-
am. Et ille ipā nocte
digesturus erat ebeta-
tē suā, ego autē mea dor-
miera et surrexerā, et
dormiturus et resurre-
turus erā, inde quot di-
ebus. **I**ntest uo unde quis
gaudeat, scio, et gaudi-
um spei fidelis, i compa-
biliter distat ab illa uai-
tate. **S**ed et tuē distabat
int nos, nimis quippe
ille felicitior erat, nō tñ
qd̄ hilaritate p̄fidebat,
tñ ego auris eius sciret,
vñ etiā qd̄ ille hñ optā-
to acq̄suerat uinū, ego

autē mentiendo quere-
bā asū. **D**ixi tuē mul-
ta i hac sententia cauis
meis, et sepe adūtebā
in hñs, qmō m̄ esset, et
iueniebā mala m̄ eē,
et tolebā 2 conduplica-
bā ipm̄ male, et si qd̄
arrisisset, p̄sp̄m, tēdebat
app̄hendē, q̄ pene p̄ush̄
teneretur auolabat.
Congemiscebam⁹ in
hñs, qui sil' amici uiue-
bamus, et maxie ac fa-
miliarissie cū alipio et
nebridio ista colloque-
bar, quoz alipius ex
eodē quo ego erā ortus
municipio, parentib⁹
p̄matibus municipalibus,
me minor natu.
Nā et studuerat apud
me, cū i nrō oppido docē
cepi, et postea cartagiē,
et diligebat multū me,
q̄ ei bonus 2 doctus ui-
deret, et ego illū p̄pter
magnā virtutis idolē,
q̄ nō i magnā etate sa-
tis eminebat. **G**urges
tñ mox cartaḡ mensū

lud. circensium
q. circa enses

1100

quibus nugatoria fer-
uent spectacula: absor-
buerat eum in isamam
circensium; si cum in eo mi-
serabiliter volueretur:
ego autem rethoricam ibi
professus publica sco-
la vterer: nondum me
audiebat ut in gramma-
ter quidam similitudine que-
riter me et premium eius
erat exorta. Et compe-
tam quam exicialiter
amaret: et grauius
angebat: quod tantam spe-
perditurus: vel etiam per-
didisse inuidebatur:
si monendi eum et ali-
qua cohercione inuoca-
di nulla erat copia. vel
amicicie benignolenti-
a: vel iure magistrum.
Putabam enim eum de me
cum pre sentire: ille vero
sic non erat. Itaque post
posita in hac re pris w-
litate salutarem me ce-
perat: veniens in au-
ditorum meum: et audi-
re aliquid atque abire
Solem de memoria in

Sedem

Lapsus erat agere cum illo:
ne uanorum ludorum cetero
et papiti studio tam
bonum iterum et igitur.
Vni autem tu domine qui
presides gubernaculis
omni que creasti: non eum ob-
litus eras. futurum iter
filios tuos antistitem
sacramenti tui. Et ut
apte tibi tribueretur
eius correctio pro me qui-
dem illam: si nesciente
operatus es. nam quo-
dam die cum sedem loco so-
lito. et coram me adesset
discipuli: venit: saluta-
uit: sedit: atque in ea que
agebantur intendit
animam. Et forte laus in
manibus erat: quam
dum exponem. et oportu-
ne michi adhibenda
videretur silicido cir-
censium: quo illud quod
insinuabam in uocandis
et plamius fieret. cum u-
risione mordaci eorum
quos illa captiuasset
isama. Satis tu deus
noster: quod tunc de alipio ab

57
Illa peste sanando. nō
cogitaueri. At ille i se
rapuit: me q̄ illud nō
nisi propter se dixisse
credidit. Et quod ali
acciperet ad succensē
dū m̄? accepit honesto
adolestens. ad succensē
dū sibi: et ad me arden
tius diligendū. Dixe
ras em̄ tu iā olim eti
uexueras lris tuis? cor
ripe sapientē: et ama
bit te. At ego illū nō
corripuerā? s; utens
tu i oībus. et scientib⁹
et nescientibus. ordiē
quo nosti. et ille orto
iustus ē: de corde et lm
gua mea carbones ar
dentes opatus es: qui
bus mentē spei bone
adureres tabescentē.
ac sanares. Taceat
laudes tuas. qui misē
rationes tuas nō cō
siderat: q̄ tibi de me
dullis meis confiten
tur. Etenī ille postu
la verba proripuit: se
ex fouea tā alta qua

libentē demergebatur.
et cū mura voluptate
cecabatur? et exaussit
am̄ forti tempantia.
et resiliuerūt oēs eten
sui sordes ab eo ampli
us q; illuc nō accessit.
S; demde prem̄ reluc
tantē euacuat me ma
gistro vteretur. cessit
ille atq; concessit: et
audire me rursus m
apiens. illa meā su
p̄stitione ~~continentie~~
involutus est. Amans
i manicheis sustenta
cionē continentie quā
verā et germanā pu
tabat. Erat autē illa
vecors et seductoria?
p̄cosas aiās captans.
nondū virtutis altitu
diem̄ scientes tange.
z sup̄ficiae decipi faciles?
s; tū adūbrate silate
q; virtutis. nō sane
reliquens ianitatā s;
a parentibus tēnā
viam romā p̄fesserat
ut ius disteret: et ibi
gladiatorū spectaculi

ihicatu incredibili et me-
dibiliter abreptus est
Cū em̄ auersaretur et
detestaretur talia. qui-
dam eius amici et con-
discipuli cū forte de pñ-
dio redeuntibus puiū es-
set. recusante vehemē-
ter et resistente familia-
ri violencia duxerūt
eū i amphiteatrū crude-
liū ⁊ funestorū ludorū di-
ebus. hec dicente. Si
corpus meū i locū illū
trahitis et ibi constitu-
tis. nūquid et aīm et
oculos meos i illa spec-
tacula potestis itende.
Adoro itaq; absens. at
sic et vos et illa supabo
Quibus auditis. illi mi-
chilomin⁹ segnius eū
adduxerant. secū idipz
forte explorare cupien-
tes. vtrū posset effice.
Quo ubi ventū ē. et se-
dibus quibus potuerūt
locati sūt. feruebant
oīa immissis volupta-
tibus. Ille clausis fori-
bus oculorū. it̄ dixit aūo

ne i tanta mala pcedēt
atq; vtmā et aures ob-
turauisset. nā quodā
pugne casu cū clamor
ingens totius ppli vehe-
menter eū pulsasset.
curiositate uictus et q̄
si patus quidquid illū
eēt. etiā visū contēpnē
et vīccē. Aperuit oclōs
et pcussus ē grauiore
volnē i aīā q̄ ille i cor-
pe. q̄ cernē concupiuit
Ceciditq; miserabilis
q̄ ille. quo cadente fr̄s
ē clamor q̄ p eius aures
intrauit. et reserauit
eius lumina. vt esset
quā feriretur et deice-
tur audax adhuc poti-
us q̄ fortis aīm⁹. et eo
ifirmior q̄ de se p̄supse-
rat. qui debuit de te.
Vt enī vidit illū sang-
nē. immitate sil' ebi-
bit. et nō se auertit.
s; fixit aspem. et hau-
riebat furias. et nes-
ciebat. et delectabat
scelē certamis. et cruen-
ta voluptate iebriaba

52
tur. et nō erat iā ille q̄
venerat. **S**z vnus de t̄
ba ad quā venerat. et
verus eorū socius a qb̄
adductus erat. qd̄ plā
expectauit. clamauit ex
arsit. abstulit m̄de sc̄i
isamā. qua stimularet
redire nō tm̄ cū illis a
quibus p̄us abstractus
est. **S**z etiā p̄ illis. et a
lios trahens. Et m̄de t̄n
manu validissimā et mi
sericordissimā cruxisti eū
tu. et docuisti eū nō sui
hr̄e. s; tui fiduciā. s; lō
ge postea. Verū t̄n iā
hoc ad medicinā futu
rā i eius memoria re
ponebatur. **N**ā et illud
qd̄ cū adhuc studet iā
me audiens apud kar
taginē. 2 medio die co
gitaret i foro qd̄ recita
turus erat. sicut ex̄ci
stolastica solent. **M**isi
eū comprehendī ab edi
tuis fori. tamq̄ furē.
Non arbitror aliā ob
causā te p̄mississe deus
n̄. n̄ vt ille vir tantū

52
futurus. iā icapēt disce
q̄ nō facile i cognosten
dis causis hō ab horē
dampnandus esset te
meraria crudelitate.
Quippe an̄ tribunal
deambulabat solus cū
tabulis ac stilo. cū ec
ce adolescens quidam
ex nud̄ scolasticorū fur
uerus. securē clauulo
ad portans. illo nō sen
tiente igressus est ad
cancellos plūbeos. qui
vico argentario desup
p̄minent. 2 p̄scidē plū
bū cepit. q̄ vico argen
tario. **D**ono autē secu
ris audito. submurmū
rauerūt argentarij q̄
subter erant. **E**t misē
rūt qui apprehendit q̄
forte inuenissent. quorū
vobis auditis. eluc
to istrumento. ille dis
cessit. times ne cū eo
teneretur. **A**lipius at̄
qui nō videat itran
tē. exēntē sensit. et ce
lester vidit abēntē.
et causam sc̄ie cupiēs

al' edulitate

ingressus ē locū . et iuē
tam securē stans atq;
admirans considēbat
Cū ecce illi q' missi erāt
repperūt eū solū sentē fer
rū . cui⁹ somnū excitati
venerāt . tenent attra
hūt . cōgregatis iq̄lms
fori . tamq' furē maifest
tū se cōphēdisse glo
riabantur . et inde offe
rendus iudicis duceba
tur . **S** acten⁹ docend⁹
fuit . statī em̄ dnē subue
nisti innocēcie . cui⁹ testi
eris tu solus . Cū em̄ du
ceretur vel ad custodiā
vel ad supplicū . fit eis
obuiā quidā architect⁹ .
cui⁹ maxīā erat cura
publicarū fabricarū . gau
dent illi eū potissimū oc
currisse . cui solebat in
suspicionē venire abla
tarū . rez q' perissent de
foro . ut quasi tandē iā
ille cognosceret . a quibus
hec fierent . Rez autē
viderat hō sepe alipiū
ī domo cuiusdā senato
ris . ad quē salutandū

venitabat . statim q; cog
nitū manu apphensā se
mouit a turbis . et tan
tū mali causā querens .
qd̄ gestū esset audiuit
Omēs q; tumultuantes
qui aderant . et minaci
t' frementes . iussit vei
re secū . et venerūt ad
domū illius adolescen
tis . qui rem gmiserat .
Puer vero erat an̄ osti
um . et tā pius erat
ut nichil ex inde dnō
suo metuens facile pos
set totū iudicāē . Cū
eo quippe ī foro fuit pe
dissequus . quē postea
qm̄ recoluit alipius ar
chitecto itimauit . At
ille securē demonstrauit
puero . querens ab eo
cuius esset . qui cōfesti
nēā inquit . Deinde
interrogatus . aperuit
cetera . Sic ī illā domū
translata causa . cōfus
q; turbis . q' de illo tri
umphāē iā ceperāt .
futurus dispensator v
bi tui . et multarū in

53
ecclā tua causaz exaiātor.
experientior instructor
q̄ dycessit. Huc ergo ro-
me iuenerā. et adhesit
m̄ fortissio vinculo. me-
cū q̄ mediolanū profec-
tus est. vt nec me dese-
ret. et de iure qd̄ didicāt
aliquid ager̄ secūdu vo-
tū magis parentū q̄ su-
um. Et inter iā affete-
bat mirabili contmēcia
cetis. cū ille magis mi-
raretur eos. qui aurū
inocentiae p̄ponēt. Tep-
tata ē quoq; eius indo-
les nō solū illecebra cu-
piditatis s; etiā stimlo
timoris. Rome assidebat
comiti largitionū itali-
aanaz. Erat eo tempe
quidā potentiss̄ sena-
tor. cui⁹ et beneficus ob-
stricti multi et terrore
subditi erant. uoluit h̄
sibi licē nestio quid. ex
more potentiae suae. qd̄
esset per leges illicitū.
Resistit alipuis. p̄missū
ē p̄mū. ut sit aīo. p̄tedē
tē minascaltauit. mirā

tibus omnibus iustitā
aiam. q̄ hoīem tantū et
innumerabilib⁹ prestan-
di nocendi q̄ modis i-
genti fama celebratū. vl'
amicū nō optaret. vel
nō formidaret iūmicū.
Ip̄e autē iudex cui con-
siliarius erat. q̄nus et
ip̄e fieri nollet. nō tam
apte recusabat. S; i
istū causā transferens ab
eo se nō p̄mitti assere-
bat. q; et reuera si ip̄e
facēt. iste discedet. Hoc
solo autē pene iā illec-
tus erat studio leuicio.
ut p̄ns p̄torians p̄ co-
dices sibi conficiendos cu-
raret. S; consulta iusti-
cia. deliberacionē i meli⁹
vertit. Utiliorē iudicās
equitatē qua prohibeba-
tur. q̄ p̄tātē qua sineba-
tur. Pūū est hoc. S; q̄ i
p̄uo fide fidelis est. et in
magno fidelis est. nec
ullo mō erit iane qd̄ tu
e veritatis ore p̄cessit.
Si i iusto māmon a fi-
deles nō fuistis. Vm̄ q̄s.

dabit vobis. Et si ma-
lieno fideles nō fuistis.
qd̄ ur̄m̄ est quis dabit
vobis. Talis ille. tūc ū-
hēbat m̄ meū q̄ nūta-
bat i consilio. quis nā
eēt tenendus vite mo-
dus. Nebridius etiā q̄
relicta priā vicina kar-
tagin. atq; ipā cartagi-
ne ubi frequentissim⁹
erat. relicto p̄no rure
optio. relicta domo. et n̄
secutura m̄re. nullā ob
aliā causā mediolanū
venerat. n̄ ut meū vi-
uēt. i flagitissio studio
vitatis atq; sapiē. p̄ter
suspirabat. p̄ter q̄ fluc-
tuabat. b̄tē vite iquisi-
tor ardens. et questionū
difficillimaz strutator
acrim⁹. Et erant ora-
trū egentiū et iopiam
suā sibi m̄z iuicem anhe-
lantiū. et a te expectan-
tū ut dares eis escam
i tempore oportuno. et
i oī amaritudinē q̄ nr̄os
seculares actus de misē-
ricordia tua sequebat̄

iuuentibus nobis s̄mem-
tur ea patēmur. occurrē-
bant tenebre et auersa-
bamur gementes et dice-
bamus. q̄ dui hec. et h̄
crebro dicebam⁹. et dicen-
tes nō relinquebam⁹
ea. q̄ nō elucebat certū
aliquid qd̄ illis relictis
apphenderem⁹. et ego
maxiē mirabar. satageb̄
et recolens. q̄ longū tem-
pus esset. ab vnde vicesio
anno etatis mee. quo ser-
uē cepam studio sapiē.
Disponens ea iuenta. re-
linquē oēs vanaz cupi-
ditatū spes ianes. et isa-
mias mendaces. Et ecce
iā t̄cenariā etatē gere-
bā i eodē luto. hesitās
auuiditate seruendi p̄n-
tibus fugientibus et dis-
sipantibus me. Dū di-
co. cras iueiām. Ecce ma-
nifestū apparebit. et te-
nebo. et ecce faustus ve-
met et exponet oīa. O
magm̄ viri achademī
a. nichil ad agendam
vitā certi cōprehendi

54
p̄t̄. Immo queramus di-
ligentius et nō despem⁹
Ecce iā nō sūt absurda
in libris eccl̄asticis. q̄ ab-
sūrda videbantur. p̄nt
taliter atq; honeste in-
telligi. figurā pedes i eo
gradu i quo puer a pa-
rentibus positus eram.
Donec inueniatur p̄spici-
a vitas. S; ubi querit̄
q̄n queritur. Nō vacat
ambrosio: nō vacat legē;
ubi ip̄os condites q̄rem⁹;
vñ aut q̄n compam⁹. In
quibus sumim⁹. Deputē-
tur tempa. Distribua-
tur hore: p̄ salute aiē.
Magna spes oborta est.
Non docet catholica fi-
des qd̄ putabamus. et
vanam accusabamus. ne-
fas hñt̄ docti eius. cre-
de deū figurā humani
corpis terminatū. et
dubitamus pulsae. q̄
aperiantur cet̄a. ante
meridialis hore discipli-
occupant. cet̄is quid
facim⁹. tur nō id agim⁹.
S; q̄n salutam⁹ amicos

maiores. quoz suffragi-
is opus habemus. quā-
do p̄parem⁹ qd̄ emat sto-
lastici. q̄n repam⁹ nos
ip̄os relaxando aiō. ab
intencōe curar. p̄eant
oriā. et dimittamus hec
vana et iāma. confera-
mus nos ad solā inqui-
sicionē vitatis. Vita h̄c
misera ē. aoris incerta
si subito obrepit. qmō
hinc exibim⁹ et ubi no-
bis discenda sūt q̄ hic
neglexim⁹. Ac nō poti-
us hui⁹ negligencie sup-
plicia luenda. quid si
mors ip̄a oem̄ curā cū
sensu amputabit et fi-
niet. ergo et hoc quere-
dū. s; absit ut ita sit.
nō vacat. nō ē iāne. q̄
tam eminens culmen
auctoritatis xp̄iane fi-
dei. toto orbe diffundit̄.
Nūq̄ tanta et talia pro
nobis diuinitus agen-
tur. si morte corp̄is. ec-
iam vita aiē consumēt.
Quid auctamur igitur.
relicta spe seculi. confer-

re nos totos ad querendū
dñm. et vitā btam; s; ex
pecta. nocida sūt etiā is-
ta. Hñt nō peruā dulce
dmē suā; nō facile ab
eis p̄adenda est inten-
cio: qz turpe est ad ea
rursū redire. Ecce iā
qñtū est ut ipetretur
aliquis honor; et quid
amplius in hñs deside-
randū. **S**uppetit ami-
corū maiorz copia ut nō
aliud et multū festine-
mus. vel presidatus da-
ri p̄t. et ducenda vxor
cū aliqua pecuniā. ne sup-
tū nr̄m grauet. **E**t ille
erit modus cupiditat
Multi magni viri. et i-
mitacōe dignissimi. sa-
piē studio cū cōiugibus
dediti fuerūt. **C**ū hec di-
cebā. et alternabant hñ-
uenti. et ipellebant huc
atq; illuc cor meū. trā-
sibant tempora. et taz-
dabā cōuerti ad deum.
et differebā de die i die
vivē in te. et nō differe-
bā cotidie i memetipō

mori. **A**mans beatam
vitam timebā illā i se-
de sua. et ab ea fugiēs
querēbā eā. **P**utabam
em̄ me miserū fore mi-
mus. si fēme puarer am-
plexibus. et medicām
misericordie tue ad eā-
dem ifirmitatē sanan-
dam nō cogitabā. qz ex-
ptus nō eram. et p̄pri-
arū virū credebā esse
continentiā. quaz nō
erā conscius. **C**ū tā
stultus eem̄. ut nescire
sicut scriptū est. Nemi-
nē posse eē contmente
nī tu dederis. utiq; dice-
si gemitu iterno pulsa-
rem aures tuas. et si-
de solida in te iactare
curā meā. **P**rohibe-
bat me sane alipius
ab vxore ducenda. can-
tans nullo modo nos
posse securo ocio simul
i amore sapiē vivere.
sicut iā diu desiderare
si id fecissem. **E**rat e-
m̄ ipē in ea re etiā
tūc castissimus. ita ut

mirus esset. quod vel experienci-
am concubitus cepat in
gressu adolescentie sue.
sed non heserat. magis quod
doluerat et spreuatur. et
demum iam continentissime
vivebat. Ego autem resis-
tebam illi. exemplis eorum
qui coniugati coluissent
sapiam. et promeruissent
deum. et habuissent fideli-
ter. ac dilexissent ami-
cos. a quorum ego quidem
granditate animi. lo-
ge aberam. Et delega-
tus morbo carnis mor-
tiferam suauitate trahere
bam cathenam meam sol-
ui timens. Et quasi con-
tissimum vulnere repellens
vulnere bene suadentis tam-
quam manu soluentis. In-
super etiam per me ipsum quod
alipio loquebatur ser-
pens. et iniecit. at-
que spargebat per lin-
guam meam dulces laqueos
in via eius. quibus
illi honesti et expedi-
ti pedes implicarentur.
Cum enim me ille miraretur

55
tur quem non prouideret.
ita hinc visco illius vo-
luptatis ut me affirma-
rem. quocumque scilicet in-
ter nos queremus ce-
libem vitam in nullo modo
posse dege. atque ita me
defendem. cum illum mi-
rantem viderem et dicerem.
multum mihi esse inter il-
lum quod ipse raptus et fur-
tim exceptus esset. quod pe-
ne iam ne meminisset quod
dam atque ideo nulla mo-
lestia facile contempne-
ret. et delectationes con-
suetudinis mee ad quas
si accessisset honestum no-
men matronarum. non eum
mirari oportere. Cur ego
illam vitam nequire sper-
ne. Cepit et ipse deside-
rare quingui. nequaquam
victus libidine talis vo-
luptatis. sed curiositatis.
Dicebat enim scire se cu-
perum quidnam esset illud. scilicet
quo vita mea quam illi sic
placebat. non michi vi-
ta. sed pena videretur.
Stupebat enim libenter ab illo

¶ here

vinculo animi seruitu-
tem meam et stupendo i-
bati in experiendi cupiditate.
venturus in ipsam experi-
entiam atque inde fortasse lap-
sus in eam quam stupe-
bat seruitute. quoniam spon-
sionem volebat facere cum
morte. Et qui amat pe-
riculum. incidit in illud.
Neutrū enim nūquam sicut ē
quingale deus in officio
regendi matronarum. et
suscipientium liberos. duce-
bat nisi tenuiter. Chag-
na autē ex parte atque
vehementer consuetudo
faciende irascibilis con-
cupiscit me captum extru-
ciabat. illum autē amita-
tio capiendum trahebat.
Sic examus donec tu al-
tissime non deserens humi-
nitatem. miseratus mise-
ros subuenires. amicis et
occultis modis. et ista-
batur impigerit ducem
uxorem. Jam petebam.
iam promittebatur. ma-
xime matre dante opam.
quo me iam coniugatum

Baptismus salutis ab-
lueret. quo me in dies
gaudebat aptari. et vo-
ta sua ac promissa tua
in mea fide complei animo
uertebat. Cui sane et ro-
gatu meo et desiderio suo
forti clamore cordis abs-
te deprecaretur cotidie ut
ei per visum ostenderet ali-
quid de futuro memorio meo.
Nūquam uoluisti. et videbat
quedam vana et fantasti-
ca. quo cogebat impetus
de hac re satagentis hu-
mam spiritus. et narrabat
mihi non cum fiducia qua so-
lebat. cum tu demonstra-
bas ei. sed contempnens
ea. Dicebat enim distine-
se. nescio quo sapore que
verbis explicare non po-
terat. quid interesset mi-
ter reuelante te et animi
sompniantem. instabat
tamen et puella petebatur.
cum etas ferme biennio
minus quam nubilis erat.
et quod ea placebat. expect-
tabatur. et multi ami-
ci agitaueram animo et

colloquentes ac detestātes
 turbulētas huāne vite molestias: pene iā firmaueram? remoti a turbis ociose uiuē: id o cū sic moliti. ut si quid hrē possem? conferrem? i mediu. Pnā qz rem familiarē conflarem? ex oibus: ut p amicitie firmitate non eēt aliud hui? et aliud illi? s; q ex cūctis fiet unū: et vniuersū singulorū esset. et oīa omī: cū viderem? nobis eē posse decē ferme hoīes. in eadem societate. centē qz inter nos p diuites: roma manus maxime. cōmuniiceps nr: q tūc graues estus negotiorū suorū ad comitatū attraxerant: ab ieunte etate mī familiarissim?: qui maxie instabat huic rei: et magnā i suadēdo habebat auctoritatē. q ampla res eius multū ceteris anī abat: et placuerat nobis. ut bimā mimi tamq magistratū

oīa necessaria curaret. ceteris quietis. S; postea q cepit cogitāe utrū hoc muliercule sineret: quas et alij nrī iā habebat. et nos hrē volebam? totū illud placitū q bn firmabam? dissiluit i manibus: atq; cōfractū et abiectū ē. In ad suspiria et gemitus: et gressus ad sequēdas latas et tās mas seculi: qm multe cogitatōes erant i corde nrō: consiliū autē tuū manet ieternū: ex quo consilio deridebas nrā. et tua pparabas. nobis datur? estam i oportunitate: et aptur? manū: atq; ipletur? aiās nrās bndicōe. Intēa mea pctā multiplicabantur. et amulsā a late meo tamq ipeimento cōiugij cū qua cubae solutus erā. cor ubi adhebat concisū et vlneratū mī erat. et trahebat sanguinē. Et illa i affricā redierat.

no h affricā soluta
 quere m aff ad huc soluta

vouēs tibi aliū se virū
nesciturā. relicto apud
me naturali ex illa fili
o meo. At ego ifelix. nec
femine imitator. dilaci
oīs ipaciens. tamq̄ post
biēniū accepturus eā
q̄ petebā. q̄ nō amator
cōiugij s; libidīs serui⁹
eram. Procuravi aliā.
nō utiq; cōiugem. quo
tamq̄ sustentaretur et
perducētur vel integer
vel auctior morbus aīe
mee satellitio p̄duran
tis consuetudis i reg
nū vxorū. nec sanab
tur vlnus illud meū
qd̄ p̄oris p̄sione san
erat. s; post fūorē dolo
rem q; acerrimū puti
cebat. et quasi frigidū
s; despaciū dolebat.
Tibi laus t̄ gloria fons
misericordiarū. ego sic
bā miseriōr. et tu p̄pinq̄
or. **A**terat iā iamq; dex
tera tua ereptura me
de teno et ablatura et
ignozabā. nec me re
uocabat a profūdiōe

voluptatū carnaliū g
gite. nisi metus mort
et futuri iudicij tui q
p̄ varias quidē opimo
nes. nūq̄ tū recessit de
pectoe meo. **E**t disputa
bā cū amicis meis ali
pio et nebridio. de fimb
bonoz et maloz. epitu
rū accepturū fuisse pal
mā i aīo meo. nisi ego
credidisse post mortem
restare aīe vitā et trac
tus meritorū. qd̄ eppicū
crede noluit. **E**t quere
bā si eēm⁹ imortales.
et i p̄petua corpis volup
tate s; ullo amissioīs
terroe vuerem⁹. cur nō
essem⁹ lti. aut quid ali
ud quereim⁹. nesciens
idipm̄ ad magnā misē
riam pertinē. qd̄ ita de
mersus et cecus cogitāe
nō possem lumē honesta
tis. et gratis amplectē
de pulchritudīs. quā nō
vidit oculus carnis. et
videtur ex itimo. nec
considerabā miser ex
qua vena m̄ manaret.
qd̄ ista ipā fede manacti

57
Tamen cum amicus dul-
citer conferebam, nec esse
sine amicus poteram. Be-
atus etiam secundum sensum quod
tunc habebam, in quantali-
bus affluentia carnalium
voluptatum. Quos utique
amicos gratis diligebam:
vicissimque ab eis me di-
ligi gratis sentiebam. Quod
tortuosas vias, ve autem
audaci, quae speravit si a te
recessisset se aliquid me-
lius habituram, versa et
reversa in tergum et in la-
tera, et in ventrem, et du-
ra sunt omnia, et tu solus re-
quies. Et ecce ades, et
liberas a miserabilibus
erroribus, et constitues
nos in via tua, et consola-
ris et ducis. Currete, ego
feram, et ego producam, et ibi
feram. Amen. *Amem.*

**Explicit liber sextus
Incipit septimus.**

In mortua erat
adolescentia mea,
mala et nefanda,
et ibi in iuventu-
te, quanto etate ma-

ior tanto vanitate tur-
pior, qui cogitaret aliquid
substantie nisi tale non
poteram, quale per hos oculo-
los videri solet. Non te
cogitabam deus in figura
corpis humani, ex quo
audire aliquid de sapi-
entia cepissem. Per hoc fu-
gi, et gaudebam me hoc
repperisse in fide spiritualis
meis, non catholice tue.
Sed quid te aliud cogita-
rem non occurrebat, et
conabar cogitare te hominem,
et talis homo sumus et solus
et unum deum, et te incorrup-
tibilem et inviolabilem,
et incommutabilem totis me-
dullis credebam, quod nesci-
ens unde et quomodo,
plane tamen videbam et cer-
tus eram id quod corrum-
pi potest deterius esse quam id quod
non potest, et quod violari
non potest incautanter propo-
bam violabile. Et quod
nulla patitur permuta-
tionem melius esse, quam id
quod mutari potest. Clama-
bat violenter cor meum

adus oia fantasma
ta mea. et hoc vno ic
tu conabar abige cū
uolante turbā inūdi
cie ab acie mentis mee.
et vix dimota ī ictu o
culi. ecce conglobata rur
sus aderat. et irruerat
in aspem meū et obnu
blabat eū. ut quāuis
nō forma huām corpis.
corporeū tñ aliquid co
gitare cogeret p spacia
locor. sū infusū mūdū.
sū etiā extra mūdū p
infinita diffisū. etiā
ipm icorruptibile et i
uolabile et imutabi
le qd corruptibile et vi
olabile et omutabili pō
nebam. Qm quidqd
pnabā spaciū talib⁹
nichil in eē videbatur
S; presus nichil. ne ia
ne quidem tamq̄ si cor
pus auferatur loco et
maneat locus oī cor
pore vacuatus et ter
reno et huūdo et aereo
et celesti. sed tñ sit lo
cus ianis tamq̄ spaci

osū nichil. Itaq; ego i
crassatus corde nec nms
ipi vel ipē conspicuus.
q̄q̄ nō p aliquanta spa
cia tendetur vel diffun
deretur vel conglobae
tur vel tumet vel tale
aliquid caperet aut ca
pere posset. nichil. pr
sus eē arbitrabar. Per
quales em formas ve
solent oculi mei p ta
les ymagines ibat cor
meū. nec videbā hanc
eandem intencionem
qua illas ipas ymagi
nes formabā nō eē tle
aliquid. q̄ tñ ipas non
formaret n̄ esset mag
nū aliquid. Ita etiā te
vita vite mee grandē
p ifinita spacia vndiq;
cogitabā Penetrare
totā mūdī mole. et ex
eā qua qua versū per
imensa sū termino. ut
haberet te terra. habe
ret celū. haberent oia
et illa finirentur ī te.
tu autē nūsq; Sicut
autem loci solis nō ob

58.
Sisteret aeris corpus. ae-
ris huius qui supra terram
est. quo nunquam per eum transit
penetrans eum non discen-
pendo aut concidendo.
sed inplendo eum totum. sicut
putabam non solum celi et
aeris et maris. Sed etiam
terre corpus primum. et ex
omnibus maximis minimis
que partibus pene trabile
ad capiendam principiam tuam.
occulta inspiratio intransi-
tus. et extrinsecus animis-
trante omnia que creasti. Ita
suspicabar. que cogitarem aliquid
non poteram. nam fuissem
erat. Illo enim modo maior
pars terre maiorem partem tuam
haberet. et minor minor-
rem. atque ita te plena es-
sent omnia. ut amplius tuum
caperet elephantis corpus quam
passeris. quo esset isto gen-
dus. grandior quam occu-
paret locum. atque ita frustra-
trati partibus mundi magni-
nis magnas. breuibus
breues partes tuas partes
fueres. Non es autem ita.
sed nondum illuinaueras te

nebras meas. **S**at enim
mihi domine aduersus illos de-
ceptos et deceptores. et lo-
quaces mutos. quoniam non
ex eis sonabat verbum
tuum. **S**at enim ergo illud
quod iam diu ab usque kar-
tagine a nebridio prom-
solebat. et oes qui audi-
eram concussi sumus.
Quid erat tibi scilicet nescio
que gens tenebrarum
quoniam ex aduersa mole so-
lenti opponere. si tu cum ea
pugnare voluisses. si
enim responderetur ali-
quid fuisse nociturum.
violabilis tu et corrup-
tibilis fores. **S**i autem
nichil ea nocere potuisset
diceretur. nulla aufer-
retur tamen pugnandi et
ita pugnandi ut que-
dam portio tua et me-
brum tuum vel proles de-
ipsum substantia tua misceretur
aduersis partibus et
non a te creatis naturis.
atque in tui ab eis corrup-
pererit et omittaretur
in detinens. ut a beatitudine

no 903

in miseriam ueretur et
indigeret auxilio quo
etui purgari q̄ posset
2 hanc eē auam cui tuus
sermo seruienti liber
et graminate pur^o et cor
rupte integer subueni
ret. s; et ip̄e corruptibi
lis. q̄ ex vna eadē q̄ sbā
Itaq; si te q̄dā es idest
sbām tuā quasi icorup
tibilem dicerent. falsa
esse oīa et execrabilia
Si autē corruptibile
idipm̄ iā flm̄. et p̄ma
voce abhoiandū. **S**ati
erat ergo istud aduer
sus eos oīmodo euomē
dos a pressura pecto
ris. q̄ nō habebant q̄
exirent sine horribili
sacrilegio cordis et li
gue. sciendo de te ista
2 loquendo. **S**z et ego
adhuc. q̄ius igrāmā
bilem et icouertibile
et nulla ex pte muta
bilem dicem sine q̄ se
torem dnm̄ nrm̄ deū
ver̄. qui fecisti nō sō
lū aiās nrās s; etiam

corpa. **N**ec tm̄ nrās a
nimas et corpa s; om̄s
et oīa. nō tenebā expli
citā et enodatā causām
mali. q̄cūq; tm̄ esset. sic e
am querendā videbā ut
nō p̄ illā constringerer
deū icōmutabile muta
bile crede. ne ip̄e fierem
que querebā. **I**taq; seu
rus eā querebā. et certū
nō eē vīm qd̄ illi dicerent
quos toto aiō fugiebam.
q̄ videbā querendo vīm
malū repletos oī mali
tia. qua opmarentur
tuā potius sbām ma
le pati. q̄ suā male fa
cere. et nitendebā ut c
nerem quod audiebam
liber̄ volūtatis arbitū
causām eē ut malū faci
mus. et rcm̄ iudiciū tu
um ut pateremur. et cā
liquide cerne nō valebā
Itaq; acie mentis de pro
fundo educe conatus. m̄
gebar iter̄. et sepe cona
tus m̄gebar iterū atq;
iter̄. subleuabat enim
me in lucem tuā. qd̄ tā

sciebā me habere volū
 tatem. q̄ me vnie. Ita
 q̄ tū aliquid vellē aut
 nollem. nō aliud q̄ me
 vellem nolle certissim⁹
 eram. et ibi eē causam
 pcti mei. iā iāq̄ aduer
 tebā: qd̄ autē iustus fa
 cerem. pati me potius
 q̄ facere videbam. et id
 non culpā s̄ penā esse
 iudicabā. qua me non
 iuste plecti te iustu co
 gitans cito fatebar. s̄
 rursum dicebam. quis
 fecit me. nōne t̄tus m̄s.
 nō tū bonus. s̄ ip̄m bo
 nū. Vñ igitur m̄ ma
 le velle. et bñ nolle. ut
 eēt. cur iuste penas lu
 erem. quis i me hoc po
 suit. et iſeruit m̄ plan
 tatiū amaritudis. tū to
 tus fierem a dulcissio
 deo meo. Si diabolus
 auctor. vñ ip̄e diabol⁹.
 qd̄ si et ip̄e puerſa vo
 lūtate ex bono angelo
 diabolus factus est. vñ
 et i ip̄o volūtas mala.
 qua diabolus fieret.

qñ totus angelus a cō
 ditoe optio factus eēt
 bonus. Hinc cogitacoib⁹
 depinebar. iter et suffo
 tabar. s̄ nō usq̄ ad ul
 lū iſernū subducebar
 errois. ubi nemo tibi cō
 fitetur. Qu tu potius
 mala pati q̄ hō face pu
 tatur. Si enī nitebar i
 uenire cetā. vitā iuene
 ram. melius eē icorrupt
 ibilem. q̄ corruptibile.
 Et ideo te quidquid eēs.
 eē icorruptibile confite
 bar. neq̄ em̄ ulla aiā
 tūq̄ potuit. poterit ve
 cogitacō aliquid. qd̄ sitte
 melius. qui sumū et op
 timū bonū es. Cū autē
 verissie atq̄ certissie i
 corruptibile corruptibi
 ti pponatur. sicut iā ego
 pponebā. poterā iā cogi
 tare aliquid attingere.
 qd̄ eēt melius deo meo.
 n̄ tu eēs icorruptibilis.
 Vbi igitur videbā icor
 ruptibilem corruptibi
 li eē pferendū. ibi te que
 re debebā. atq̄ inde a

no

uertē ubi sit malū. idē
vñ sit ipā corruptio qua
uolari substantia tua
nullo mō p̄. Nullo em̄
p̄suis modo violat cor-
ruptio teū nem̄. nulla
voluntate. nulla neci-
tate. nullo iprouiso cau.
qm̄ ipē est deus et qd̄ s̄
vlt̄ bonū est. et ipē est
item bonū. corrip̄i au-
tem non est bonū. Nec
cogis iuitus ad aliqd̄.
q̄ volūtas tua nō ē ma-
ior q̄ potencia tua. **Es**
autem maior si te ipō tu
ipē maior esses. **et** volū-
tas em̄ et potencia dei.
deus ipē est. **et** quid in-
prouisu tibi qui nostiō
mā. et nulla natura ē
nisi q̄ nosti eam. **et** ut
quid multa dicim̄. cur
non sit corruptibilis sb-
stantia q̄ deus est. qm̄ si
hoc esset. nō eēt deus. **et**
querēbā vnde malū. et
male querēbā. et ī ipsa
inquisitione mea nō vi-
debam malū. **et** constitu-
ebam ī conspāi sp̄s mei

vnuersam creaturam
quidquid in ea cernere
possum⁹. sicut ē terra.
mare. et aet̄. et sidera. et
arboēs. et aiālia morta-
lia. et quidquid ī ea nō
videm⁹. sicut firmamen-
tū celi. in super et oēs an-
gelos. et cuncta spiritalia
eius. **S**z etiā ipā qua
si corpa essent locis et lo-
cis ordinauit ymagina-
tio mea. **Et** feci vnā
massam grandem. distri-
tam generibus corpm̄
creaturā tuā. sū que vā
corpa erāt. sū q̄ ipē pro
spiritalib⁹ finyeram. et
eam feci grandē. non q̄
tū erat qd̄ scire nō pote-
rām. s̄ quantum libuit
vndiq̄ versū. sane finita
Te autem dnē ex oī pte
ambientem et penetra-
tem eam. s̄ usq̄quaq̄ ī
finitū. tamq̄ si mare es-
set ubiq̄ et vndiq̄ p̄ in-
mensū infinitū solū ma-
re. et haberet intra se
spongiam quālibz mag-
nam s̄ finita tū plena

est undiq; spongia illa
 ex oi sua parte. ex imen
 so mari. sic creaturā tuā
 infinitā. te infinito ple
 nā putabā. et dicebā.
 ecce deus. et ecce que ca
 uit deus. et bonus deus.
 atq; hys validissime lon
 gissime q; prestancia. s; ta
 men bonus. bona cauuit
 Et ecce quō ambit atq;
 implet ea. ubi ergo malū.
 et vñ. et qua. huc irrep
 sit. que radij eius. et qd
 semen eius. an oio nō ē.
 Cur ergo timemus qd
 nō est. et tatemus. aut
 si manter timem⁹. vel
 certe timor ipē malū ē.
 qd itassū stimulatū ex
 cruciatur cor. et tanto
 grauius malū q; nō ē
 qd treamus et timem⁹
 Idcirco autem malū qd
 timemus. aut hoc ma
 lū est. q; timemus. vñ
 est igitur. Qm̄ deus fe
 cit hec oia bonus bona.
 maus quidem et sum
 um bonū. mōra facit
 bona. Sed tñ et creas

et creata bona sūt oia.
 vñ est malū. an vñ dese
 rit ea. q; materies aliqua
 mala erat et formauit
 atq; ordinauit eam.
 s; reliquit aliquid m
 illa. qd m bonū nō con
 uertit. cur et hoc. qm̄
 potens erat totā vte
 et amutare. ut nichil
 mali remanet. cū sit o
 mnia potens. Postremo.
 t. mte aliquid face vo
 luit. ac nō potius ea
 dem oipotencia fecit.
 ut nulla est oio. Aut
 vero existe poterat qd
 eius voluntate. aut si
 eterna erat. cur tā diu
 p ifinita retro spacia
 tpm. sic eā finit ee. ac
 tanto post placuit ali
 quid ex ea face. aut e
 riam si aliquid subito
 voluit age. hoc potius
 agerit omps. ut illa non
 esset. Atq; ipē solus ef
 feti totū verū et sumū
 et ifinitū bonū. aut si
 non erat bn. ut nō a
 liquid boni etiā fabrica

retur et condet qui bo⁹
erat. Illa sublata et ad
nichilū redacta. matie
q̄ mala erat: bonā ipē
instituet. unde oīa crea
ret. Non em̄ esset omps
si condē non possit ali
quid boni. n̄ ea qm̄ ipē
non condideat aduua
retur matia. Talia
voluebā pectoe misco
igraudato curis mor
darissis de tidre mort:
et nō iuenta vitate. Ita
biliter tñ hebat i corde
meo i catholica ecclesia
fides xpi tui dm̄ et sal
uatoris nri. i multis q̄
dem adhuc iformis et
p̄ter doctne normā fluc
tuans. s̄ tñ nō eā reli
quebat aīm. ymo idi
es magis magis q̄ i
bibebat. Jam etiā ma
thematicoz fallaces di
uinatoēs. et ipia delira
menta reieccam. Con
fiteantur etiā hinc ti
bi de intimis viscerib⁹
aie mee. misericōēs tu
e deus meus. Tu em̄

tu oīo. nā quis alius a
morte oīs errois reuo
cat nos. nisi vita q̄ mo
ri nescit. et sapientia
mentis. indigentes il
ludans nullo indigens
luē. qua mudus admi
nistratur usq̄ ad arbo
rem et volatica folia.
Tu procurasti p̄mittae
mee q̄ obluatū sū udi
tiano acuto sem. et neb
dio adolescenti mirabi
lis aie. illi vehementer
affirmanti. Huic tū
dubitatoē quide aliqua
s̄ tñ crebro dicenti. nō
ēē illā arte futura p̄ui
tendi. Coniecturas at
hom̄ hre sepe vi fortis
et multa dicendo dia
pleraq̄ uentura nesci
entibus eis q̄ dicenti.
S̄ i ea nō tacendo in
currentibus. Prociat
ti ergo tu hoīem amīcū
nō quidem seignē consul
torem mathematicoz
nec eis leis bñ cullente
s̄ ut dixi consultorem
curiosū. et tñ scientem

aliquid. qd̄ a pr̄e suo se
audire dicebat. qd̄ qñ
tū valeret ad illius ar
tis opimone evertendā
ignorabat. Is ergo vir
noie firminus. liberali
ter institutus. et excul
tus eloquio. tū me tam
q̄ carissim̄ de quibusdā
suis rebus i quas secu
laris spes eius itumu
erat. consulet. quid m̄
scdm̄ suas quas constel
laciones appellant. ego
autē qui iā de hac re i
nebridij sententiā flet
ti ceperā. nō quidem ab
nuere comice ac dicere
qd̄ nutanti occurrerat.
s; tñ subite ppe iā esse
imp̄suasū. ridicula illa
eē et iamā. tū ille m̄
narravit patrem suū
fuisse librorū talū curi
osissim̄. et habuisse ami
cū eā illa sil' q̄ sectan
tem. qui pari studio et
collacione flagrabant.
in eas nugas ignē cor
dis sui. ita ut mutorū
quoq; arāliū si qua do

ni parent̄ obseruaret
momenta nascentiū.
Atq; id ea celi positione
notarent. vnde illius
quasi artis expimenta
colligent. Itaq; dicebat
se audisse a pr̄e. q̄ eūd̄
firminū pregnās m̄.
est. etiā illius pat̄m
amici famula quedā
piter vtero grandescē
bat. qd̄ latē nō potuit
dm̄. q̄ etiā canū sua
2 ptus. examinātissi
ma diligencia nosse
curabat. Atq; ita fac
tū eē. ut tū iste cōiugis
ille ancille autē. Di
es et horas. minucio
res q̄ horarū articulos.
cautissimā obseruacōe
nuārent. Enixe esset
ambe simul. ita ut eas
dem constellacōes usq;
ad eas minucias v
tq; nascenti facē cogē
rentur. iste filio. ille
seruulo. Nā tū muli
eres pturare cepisset
indicauerūt sibi am
bo. qd̄ sua auisq; do

mo ageretur. Et paucis
quos ad se iuice mitte
rent. Simul ut nati qd
pturiebant eest cuiq; nu
ciatu: qd tñ ut cōtinuo
nūciaretur tamq̄ i reg
no suo facile effecerant.
atq; ita q̄ ab altitro mi
ssi sūt. tā ex paribus to
mor; interuallis s̄ ob
uia scōs eē dicebat: ut
aliā positionē sider;
¶ Alias q; pticulas mo
mentoz; neut; eoz; na
tūe smeretur. Et tamē
firmin⁹ amplo apud
suos loco natus. dealba
tiores vias seculi cur
sitabat: Augebatur
diuicijs: sublimabat;
honoribus: seruis at;
ille. condiciois iugo nō
latenus relaxato. Do
minis seruebati. ipō
iudicante qui nouat
eū. hys itaq; auditis
et credias. tñs quippe
narrauerat. Qis illa
reluctatio mea reso
luta conadit. et p̄mo
firminū ipm conatus

sū ab illa curiositate i
uocae: Cū dicem constel
lacoibus eius inspectis.
ut vera p̄nūciare debu
isse me utiq; vidē ibi pa
rentes inter suos eē p̄
marios. nobile famuli
am p̄pe ciuitatis. nata
les ingenuos. honesta e
dificacionē. liberas q;
doctnas. At si me seru⁹
ex eisdem constellacoib⁹
q; et illi⁹ ipē essent. con
suluissēm. ut eide quocq;
vera proferre debuissē.
me rursū ibi vidē abier
tissiam familiā. condico
nem seruilem. et cetā
longe a prioribus alie
na. longe q; distancia.
Vñ autē fieret ut eadē
ispiciens diuisa dicem. <sup>si res
dicem</sup>
Si autem eadē dicere
falsa dicem. Inde cōtis
siē collegi ea que vā cō
sideratis constellatio
nibus dicentur. non
arte dici. s; sorte. q̄ autē
falsa. nō artis ipicia.
s; sortis mendacio. hūc
autē accepto aditu ipē

62
mecū talia ruinant. ne
quis eorū delirorū qui
talem questū sequerentur
quos iam iamq; inuade
atq; irrisos refelle cupie
bam. michi ita resistet.
quasi aut firmiter in aut
illi p̄ falsa narrauerit.
Intendi consideracoem i
eos qui gemim nascuntur.
quorū pleriq; ita post iu
tem sudūtur ex utro. ut
p̄uū ipm̄ t̄p̄is iteruallū
quātūlib; uī i re; natu
ra habere contendunt.
Colligi t̄n̄ huāna obser
uacoē nō possit. lris q̄
signari oīō nō valeat.
quas mathematicus i
specturū est ut vera pro
nūciat et nō erūt vera.
q̄ easdem lras inspiciens
eadē debuit dicē de esau
et iacob. S; nō eadem v
t̄p̄s acciderūt. falsa ergo
diceret. aut si vera diceret
nō eadem diceret. ut eadē
ispiceret. Non ergo arte
s; sorte vera dicit. Que
m̄ dn̄e iustissimē. modē
tor vniuersitatis. q̄sile

tibus q̄sultis q̄ nescien
tibus occulto istinctu a
gis. ut dū quisq; cōsultat.
Hoc audiat qd̄ eū oz au
dire. occultis meritoz
aiarū. ex abisso iusti iudi
cij tui. au nō dicat qd̄ ē
hoc. aut quid hoc. nō di
cat nō dicat. hō ē em̄.
Jam itaq; me adiutor
meus illis vniuersis sol
ueras. et querebā vnde
malū. et nō erat exitus
S; si me nō sinebas ull
fluctibus cogitacois au
ferri ab ea fide qua cre
debā et cē te. et cē icōmu
tabile sb̄am tuā. et cē
de oibus curā et iudici
um tuū. et in xp̄o filio
tuo dn̄o m̄o. atq; i scrip
turis sc̄is quas ecclesie
tue catholice cōmenda
ret auctoritas. vñ te
posuisse salutis huāne.
ad eā vitā q̄ post hanc
mortē futura ē. Hinc i
taq; saluus atq; medicus
toboratis i amico meo.
querebā estuans vnde
sit malū. Que illa tor

menta pturientis cor-
dis mei. Qui gemitus
deus meus. et ibi erat
aures tue nesciente
me. et tu i silencio for-
titer qrem. magne vo-
tes erant ad misericor-
dia tua. tacite contri-
tiones ai mei. tu scie-
bas quid patiebar. et
nullus homin. qntu eni
erat. qd inde digebatur
p lingua mea. i aures
familiarissioz meoz.
Nunquid totus tumultus
aie mee. au nec tempa
nec os meu sufficiebat.
sonabat eis. totu tume-
ibat i auditu tuu. qd
rugiebam a gemitu cor-
dis mei. et ante te eat
ome desideriu meu. et
lumen oculoz meoz. n
erat mecu. intus em e-
rat. ego autem foris.
Nec i loco illud. at ego i-
tendeba i ea que loco q-
tinentur. et no ibi iue-
nieba locu ad quiescen-
du. nec recipiebat me
ista ut dicem. sat est. et

bn e. nec dimittebant
redire ibi m satis ee.
et bn. Dupior em era
istas. te vo m fioz. et tu
vni gaudiu m subdito
t. et tu m subiectas a
misia me creasti. et hoc
erat rai tempamentu
et media regio salutis
mee. ut manere ad yma-
gme tua. et tibi seruiet
dnaret corpi. s. ai sup-
be contra te surgem. et
turrem aduersus dnm.
m ciuce crassa scru mei.
eaa ista ifima sup me
fra sut et pmebat. 2 nul-
qm erat laxamentu et
respiramentu. ipa occu-
rebat. vndiqz acuatim
et conglobat. tementi
Cogitanti aut ymagi-
nes corpm ip e oppone-
bantur. redeat quasi
dicetur. quo is indigne
et sordide. et hec de vl-
ne meo creueant. qz p-
cussisti tamqz volneatu
supbi. et tuore meo se-
pabar abs te. et minis
inflatu facies claudet

oculos meos. Tu vero
 dne meterruū manes
 et nō ieternū uasceis
 nobis. qm̄ miseratus
 es terram et cinem et
 placuit ī conspāi tuo
 reformae deformia me
 a. et stimulus itms agi
 tabas me ut ipaciens
 essem. donec m̄ p̄ mtio
 rem aspem̄ certus esse
 et residebat tumor me⁹
 ex occulta manu medi
 cae tue. Acies q̄ contur
 bata et gtenebrata me
 tis mee. Acri collurio sa
 lubiu doloꝝ meoꝝ. de die
 in diem sanabatur. Et
 p̄mo volens onde m̄ q̄
 resistas sup̄bis. huilib⁹
 autem des gram̄. et quā
 ta misericordia tua de
 m̄rata fit hoibus via
 huilitatis. qd̄ verbū tu
 um caro fcm̄ est. et ha
 bitauit inter hoies. P̄
 curasti m̄ p̄ quedā ho
 mine imāssimo typ
 ho t̄gidū quosdā plato
 m̄toꝝ libros. ex greca
 lingua in latmā v̄sōs

et ibi legi nō quide hms
 verbis. S; hoc idē oio
 multis et multiplicib⁹
 suadei rōmbus. Q̄ in
 p̄ncipio erat verbū et
 verbū erat apud deū. et
 deus erat verbū. hoc e
 rat ī p̄ncipio apud deū
 Quā p̄ ipm̄ fcā sūt. et fci
 ipō fcm̄ est nichil. Qd̄
 fcm̄ eāt. ī eo vita ē et vi
 ta erat lux hom̄. et lux
 in tenebris lucet. et te
 nebre eā nō comphen
 derūt. Et q̄ hois aūā q̄
 uis testiōniū phibeat
 de lue. nō ē tamē ipā
 lumē. s; verbū dei. Ds
 em̄ ē lumē verū qd̄ illu
 minati oem̄ hoem̄ ve
 mentē in huc mūdū.
 Et q̄ in hoc mūdo erat
 et mūdus p̄ ipm̄ fcs ē
 et mūdus eū nō cogno
 uit. Quia vero ī sua
 p̄pa venit et sui eū nō
 receperūt. Quotquot
 autem receperūt eū
 dedit eis potestātē fili
 os dei fieri. credentibus
 ī noīe eius. nō ibi legi

Nicephorus

Item legi ibi q̄ verbū de
i nō ex carne nō ex san
guine nō ex volūtate vi
ri neq̄ ex voluptate car
nis. s̄ ex deo natus est.
Hic q̄ verbū caro f̄m̄ ē
et habitauit i nobis. n̄
ibi legi. **I**dagam quip
pe in illis libris varie dic
tū et multis modis. qd̄
sit filius i forma patris
nō rapinā arbitratus
ēē equalis deo q̄ natu
raliter idipm̄ ē. **H**ic q̄
semetipm̄ exinamuit
formā serui accipiens.
i similitudinē hom̄is f̄s. et
habitu iuentus ut hō.
hūiliauit se. f̄s obediēs
usq̄ ad mortē. mortem
autem crucis. **p**ro qd̄
deus exaltauit eū a
mortuis. et donauit ei
nomen qd̄ ē sup̄ omē
nomē. ut i noīe ihesu
oē genua flectatur celest
iū terrestriū et infer
noꝝ. et oīs lingua con
fiteatur q̄ dñs ihs c̄sto
i glōia ē dei patris. nō
hūc illi libri. **q**d̄ em̄ au

oīa tempa et sup̄ oīa
tempa inmutabiliter
manet vniuersus fili
tuus coeternus tibi. et q̄
de plenitudinē eius acci
piūt aīe ut b̄tē sint. et
q̄ participacōe manēns
i se sapiē renouant̄ ut
sapientes sint. est ibi.
Qd̄ autem scdm̄ tps̄ p̄
ip̄is mortuus est. et fi
lio tuo vnto nō pepassi
s̄ pro nobis oībus trā
didisti eū. nō est ibi.

Abcondisti em̄ hec a sa
pientibus et reuelasti
ea puulis. ut venirent
ad eū laborantes et o
nerati. et reficeret eos.
Qm̄ mitis ē et hūilis
corde et digerit mites i
iudicio et docet māsuc
tos vias suas. videns
hūilitatē nr̄am et la
borem nr̄m et dimittet
oīa peccā nr̄a. **Q**ui aut̄
cotino tamq̄ doct̄ne s̄b
limioris elati. nō au
diūt dicentē. **D**iscite
a me q̄ mitis sū et hū
milis corde. **E**t iuciet

requie auibus vris. Et
 si cognoscit deū. nō sicut
 dñi glorificant aut grās
 agūt. s; euanesūt i co
 gitacionibus suis et ob
 scuratur insipiens cor
 cor. Dicentes se eē sapi
 entes. stulti facti sūt. Et i
 teo legebā ibi etiā immu
 tata gloriā icorruptōis
 tue in ydola. et vana si
 mlachia. i similitudinē y
 magnis corruptibilis
 hominis. et volucis. et
 quadrupedū et serpen
 tū. videlicet egyptiā a
 bū quo esau pdidit p
 mogeita sua. qm̄ caput
 quadrupedis. p te hono
 rauit. ppls p̄mogenito.
 cōuersus corde i egyptū.
 et curuans ymaginē
 tuā aiam suā an yma
 ginē vituli fenu man
 ducantis. i uem herc ibi.
 et nō manducaui. pla
 cuit enī tibi dnē aufer
 re oppbrū deminutois
 ab iacob ut maior ser
 uiret. miori. et uocasti
 gentes i hereditatē tu

am. Et ego ad te vene
 rā ex gentibus et iten
 di in auz. qd̄ ab egypto
 uoluisti ut auferret po
 pulus tuus qm̄ tuū eāt
 ubiq; erat. et dixisti
 athemensib; p aplm̄ tu
 um. qd̄ in te uiuimus
 et mouemur et sumus
 sicut et quidā scdm̄ eos
 dixit. et utiq; m̄de erat
 illi libri. et nō attendi
 in idola egyptiorū quib;
 de auro tuo ministra
 bant. qui tūsmutauē
 rūt. ueritatem dei in
 mendaciū. et coluerūt
 et seruerūt creature
 potius q̄ creatori. Et in
 de amonitus redire ad
 memetipm̄. itraui in
 intima mea. duce te. et
 potui. qm̄ fr̄s es adui
 tor meus. Intraui et
 uidi qualicūq; oculo
 aie mee. sup̄ eūdē oclm̄
 aie mee. supra mentē
 meā. lucē icōmutabi
 lem. nō hanc uulgare
 et conspicuā oī carm̄
 nec quasi ex eodē gne

grandior erat. tamq̄ si
ista multo multoq̄ cla
rius clarescet. totūq̄ oc
cuparet magnitudinē.
nō hoc illa erat. s; aliud
aliud valde ab istis oib;
nec ita erat sup̄ mentē
meā sicut oleū sup̄ aq̄.
nec sicut celū sup̄ terrā.
s; sup̄ior. q̄ ip̄a fecit me.
et ego inferior. q̄ fr̄s sū
ab ea. q̄ nouit veritatē
nouit eā. et qui nouit
eam nouit eternitatē
Caritas nouit eā. Oe
terna vitas et vā cari
tas. et carā eternitas
tu es deus meus t̄ sus
p̄no die ac nocte. Gra
te p̄mū cognoui tu as
sūp̄sisti me. ut videm
eē qd̄ videm. et nondū
me eē qui videm. et re
uiberasti infirmitatē q̄
p̄s mei. radians ī me
vehementer. et contre
mua amore et horrore.
et iuem longe me esse
a te. ī regione dissilitu
dis. tamq̄ audire vo
cem tuā de excelsō. ab

su grandū cresce et mā
ducabis me. nec tu me
ī te mutabis sicut abū
carnis tue. s; tu muta
bis ī me. et cognoui q̄
mā p̄ iniquitate erudis
ti hoīem. et tabeste fe
cisti sicut araneā auā
meā. et dixi. nūquid
nichil ē veritas. qm̄ ne
q̄ p̄ finita neq̄ p̄ infini
ta locor̄ spacia diffusa
est. Et clamasti de lon
ḡ ī quo p̄mo vero ego
sū qui sū. et audiui si
cut auditur ī corde. et
nō erat p̄sūs. vnde du
bitarem vīue me. q̄
nō eē veritate. q̄ p̄ ea
que facta sūt. intellectū cō
spiciuntur. Et inspexi
cetera infra te. et vidi
nec oīo esse nec oīo nō
eē. esse quidē qm̄ abs te
sūt. nō eē autē qm̄ id
qd̄ es nō sūt. id em̄ est
v̄. qd̄ icōmutabilitate
manet. Nichi autem
ih̄ere deo bonū est. q̄ si
nō manebo. v̄ illo nec ī
me potero. Ille autem

in se manens inouat
 oia. Et dñs meus es.
 qm̄ bonoz meoz non e
 ges. Et manifestatū ē m̄
 qm̄ bona sūt q̄ corrupū
 tur. neq; si in bona esset.
 corrupi possent. q̄ si su
 ma bona essent icorrupt
 tabilia essent. Si autē
 nulla bona essent qd̄ in
 eis corrupētur. nō esset.
 Noceat enī corruptio. et n̄
 bonū minueret. nō noce
 ret. Aut igitur nichil no
 cet corruptio qd̄ fieri nō
 p̄t. Aut qd̄ certissimū est
 oia q̄ corrupūtur puāt
 bono. si autē oī bono pri
 uabūtur. oio nō erūt.
 Si enī erūt et corrupi
 iā nō poterūt. meliora
 erūt q̄ icorruptibiliter
 p̄manebūt. Et quid mō
 struosius. q̄ ea dicē oī
 bono amissō. s̄tā melio
 ra. Ergo si oī bono pri
 uabūtur. oio nulla erūt.
 Ergo q̄ diu sūt. bona s̄t.
 ergo q̄tūz s̄t bona s̄t malū
 q̄ illd̄ ad q̄rebā vñ ec̄t. n̄ ē
 s̄bā. q̄ si s̄bā esset. bonū

nū ec̄t. Aut enī esset i
 corruptibilis s̄bā. magi
 nū q̄ bonū. aut s̄bā cor
 ruptibilis ec̄t. q̄ n̄ bo
 na esset. corrupi nō pos
 set. Itaq; vidi et mai
 festatū est m̄. q̄ oia bo
 na tu fecisti. et. p̄suis nl
 le substantie sūt. quas
 tu non fecisti. Et qm̄ n̄
 equalia oia fecisti. ideo
 sūt oia. q̄ singula bona
 sūt. et simul oia valde
 bona. qm̄ fecit deus m̄
 oia bona valde. Et tibi
 oio nō est malū. nō solū
 tibi. s̄ nec vniuersē cre
 ature tue. q̄ extra te
 nō est aliquid qd̄ urū
 pat et corrupat ordie
 q̄ iposisti ei. In p̄tib⁹
 autē eius quedā q̄bus
 dam q̄ nō quemiūt. ma
 la putantur. et eadem
 ipā cōueniūt alijs et
 bona sūt. et i semetip̄s
 bona sūt. Et oia hec
 q̄ sibi met̄ iūte. nō cō
 ueniūt. cōueniūt in
 feriori p̄ti rez. quā ter
 ram dicim⁹. h̄ntemce

lū suū nubilosū atq;
ventosū congruū sibi
et absit iā ut dicem n̄
essent ista. quia et sis
la ista cernem. desideā
rem meliora quidem.
Sz iā etiā de solis istis.
laudaē te deberē qm̄
laudandū te ostendit
de terra dracones ⁊ oēs
abissi. Igms grando
m̄ glacies sp̄s tempes
tatis q̄ faciūt verbum
tuū. montes et oēs col
les ligna fructifera et
oēs cedri. Bestie et oīa
petora reptilia et vo
latilia penata. Reges
terre et oēs popli p̄na
pes et oēs iudices t̄re
Iuuenes et virgines se
nes cū rumorib⁹ lau
dant nomē tuū. Cum
vero etiā de celis te lau
dant te deus n̄ i exel
sis oēs angeli tui. oēs
virtutes tue. sol et lunā.
oēs stelle et lumē. Ce
li celoz. et aque oēs q̄
sup celos sūt laudaē
nomē tuū. nō iā desi

† laudē.

derabā meliora qz oīa
cogitabā. et meliora q̄
dem supiora q̄ inferiora.
sz meliora oīa q̄ sola
ma supiora iudicio sano
redebam. ^{X pen} nō ē sc̄itas
eis quibus displicet ad
creature tue. sicut m̄ n̄
erat cū displicent mul
ta que fecisti. et qz nō au
debat aūā mea ut ei dis
plicet deus meus. nole
bat eē tuū quidquid ei
displicebat. et m̄ ierat
i opionem duar⁹ sbar⁹.
et nō requestebat. et a
liena loquebatur. et m̄
rediens fecerat sibi de
um p̄ ifinita spacia lo
coz om̄. et eū putauē
rat eē te. et eū colloca
uerat i corde suo. et fr̄a
erat rursus templū p̄
toli sui. abhoiandū tibi.
Sz postea q̄ fouisti ca
put nestientis. et clau
sisti oculos meos ne vi
derent vāitātē. cessau
de me paululū. et cōso
pita ē m̄sā m̄ā mea. et
enuigilau i te. et vidi

te infinitu aliter. et visio
 iste no a carne trahenda
 tur. et respexi alia et
 vidi tibi debere qd sunt
 et ite aucta finita. s. a
 liter no quasi in loco s.
 qd tu es oitenens maui
 veritate. et oia vea sunt
 in quantu sunt. nec qd
 qd est falsitas in tu pu
 tatur ee qd no est. Et vi
 di qd no solu locis sua q
 qd suis queunt. s. etiam
 tempibus. et quia tu q
 solus es eternus. no p
 inuabilia spacia tpa te
 pisti opari. qd oia spaci
 a tpm et q pterierunt et
 q pteribut nec abirent
 nec venient nisi te ope
 rante et manente. Et
 sensi et exptus su. no ee
 mix. q palato no sano
 pena e panis. qui sano
 suavis est. et oculis egis
 odiosa lux. q puris ama
 bilis est. Et iusticia tua
 displicet iquis. ne du
 vira et vnicul q bo
 na creasti apta inferiori
 bus creature tue ptib9

quibus et ipsi iniqui ap
 ti sunt quanto dissilio
 res sunt tibi. apti aute
 superioribus quanto sili
 ores tibi sunt. Et qsi
 quid eet iiquitas. et n
 iuem substantia. s. a su
 ma substantia te deo
 detorte i ifirma volunta
 tis puerficate prociem
 tis mita sua et tumef
 centis foras. et mirabar
 qd ia te amaba no pte
 fantasma et no stabam
 frui deo meo ia s. capi
 ebar ad te deore tuo.
 mox qd diripiebar abs
 te ponde meo. et tuebis
 i ista cu gemitu et pon
 dus hoc consuetudo car
 nalis. s. meti erat me
 moria tui. neq ullomo
 dubitaba ee cu cohere.
 s. nondu me ee qui co
 herem. qm corpus qd
 corruipitur aggrauat
 aiain. et depmit trena
 mhabitatio sensu mul
 ta cogitante. Et am q
 certissim qd iuisibili
 a tua a constitucioe mi

di p ea que facta sunt
tellicā conspicuuntur. se
piterna quoq; virtus
et diuinitas tua. Que
rens enī vnde approba
rem pulchritudine cor
porū siue celestium siue ter
restrium. et quid mī p̄sto
esset integre de muta
bilibus iudicanti et di
centi. hoc ita esse debet.
illud nō ita. hoc ergo
querens. vnde iudicare
cū ita iudicare. iuene
rā icōmutabile et ve
ram vitatis et nitatē.
sup̄ mentē meā q̄mu
tabile. atq; ita grada
tim a corpib⁹ ad senti
entē p corpus aiām at
q; inde ad eius iūrio
rem vim. tui sensus ex
teriorū corpis. Annūci
aret. et quousq; p̄nti
bestie atq; inde rursus
ad ratiocinantē poten
tiā. ad quā refert iudi
candiū q̄ sumitur a
sensibus corpis. Que
se quoq; i me cōpiens
mutabile. erexit se ad

intelligentiā suā. et ab
duxit cogitacōez a con
suetudinē. subthens se cō
tradictentibus turbis
phantasmatum. ut inue
ret quo liuē asp̄getur.
Cū sī ulla dubitacōe
clamaret. icōmutabile
p̄ferendū eē mutabili
vñ nōset ipm icōmuta
bile. qd̄ n̄ aliquo mō
nōset. nullomō illud
mutabili cōtā p̄ponēt. et
p̄uenit ad id qd̄ ē i ictu
trepidantis asp̄c̄s. Cū
vō iuisibilia tua p̄ ea
q̄ facta sūt intellcā cōspexi
sz aciem fige nō valui.
et rep̄cussā infirmitate
redditus solutus. nō me
cū ferebam. amante me
moriam. et quasi olfā
desiderante q̄ comedē
nondū possem. et q̄re
bā viā compandi robo
ris. qd̄ eēt p̄conēū ad
fruendū te. nec ineme
bam. donec cōplecteret
mediatorē dei z homī.
horem xpm̄ ihm̄. q̄ est
sup̄ oīa deus b̄ndictus

67
in secula vocante et di-
cente. Ego sum via et vi-
tas et vita. et cibum cui
capiendo invalidus eram
miscente carni. **Omni** v-
bi caro facta est ut infan-
tie me lactesceret sapientia
tua per quam omnia creasti.
Non enim tenebam dominum me-
um Iesum humilis humile.
nec cuius rei migras ceteri
eius infirmitas nove-
ram. Verbum enim tuum
eterna vitas superioribus
creature tue partibus su-
peremmens. **D**ubitos
erigit ad se ipsam in
superioribus autem edifi-
cavit sibi domum humile
de limo nostro. per quam sub-
dendos deprimet a se ip-
sis. et ad se trahet. sanas
tuorum. et nutrens amo-
rem. ne fiducia sui pergi-
derentur longius. sed po-
tius infirmarent. vide-
tes autem pedes suos infir-
mitate diuinitate ex parte
tuitate pellicee meae partem
pacione. et lassos prossi-
nerentur in ea. illa autem

Surgens leuaret eos.
Ego vero aliud putabam.
tantumque sentiebam de do-
mino christo meo. quantum de
excellens sapientie viro.
cui nullus posset equa-
ri. profertur quia mirabi-
liter natus ex virgine.
ad exemplum contempne-
dorum temporalium. per adipiscen-
dam immortalitate divina
pro nobis cura tantam.
auctoritatem magistrum
meruisse videbatur.
Quid autem sacramenti
habet. ubi caro facta. ne
suspiciam quidem potam.
tantum cognoueram ex
hinc que de illo scripta
dentur. quod manducaui
et bibit. dormiuit. am-
bulauit. exhilaratus
est. contristatus est. sermo-
cinatus est. non hesisse
carne illa verbo tuo. nisi in
anima et mente humana.
Nouit hoc omnis qui nouit
inmutabilitatem verbi
tui. quam ego iam noue-
ram quantum poteram. nec
omnino quodam modo dubitabam

Et nunc moue membra
corpis per voluntatem.
nunc non moue nunc ali
quo affatu affia. nunc non
affia. nunc proferre pro sig
na sapientes sententi
as. nunc esse in silencio quod
propria sunt mutabilitatis
aie et mentis. quod si falsa
de illo scripta essent.
Etiam omnia predicarentur
mendacio. neque in illis
libris. vlla fidei salus ge
neri humano remanet.
Quia itaque vera scrip
ta sunt. totum hominem in christo
agnoscebam. non corpus
tamen hominis. aut tamen corpe
sui mente animi. sed ipsum
hominem. non personam vita
tis. sed magna quadam
nature humane excellen
tia. et profunde participati
one sapientie proferri ceteri
s arbitrabar. Aliqui
us autem domini carne in
dutum ita putabat. cre
di a catholicis. ut propter
dominum et carnem non esse in
christo animam. mentemque ho
minis non existebat.

in eo predicari. Et quoniam bene
persuasum tenebat. ea que de
illo memorie mandata
sunt. sui vitali et rationali
creatura non fieri. ad ipsam
christianam fidem pigrius
mouebatur. Sed postea
hereticorum apollonistarum
hunc errorem esse cognoscens.
catholicę fidei collectato
et contempatus est. Ego
autem aliquanto postea
us didicisse me fateor.
in eo quod verbum caro factum
est. Quomodo catholica
vitas a fortim falsitate
dinatur. Improbatio
quippe hereticorum facta emi
ne. quid ecclesia tua sena
at. et quid habeat sana
doctrina. Oportuit enim
et hereses esse. ut probati
manifesti fierent. in
infirmos. Sed tunc laicus
platonumque illis libris.
postea quoniam inde animo
querem incorpoream vita
tem. inuisibilia tua pro
ea que facta sunt intellecta con
spexi. et repulsus sensi
quid pro tenebras anime mee

contemplant non sicut certum esse te et infinitum esse non tantum per locos finitos infinitos ut diffundi. et ut te esse qui semper idem ipse esse. ex nulla parte nulloque modo tu alter atque aliter. Cetera vero ex te esse omnia: hoc solo firmissimo documento quod sunt certus quidem in ista etiam minus. tamen infirmum ad fruendum te garriebam plane quasi peritus.
 Et non in christo salvatore nostro viam tuam querebam non perituro sed periturus eorum. Jam enim tepam velle vidi sapiens. plenus pena mea. et non flebam in super et inflabam sciam. ubi enim erat illa edificans caritas a fundamento humilitatis. quod est christus ihesus. Aut quando illi libri me docent eam. in quos me propterea persequi scripturas tuas confidebam credo voluisti icurere. ut in primis memorie in me. quomodo ex eis affectus essem. et cum postea in libris tuis mansuescis eorum. et curam

tibus digitis tuis contrectarent. voluere me a. Discernem atque distinguere quod interesset in presumptione et confessione. inter videntes quod eundem sit nec videntes qua. et via ducente ad beatificam patriam. non tamen tenenda sed et inhabitanda. nam si primo sanctis tuis libris informatus eorum. et in eorum familiaritate obdormissem in. et postea in illa voluere incidissem. fortasse aut abripissent me a solidamento pietatis. aut si in affirmatum quod salubre inberam perstissem. Mutare etiam ex illis libris cum posse capi. si eos solos quis didicisset. Itaque audivisse arripui venerabile stilum spiritus tui. et peractis apostolum paulum. et perierunt ille questiones in quibus in aliquo visus est aduersari sibi. et non congruere testimonio legis et prophetarum textus sermois

eius. Et apparuit in
vna facies eloquior
castoz: et exultae ai tre
more didici et cepti:
et iuēni qdqd illat ve
riū legeram. hac ai a
mendatione grae
tue dici: ut qui videt
nō sic gloriatur qua
si nō acceperit: nō solū
id qd videt. s; etiā vt
videat. Quid em hē
qd nō acceperit: Et ut
te qui es semp idem.
nō solū amoneatur
ut videat: s; etiā sa
netur ut teneat: et q
de longinquo vidē nō
pōt. viā tū ambulet
qua veniat: et videat.
et teneat: q; et si con
delcētur hō legi dei se
cū dū mteiorē hōiem:
quid fiet de alia le
ge i mēbris suis re
pugnante legi men
tis sue: et se captiuū
ducente i lege pccā q
ē i mēbris eius: qm
iustus es dñe: nos at
pccāuim⁹. mique se

cimus. ipie gessim⁹: et g
uata ē sup nos manus
tua. et iuste tū adiri su
mus antiquo pccōri p
posito mortis: q; p sua
sit volūtati nrē silitū
diem volūtatis sue. q
in veritate tua nō slet.
Quid fiet miser hō: q
cū liberabit te corpore
mortis hui⁹ nisi grā tu
a. p ihm xpm dñm nos
tz. q genuisti coetmū
et creasti i pncipio vi
az tuaz: n̄ quo pncps
hui⁹ mūdi nō inuit qd
q; morti dignū et occid
eū. et euacuātū ē cyro
graphū. qd erat gtra
rui nobis: hoc ille lre
nō hnt. nō hnt ille pa
sime vltū pietatis h
lacrimas confessionis. sac
ficiū tuū spm contibu
latū. cor conctū et hu
miliatū. ppli salutē. spō
sam. ciuitatē. arcam
spō scī. poculū pccā nri
Nemo ibi cantat. nō
ne deo subdita eēt aia
mea ab ipō em saluta

re meū: Etenim ipse ē dōs
 meus et salutaris meus
 susceptor meus: nō mo-
 uebor amplius. Nemo
 audit ibi vocantē. vei-
 te ad me qui laboratis
 Dedignantur ab eo dis-
 cē qm̄ mitis est: et hū-
 lis corde. Abscondisti e-
 m̄ hec a sapientib⁹ et
 prudentibus: et ruelas-
 ti ea puulis. Et aliud
 ē de siluestri cacumē
 vide priam pacis. et
 iter ad eā nō inuenite.
 et frustra conari p̄ iu-
 a. curā obsidentib⁹ et
 insidiantibus fugiti-
 us desertorib⁹. cū p̄n-
 ape suo leone et draco-
 ne. Et aliud tene viā
 illuc ducentē. cura ce-
 lestis ipatoris mūlta.
 ubi non latrocina-
 qui celeste miliciā de-
 seruerut. Vitat em̄
 eam: sicut supplicū.
 Hec michi inuiscerabā-
 tur miris modis. cū
 mīmū aplōz tuoz le-
 gem: et considerauc

ra opa tua. et expa-
 ueram. **Explicit lib⁹**
septi⁹. Inap⁹ octau⁹.

Deus meus. re-
 corder i grāz
 actione tibi et
 confitear mise-
 ricordias tuas super
 me. pfundantur ossa
 mea dilcoē tua: et di-
 cant. dnē quis filis t⁹
 Disrupisti vincula me-
 a: sacrificem t̄ sacrifi-
 cū laudis. Quomō
 Disrupisti ea narrabo:
 et dicent oēs qui ado-
 rant te. cū hec audiūt.
 Benedcō dnē i celo et
 i terra: magnū et mi-
 rabile nomē eius. In-
 heserant p̄cordns me-
 is verba tua: et vndi-
 q̄ curā uallabar abs-
 te. de vita tua etna-
 certus erā: quāuis
 eā i emignate. et qua-
 si p̄ speculū uideram.
 Dubitatio tñ ois de iū-
 ruptibili sba. q̄ ab il-
 la esset ois sba abla-
 ta erat: m̄ nec cūoz de

te. s; stabilior in te esse au-
prieba. De mea vero temporalis
vita nutabatur omniaz mun-
dandum erat cor a fine-
to veteri via christi place-
bat; sed tenebat; et informis
dus accessi ad simplicia
nisi et placebat via ip-
se saluator; et ut per
angustias adhuc pige-
bat. Et immisit me-
mea. visum quod est bonum in
ospitium meo progre ad sim-
plicitatem; qui mihi bonus
apparebat seruus tuus:
et lucebat in eo gratia tua.

Audieram etiam quod a iuue-
tute sua deuotissime tibi
viveret. Jam vero tunc se-
nuerat; et longa etate
in tanta bono studio secta-
de me tue. multa exp-
tus. multa doctus mihi
videbatur; et vere sice-
rat. Unde mihi. ut profer-
ret volebam. confenti se-
cui essus meos; quis es-
set aptus modus sic
affecto ut ego etiam ad
ambulandum in via tua

Videbam enim plenam eccle-

siam; et alius sic ibat.
alius autem sic. mihi autem
displicebat quod agebam
in seculo; et oneri mihi erat
valde. non iam inflamman-
tibus cupiditatibus ut
solebat spe honoris et pe-
cunie; ad toleranda illa
seruitute tam graue. Jam
enim illa me non delatabat
per dulcedinem tua et deo-
re domus tue quam dilex-
i; sed adhuc tenaciter colli-
gabar ex feritate. nec me pro-
hibebat apostolus quingali qui
uis exhortaretur ad me-
lius; maxime volens oes
hominibus sic esse ut ipse erat
sed ego infirmior elige-
bam molliorem locum; et propter
hoc vnum voluebar in
teteris languidus et tabes-
cens. auribus martidis;
quod et in alijs rebus quibus
nolebam pati. congrue
cogebar vita quingali
qui deditus constrigebatur.
Audieram ex ore vitatis
esse spadones qui se ipsos
absidunt propter regnum
celorum; sed qui propter inquit

capere capiat. **V**ani sunt enim
 te oēs hoies quibus nō ē ^{meis}
 dei scia: nec de hīs que
 videntur bona potuerūt
 iuenire eū qui est. **A**t ego
 iā nō erā i illa vāitate:
 tūstenderā eā: et contes
 tante vniuersa creaturā
 tua iuenerā te, creatore
 nrm. et verbū tuū apd
 te deū: tecūq; cū spū scō.
 vni deū. p qd' creasti oīa
Et ē aliud genus ipior
 qui cognoscentes deū n̄
 sicut deū glorificauerūt
 aut grās egerūt: i hoc
 quoq; inciderā: et dex
 tera tua suscepit me.
Et m̄ ablatū posuisti
 ubi cōualestem: q; dix
 isti hoī. ecce pietas ē sa
 pientia. **E**t nolī velle
 vidī sapiens: qm̄ dicen
 tes se eē sapientes. stul
 ti sūt. **E**t iuenerā iā
 bonā margaitā: et vē
 dias oibus q̄ hēim em̄
 da erat: et dubitabā.
Prexi ergo ad simpli
amū: prem̄ i accipiendā
 grā tuē. ep̄ ambrosij:

et que vē uti prem̄ di
 ligebat. **N**arraui eic
 cuius errois mei. **V**
 bi autē q̄ memorauī.
 legisse me quosdā lib̄s
 platonicoz. quos victo
rius quondā rethor
 vrbis rome. q̄ xpianū
 defuctū eē audierā. i
 latīnā linguā tūstū
 lisset: gratulatq; ē m̄
 q̄ nō in alioz phōz sc̄p
 ta incidissem: plena sal
 laciarū et deceptiomī
 scdm̄ elementa h̄ mū
 di. **I**n istis autē oibz
 modis isinuari dīm:
 et eius verbū. **D**emē
 ut me exhortaretur
 ad hūilitatē xpī. sapi
 entibus absconditā
 et reuelatā paruulis:
victorini ipm̄ rethoz
 datus est: q̄ rome tū
 cētī. familiarissīe no
 uerat: **D**e q; illo m̄
 narrauit qd' nō sile
 bo. **H**abet enim magī
 nā laudē grē tue con
 fitendā tibi: q̄ admo
 dū ille doctissimus se

*Ino infra pulchra
 narra de gūstos
 ista victorini rethoz*

nex. et omni liberalium
doctrinarum peritissimus:
qui quod philosophorum tam
multa legat. et diuidi
tauerat. et dilucidaue
rat: doctor tot nobilium
senatorum: quod etiam ob in
signe. perclari magiste
ri. quod aures huius mundi
et eximium putat. sta
tuam romano foro me
ruerat. et acceperat:
usque ad illam etate ve
neratorum ydolorum. sacrorum
que sacerdotum princeps. quod
bus tunc tota fere roma
na nobilitas inflata spi
rabat: polina siam
et oigeni deum monstra.
et ambem latratore.
qui alii contra neptum
et venem contraque mi
neruam tela tenuerat.
et a se victis iam roma
supplicabat iam iste senex
victorinus tot annos
ore triticeo defensita
uerat: non erubuerit
esse puer christi tui. et in
fons fontis tui. subiecto
collo ad humilitatis in

ultimam sed dicitur
al polimaster
no 2 amfda dec
sicut et acta
suz ambis 2
suz roney arand

no

110
gum: et edomita fronte ad
crucis obprobrium. **O** do
mine. dicitur quod isidori
los et descendisti: tetigis
ti montes et fumigauit
tut: quibus modis te
inimasti illi pectori: **l**e
gebat sane sicut ait **s**i
plicianus. **s**tam scrip
tura: oes que christianas
lras inuestigabat studi
osissime. et perscrutabatur:
et dicebat sipliciano. non
pala. sed secretus 2 fai
liarius. **n**ouem me iam
esse christianum. et respon
debat illi. **n**o credam
deputabo te in christiana
nos: non in ecclesia christi video
Ulle autem iridebat eum di
cens. **E**rgo pietes faci
unt christianos. **E**t hoc se
pe dicebat iam se esse christi
anum. **E**t siplicianus illi
sepe iridebat: et sepe
ab illo pietum irisio re
petebatur. **A**micos enim
suos verebatur offen
dere: **s**upbos demomico
las. **Q**uorum ex culmine
babilonice dignitatis

quasi ex cedris libam q̄s
nondū obtulerat dñs. q̄
uiter ruituras i se in
micias arbitratur
S postea qm̄ legendo
et inhiando hausit fir
mitate. timuitq̄ negat̄
a xp̄o corā angelis sc̄is
si eū timet̄ corā hoib⁹
confitei. **R**eus q̄ s. magi
in criminis apparuit. e
rubescendo de sacramē
tis hūilitatis verbi tui.
et nō erubescendo de sa
cris sacrilegis supboz
demorōz q̄ imitator su
pbis accepit. depudu
it vāitati. et erubuit
vītati. subitoq̄ et iopi
natus. ait simpliciāno ut
ipē narrabat. **E**amus
i eccliam xp̄ian⁹ volofi
At ille nō se capiēns le
ticia. prexit cū eo. **V**bi
autē ibutus ē p̄mis i
structionū sacramētis.
nō multo post etiā no
men dedit ut p̄ baptis
mū regnāret. mutante
roma. gaudente ecclā
Supbi videbāt et iras

cebantur. dentibus
suis stridebāt et tabes
cebant. seruo aut tuo
dñs deus erat spes ei⁹.
et nō respiciebat i va
mitates et isāmas m̄
daces. **D**emq̄ ut ven
tū ē ad horā profite
te fidei. q̄ verbis certis
conceptis. retentis q̄
memoziter. de loco e
minencioze. i consp̄ci
p̄li fidelis. rome reddi
solz. ab eis qui accessu
fūt ad gram tuā. obla
tū eē dicebat. **V**ictor
no. a presbitis ut se
crecius reddet. sicut
nō nullis qui v̄ctim
dia trepidatū videbā
tur. offerri mos eāt.
Illū aut maluisse sa
lutē suā. i consp̄ci sc̄e
multitudis profici.
Nō em̄ erat salus qm̄
docebat i rethorica.
et tñ eā publice pro
fessus eāt. **Q**uāto mi
nus ergo. v̄ri debuit
mansuetū grege tu
um. p̄nūciāns. v̄bū

no. q̄s. q̄s. q̄s. q̄s. q̄s.
femis et rethorica

tuū: q̄ nō verebatur in
verbis suis turbas i-
sanorū. Itaq; ubi ascēdit. ^{xix} ut reddet? oēs sibi
met iūctē. quisq; ut e-
um nouerat istrepue-
rūt nomē eius: strepi-
tu gratulatois. quis
autē ibi eū nō nouat?
Et sonuit pressō somitu
p̄ ora cūctorū conletan-
tū: victoīn⁹ victoīn⁹.
Cito sonuerūt exulta-
coē q̄ videbat eum:
et cito siluerūt mtenco-
ne ut audirent eū. **P**-
nūciauit ille fidē vea-
cem p̄ clara fiducia:
et volebat eū oēs rape-
rēt. in cor suū: et rāpi-
ebant amando et gau-
dendo. hec rāpientū
man⁹ erant. **D**eus bo-
ne: quid agitur i ho-
mine. ut plus gaude-
at de salute despate a-
nime. et de maiori pe-
riculo liberate: q̄ si
spes ei semp̄ adfuisset.
aut piculū min⁹ fuisset.
Etem tu quoq;

misericos p̄ plus gau-
des de vno penitente:
q̄ de xci⁹ iustis qui-
bus nō ē opus pmā.
Et nos cū magna io-
cūditate audiui⁹. cū
exultantibus angelis
pastois hūmeis repor-
tetur ouis q̄ errauerat.
Et dragma referatur
in thesauros tuos. gle-
tantib⁹ vicinis muli-
eri q̄ iueit: et lacrimas
excūtit gaudiū solep-
mtatis domus tue: cū
legitur i domo tua de
minore filio tuo: qm̄
mortuus erat: et rui-
xit: pierat et iuentus
est. **G**audens quippe
nobis. et i angelis tuis
scā caritate scis. **N**am
tu semp̄ idem. q̄ ea q̄ nō
sp̄ nec eod̄ mō fut. eod̄
mō sp̄ nosti oīa. **Q**uid
g⁹ agitur i aīa q̄ am-
plus delatū iuentis
aut redditis reb⁹ quas
diligit: q̄ si eas semp̄
habuisset. **C**ontestant
em̄ et cetera: et plena s̄

oia testimonij: clama-
 tibus ita e. **T**riumphat
 victor ipator: et no vi-
 casset n pugnauisset:
 et qto maior piculu
 fuit i plio: tanto gau-
 diu maior e i triumpho
 factat tempestas na-
 uigantes: miatur qz
 naufragu: oes futu-
 ra morte pallefuit.
Tranquillatur celu et
 mare: et exultat mmi:
 qm timuerit mmi. **E**-
 ger e car9 et vena ei9
 mala renuciat: oes
 q eu saluu cupuit: eg-
 rant fil' auo. **f**it ei rre.
 et nondu ambulat p
 timis vibus: et fit ia
 tale gaudiu. quale n
 fuit: cu antea saluus
 et fortis ambularet.
Eas qz ipas volupta-
 tes huane vite: etia n
 iopiatis et pter volu-
 tate irruentib9: s m-
 stituis et voluntaris
 molestis hoies adqui-
 ruit. **E**cendi et biben-
 di voluptas nulla e:

msi pcedat esuriendi
 et sitiendi molestia. **E**t
 ebriofa quedam salciusai-
 la comedut: quo fiat
 molestus ardor: q du
 extinguit potacio: fit
 delcacio. **E**t mstitutu e
 ut etia pacte sponse n
 tradantur statim: ne vi-
 lem heat maritus da-
 ta: qm no suspicauit
 sponsus dilata. **H**oc i
 turpi execranda leticia:
 hoc i ea que concessa
 et licita e. hoc i ipa sin-
 cere honestate ami-
 citie. hoc i eo q mortu-
 us erat et reuixit: pie-
 rat et iuentus e. **v**biqz
 maior gaudiu: moles-
 tia maior pceditur.
Quid e hoc dne deus
 meus. cu tu etnu t. tu
 ipse sis gaudiu. et que-
 dam de te. eta te semper
 gaudeant. **q**uid e q
 hec rez ps alternat de-
 fru et profcu: offensio-
 nibus et conciliatioib9.
An is e modus eaz et
 tm dedisti eis. qm a

no

no²
sumus celoz usq; ad ima
terraz. ab inicio usq; in
fine seculoz. ab angelo
usq; ad vnicuiliū. a mo-
tu pmo usq; ad extremū.
oia gna bonoz et omia
iusta opa tua. suis q;
sedibus locares. et suis
q; tempibus ages. Et
mi q; excelsus es i excel-
sis. et q; pfidus i pro-
fudis. et nuq; recedis.
et vix redim⁹ ad te. A-
ge dne et fac. et excita
et reuoca nos. accende
et rape. et flagra. dul-
cesse. Jam amem⁹ et ci-
ram⁹. none multi ex
profudioe tartaro ceta-
tatis. q; victorim⁹ rede-
ut ad te. et accedut et
illuuantur recipietes
lumen. qd si qui recipi-
ut. accipuit a te pfae
ut filij tui fiant. S; si
min⁹ noti sut plis. mi-
nus de illis gaudet. ca-
am qui nouerut eos.
Qu em ai multis gau-
detur. et i singulis obe-
rius e gaudiu. q; fer-

uefaciit se. et iflāma-
tur ex alterutro. Dem
q; multis noti. multi
sut auctoritate ad sa-
lute. et multis pcuti
secuturis. Ideoq; mul-
ta de illis et q; eos pre-
cessit letantur. Absit ^{q; note}
em ut i tabernaclo tu ^{sol leu}
o. p paupibus accipia-
tur psona diuitia. a p
ignobilib⁹ nobiles. Qu
pocius ifirma mundi
elegisti. ut confides
forca. et ignobilia h⁹
hui⁹ mundi elegisti. et
cōtemptibilia et ea q;
no sut taq; q; sut. ut
ea que sut euacuaret
Et tū ipē idem mīm⁹
aploz tuoz. p tuū im-
guā tu ista verba so-
nuisti. qm paul⁹ pō-
sul p eius milicia de-
bellata supbia. sub le-
ue iugū xpi tui mis-
sus eet regis magni
pūcialis effectus. ipē
quoq; ex pōze saulo.
paulus vocat amant⁹
ob tā magne insigne

73
victorie. Plus em̄ hos
tas vnicatur i eo q̄ pl⁹
tenet. et de quo plures
tenet. Plus autē super
bos tenet noīē nobili
tatis. et de hīs plures
noīē auctoritatis. Q̄to
igitur grācius cogita
batur victorum pectus.
q̄d tamq̄ iexpugnabile
receptaculū dyabol⁹ ob
tinuerat. victorum lin
gua. quo telo grandi
et acuto multos pere
māt. habūdancius ex
ultat oportuit filios
tuos. q̄ rex nō alliga
uit fortem. et videbat
vasa ei⁹ erepta. mūda
ri et aptari in honore
tuū. et si vtilia dno.
ad omē opus bonum.
S̄ ubi nō hō tuus sim
plucianus de victoriō
istā narrauit. exarsi
ad imitandū. ad hoc
em̄ et ille narraueat.
Postea qm̄ vō et illud
addidit. qd̄ ip̄atoris
iuliam t̄pibus lege da
ta. phibui sūt xp̄iam

no
doce Iraturā et orato
riā. qm̄ legem ille am
plexus. loquatē stola
desere maluit. q̄ ver
bū tuū quo linguas
infanciū satis diser
tas. nō in fortior q̄ fe
licior visus est. q̄ iue
nit occasione vacandi
tibi. cui rei ego suspira
bam ligatus nō ferro
alieno. s̄ mea ferrea
volūtate. Velle meū
tenebat mimicus. et
inde in cithenā fece
rat. et constrixerat me
Quippe ex volūtate
puersa facta ē libido. et
dū seruitur libidini
facta est consuetudo. et dū
consuetudini nō resis
titur. facta ē neccitas.
quibus quasi ausul
sibimet in exis vnde
cithenā appellauit. et
tenebat me obstrictū.
Dura seruitus. Volū
tas autē noua. q̄ in
eē cepat ut te gratis
colem. frangs te velle
deus. sola c̄ta iocūdi

tas: nondū erat ydo-
nea. ad superandā po-
rem vetustate roborā-
tā. Ita due volūtates
mee. vna vetus alia
noua: illa carnal' illa
spītalīs. conflugebant
inter se: atq; discordan-
do dissipabat' auam me-
am. sic intelligebā. me
ipō experimento. id qd'
legeam. qmō caro con-
cupiscet' adūsus spm̄:
et sps adūsus carnē.
Ego quidem ī utroq;
sz magis ego ī eo qd'
me approbabā: qm̄ in eo
qd' ī me iprobabā. Ibi
enī magis iā nō ego:
qz ex magna pte id pa-
ciebar iuitus: qm̄ sciebat'
volens. Sz tñ consue-
tudo aduersus me. pug-
natioz ex me scā erit:
qm̄ volens. quo nolle
pueneram. Et qd' iu-
re qtraducet'. tñ penā
tem iusta pena seque-
retur. Et nō erat iā
ulla excusatio. qua mi-
deri m̄ solebā. p̄tea

nondū me contempto
seculo seruire tibi: qz ī
certa m̄ esset p̄ceptō vi-
tatis. Iā enī et ipā cōta-
erat. Ego autē adhuc
terrā obligatus milita-
re tibi recusabā: et ipe-
dimentis oībus sic ti-
mebā expediri: qm̄ admo-
dū ipe dū timentū ē.
Ita sarcina seculi vel
sompno ad solz dulciter
p̄mebar: et cogitacōes
quibus meditabar ī te
siles erant conatib' ex-
p̄gisti volentiū: q' tamē
supati soporis altitu-
diē remigūtur. Et sic
nemo ē q' dormire sem-
per velit om̄ qz sano
iudicio vigilare p̄f-
tat'. differt tñ plerū-
qz hō sompnū exaite-
tū grauis torpor ī me-
bris ē: eū qz iā displi-
centē. carpit libencius.
qm̄us surgendi tps ad-
uenit'. ita certū habe-
bā. eē melius tue cai-
tati me dede. qm̄ mee
cupiditati cede: sz illō

placebat et nō vincte
 bat: hoc licebat et vincte
 tebat. Nō em̄ erat qd
 t̄ vndem̄ dicenti m̄: surge
 qui dormis. et exur
 ge a mortuis. et illuā
 bit te xps. Et vndic̄ of
 tendēti vā te dice. nō eat
 oīo qd vndem̄ vitate q
 uictus: n̄ tm̄ vbalenta
 et sompnolenta. mō. et
 te modo: sine paululu.
 s̄. mō. et mō nō habe
 bat modū: et sine pau
 lulu i longū ibat. *fit* ^{fructu}
 qd elcābar legi tue scdm̄
 mteioze hōiem: cū alia
 lex in membris meis.
 repugnaret legi men
 tis mee: et captuū me
 ducet̄ in lege pcc̄i. que
 i mēbris meis erat
 Lex em̄ pcc̄i ē violen
 tia consuetudis: qua t̄
 hitur et tenetur etiā
 iustus aī m̄: eo merito
 quo i eā uoles̄ ilabit̄.
chisez ergo me qd libe
 raret de corpe mortis
 hui⁹: nisi grā tua p̄ ihe
 su xpm̄ dnm̄ nrm̄. Et

de vincto quidē deside
 ri cōcubitus. quo artus
 sic tenebar. et seculai
 um negotioꝝ seruitute
 q̄admodū me exemis
 narrabo? et confitebor
 noi tuo dnē adiutor
 meus: et redemptor
 meus. Agebā soluta
 crescente anxietudie:
 et cotidie suspirabā
 tibi. Frequētabā et de
 siam tuā: quantū vā
 tabat ab eis negotiis
 sub quoz̄ pondeꝝ ge
 mebā. *checi* eāt ali
pius otiosus ab ope
 iurispitor̄ post ascen
 sione tertiā: expectas
 quibus itez̄ consilia
 vendet̄: sicut ego ven
 debā dicendi faculta
 tem. si qua docendo p̄f
 tai p̄ti. Nebridius at̄
 amicitie nrē cessēat:
 ut om̄ nrm̄ familia
 rissio. vecūdo medio
 lanensi. et cui 2 gma
 tuo se subdet̄: vehemē
 ter desideranti et fa
 miliaritatis iure

no

flagitanti. de nūo nro
fidele adiutorū: quo
indigebat nimis. nō
itaq; nebridū cupi
ditas cōmodorū eo tē
it: maiora em̄ possz
si vellet. de lr̄is age
S; officio beniuolentia.
petitionē nr̄am con
tempnē noluit. ami
cus dulcissim⁹ et mi
tissimus. Agebat at
illud prudentissimē: ca
uens inotescē persōis
scdm̄ hoc sch̄m̄ maiori
bus: deuitans ī eis.
ocm̄ in quietudinem a
minu: q̄ volebat hr̄e
libm̄. et q̄ multis pos
set horis feriatiū. ad
querendū aliquid. vel
legendū vel audiendū
de sapiā. Quodā ḡ
die. nō recolo tam̄ qua
erat absens. nebridus?
cū eate ad nos domū
venit. ad me et ad ali
pū. poncian⁹ quidā
cuius nr̄ ī q̄ntū affer.
p̄clare ī palatio mi
litans: nescio quid a

no fues
sunt p̄ h̄
o p̄ h̄

Alqui lib̄ q̄ p̄ poncian⁹
or̄ aliqui pontician⁹ s;
nō d̄ ante q̄ s; p̄ h̄
amistā

nobis volebat: et con
sedm⁹ ut conloq̄rem?
Et forte sup̄ mensam
lusoria q̄ ante nos eāt
attendit. codicē tulit.
aperuit: inuenit aplm̄
paulū. iopiāte sane.
Putauerat em̄ aliqd
de libris: quorū p̄fessio
me contēbat. Tu veō
arridens. me q; mtues
gratulatorie mirat⁹
ē: q; eas. et solas p̄ oca
lis meis lr̄as repente
cōpissz. xpianus quip
pe et fidelis eātet se
pe tibi deo nro p̄st ne
batur ī ecclesiam: cre
bris et diutinis orōib⁹.
Cui ego cū indicassem
illis me scripturis tu
ram maximā ipende.
ortus ē sermo ipō nar
rante de anthomo e
gipcio monacho. cuius
nomē excellenti clare
bat apud seruos tuos.
nos autē usq; in illā
horā latebat. qd̄ ille
ubi cōperit. amorat⁹
in eo sermone. ismuas

affer 12-11
affrican⁹

tantū viz ignorantibus: et admirans eādem nrām ignorantiam. **S**tupebamus autē: audientes tā recentī memoria. et ppe nrīs tempibus testatissima mirabilia tuā fide: et catholica ecclā. **O**ēs mirabamur: et nos qz tā magna erat: et ille. qz ī audita nobis erant. **I**nde sermo eius deuolutus ē ad monasteriorū greges. et mores suauē olentiae tue: et uera deserta hēmi: qz nos nichil sciebam⁹: et eāt monasteriū mediolam plenū bonis frīb⁹ extra urbis memia. sub ambrosio nutore: et nō noueram⁹. **P**tendebat ille et loquebatur ad huc: et nos intenti tacebamus. **H**nde madit ut dicit. nescio qn. se et tres alios q̄tubnales suos. mmiz apud treueros. cū ipator p meridiano censiū **e**xper

9. d.

Ex m

ludj circensiu d. q. circa c. 150

taculo teneret: exisse de ambulatū ī ortos muris q̄tuguos: atqz illic ut forte q̄bmati - spatiantur. unū sc̄tum sc̄orsū. et alios duos. itidē sc̄orsū. pit qz dignissos. **H**z illos vagabūdos irruisse ī quandā casā: ubi habitabat quidā serui tui. spū paupes. qualiu ē regnū teloz: et iuenisse ibi coditē ī quo sc̄pta eāt uita antomj: quā lege cepit unus eoz: et mirari et accendi: et inter legendū meditai arripē talem uitā: et r̄lucta milicia seculari seruicē tibi. **E**rant autē ex eis. quos dicit. agentes in rebus. **t**ūc subito repletur amore sc̄o: et sobrio pudōe uat⁹ sibi. q̄iecit oculos ī amicitū: et ait illi. **D**ic quē sō te. oibus istis laboribus nrīs. quo ambimus puenire. quid q̄rimus: **t**u⁹ rei causa

no

no

militamus: maior
ne eē potit spes nrā
ī pallatio. q̄ ut aīcī
īpatois sim⁹. et ibi qd
nō fragile. plenū q̄
periculis: et p̄ q̄t̄ p̄ci
la puenit ad grandi
us piculū. et qm̄ istur
erit. **A**micus autē dī
si volued: ecce nūc fio.
Dixit hoc: et t̄bid⁹ per
turicoē noue vite. red
didit oculos paginis
et legebat: et mutaba
tur m̄tus vbi tu vide
bas: et exuebatur mū
do mens eius. ut moy
apparuit. **N**amq; dū
legit et volu⁹ fluctus
cordis sui. īstremuit a
liq̄n. et discreuit: decre
uit q̄ meliora. iamq;
tuus. ait amico suo.
Ego iā abrūpi me ab
illa spe nrā. et deo sec
uire statui: et hoc ex
hac hora aggredior:
te si piget imitari. no
li aduersari. **R**ndit
ille ad herē se socio.
tante incedis. tante

q̄ milicie: et ambo iā
tui edificabant turre
suptu ydoneo: relinque
do oīa sua et sequendo
te. **T**ūc pōrtian⁹ et q̄
cū eo p̄ alias horti par
tes deambulabat: que
rentes eos deuenērūt
in eūdem locū: et iue
nientes admonuerūt
ut redirent: q̄ iā decli
nasset dies. **A**t illi nar
rato placito et p̄posito
suo. quodq; mō in eis
talis volūtas orta esset
atq; firmata: petuerūt
ne sibi molesti eent: si
adiūgi recusaret. **I**sti
autē nichilo mutati
a p̄stims: fleuerūt se
tamen ut dicebat: atq;
illis pie congratulati
sūt: et cōmendauerūt
se orōibus eorū: et tra
hentes cor in terra a
bierūt ī palaciū. **I**lli
autē affigentes cor ce
lo: māserūt ī casa. et
habebat ambo spon
sas: q̄ postea qm̄ hoc
audierūt: dicauerūt

etiā et ipse uirginitate
 tibi. **N**arrabat autē h
 pontifician⁹. tu autē dñe
 inter uerba ei⁹. r̄torq̄
 bas me ad me ipm̄. au
 sens me a dorso meo.
 ubi me posuerā. dum
 nollem me attendere et
 constituebas me an̄ fa
 ciem meā. ut uideam q̄
 turpis eem. q̄ distortus
 et sordidus. maculosus
 et ulcersus. et uidebā
 et horrebā. **E**t quo a me
 fugem nō erat. **E**t si co
 nabar a me auertē as
 p̄m̄. **n**arrabat ille qd̄
 narrabat. et tu me tu
 sus opponebas m̄. et i
 pm̄gebās me i oculos
 meos. ut iuenerē mi
 quitate meā. et odissē.
 nouerā eā. s̄ dissilabā
 et conhibebā. et obliuif
 cebar. **T**uc uo q̄nto az
 dencius amabā illos
 de quibus audiebā sa
 lub̄ aff̄s. qd̄ se totos
 tibi sanandos dederat.
 tanto execrabilius me
 compati eis odera. **q̄m**

multi mei anni metu
 effluxerat. forte duode
 cim annis. ex quo ab un
 de uicesimo anno etatis
 mee lecto tucōms hoz
 tensio excitatus erā.
 studio sapiē. et differe
 bā contempta felicitate
 terrena ad eā iuesti
 ganda uatae. cui nō
 iuencio. sed uel solai
 quisito. iā p̄ponenda
 erat. etiā iuentis the
 sauris. regms q̄ gen
 tū. et ad mitū curā
 fluentib⁹ corporis uo
 luptatib⁹. **A**t ego ado
 lestens. miser. ualde
 miser. in exordio ipi⁹
 adolescentie. etiā pecc
 erā a te castitate et
 dixi. **D**a m̄ castitate
 et q̄tmentia. s̄ noli mō.
Timebā em̄ ne me cito
 exaudires. et cito sa
 nares a morbo cōtu
 piscencie. q̄ malebā
 explei q̄ extingui. **E**t
 ieram p̄ illas p̄uas
 sup̄sticōe saclega. nō
 quidem cert⁹ i ea sed

quasi opponens eam te
teis q̄ nō pie q̄rebā:
s; minime oppugnabā
et putauerā me p̄tea
differre de die in diē
contempta spe seculi
te solū sequi: q̄ nō m̄
apparebat certū aliqd̄
quod digem cursū me-
um et venēat dies
quo nudarer m̄: et in
treparet me consciā
mea. **U**bi ē lingua?
nempe tu dicebas. p̄-
ter incertū verū: nolle
te abice factiā vani-
tatis. Ecce iā certū ē
et illa te adhuc p̄mit:
humeis q̄ libionib⁹ p̄-
nas recipiūt: qui neg-
ita inq̄rendo attriti
sūt. nec detēmo et am-
plius ista meditati.
Ita rodebar intus: et cō-
fundebar pudōe hor-
ribili vehementi: cū
pontician⁹ thia loq̄re-
tur. Terminato autē
sermone. 2 cā q̄ veniat
abnt ille: et ego ad me
q̄ nō in me dixi: quib⁹

Sententiarū verberib⁹
nō flagellavi auiam me-
am: ut sequeretur me co-
nante post te. et te
tinebat: **R**ecusabat: et
nō se excusabat. **C**ōsup-
ta erant et quicta ar-
gumenta oīa: reman-
serat muta trepidatō:
et quasi mortē. refoz-
midabat vestigiū a
fluxu consuetudis q̄ ta-
bestebat ī mortē. **C**ū ī
illa grandi rixa mtio-
ris domus mee: qm̄ for-
titer exatauerā cū auiā
mea in cubiculo mō
corde meo: tā vltu q̄
mente turbatus iua-
do alipiū. et exclamo.
Quid patim? quid ē h̄
qd̄ audisti? **S**urgūt in
docti et celū rapiūt: et
nos cū doctis nr̄is.
sñ corde. ecce ubi volu-
tamur ī carne et san-
guine? **A**n q̄ p̄cessit pu-
det sequi: et nō pudet
nec saltē sequi? **D**ixi
nescio q̄ thia: et abri-
puit me ab illo estus

meus: cū tacēt attomit?
 me mtuens. neq; em̄ so
 lita sonabā. plus loq̄
 bantur aīnū meū. frōs
 gene. oculi. color. mod⁹
 voces: q̄ verba q̄ p̄me
 bā. Hortulus quidā e
 rat hospiti nri. q̄ nos
 utebamur sicut tota do
 mo. nā hospes ibi nō
 habitabat. at dn̄s do
 mus. Illuc me abstu
 lerat tumultus pecto
 ris: ubi nemo īpediret
 ardente lite. qm̄ me cū
 aggressus erā. don̄ ex
 iret qua tu sciebas. e
 go autē nō. s; tm̄ msa
 mebā salubriter et mo
 riebar vitalē. ignar⁹
 quid mali eem̄. et igna
 rus quid boni post pau
 lulū futurus eem̄. Ab
 stessi ergo ī ortū: et ali
 pius pedē post pedem.
 neq; em̄ secretū meū
 nō erat: ubi ille adeat.
 Aut qū sic affm̄ deseret?
 sedm̄ quantū potuim⁹.
 remoti ab edibus. Ego
 fremebā spū indignās

indignacoē turbulen
 tissiā: qd̄ nō irem ī pla
 citū et pactū tecū deus
 meus: ī quod eūdū ef
 set. oīa ossa mea cla
 mabat et in celū tol
 lebant laudib⁹: et nō
 illuc ibatur nauib⁹
 aut quadrigis a pedi
 bus: q̄tū salti de do
 mo ī eū locū ierā u
 bi sedebam⁹. nā nō so
 lū ire. vni etiā p̄uei
 re illuc. nichil aliud
 erat q̄ velle ire: s; vel
 le fortiter et integre.
 nō semi sauciā. hac at
 q; hac versae ⁊ iacta
 re volūtate: cū hac p
 te assurgente. cū alia
 pte cadente luctante.
 Demq; tā multa faci
 ebā corpe. ī ipis cūcta
 tois estibus. q̄ aln̄ vo
 lunt hoīes et nō valet:
 si ut ipā mēbra non
 hēant: aut ea vel con
 ligata vinculis. vel r̄
 soluta languoe. vel q̄
 quomō īpedita s̄nt. si
 nisi capillū: si p̄cussi

no

fronte: si confertis di-
gitis amplexatus su-
genu: qz volui feci. po-
tui autē velle et nō fa-
cere: si mobilitas mē-
broz nō obsequeretur.
Tam multa g^o feci. ubi
nō hoc erat velle qd
posse: et nō sciebā qd
et impabili affectū apli-
us m placebat: et mox
ut velle possem: qz mox
ut velle. utiqz vellem.
Ibi em facultas ea q
volūtas: et ipm velle
iā facē erat: et tñ nō
fiebāt: facili qz obtem-
perabat corpus tenuis-
siē volūtati aiē. ut ad
nutū mentis mēbra
mouentur: qz ipā sibi
aiā. ad volūtatē suā
magnā. i sola volūta-
te pficiendā. vnde h^o
monstrū et quae istud:
Luceat miā tua et i-
terroge: si forte m tñ
dere possint latebre
penaz homin: et tene-
brosissie conitiones
filioz adam. vñ hoc

monstrū et quae istud
Ipat aiē corpis qparet
stati: impat aiē s: i istud
Ipat aiē ut moueat ma:
et tāta ē fūlitas: ut vix a
sūto discnat ipūz aiē aiē
ē ma^o at corpus ē **I**mpat
aiē ut velit aiē mē:
nec alter ē: nec fuit tñ.
Vnde hoc monstrū. et
quae istud: **I**pat mē
ut velit. q non iparet
n velle: et nō fit qd ip
at: si nō ex toto vlt. et
~~in tñ~~ nō ergo ex toto
ipat. nā i tñ ipati
quantū vlt: et in tñ
nō fit qd ipat. in quā-
tū nō vlt: quomā vo-
lūtas ipat. ut sic vo-
lūtas: nec alia s ipā.
Nō utiqz plena ipat:
ideo nō ē qd ipat. nā
si plena ess: nec ipat:
ut eet: qz iā eet. non
igitur monstrū ptm
velle. ptm nolle. s e-
gritudo animi ē: qz nō
totus assurgit vitatē
subleuatus. consuetu-
diē pgrauat: et ideo

due sunt voluntates: quod
 una earum tota non est.
 Et hoc adest alteri: quod
 deest alteri. peccant a fa-
 ne tua deus. sicuti pe-
 eunt vaniloqui et metis
 seductores: qui cum du-
 as voluntates in delibe-
 rando adiuterunt. du-
 as naturas duarum me-
 tuum esse asseuerant: una
 bona altera mala. ip-
 si vero mali sunt cum ista
 mala sentiunt: et idem
 ipsi boni erunt si vera sen-
 serint. sicut dicitur eis apostolus
 tuus. fuistis aliquando te-
 nebre: nunc autem lux
 in domino. Illi enim dum vo-
 lunt esse lux non in domino
 sed in seipsum: putando
 autem naturam hoc esse quod
 deus est: ita facti sunt den-
 siores tenebre: quam lon-
 gius a te recesserunt.
 horrenda arrogancia:
 a te vero lumine illuminante
 omnem hominem venientem
 in hunc mundum. Atten-
 dite quid dicatis: et
 erubescite et attendite

ad eum et illuminari:
 et vultus vestri non erubescit.
 Ego cum delibera-
 bam ut iam seruirem
 domino deo meo. sicut diu
 disposueram: ego eram qui
 volebam: ego qui vole-
 bam. Ego ego etiam: nec
 plene volebam nec ple-
 ne nolebam. Ideo me-
 cum contendebam et dis-
 sipabar: a me ipso.
 ipsa dissipatio mea in-
 iusto quidem fiebat. non
 tamen ostendebat naturam
 mentis aliene: sed pe-
 nam mee. Et ideo non
 iam ego operabar illam:
 sed quod habitabat in
 me peccatum. de supplicio
 liberioris peccati: quod eram
 filius adam. nam si totum
 sunt contraie nature
 quot voluntates sibi
 resistunt: non iam due
 sed plures erunt. Si de-
 libet quisque vestrum ad
 quentium eorum pergit
 an ad theatrum: clamat
 isti. ecce due nature.
 una bona hac addu-

veris vera quod offenserunt:

at: altera mala illa e-
ducit. **N**ā unde ista aut
taco s' met' adūsancū
volūtati. **E**go autē am-
bas dico malas. et q'
ad illos ducit. et q' ad
theatru' reducat. s; nō
credūt n' bonā eē qua
itur ad eos. **Q**uid sig'
quisq' nōm' delibet. et
secū alternantib' dua-
bus volūtati' fluctu-
tuet. utz ad theatz p-
gat. an ad eccliam nos-
trā. nōne et isti quid
rēdeant. fluctuabūt.
Aut enī fatebūtur q'
nolūt. bona volūtate
p'gi in eccliam nrām.
sicut in eā p'gūt. q' sa-
cramentis eius ibu-
ti sūt. atq; detinent.
aut duas malas na-
turas et duas malas
mentes i' vno hoīe cō-
fligē putabūt. et nō
eūt vni qd' solent dice
vnā bonā. et alterā
malā. aut quertent
ad vtz. et nō negabūt.
tū quisq; delibet. aiāz

vnā. diuisis volūtati' b'
estuarē. **J**am ergo nō di-
cant cū duas volūtates
i' hoīe vno. aduersari f-
sencūt. **D**uas q' trarias
mentes de duab' q' tra-
rijs substantijs. et de du-
obus q' trarijs p'ncipis
q' tendē. vnā bonā alte-
rā malā. **N**ā tu deus
verax i' probas eos et i'
darguis. atq; quicis e-
os. sicut i' vtracq; volū-
tate mala. cū quisq; de-
liberat utz hoīem ve-
neno iterimat. an fer-
ro. vtrū fundū alienū
illū an illū inadat. qm'
vtrūq; nō p't. utz emat
voluptatē. luxuria. an
pecuniā seruet auari-
cia. utz ad eccliam p'gat.
an ad theatz. si vno
die vtrūq; exhibeat.
Addo etiā tertiu'. an ad
furtū de domo aliena.
si subest occasio. **A**ddo
etiā q'rtū. an ad cōmittē-
dū adulteriū. si et mte
sūt facultas apit'. **S**i
oīa q'currat i' vni ar-

79
110
aculū tempis: piter q
cupiantur oia: q sil' agi
nequeunt. **D**iscipuli em
animū sibi meti aduer
santibus quatuor volū
tatibus vel etiā plib⁹:
in tanta copia rez q ap
petitur: nec tñ tantā
multitudinem diuisarū
substantiarū solent dicē
Ita et in bonis volūta
tibus. **N**ā qro ab eis vtz
bonū sit delctari lcoē a
postoli: et vtz bonū sit
delctari psalmo sobo: et
vtz bonū sit emangeli
um differe. **R**ñdebut
ad singula: bonū: quid
si ergo piter delectent
oia: sil' q: vno tpe: **n**ō
ne diuersē volūtates
distendūt cor hoīs. cū
deliberatur quid potis
simū arripiam⁹: et oēs
bone sūt et certant se
cū. donec eligatur vnu.
quo feratur tota volū
tas vna. q i plēs diui
debat⁹. **I**ta etiā cū e
ternitas delctat supius.
et temporalis boni volup

tas retentat in suis?
eadem aia ē. nō tota
volūtate illud aut h^o
volens: et ideo discer
pitur graui molestia.
dū illud vitate pponi.
hoc familiaritate nō
poni. **S**ic egrotabā et
excruciabar accusans
memetipm solito ac
buis inuis: ac volues
at versans me i vni
culo meo donec abru
petur totū: quo iā ex
iguo tenebar. **S**z tene
bar tamē: et istabas
tu in occultis meis
dnē. seuera misericor
dia. flagella i geinās
tiōris et pudoris: ne
rursus cessare. et nō
abrupētur idipm ex
igui. et tenuē. qd re
manserat: et reuales
cet iter. et me robust
ius alligat. **D**icebā
em apud me intus. **E**cce modo fiat.
ecce modo fiat: et cū
verbo iā ibā. **I**bā in
placitū: nā pene faciē
bam et non facebam.

*Ibi erat et paulo
min?*

nec relabebat tñ in p̄s-
tina s; de pximo stabā
et respicabā: et utē co-
nabar et paulomin?
iā iamq; attmgebā
et tenebā: et nō ibie-
ram. nec attmgebā
nec tenebā. hesitans
mori morti. et vite vi-
uere: plus q; i me va-
lebat detius solitū:
q̄ melius isolitū p̄u-
tūq; ipm̄ t̄p̄is. quo a-
liud futurū erā q̄to
ppius amouebat: tā-
to ampliorē ituciebat
horrorē: s; nō recucie-
bat retro. nec auerte-
bat: s; suspendebat.
Retmebat nuge nu-
gaz. et vaiitates vai-
tatū. antique amice
mee: et succuciebat
vestē meā carneā: et
submurmurabat. **D**i-
mittis ne nos. et a mo-
mento isto nō tibi li-
tebit hoc et illud i et
nū. Et q̄ suggēbat in
eo qd̄ dixi hoc et illud:
q̄ suggēbat de mens.

*Exim? vlti ietnū: et a mo-
mento isto nō?*

auertat ab aiā serui-
tui miā tua. q̄sordes
suggēbat q̄ dedecora:
et audiebā eas. iā lon-
ge minus q̄ dimidius
nō tamq̄ libe q̄tradi-
centes. eūdū i obuiā:
s; velud a dorso mussi-
tantes: et discedentē q̄
furtim vellitantes. ut
respicem. **R**etardabat
tñ tuctantē me abri-
pē atq; excute ab eis.
et tñsilire quo voca-
bat: ai dicet m̄ cōsue-
tudo violenta. **P**utas
ne sine istis potis: s;
iā tepidissie h̄ dicebat
Apiebat em̄ ab ea p̄e-
qua intenderā faciē:
et quo tñsilire trepida-
bā casta dignitas cō-
tinentie: sēna et nō
dissolute hilaris. honer-
te blandiens ut veni-
rem neq; dubitare: et
extendens ad me susci-
piendū et amplectendū
pias manus. plenas
gregib⁹ bonoz exemplo
zū **I**bi tot pueri et pu

elle: ibi uuentus mul
 ta. et ois etas: et gues
 vidue. et uirgines anuis:
 et i oibus contmentia
 ipa nequaquam stilib: s; fe
 tuda me. filioz gaudio
 zu. de marito te dne:
 et iridebat me urisio
 ne exhortatoia: quasi di
 cet. Tu no potis qd isti
 et iste. An vo isti et iste
 i semetipis pnt: at no
 i dno deo suo. **Dns ds**
 eoz me dedit eis. **Quid**
 m te stas et no stas: p
 te ei eu: noli metue:
 no se subtrahet ut ca
 das. **p**ite te secur: exci
 piet te: et sanabit te.
 Et erubesta muis qz ^{reba}
 illaz nuzaz m m au
 dieba adhuc: et cucta
 budus pendeba. Et
 rursus illa quasi dicet
Obsurdesce aduersus
 imuda illa mebra tu
 a super terra. ut moz
 tificentur: narrat ti
 delcacoes: s; no sicut lex
 dm dei tui. **Ista** gtuia
 i corde meo: no n de me

ipso adusu meipm.
At alipius affixus la
 teri meo: imisitati mo
 tus mei exitu tacito
 oppiebatur. **P**bi vero
 a fundo archana alta
 consideracoē contxit.
 et congeffit tota mi
 seria mea i conspu
 cordis mei: oborta e
 pcella ingens. ferens
 igente ymbre lacma
 zu. et ut totu effude
 rem tu vocab⁹ suis s;
 rexi ab alipio: solitu
 do m ad negociu fien
 di aprior suggēbatur:
 et secessi remotius. q
 ut posset m onosa ee
 etia eius pncia. **S**ic
 tuc era et ille sensit:
 nescio qd em puto dix
 era i quo ei apparebat
 sonus vocis mee. ia
 fletu graudus: et sic
 surrexera. **m**ansit g^o
 ille ubi sedebam: m
 mie stupens. **E**go sb
 quada fici arboe stra
 in me nescio quomo:
 et dimisi habenas la

10
cibus: et prupit^{perit} fluiā
oculorū meorū accepta-
bile sacrificiū tuū, et
nō quidē hīs v̄bis: s; in
hac sn̄a multa dixi
tibi. Et tu dn̄e usq; q;.
usq; quo dn̄e uasceris
i fine. ne memor fuis
iniquitatū nr̄arū anti-
quarū. **S**entiebā em̄ ab
eis me tenei, iactabā
em̄ voces miscabiles,
q̄ diu q̄ diu. cras et
cras: quae nō modo:
quae nō hac hora fi-
nis turpitudis mee.
Dicebā hec: et flebā a-
marissimā contritōe cor-
dis mei. Et ecce audi-
o vocē de vicinia domo.
cū cantu dicentis et
crebro repetentis: q̄
pui an puelle nescio.
Tolle lege: tolle lege.
statimq; mutato v̄ltu,
itētissim⁹ cogitare
cepi: v̄tū nā solent
puerī in aliquo gne
ludendi: cantitacōe t̄le
aliquid. hec occurre-
bat oīo. audisse me

q̄piā. **R**epresso q; ipetu
lacrimarū surrexi: nichil
aliud int̄ptans. diu
nitus michi iubi nisi
ut apirē codicē: et lege-
rem qd̄ p̄mū caput i
uenissem. **A**udierā em̄
de antomo. qd̄ ex ewā-
gelica lcoē cui forte su-
pueneat amōit⁹ fuit:
tamq̄ sibi dicitur qd̄
legebatur. **V**ade vende
oīa q̄ habes da paupe-
rib⁹. et habebis the-
saur⁹ in celis: et veni se-
quere me: et tali ora-
culo confestim ad te cē-
gissū. **I**taq; concit⁹ i
dn̄ ad eū locū ubi sede-
bat alipius: ibi em̄ po-
suerā codicē ap̄licū in
resurrexerā. **A**rripui
aperui: et legi i silen-
cio caplm. quo p̄mū
iecti sūt oculi mei.
nō i amessacōib⁹ et e-
brietatib⁹: nō i cubili-
bus et ipudicijs: nō
i contentōe et emula-
cōe: sed induite dnm̄
ih̄m xp̄m. **E**t carnis

Prudenciā: ne feceritis i
 concupiscentiis. nec vlti
 volui lege: nec opus eat
 stati quippe cū sic hui⁹
 remodi sententia: quasi
 luce securitatis ifusa cor
 di meo: oēs dubitaciōis
 tenebre diffugit. Tū
 iteriecto aut digito. a
 nescio quo alio signo. co
 dice clausi: et tranquil
 lo iā vltu iudicavi a
 lipio. At ille quid i se
 agetur qd' ego nesciebā:
 sic iudicavit. Petiit vi
 de qd' legissem. Ostendi:
 et attendit etiā vltra
 q' ego legerā: et ignora
 bā quid sequeret. Seq̄
 batur vō: firmū aut
 i fide assuit. Qd' ille
 ad se retulit: nō q' apu
 it. Sed tali amonitōe
 firmatus ē. placitoq;
 ac pposito bono. et con
 gruentissio suis mori
 bus. quibus a me. i me
 lius iā olm valde. lo
 geq; distabat: sine vl
 la turbulenta cucta
 cōe quictus ē. In ad

mrem igredim⁹. Indi
 cam⁹: gaudet narram⁹
 q̄admodū gestū sit. ex
 ultat et tūphat: et bñ
 dicebat t': qui potens
 es vltra qm' petim⁹ et
 intelligim⁹ face q' tan
 to amplius. sibi a te q
 cessū. de me videbat: q'
 petē solebat. miserabi
 lib⁹ e' flebilib⁹ q' geit
 bus. Conūstisti em' me
 ad te. ut nec vxorē q'
 rem nec aliquā spem
 seculi hui⁹: stans i ea
 regula fidei i qua me
 an tot annos ei reue
 lauas: et cōuertisti luc
 tū eius i gaudiū ml
 to vbius q' volueat:
 et multo carius atq;
 castius: q' de nepotib⁹
 carnis mee requirebat

Explicit liber octauus
Incipit nonus

Dne q' ego ser
 uus tuus: ego
 seruus tuus
 et fili⁹ ancil
 le tue. Distrupisti vm
 cula mea: tibi sacri

no

140
cabo hostia laudis lau
det te cor meum et lingua
mea: et omnia ossa mea
dicant. Domine quis filius
tibi. Dicant: et responde mihi
et dic aures mee: salus tu
a ego sum. Quis ego a
qualis ego? Quid non
mali ego a aut facta me
a: a si non facta. Dea mea?
a si non dea: voluntas
mea fuit. Tu autem domine
bonus et misericors: et dex
tera tua respiciens pro
fuditate mortis mee:
et a fudo cordis mei:
exhauriens abyssum cor
ruptoris. Et hoc erat
totum: nolle quod vole
bas: et velle quod nolebas
Sed ubi erat tanta a nos
tate: et de quo imo al
to quod secreto euocatum est
in momento libere arbitrii
meum: quo subdem cui
celem iugo tuo. et hu
meros leui sarcine tue
christe ihesu. Adiuutor meus
et redemptor meus:
quod suaue mihi subito fac
tum est carere suauitatibus

141
mugaz: et quod amitte me
tus fuerat: iam dimitte
gaudium erat. eiciebas
enim eas a me: vana tu et
summa suauitas. eicie
bas et intrabas per eis
omni voluptate dulcior:
sed non carni et sanguini:
omni luce clarior: sed omni se
creto secretior: omni honore
sublimior: sed non sublimi
bus in se. Jam liber erat
animum meus a turis mor
daciibus ambiendi et ac
quirendi: et volutandi
atque stalpendi stabile
libidinum: et garriebatur
claritati mee. et diu
tibus meis. et saluti mee
domino deo meo. Et pla
cuit mihi in conspectu tuo
non tumultuose abripi
sed leniter subtrahere
ministerium lingue mee
nudis loquacitatis:
ne vltius pueri. medi
tantes non lege tua.
non pace tua. sed usam
as mendaces et bel
la forensia: incarentur
ex ore meo arma furo

ri suo. Et oportune iam
 paucissimi dies supe
 rat ad vnde miales
 fias et statui tolare
 illos ut solem pnt ab
 scedem et redempta a
 te. iam no ire venalis.
 Consiliu go nrm erat
 cora te. cora hoib at
 n mri no erat. et co
 uenat mri nos ne pas
 sim augi effudet. qm
 tu. nobis a coualle plo
 racois ascenditib et
 cantantib canticu g
 diu. dederas sagittas a
 cuitas. et carbones vasta
 toes. aduisus lingua sb
 cola. velud consulendo
 gtraditente. et sicut a
 bu assidet amando co
 sumentē. Sagittae ue
 ras tu cor nrm carita
 te tua. et gestabam v
 ba tua tiffixa visab.
 et exempla seruo tu
 or. quos de migs luci
 dos. et de mortuis vi
 uos feceras. cogesta i
 simi cogitacois nre. v
 rebant et assuebant

graue torpore. ne i ma
 vergemur. et accende
 bant nos valide. ut ois
 ex lingua subdola. con
 tradcois flatus. ifla
 mac nos acruis possi
 no extingue. Deruptu
 ppt nome tuu qd scifi
 tati p terras. etia lau
 datoeb utiq hret votu.
 et ppositu nrm. Iacta
 cie sile videbat no ope
 riri ta pximu seriaz
 temp. s de publica p
 fessione atq an oculos
 om sita an distede. ut
 couersa i scm meu ora
 cutoz. mtuenciu. qm
 vicinu vnde mialiu
 die pueire volueri.
 multa quide dicent. qd
 quasi appetissem mag
 nus vidi. et quo m
 erat istud ut putaret
 et disputaret de aio
 meo. et blasphemare
 tur bonu nrm. Quie
 tia. q ipa estate. lvaro
 laboe mimio. pulmo
 meus tede cepat. et
 difficult trahē suspi

ria. dolorib⁹ q̄ pectoris
testat⁹ se sauciū. vocē q̄
clariore productiore q̄
recusae. **P**mo pturba
uat me. q̄ magist⁹ il
li⁹ sacra pene iā nati
tate deponē cogebat.
aut si curā et cōuales
cē potuissem. certe iter
mitterem. **S**; ubi plena
volūtas vacandi et vi
dendi. qm̄ tu es dñs ob
orta m̄ ē atq; firmata.
Nosti deus me⁹. etiam
gaudē cepi. qd̄ her quo
q; subeat nō mendax
excusatio. q̄ offensioez
honn̄ temparet. q̄ p̄t
libōs suos. me liberz
eē nūq̄ volebat. **P**len⁹
igitur tū gaudio. tole
raba illud iteruallū
tpis donec decerent nes
cio vtz. **x**. dies erat.
s; tū fortit⁹ tolabant.
q̄ recesserat cupiditas
q̄ metū solebat ferre
graue negotiū. et ego
p̄mendus remāserā.
n̄ paciencia succedet
Pecasse me ī hoc quis

q̄ seruoꝝ tuoz fr̄m me
oz dixit. qd̄ iā pleo
corde milicia tua. pass⁹
me fieri vel vna ho
ra sedē ī cathedra me
daci. **A**t ego nō cōten
do. sed tu dñe miseri
cordissie nōne et hoc
p̄t̄m. cū cetis horren
dis et funereis ī aq̄
stā ignouisti et r̄misit
ti m̄. **A**acerabat anxi
etudie verendo de il
to nr̄o bono. qd̄ p̄pter
vincula sua quib⁹ te
nassie tenebat. dese
ri se nr̄o q̄sbr̄o vide
bat. nondū xp̄ianus
cōiuge fidei. ea ip̄a
tū artioe p̄ cetis cōpe
te. ab itme qd̄ aggress
si eram⁹ retardabat.
ner xp̄ianū eē alio mō
se velle dicebat. quā
illo quo nō potat. **b**e
migne sane obtulit
ut q̄ diu essem⁹ ibi.
ī re eius essem⁹. **R**eti
bues illi dñe ī resur
rectoe iustoz. q̄ iam
ip̄am sorte retribuisti

23.
Quis em̄ absentib⁹ no
bis cū come iā eēmus?
corpali egritudine cor
reptus et i ea xpian⁹
et fidelis fact⁹: ex hac
vita migravit. Ita mi
sertus es nō solū ei⁹ s̄
etiā nr̄: ne cogitantes
egregiā erga nos ami
ci huānitatē. nec eū i
grege tuo nuāntes: do
lore itolerabili crucia
rem. Grās tibi deus nr̄:
cui sum⁹: m̄dicat hortā
tōes et consolatioes tue
fidelis pmissor. reddes
v̄cūdo p rure ei⁹ illo
cassiatō quo ubi abes
tu sc̄li requieui⁹. m̄
te amem̄tate sempitēne
virentis paradisi tui: q̄
mā dimisisti ei pccā
sup terrā i mōte itāse
ato: monte tuo mōte
ubei. Agebat⁹ ergo
tūc ipē: nebdius at̄ cō
letabatur. Quis em̄
et ipē nondū xpianus
i illā foueā. p̄nciosis
sini errois incidērat:
vt vitatis filij tui car

ne phantasma crederet:
tū m̄de emergens. sic
ibi erat nondū ibut⁹
illi⁹ ecclē tue sacramē
tis: sed iquisitor arden
tissim⁹ vitatis. Quē
nō multo post cōuer
sionē nr̄am et regnā
toem p baptismū tu
um: ipm̄ etiā fidele
catholicū. castitate p
fīa. atq; contmētia. c̄
seruiētē i affrica ap̄
suos. cū tota dom⁹ ei⁹
p eū xpiana fīa ecclē.
carne soluisit: et nūc
ille viuit i sinu ab
hā. Quidq; illud est
qd̄ illud ē. qd̄ illo sig
nificatur sinu: ibi ne
bdius me⁹ viuit dul
cis amicus meus: tu
us autē dnē adoptiu⁹
ex libto fili⁹ Ibi viuit. ^{Itā q̄s ali⁹ tūc aīe}
dn̄ me multa m̄tro ^{loq; ibi viuit.}
gabat: homūcōnē i ex
ptū. Jā nō pot̄ aurē
ad os meū: s̄ spirita
le os ad fontē tuū: et
bibit quā tū p̄t sapi
entiā. p auuiditate sua.

Ime fine felix. Nec eū
sit arbitror tēbat ex ea
ut obliuiscat^r mei. cū
tu dnē. quē potat ille.
nri sis memor. Sic go
eram⁹. **veretūdū** con
solantes tē. salua aū
ticia de tali quersacōe
nrā. et exhortantes ad
fidē gradus sui. vntē s.
quigalis. **nebdū** au
tem operientes. qn se
quet^r. qd de tam pxio
potat. et erat iā iāqz
fau⁹. Cū ecce euoluti
sūt dies illi q tā logi
et multi iudebantur
p amoe⁹ libtatis ocio
se. ad cantandū de me
dullis oib⁹. **Tibi** dix
it cor meū. **quesiui.**
vultū tuū. **dnē** reqrā
Et veit dies etiā i q
actu soluet a professi
one rethoica. vñ iam
cogitatu solutus erā
Et fm ē. et eruisti li
guā meā vñ iā erue
ras cor meū. et bñdi
cebā t^r gaudens pfa
tus i villā cū meis

vultū tuū

oibus. **I**bi qd egeri in
leis iā quidē seruienti
bus t^r. s; adhuc sēbie
stolā tamq̄ i pausatōe
anhelantib⁹. testant^r
lib⁹ disputati cū pntib⁹
et cū ipō me solo corā
te. **Que** aut^r **fine.** cū ab
sente nebridio. testant^r
eplē. **Et** qn m sufficiat
tempus omemorādi
oīā magna erga nos
bñficia tua i illo tpe.
pferri ad alia maiora
ppanti. **Reuocat** enim
me recordacō mea. et
dulce fit m dnē confi
tei t^r quib⁹ itms me
stimulis pdomueis. et
qadmodū me cōplana
uis. huilitatis monti
bus et collib⁹ cogitacō
nū meaz. et tortuosa
mea direxis. et aspa
lemeris. quoqz modo
ipm etiā **alipui** frēz
cordis mei subegis noi
vngenti tui dm et
saluatoris nrī ihū xpi.
qd pmo dedignabat
inferi leis nrīs. **aya**

04
gis em̄ volebat eas r̄co-
le gymnasioꝝ cedros. q̄s
iā contuit dñs. q̄ sa-
lubres h̄bas eccl̄asticas.
adūsas serpentib⁹. **Q̄s**
t̄ deus meus voces dedi.
15 cū legem psalmos da-
uid cantata fidelia et so-
nos pietatis. excludetes
t̄gidū sp̄m̄. rudis ī ger-
mano amoe tuo cathe-
dum̄. in villa cū ca-
thetumino. alipio feri-
atus. m̄re adheñte no-
bis. mulieb̄ habitu. vi-
tali fide. auli securitate.
m̄na caritate. xp̄iā
na pietate. quas tibi
voces dabā ī psalmis
illis. et q̄mō in te in-
flāmabar ex eis. et ac-
cendebat eos recitae si
possi toto orbe terraz.
aduersus tiphū ḡm̄s
huām. et tñ toto orbe
cantant. et nō ē qui se
abstondat a caloe tuo
Quā vehementi. et acci-
doloe indignabar mā-
m̄cheis. et miserabar
eos rurs⁹. qd̄ illa sacra

menta. illa medicame-
ta nescirent. et isam ef-
fenti aduersus antido-
tū. quo sām eē potius
fenti. bellem ut alicubi
iuxta eenti tuē. igno-
rante me vtz audiret.
et me nesciente q̄ ibi
eenti. intuerent faciem
meā. et audiret voces
meas. q̄n̄ legi q̄rtum
psalmū ī illo tuē ocio.
qd̄ de me fecit ille psal-
mus. **Cū** iuocare te
exaudisti me deus ius-
tiae meae. ī t̄bulacoē
dilatasti m̄. **Misere**
m̄ dñe. et exaudi ora-
cionē meā. **Audirenti**
ignorante me vtrū
audirent. ne me p̄pter
se illa dice putarent.
q̄ inter hec verba dix-
eri. q̄ et reueā nec ea
dicem. nec sit ea dicem
si me ab eis audiri vi-
dei. q̄ sentire. nec si di-
cem sic accipent. q̄mō
mecū. et in corā te. de
familiā affcū animi
mei. thoreu timendo.

ibidemq; in ferbui spe
rando: et exultando in
tua miã p̄. Et hec oia
exiebat p̄ oculos meos
et vocẽ meã: cū cōuer
sus ad nos sp̄s tuus
bon⁹. ait nob̄. nobis.

Filij hominũ usq; quo gra
ues corde: ut quid dili
gitis vanitatẽ et q̄ri
dilexerã vanitatẽ mendaciũ. Et tu
tẽz q̄sierã mēdã. **D**ñe iã magnificauit
tas sc̄m̄ tuũ. suscitã
eũ a mortuis: et collo
cans ad dexterã tuã:
vnde mittet ex alto p̄
missionẽ tuã pacitũ
sp̄m̄ vitatis, et misãt
eũ iã: s; ego nesciebã.
Misãt eũ. q; iã mag
nificatus eãt resurgẽs
a mortuis: et ascẽdens
in celũ. **N**ũc at sp̄s nō
dũ erat datus: q; ih̄s
nondũ erat clarifica
tus. et clamat p̄phã.
quousq; graues corde:
ut quid diligitis vai
tatẽ et queritis men
daciũ. et scitote qm̄
Dñs mirificauit sc̄m̄

suũ. **C**lamat quousq;
clamat scitote, et ego
tam diu nesciens. va
nitatẽ dilexi. et men
daciũ quesii. et ideo
audui et tremui: qm̄
tlib⁹ dẽ. qualẽ me fuis
se remissẽbar. **I**n p̄hã
tazis em̄ quas p̄ vei
tate tenuerã: vanitas
erat et mendaciũ. et
in somni multa grauit
ac fortit̄ in doloē r̄cor
daciõis mee. q̄ si vtrũ
audissent. q̄ adhuc us
q; diligit vanitatẽ et
querit mendaciũ. for
te conturbarent et e
uouissent illud. et ex
audies eos cū clama
rent ad te: qm̄ vera
morte carnis mortu⁹
ẽ pro nobis. q; te it̄pel
lat p̄ nobis. legebã
rascimũ et nolite p̄cã
re. et qm̄ mouebat
deus meus q; iã didice
rã irasci in de p̄cãtis.
ut de cetero nō pecca
rem. **E**t merito irasci.
q; nō alia natura gen

95.
tis tenebrarū de me pec-
cabat. sicut dicitur q̄ si-
bi nō irascitur. et the-
saurizat sibi uā i die
ire et reuelacois iusti-
iudicij dei. nec iā bona
mea foris erant: nec o-
culis carnis i isto sole
quererent. Volentes em̄
gaudē foris: facile e-
uanescunt. et effūdūt.
m ea q̄ vident. et t̄palia
sūt. et ymagines corū fa-
melica cogitacoē lambūt.
Et o si fatigent. media:
et dicat. quis oñdet no-
bis bona. Et dicam⁹ et
audiant. Signatu⁹ ē i
nobis lumē vultus tui
dnē. nō em̄ lumē nos
sum⁹ qd̄ illuāt oem̄ ho-
minē vementē in huc
mundū. s̄ illuām⁹ a te.
n̄ qui sum⁹ aliqui te-
nebre. s̄ lux i te. O
si vident. m̄nū. etnū?
qd̄ ego q̄ gustauerā frē-
debā. qm̄ nō eis pote-
rā oñde. si afferret ad
me cor i oculis suis fo-
rus a te: et dicent. quis

oñdet nobis bona. Ibi
em̄ ubi m̄ iratus erā
m̄tus in cubili: ubi cō-
puctus erā. ubi sacrifi-
cauerā mactans vetus-
tate meā. et m̄choata
meditacoē renouacois
mee. sperans in te. ubi
m̄ dulcesce ceperas. et
cederas leticiā i corde
meo. et exclamabā le-
gens hec foris et agnos-
cens m̄tus. nec vole-
bā multiplicai t̄rens
bois deuorans t̄pa et
deuoratus t̄palib⁹. cū
hrem̄ in etnā simplicita-
te: aliud frumentū et
vinū et oleū. et clama-
bā i consequenti vsu. cla-
moē alto cordis mei.
O i pace. o i idipm̄. O
qui dix. obdormiā et
sompnū capiā. qm̄ q̄s
resistet nobis. cū fiet
sermo qui scriptus ē.
absorta ē mors i victo-
ria. Et tu es idipm̄.
valde. qui nō mutas.
et in te req̄es.
obliuiscens laborū om̄i.

qm̄ nullus alius teat̄:
s̄ nec ad alia multa a
dipiscenda. q̄ nō sūt qd̄
tu. s̄ tu dñe s̄mgulat̄
m̄ spe constituisti me.
Legebā et ardebā: nec ī
ueiebā qd̄ facem̄ surdis
mortuis. ex quib⁹ fuerā
pestis latrator̄ amar⁹
et cecus. adūsus leas.
de melle teli melleas. ⁊
de lūie tuo lūiosas. et
sup̄ ūmicos s̄ptiue hui⁹
tabescebā. **Q**ñ recorda
bor oīa dier⁹ illor⁹ fiato
ꝛ. s̄ nec oblitus sū nec
silebo flagelli tui aspi
tate. et miē tue mira
bile celeitate. **D**oloe dē
cū tuē excrucias me
Et cū m̄ tm̄ īgrauescet̄
ut nō ualeam loqui. **A**s
cendit ī cor meū. amo
nē oēs meos q̄ aderat̄
ut deprecarent̄ te. p̄ me
dñi salutis oīmoct̄. et
scripsi hoc ī cera. et de
di eis ut legētur. **H**oc
ut genua sup̄plici af
fectu fixim⁹.
Fugit dolor ille. **H**is quis

dolor. aut qm̄ fugit.
Expaū fateor dñe m̄s
deus meus. nichil em̄
tle abieūte etate expro
fuerā. et īsinuati sūt
m̄ ī profūdo m̄to turz
gaudens ī fide laudau
nomē tuū. et ea fides
me securz eē nō smebat̄
de p̄titis p̄tis meis. q̄
m̄ p̄ baptismū tuū re
missa nondū erat̄. **R**e
nūciaui pactis v̄nde
mialib⁹. ut scolasticis
suis mediolanenses v̄
ditore verbor⁹ alui p̄u
denti. q̄ et tibi ego serui
re delegisse. et illi p̄fessi
om̄ p̄ difficultate suspi
randi. ac doloe p̄ctoīs
nō sufficem. **E**t īsinuau
p̄ leas antistiti tuo m̄
ro scō ambrosio p̄stmos
erroēs meos. et p̄sens
uotū meū. ut monēt̄
qd̄ m̄ potissimū de lib̄s
tuis legendū eet. quo p̄
apiende tante grē par
or ap̄tor q̄ fierē. **A**t il
le iussit p̄saiam p̄phām.
Credo qd̄ p̄ cetis enāge

In vocatois qz gentiu. sit
 pñciator aptior. Verup
 tñ ego pñmā hui⁹ loqz
 nō intelligens. totūqz
 talem arbitrans. Distu
 li repetendū excitatioe
 i dñico eloqo. Inde ubi
 tempus adueit quo me
 nomē daē oportet. rlic
 to rure. mediolanū. re
 meauim⁹. **Placuit et a**
lipio renasci i te meū.
 iā induto hūilitate sac
 mentis tuis congrua.
 et fortissio domitori cor
 pis. usqz ad italicū solū
 glaciale. nudo pede opte
 rendū. i soluto ausu. **Ad**
uixim⁹ etia nobis ad
datū ex me natū car
 naliter. de pctō meo. tu
 bñ feceras eū. **Annor**
 erat ferme qñdecī. et i
 gemo pñmebat mul
 tos et graues et doctos
 viros. **A**nuncā tua ē cō
 fiteor. Dñē deus meus
 creator omñ. et multū
 potens reformae nrā
 deforma. **Nā** ego i illo
 puo pter delictū nil

habebā. **Q**d em̄ emite
 batur a nobis i discipli
 na tua. tu ispiraucas
 nobis. null⁹ aliū anu
 neā tua tibi confiteor
E lib⁹ nē qui iscribit.
 de m̄grō. ipē ibi meū
 loquitur. Tu scis ill⁹
 eē sensa oīā. q̄ iscrūt.
 ibi ex psona colocatois
 mei. **Cū** esset i āms se
 decim. multa ei⁹ alia
 mirabiliora exptus
 sū. **h**orroi m̄ erat ill⁹
 m̄geū. et quis p̄ te
 talū miraculoz opifex.
cito de terra abstulisti
 vitā ei⁹. et secutor eū
 recordor nō times qd
 q̄ puīae nec adolestē
 cie. nec oīo hoī illi. **s**
ociauim⁹ eū coeuū nob
 m̄ grā tua. educandū
 m̄ discipliā tua. et bap
 tizati sum⁹. et fugit
 a nobis sollicitudo vite
 p̄rite. **N**ec scia bar il
 lis dieb⁹. dulcedine mi
 rabili. considerae alti
 tudinem consily tui. su
 p̄ salutē gñis huām.

Orti fleu i ympnis et
cantibus tuis: suaue so-
nantis eccē tue vo-
bus. q̄ motus acrit vo-
ces ille ifluebat̄ auri-
bus meis. et eliquaba-
tur vitas tua i cor me-
um: et exestuabat in
de affectus pietatis. et
currebat lacrimae. et bñ
m̄ erat cū eis. nō longe
cepit mediolanēsis ec-
clesia genus hoc conso-
latois et exhortatois ce-
lebrae: magno studio
ferm̄. continentū vo-
bus et cordibus. m̄ nu-
p̄ annus erat. aut nō
multo amplius: cū ius-
tina valentinam re-
gis pueri mater: ho-
mine tuū ambrosiū
psequetur hēsis sue cū
qua fuat seducta ab
arriamis: excubabat
pia plebs i eccā. mori
pata cū episcopo suo
seruo tuo. Ibi mea mē
ancilla tua sollicitudi-
nis et vigiliay p̄mas
tenens partes: oroibus

viuebat. Nos adhuc f-
gidi a caloe sp̄s tui: ex-
citabam̄ tū. ciuitate at-
tomita atq̄ turbata.
Tūc ympni et psalmi
ut canentur scdm̄ mo-
rem orientaliū p̄cū ne
pl̄s meroris tedio cōta-
bescet m̄statutū ē: et ex
illo usq̄ in hodiernū re-
tentū. multis iā ac pe-
ne oibus gregib⁹ tuis
et p̄ cetā orbis imitan-
tibus. Tūc memorato
antistiti tuo p̄ visū ape-
ruisti. quo loco latent
martir̄ corpa p̄thasi
et geruasii q̄ p̄ tot̄ ānos
icorrupta. in thesauro
secreti tui reconditeas.
Vnde oportuē p̄uēs ad
cohercendā rabie femi-
neā. s̄ regnā. Cū em̄. p̄
palata et effossa digno
cū honore trāfferet̄ ad
ambrosianā basilicā:
nō solū quos imūdi vex-
abat sp̄s confessis demo-
nib⁹. ^{Em̄} et oibus sanabat̄.
Vñ etiā quidā. plures
ānos cecus. cuius. ciuita

ti q̄ notissim⁹. Cū plī
tumultu tante leticie
causā quesisset. atq; au
disset. exiliuit. eoq; se
ut ducet suū ducē ro
gauit. Quo p̄ductus.
ipetrauit admitti. ut
sudario tangēt fetrū.
p̄ose ī consp̄tū tuo mor
tis scōz tuoz. Quod v
bi fecit atq; amouit o
culis. confesti apti sūt.
Inde fama discurrens.
inde laudes tue feruet
lucentes. Inde immit
illū aīn⁹. et si ad cre
dendi f̄sauritate nō ap
plicatus. a p̄sequendi
tū furoe comp̄ssus est.
Grās f̄ deus meus.
Unde et quo eduxisti r̄
cordacionē meā. ut hec
etiā confiter tibi. q̄ mag
na oblitus p̄terierā.
et tū tūc cū ita fragra
ret odor vngentoz tu
oz. nō currebam⁹ post
te. et ideo plus flebā.
mī tantita ynoz tuo
z. olim suspirans tibi.
et tandē respirans. q̄

97
tū patet aura ī domo
fenea. Qui habitae fa
cis vnammes ī domo.
consociasti nobis et e
uodiū iuuenē ex nrō
municipio. qui cū a
gens in rebus milita
r̄. por nob̄ ad te quere
sus ē et baptizat⁹. et
relicta milicia secula
ri. accinct⁹ ī tua. fil
eram⁹. fil̄ habitaba⁹
ī placito scō. Quere
bam⁹ q̄snā loc⁹ nos
vtili⁹ hret. et serue
tes t̄ p̄iter remeaba⁹
in affricā. Et cū ap̄
ostia tiberina. mī de
fucta ē. multa p̄teo.
q̄ multa festio. *essent⁹.* Accipe
q̄fessioes meas et grā
z actoes deus meus.
de rebus inuābilib⁹.
etiā ī silentio. S; nō
p̄tibo q̄q̄ mī aīā par
turit. de illa famula
tua. que me p̄ticiuit.
et carne. ut in hanc
tempale. et corde ut ī
etnā lucē naster. nō
eius. s; tua dicā dona.

in ea. **N**ecq; em seipſe
ceat: aut educaueat se
ipam. **T**u creasti eam
nec p̄ nec m̄ sciebat:
qualis ex eis fieret illa
Et erudiuit eā i timo
ze tuo uirga xpi tui:
regimē uinā filij tui:
in domo fidei. bono
mēbro ecclē tue. **N**ec
tantā erga suā disci
plinā. diligentiā ma
tris p̄dicabat: q̄ntā
famule cuiusdā dec
p̄te. q̄ prem̄ eius i
fantē portaueat: sic
dorso grandiuscula
z puellaz puuli por
tai solent. **C**ui⁹ rei
grā: et p̄t senectā ac
mores optimos: in do
mo xp̄iana satis ab
oibus honorabat. **V**n̄
etiā curā dicitaz fili
az. cōmissā diligenti
gēbat. **E**t erat in eis
cohercendis. cū opus
eēt scā seuitate uhe
mens: atq; i docendis
sobriā prudentiā. nā
eas p̄ter illas horas

quibus ad mensā pa
rentū. moderatissime ale
bantur. etiā si exarces
cent siti: nec aquā bi
be sinebat. **P**caues cō
suetudinem malā: et ad
dens uerbu sanū. **N**o
do aquā bibitis qz in
ptate uinū nō habetis:
tū autē ad maritos ue
neitis frē dnē apothē
carz et cellarioz aqua
sordēbit. **S**ed mos po
tandi p̄ualebit. **H**ac
ratione p̄cipiendi et
auctoitate ipandi frē
nabat auuiditate tene
rius etatis: et ipam
puellaz sitim forma
bat ad honestū modū:
ut iā nec libet. qd nō
deceat. **E**t subreperat
tū sicut in filio famu
la tua narrabat: sub
reperat ei uinolentiā:
nā cū de morte tamq̄
puella sobriā iubetur a
parentib⁹ de culpa ui
nū dep̄me: sūmissō po
culo qua desip̄ patet
p̄usq; i lagūculā sū

deret meꝝ p̄moibus la-
 bis sorbebat exiguiꝝ qꝫ n̄
 poterat amplius sensu
 recusante. nō em̄ vlla
 temulentā cupidine fa-
 ciebat hoc. Sꝫ quibus
 dā supfluentibꝫ etatis
 excessibꝫ. qui ludicris
 motibꝫ ebulliūt. et in
 pueilibꝫ amnis maio-
 rꝫ pondeꝝ p̄mi solent. I-
 taqꝫ ad illud modicū
 cotidiana modicā ad-
 tendo. qm̄ q̄ modica
 spmit paulatī decidit.
 in eā consuetudinem.
 lapsa eat. ut iā p̄pe ple-
 nos mero caliculos. m-
 hianter hauriret. vbi
 tūc sagax. anꝫ. et vehe-
 mens illa phibitio. nū-
 quid valebat aliquid
 adūsus latentē mor-
 bū. n̄ tua medicīā do-
 mine vigilaet super
 nos. Absente p̄re et
 m̄re et nictoribꝫ. tu
 p̄ns qui creasti qui vo-
 cas. q̄ etiā p̄ p̄positos
 hōiēs. boi aliquid a-
 gis ad aiāꝝ salutē.

Quid tūc egisti deus
 meus. vñ curasti. vñ
 sanasti. nōne ptulisti
 durꝫ z acutū ex alterā
 aiā quiciū tamqꝫ me-
 diciāle ferrū. et occul-
 tis puisionibꝫ tuis. et
 vno ictu putrediez il-
 lā p̄cidisti. ancilla em̄
 ai qua solebat accedeꝝ
 ad cupā. litigans ai
 dnā minoꝝ ut fit so-
 la ai sola. obicit hoc
 cimen. amarissā isul-
 taroꝝ. vocans meribi-
 bulā. Quo illa stimu-
 lo paussa. respexit fe-
 ditatē suā. confestim
 qꝫ dampnauit. atqꝫ ex-
 iit. Sicut amici adu-
 lantes pueritū. sic i-
 imici litigantes pleꝝ
 qꝫ corrigūt. Nec tu qd̄
 p̄ eos agis. sꝫ qd̄ ipi
 voluerūt ret̄buis eis
 Illa em̄ irata. exagita-
 re appetiuit minoꝝē
 dnām. nō sanāe. Et
 ideo clanculo. sꝫ aut
 qꝫ ita eas iueneat lo-
 cus et tempus litis.

Aut ne forte et ipā peri
ditaretur. q̄ tam sero p
didisset. At tu dn̄e r̄oꝝ
celicū et t̄renoz̄ ad vsus
tuos contorquens pfū
da torrentis. fluxū secu
lor̄ ordmate turbulentū:
etiā de alteius auē insa
ma: sanasti alterā. nec
quisq̄ cū hoc adūtit po
tencie sue t̄buat: si v̄bo
eius corrigat̄ q̄ vlt̄ cor
rigi. **E**ducata itaq; pu
dice ac sobrie: potius q̄
a te subdita parentib⁹
q̄ a parentib⁹ t̄. vbi ple
nis āms nubilis f̄a ē:
tradita viro seruu⁹ ve
luti dn̄o. **E**t satēgit eū
lucrar̄i tibi: loques̄ te il
li morib⁹ suis quib⁹ eā
pulchrā faciebas et re
uerenter amabilē atq;
mirabile viro. **I**ta at̄
tolāuit cubilis iūurias:
ut nullā de hac re cū
marito h̄ret̄: ūq̄ siml̄
tatem. **E**xpectabat em̄
misericordiā tuā sup̄ eū:
ut in te credens. castifi
caretur. **E**rat v̄o ille p̄

tea sicut beniuolencia p̄
cipuus: ita ira feruid⁹
Sz nouerat hec nō r̄sif
te irato viro: nō t̄m̄ f̄o
s̄ ne verbo quidē. **J**am
v̄o refractū et quietū cū
oportunū videt̄: cōnē f̄i
sui reddebat: si forte ille
īconsideratus q̄ motus
fuerat. **D**emq; cū mat̄
ne multe q̄rum viri mā
suetioēs erant. plagaz̄
vestigia etiā de honesta
ta f̄iē gerent̄: m̄t̄ ami
ta colloq̄a ille arguebat̄
maritor̄ vitā. **H**ec eoz̄
linguā veluti p̄ iocū q̄
uiter amonēs: ex quo il
las tabulas q̄ maximo
males vocant̄: recitari
audissent. tamq̄ instru
menta quib⁹ ancille f̄a
essent deputae: debuiss̄
Pinde meōres q̄ d̄icōis
sup̄bire adūsus dn̄os:
nō oportet. **C**ūq; mirare
tur ille: scientes q̄ sero
tē quigem sustineret̄:
nūq̄ fuisse auditū. a
aliquo iudicō daruisse:
q̄ pat̄tus ceciderit v̄o
rem.

109
aut q̄ a se iuice vel vni
diem domestica lite disse
serit. et causā familiai
ter q̄rent. Docebat illa
mstitutū suū. qd̄ supra
memorauī. Que obser
uabat̄ ex pte gratulabā
tur. q̄ nō obseruabat̄ sb̄
iecte vexabant. Doceū
etiā suā p̄mo susurris
malaz̄ ancillaz̄ adūs
se irritatā. sic eucat ob
sequijs p̄seuerans tole
rancia et mansuetudinē
ut illa vltro filio suo me
dias linguas famulaz̄
p̄det. quib⁹ mī se et mīz
pax domestica turbaba
tur. expeiaz q̄ vmdcās
Itaq̄ p̄tea q̄ ille et mī
obspans et curans fai
lie disciplinā. et concor
die suoz̄ consulens. p̄di
tas ad p̄dentis arbitū
verbib⁹ cohercuit. Pro
misit illa tūa de se p̄e
mia sp̄are debe. q̄ tūq̄
de sua nutu sibi quo
placet mali aliquid lo
queretur. nullaq̄ iam
audente. memorabili i

ter se beniuolencie sua
uitate vixerūt. Hoc q̄
illi bono mancipio tuo
mī cui⁹ vteō me creasti
deus meus miā mea.
mun⁹ grande donauas.
qd̄ mī se dissidentes at
q̄ discordantes quasi
bet aiās vbi poteāt tā
se p̄bebat pacificā. vt
cū ab vtraq̄ multa de
iūice audiret amaris
siā. qualia solet eructa
re turgens atq̄ indiges
ta discordia. qn̄ p̄nti a
mice de absente iūmice
p̄ acida cologa crudeli
tas exhalabat̄ odior.
nichil tñ alti de altea.
p̄det. n̄ q̄ ad eas recōsi
liandas valet. Quū h̄
bo. m̄ videtur. nisi tur
bas innumerabiles t̄stē
expiret. nescio q̄ horre
da pestilencia p̄cor̄ la
tissie puagante. nō so
lū iratoz̄ iūmicoz̄. ira
tis inimicis dca. p̄de.
s̄ etiā q̄ nō dca sūt ad
de. Cū econc̄ aiō huā
no paz̄ eē debeat iūm

auditas

caas homi. nec exatne
nec auge male loque
do. nisi etia eas **extin**
guendo extingue bnlo
quendo studuit. qualis
illa erat docente te te
mgtro itmo i scola per
tois. Demq etia vix
siu iā m extrema vi
ta tpali eius lucta ē t.
nec i eo iā fideli planx
it. qd i nodū fideli to
leuāt. Erat etia ser
ua seruoꝝ tuoꝝ. quisq
coꝝ nouāt eā. multū
m ea laudabat et ho
norabat et diligebat
te. qz sentiebat pñcia
tuā i corde eius. ste cō
uersatois fructib⁹ tes
tibus. Fuerat em vni⁹
viri vꝝoꝝ. mutuā pi
tem pntib⁹ reddidat.
Domū suā pie tracta
uerat. i opib⁹ bonis
testimū habebat.
Nuterat filios. toties
eos pturiens. quoties
abs te deuiae cerne
bat. Postremo nobis
dnē oibus. qz ex munē

tuo simis loqui seruis
tuis. qui an dormitio
ne ei⁹. m te iā cōsua
ti vivebam⁹ pcepta g
tia baptismi tui. ita
curā gessit quasi oēs
genuisset. ita seruuit
quasi ab oib⁹ geita fu
isset. Imminente at
die quo ex hac vita e
rat exitura. q̄ diem
tu noueras ignoran
tib⁹ nobis. Puenēat
ut credo pcurate te i
ocultis tuis modis
ut ego et ipā soli sta
rem⁹ itābentes ad quā
dā fenestra. vñ ortus
mī domū q̄ nos habe
bat. pspertabat. illic
apud ostia tiberina.
vbi remoti a turbis
post longi itineis la
bore. instaurabam⁹ nos
nauigatoī. Conloque
bamur ergo soli valte
dulater. et pñtia obli
uiscētes m ea q̄ an
st⁹ extenti. querebam⁹
mter nos. apud pñte
vitate qd tu es. q̄lis

f
Intuita est vita eterna
scōz: quā nec oclis vid^t
nec auris audiuit: n^o
i cor hoīs ascendit: s^z
mhābam⁹ ore cordis.
i supna fluentia fontis
tui fontis vite q^o ē ap^d
te: ut inde p captu nos^{tr}
tro aspseri: quo quomō
rem tantā cogitarem⁹
Cūq; ad eū fmē sermo
pducetur: ut carnaliū
sensuū delcāō quātali
bz: i quātali bz luce cor
pea. p illius vite iocū
ditate nō cōpacōē: s^z ne
gmemoracōē quidē digⁿ
nā videtur: Erigētes
nos ardentioē affectuū
idipm⁹: pambulauim⁹
gradati cūcta corpalia:
et ipm⁹ celū. vñ sol^z lu
na et stelle lucet sup
ter rā: et adhuc ascen
debam⁹ intius cogitā
do et loquendo te: et mi
rando opa tua. et ve
nim⁹ i mentes nrās.
et trāscendi⁹ eas: ut
attingem⁹ regionem
vbertatis idēficiētis.

90
ubi pascis israel i e
tñū. veritatis pabulo:
et ibi vita sapiā est:
p quā fuit oīa istaret
que fuerūt. et q^o futū
fūt: et ipā nō fit. s^z sic
est ut fuit. et sic erit
semp⁹: qm⁹ potius fuisse
et futurū eē nō ē in ea.
s^z eē solū: qm⁹ etna est.
nā fuisse et futurū eē:
nō ē ~~in ea~~ etñū. et dū
loqm⁹. et ihām⁹ illi:
attigim⁹ eā modice
toto ictu cordis: sus
pirauim⁹. et reliqm⁹
ibi religatas p micias
spēs. et remeauim⁹ ad
strepitū oris nrī: vbi
verbu et incipit et fi
nitur. Et quid sile v
bo tuo dnō nrō in se
pmanenti. sñ vetustā
te: atq; inouāti oīa.
Dicebam⁹ ergo. si cui
sileat tumultus carnis.
sileat fantasie terre
et aquarū et aeris: si
leant et poli: et ipā f.
ciā sileat et trāseat
se: nō se cogitando: sile

ant sompna et yma
gmaie reuelacoēs. oīs
lingua et oē signū. et
quidqđ tñseūdo fit. Si
tui sileat oīno. qm̄ si qđ
audiat. dicūt her oīa.
nō ipā nos fecimus.
sed fecit nos q̄ manet
metnū. Hīs dictis. si
iā taceant qm̄ exere
rūt aūrē i eū qui fecit
ea. et loquatur ipē solū
nō p ea. s; p seipm̄. ut
audiam⁹ verbū ei⁹ nō
p lingua carnis neq; p
vocē angeli. nec p som
tū nubis. nec p emig
ma similitudis. s; ipm̄ q̄
m hīs amam⁹. ipm̄ sū
hīs audiam⁹. S; nūc
extendm⁹ nos et rāpi
da cogitacōe attigim⁹
etnā sapiām sup oīa.
manente. sic q̄tinet
hoc et subtrahant ali
e visioēs longe iparis
gm̄s. et hec vnā rāpi
at. et absorbeat. et re
condat i interiora gau
dia spectatoem suū. ut
tlis sit sempitnā vita

quale fuit hoc momēti
itelligēcie. cui suspira
uim⁹. Nōne hoc ē. m̄t
m̄ gaudiū dñi tui. Et
istud qm̄. An cū oēs r̄sur
gem⁹. s; nō oēs imuta
bim⁹. Dicebā talia et si
nō isto modo et hīs ver
bis. tñ dñe tu scis q̄ il
lo die cū talia loquem⁹
et mūdus iste nobis in
ter verba vilescet cū oī
bus delcācoib⁹ suis. tūc
aut illa. Fili quātū ad
me attinet. nulla re iā
delector in hac vita. Qd
hic faciām adhuc. et cur
hic sim nescio. iā cōsup
ta spe hui⁹ seculi. vni
erat. ppter qđ in hac vi
ta aliq̄tū imozari cu
piebā. ut te xpianū ca
tholicū videm p̄sq̄ mo
rer. Cumulacius h̄. m̄
dō meus p̄stitit. ut te
eciā contemptā felicitā
te terrena serui eius
videā. Quid hic facio.
Ad hec ei. quid respon
derim. nō satis recolo.
Cū m̄tēā uix m̄t q̄is

¶ q̄o q̄o deuocōne m̄t aug⁹

dies aut nō multo āpli
 us: decubuit febrib⁹. Et
 cū egrotaret quodā die
 defcīm aīē passā ē: et pau
 lulū subtraxit a pñtib⁹
 nos cōcurrim⁹: s; cito rō
 dita ē sensui: et aspexit
 astantes me et frēm me
 um: et ait nobis quasi
 querenti filis. **U**bi eam
 demde nos ituens meo
 re attonitos: ponetis h
 mquit: mrem vram. **E**
 go silebā: et fletū frena
 bā. **F**ē aut meus qd dā
 locutus ē: quo eā nō peg
 s; i patā defūgi. tamq̄
 felicius optaret. **Q**uo au
 dito illa: vltu anxio
 reuerbāns eū oculis qd
 talia sapēt: atq; inde me
 mtuens: vide ait qd di
 cit. **E**t mox ambob⁹ poi
 te i q̄ hoc corpus: vbiā
 q; nichil uos ei⁹ cura
 g turbet. **T**m illud uos
 rogo: ut ad dñm altae me
 moneatis mei. ubi fuei
 tis. **C**ūq; hanc smām
 verbis quib⁹ potāt ex
 plicasset. cōtuit: et i

grauescente morbo ex
 rebatur. **E**go vō cogitās
 dona tua deus iuisibi
 lis. q̄ imittis i corda
 fidelū tuorū et pueni
 ut inde fruges amira
 biles: gaudebā et gra
 tias tibi agebā. reco
 lens qd nouerā. qñta
 tura semp estuasset de
 sepulchro qd sibi. pui
 derat: et ppauat uix
 corpus viri sui. **Q**uia
 em valde concorditer
 vixerat. id etiā vole
 bat ut ē amm⁹ huān⁹
 min⁹ capax diuinoꝝ:
 aduigi ad illā felicitā
 tē. et cōmemorari ab
 hoīb⁹ gressū sibi eē p
 tñsmāinā pegnatōē:
 vt quicta terra. ambo
 ⁊ quigū terra tegetur
Qn̄ aut ista iamitas.
 plenitudiē boitatis tu
 e cepat i eius corde nō
 eē. nesciebā: et letabar
 amirans. q; sic m̄ appa
 ruisset: q̄q; et i illo
 sermone nrō ad fenest
 trā. cū dixit iam qd h

facio: nō apparuit desite-
rae i p̄ia mori. Audi-
ui etiā postea q̄ iā cū
ostis eēn⁹. cū quibus-
dā amicis meis. mat-
na fiducia colloqueba-
tur quodā die. de ḡtēp-
tu vite hui⁹ et bono mor-
tis: ubi ip̄e nō aderā.
Illis q̄ stupentib⁹ v̄tu-
te feie. qm̄ tu dederas ei.
querentibus q̄ vtz nō
formidaret tā longe a su-
a ciuitate corpus reli-
que: nichil inquit lon-
ge ē deo: neq̄ timendū
est. ne ille nō agnoscat
i sic s̄li. vnde me resus-
citet. **E**rgo die nono e-
gritudis sue. q̄nqua-
gesio et sexto āno eta-
tis sue. tricesio et ter-
cio etatis mee. aīā il-
la religiosā et piā cor-
pe soluta ē. p̄mebā o-
culos eius: et conflue-
bat i p̄cordia mea mes-
titudo iūgens: et tr̄flu-
ebat in lacrimas. **I**bidē
q̄ oculi mei. violento
aī ip̄io resorbēbat fon-

te suū usq̄ ad siccitatē:
et in tali luctuē valde
male m̄ erat. **T**ū vero
ubi afflauit sp̄m̄ extre-
mū: puer a deo datus
exclamauit i planctū.
Atq̄ ab oib⁹ nobis coh-
ritus tacuit. **h**oc mō-
meū quiddā puelle qd̄
labeatur i fletus: in-
uenialis voce cordis to-
hercebat: et tacebat. ne-
q̄ em̄ dice arbitram⁹.
funus illud questib⁹ la-
cinosus gemitib⁹ q̄ cele-
brae: q̄ h̄m̄s plez q̄ so-
let deplorai qdā misia
moientū: aut quasi oī
moda extinctio. **A**t illa
net misē moiebat: nec
oīo moiebatur. **h**oc et
documētis mor̄ ei⁹: et
fide nō ficta. roib⁹ q̄ i-
tis tenebam⁹. **Q**uid e-
rat g^o qd̄ intus m̄ gra-
uiter dolebat: n̄ ex con-
suetudinē sil⁹ viuendi dī-
cissā et carissā repen-
te sil⁹ disrupta. vlnus
recens. **G**ratulabam⁹
quidē testio ei⁹ qd̄ i ca-

ipā vltā cōtudinē obseq̄
 is meis iter blandiens
 appellabat me pū: et q̄
 memorabat grandi di
 lcois affū: nūq̄ se audis
 se ex ore meo iaculatū
 i se durz. aut q̄t melio
 sū sermonē. **S;** tñ quid
 tē deus meus qui fecis
 ti nos. **Q**uid cōpabile
 habebat honor a me de
 latus illi: et seruitō ab
 illa m̄. qm̄ utaq̄ desere
 bar tā magno ei⁹ sola
 tio sauciabat̄ aīa mea:
 et quasi dilamabat̄ vi
 ta: q̄ vna scā eāt ex mea
 et illi⁹. **C**ohibito ergo a
 fletu illo pūo psalteiū
 arripuit **euoduis.** et
 tantae cepit psalmū:
 cui respondebam⁹ oīs
 dom⁹. **anām** et iudici
 ū cantabo t̄ dñe. **A**udi
 to at̄ quid agētur. cōue
 nerūt multi frēs ac r̄
 lignose feiē: et de more
 illis quoz̄ officiū erat
 sin⁹ curantib⁹. ego m̄
 pte vbi decenti potām.
 cū eis q̄ me nō defendō

ce censebat. qd̄ erat tpi
 congruū disputabā: eo
 q̄ fomento veritatis
 mitigabā cciatū. t̄ no
 tā: illis ignorantib⁹ et
 nitente audientib⁹. et
 sū sensu dolois me cē
 arbitrantib⁹. **A**t ego i
 aurib⁹ tuis vbi eoz̄
 null⁹ audiebat. icrepa
 bā mollicie affēs mei:
 et constringebā fluxum
 merois. **C**edebatq̄ m̄
 paululū. **R**ursus q̄ i
 petu suo se batur nō
 usq̄ ad eruptōez̄ lacri
 maz̄: nec usq̄ ad vol
 tus mutacōez̄. **S;** ego
 sciebā quid corde p̄me
 rem. **E**t q̄ m̄ vehemē
 ter displitebat tantū
 i me posse hec huāna:
 q̄ ordie debito et sorte
 condicois nrē accede
 nctē est. **A**lio doloē do
 lebā doloē meū: et du
 plici tristitia macera
 bar. **C**ū ecce corpus e
 latū ē: imus. redim⁹
 sū lacrimis. **N**amq̄ m̄
 eis p̄ribus quas tibi

tristitia

Sudum. cum offerret pro ea
sacrificium pro peccatis nostris. iam
iuxta sepulchrum posito ca-
daue. postquam deponetur.
sicut illic fieri solet. non
in eis ergo precibus fle-
ui. sed tota die grauiter
in occulto mestus eram.
Et mente turbata ro-
gabam te ut poteram quo
sanares dolorem meum. non
faciebas. credo quoniam
memorie mee vel hoc
vno documento. omnis con-
suetudinis vnicuique etiam
aduersus mentem. que iam
non fallat verbo pasca-
tur. Visum etiam mihi. ut uerum
lauatum. quod audieram in
de balneis nomen indi-
tum. quod greci balamon
dixerunt. quod anxietatem pel-
lat. ex audio. Ecce et hoc
confiteor mihi tue pro
orphanorum. quoniam laui. et
talis eram. qualis postquam
lauissem. neque enim ex-
sudauit de corde meo.
meroris amaritudo.
Demum dormiui. et vi-
gilauit. et non quia ex

parte mitigatum inueni do-
lorem meum. atque uerum eram in
lecto meo solus. recordatum
sum viduos versus ambrosium
tui. Tu es enim deus
creator omnium. poli quod recordor.
vestiens diem decoro lu-
mine. noctem soporis gratia.
Artus solutos ut quies-
reddat laboris usus. mem-
tes quod fessas alleuet. luc-
tus quod soluat anxios.
Atque inde paulatim redu-
cebam in pristinum sensum an-
gustiam tuam. conuersationem
quod eius precium in te. et scire
in nos blandam atque moi-
geram. qua subito desti-
tutus sum. et libuit fle-
re in conspectu tuo de illa et
pro illa. de me et pro me
Et dimisi lacrimas quas
continebam ut effluent quod
tuum vellent. sustinens
eas cordi meo. et regeui
in eis. quoniam ibi erat au-
res tue. non tuum hominum
superbe interpretantis plo-
ratum meum. Et nunc domine
confiteor tibi in litteris. le-
gat qui uolet. et interpretetur

93
tur ut uolet: et si peccatum
inuenit fleuisse me ma-
tre. exigua parte hore. ma-
tre oculis meis inter-
mortua. quae me multos
annos fleuerat. ut oculis
tuis uiuam. non iri-
deat. sed potius si est gaudi-
tate pro peccatis meis
fleat ipse ad te. patrem om-
nium filium christi tui. Ego
autem iam sanato corde ab
illo uolne. in quo poteat
redargui carnalis affectus.
fuit deus in parte
illa famula tua longe
aliud lacrimarum genus.
quod manat de concussio-
nis consideratione picu-
lorum omnibus aere. quae in adae mo-
ritur. quoniam illa in christo ui-
uificata. etiam nondum
carne soluta sic uixit.
ut laudetur nomen tuum
in fide moribusque eius.
non tamen audeo dicere. ex quo
eum per baptismum regene-
rasti. nullum uerbum exis-
se ab ore eius contra pre-
ceptum tuum. et deum esse a-
deitate filio tuo. si quis

dixit. In suo fatue. re-
us est gehene ignis.
Et uel etiam laudabili-
tate hominum. si remota mi-
sericordia distancias ca-
Quia uero non exquiris de-
lecta uehementi. fidu-
cialiter speramus aliquem
apud te locum inuenire in
dulgentie. Quisquis autem
tibi enuiat. uera meri-
ta sua. quae tibi enuiat. non
munera tua. O si cog-
noscat se omnes hores. et
qui gloriatur in domino glo-
rientur. Ego itaque laus
mea et uita mea deus
cordis mei. sepositus pau-
lisper bonis eius actibus
per quibus tibi gaudens
gras ago. nunc pro peccatis
mris mee deceptor te. ex-
audi me per medicinam
uolnerum meorum. quae pepen-
dit in ligno. et sedens ad
dexteram tuam. te interpel-
lat pro nobis. Scio mise-
ricorditer operata. et ex
corde dimisisse debita
debitoribus suis. Dimitte
te illi et tu debita sua

Si qua etiā cōtraxit p
tot ānos post aquā salu
tis. dimitte dnē. dimitte
obsecro: ne mitres cū ea
ī iudiciū. **S**up exaltet
miā iudiciū: qm̄ eloq̄a
tua vera sūt: et p̄missi
cordib⁹. **Q**uā ut eent tu de
disti eis. qui miserebis
tui misertus eis: et mise
ricordiā p̄stabis cui mi
sericors fueis. et credo iā
feceris: qd̄ te rogo. **S**z vo
lūtatiā oris mei approba
dnē. **N**āq; illa iminēte
die resolucois sue nō co
gitauit siuū corpus sup
tuose contegi: aut condi
ri aromātib⁹: aut mo
numētū elcm̄ concupi
uit: aut curauit sepul
chz patiū. nō ista mā
dauit nobis: s; tñmō
mēoriā sui ad altāe tu
um fieri desiderauit: cui
nullius diei p̄missio
ne seruierat. **V**n̄ sciret
dispensāi victimā scām.
qua deletū ē cyrogphū
qd̄ erat q̄strariū nob⁹:

qua tūphatus ē hostis
computans delicta nr̄a
et q̄rens quid obiciat:
et nichil iueiens ī illo ī
quo vnciam⁹. **Q**uis ei ī
fundet īnocentē sangui
nē: quis ei restituet p̄
cū quo nos emit. vt
nos offerat ei. **A**d cui⁹
p̄ch̄ nr̄i sacramētū liga
uit ancilla tua aiām
suā: vnculo fidei. **N**eō
a protectōe tua disrum
pat eā. nō se īterponat
nec ui nec insidns. leo
et draco. **N**e q; em̄ respo
debit illa nichil se debē
ne quicatur. et obtine
atur ab accusatōe cal
lido: s; respondebit di
missa debita sua ab eo
cui nemo reddet: qd̄ p̄
nobis nō debens reddi
dit. **S**it ergo ī pace cū
viro: an̄ q; nulli. et p̄
q; nulli nupta ē. cui
seruiuit fecim̄ tibi affe
rens cū tolerancia: ut
eū quoq; lucraret tibi
Et īspira dnē me⁹ et
deus meus. īspira sub

tuis scribis meis. filius
 tuus dñs meis quib⁹
 et corde et voce et libris
 seruo: ut q̄q̄t. hec lege
 rit meminerit ad alta
 re tuū monice famule
 tue. cū patricio quōdā
 ei⁹ quige: p quoz carne
 introduxisti me ī hanc
 vitā. q̄admodū nescio.
 meminerit cū affai pi
 o parentū meoz ī hac
 luce tñsitoria: et fr̄m
 meoz sub te prē et m̄re
 catholica: et ciuū me
 oz ī eternā iherl̄m: tui
 suspirat peregrinatō po
 puli tui ab exitu usq̄
 ad reditū. ut qd̄ a me
 illa poposcat extremū:
 ubi⁹ ei p̄stetur ī multo
 2 orōib⁹: tā p̄ confessi
 oēs q̄ p̄ orōēs meas.

**Explicit liber nonus
 Incipit lib⁹ decimus**

Cognoscā te
 cognitor me⁹:
 cognoscā tē si
 cuti et a te
 cognitus sū. virtus a
 nime mee. Int̄ m̄ eam

et coapta tibi: ut habe
 as et possideas s̄n ma
 cula et ruga. Hec est
 mea spes. ideo loquor:
 et ī ea spe gaudeo: q̄n̄
 sane gaudeo. Ceterū vō
 vite hui⁹ tantomin⁹ flē
 da: q̄nto magis fletur:
 et tanto magis flenda:
 q̄nto min⁹ fletur ī eis
 Ecce em̄ veritatē dilex
 isti: q̄m̄ qui facit eā ve
 nit ad lucē. Volo eā
 facē ī corde meo corā te
 ī confessione: ī stilo at
 meo. corā multis testi
 bus. Et tibi quidē dñe.
 cui⁹ oculus nuda ē abis
 sus huāne conscie: qd̄
 occultū eēt ī me. etiā si
 nolle confitei t̄. Te em̄
 m̄ abscondem: nō me t̄
 hūc autē. q̄ gemitus
 meus testis est. displic
 te me m̄: tu refulges et
 places et amaris. et de
 siderais: ut erubescā
 de me. et abiciā me. at
 q̄ eligā te: et nec tibi
 nec m̄ placeā. n̄ de te
 Tibi ergo dñe maifesto

Sū quicūq; sim: et q̄ fecit
tu tibi confitear dixi.
Neq; ego id ago v̄bis
carnis et vocab; s; ver
bis aīe et clamorē cogita
coris: q̄ nouit auris tua
Cū em̄ malus sū: nichil
ē aliud confici t̄: q̄ dis
plice m̄. **C**ū vō pius?
nichil ē aliud confici t̄:
q̄ hoc nō t̄bue m̄: qm̄ tu
dn̄e b̄ndicis iustū: s; p̄
us eū iustificas ip̄ū.
Confessio itaq; mea d̄s
meus i consp̄ā tuo t̄ ta
te fit: *et nō tacet.* tacet em̄ strepi
tu: clamat affā: neq;
em̄ dico r̄e aliquid oib;
qd̄ nō a me tu pius au
dieris. Aut etiā tu ali
quid tale audies a me:
qd̄ nō m̄ tu pius dixeris.
Quid m̄ ergo ē cū hoī
b; ut audiant confessi
oēs meas: quasi ip̄i sa
naturi sint oēs languo
res meos. **C**uriosū gen;
ad cognoscendā vitā a
lienā: desidiosū ad cor
rigendā suā. **Q**uid a
me q̄rant audire q̄ sim

qui nolūt a te audire q̄
sint: et vñ scūt. cū a
me ip̄o. de me ip̄o audiūt
an ver; dicā? **Q**uāquidē
nemo scit hom̄ quid a
gatur i hoīe. n̄ sp̄s hoīs
qui i ip̄o ē. **S**i autē a te
audiāt de se ip̄is: nō po
terūt dice mentit; dn̄s
Quid ē em̄ a te audire
de se: n̄ cognoscē se: quis
porro cognoscat et dic
falsū ē. n̄ ip̄e mentiat;
S; q; caritas oīa credit
inter eos v̄tas quos q̄
neros s; met vñū facit;
Ego quoq; dn̄e etiā sic t̄
confiteor: ut audiāt ho
mines quib; dem̄rāre
nō possū an vā confite
ar. s; credit m̄: quoz
m̄ aures caritas apit;
Verūpt̄n tu medice me
us int̄me: quo fr̄ū ista
faciā eliā m̄. **N**ā cōfes
sioēs p̄titor; maloz me
oz: q̄ remisisti et texisti
ut beares me i te. mu
tans aīz meā fide et
sacramento tuo. cū le
gūtur et audiūt: exi

tant cor ne dormiat in
 despatioe. et dicat no pos
 su: s; euigilet i amoe mi
 sericordie tue. et dulcedi
 ne gre tue qua potens e
 ois ifirm9. qui sibi p ip
 sam fit const9 ifirmita
 tis sue. et delatit bonos
 audie pita mala eoz.
 q' ia tarent eis. **N**ec ideo
 delatit q' mala st: s; q'
 fuerit et no fut. Quo
 itaq; futu dne deus me9
 cui cotidie confitet' cōsa
 encia mea: spe miē tue
 securior. q' inocencia sua:
 quo futu queso etia hoi
 bus corā te confiteor. p
 has lras adhuc q's ego
 sum no quis fueri: nā
 illū futū vidi et comēo
 rau: s; quis adhuc sim
 ette i ipō tpe confessionū
 meaz: et multi hoc nos
 se cupūt q' me nouerūt
 qui ex me vel de me ali
 quid audierūt: s; auris
 eoz no ē ad cor meū. u
 bi ego sū quicūq; sū. vo
 lut' ergo audire confite
 tē me. quid ipē mtus sū:

q' nec oculū nec aurē n'
 mentē pnt' mtende. **C**re
 ditū tū volūt'. **N**ūqđ
 coginturi. **D**icit em' eis
 caritas q' boni fut: no
 mentiri me. de me. cōfi
 tentē. **S**; ipā i eis cred'
 m'. **S**; quo futū id uolūt'.
An congratulāi m' cupi
 ut' ai audierit quātū
 ad te ateda munē tuo?
 et orae p me. ai audie
 rint q'tū retarder pon
 de' meo. **J**udicabo me tli
 b9. **n**o em' pius ē futū
 dne deus meus. ut a ml'
 tis rogeris. p nob'. **A**met' **E**t gre agāt' de no
 i me fratn9 anim9 qđ' b' et a multis
 amandū doces. et doleat
 i me qđ' dolendū doces
Anim9 ille hoc futū fr
 nus no ext'neus no fili
 orz alienoz quoz os lo
 cutū ē vanitate: et dex
 tera eoz dextā inq'tatis
S; fenus ille. q' ai appro
 bat me gaudet de m' me:
 ai autē iprobat me cō
 tristatur p me: q' sū ap
 probet sū iprobat me.
 diligit me. **J**udicabo me

et no noncens q

talibus. respirent i bo-
nis meis: suspirent in
malis meis. bona mea
iustituta tua sunt. et dona
tua: mala mea. delicta
mea sunt. et iudicia tua
Respirent i illis et sus-
pirent in in hijs: et ym-
nus et fletus ascendat
i conspectum tuum. de frater
nis cordibus. turribus tuis
Tu autem domine delictatus
odorem sancti templi tui: an-
serere mei secundum mag-
nam misericordiam tuam. propter no-
men tuum. et nequaquam dese-
rens cepta tua: consumma
ipsam meam. Hic est frater con-
fessionum mearum: non qua-
lis fueri: sed qualis sum
ut hoc confitear. non
tamen coram te secreta exul-
tatione cum tremore et sec-
reto merore cum spe: sed etiam
in auribus credentium fi-
liorum hominum. sociorum gaudij
mei: et confortium mor-
talitatis mee: civium me-
orum. et mecum pignorum. pro-
cedentium et consequenti-
um. et comitum vite mee

Hic sunt serui tui fratres me-
i: quos filios tuos esse uo-
luisti dominos meos: quibus
iussisti ut seruam si vo-
lo tecum de te uiuere. Et hoc
in uerbu tuum parum erat si
loquendo precepit. non et fa-
ciendo precepit. Et ego id
ago factis et dicitis. id a-
go sub alis tuis nimis
cum ingenti periculo: non quod
sub alis tuis est subdita
est anima mea: et infirmi-
tas mea est nota est. Pui-
lus sum. sed uiuit semper
propter meum: et ydoneus
est mihi tutor meus. id est ipse
est enim qui genuit me et
tuetur me: et tu ipse es
omnia bona mea. Tu om-
nipotens quod mecum es et
prius quam tecum sum. Iudi-
cabo ergo talibus qualibus
iubes ut seruam: non quod
fueri: sed quod iam sum et quod
adhuc sum. Sed neque me
ipsum diuidico. sic itaque
audiat. Tu enim domine di-
iudicas me. quod et si ne-
mo sciat hominum quam sit ho-
minis nisi spiritus hominis quam in

1108

1104

ipō ē: Tu ē aliquid hoīs
 qd' nec ipē scit sps hoīs
 qui i ipō est. Tu at' dnē
 scis eius oīa: q' fecisti eū
 Ego vō q'uis p' tuo con-
 spai me despiciā et esti-
 mē me trā et cmēm: tñ
 ad de te scio. qd' de me nes-
 cio. Et cte videm' nūc
 p' speculū i emigmate. nō
 dū facie ad faciem. Et
 ideo q' dū pēgnor abs-
 te: m' sū pñior q' t'. Et
 tñ te noui nullomō pos-
 se molai. Ego vō quib'9
 temptatoib'9 resistē va-
 leā quib'9 ve nō valeā
 nescio: et spes ē q' fide-
 lis es q' nos nō simis tēp-
 tai sup' q' possum' frē:
 s' scis cū temptatoē etiā
 exitū. ut possim' susti-
 ne' Confitear ergo qd'
 de me sciam' confitear
 et qd' de me nesciā: qm'
 et qd' de me nescio tā
 diu nescio donec fiant
 tenebre mee sicut me-
 ridies i vltu tuo: nō
 dubia s' certa cōsciā.
Dne amo te. Percussisti

cor meū vbo tuo: et a-
 maui te. s' et celū et
 terra et oīa q' m' eis st.
 ecce vndiq' m' dicit ut
 te amē: nec cessant di-
 ce' oībus. ut sint iexu-
 sabiles. Alius autē tu
 miserebis cui misert'9
 eis: et miām p'stabis
 cui misertus fueris. Ali-
 oqñ celū et trā: surdis
 loquūtur laudes tuas.
Q aut' amo cū te amo:
 nō spem' corpis amo.
 nec decus t'pis: nec can-
 dorem lucis. ecce istis
 amicu' oclis: nō dulces
 melodias suauū can-
 tilenar' oīmodar': nō
 flor' et vngentor' et
 aromatu' suauē olen-
 cia. nō māna et mel-
 la. nō mēbra accepta-
 bilia carnis amplexi-
 bus: nō hec amo cū a-
 mo deū meū: et tñ a-
 mo qñdā lucē. et qñdā
 vocē. et qñdā odorē.
 et qñdā abū. et qñdam
 amplexū: cū amo deū
 meū. lucē. vocē. odorē.

scio te m' lucēte scio. et qd'
 de me.

abu amplexu mtiois
hois mei. ubi fulget aie
mee qd no capit locus?
et ubi sonat qd no ra-
pit tempus? et ubi olet
qd no spgit flatus? et
ubi sapit qd no minu-
it edacitas. et ubi het
qd no diuellit sacietas
hoc e qd amo. cu deum
meu amo. Et quid e
hoc? Interrogavi tra et
dixit no su. et qcuq;
i eade fut idem cofessa
fut. Interrogavi maē
et abyssos et reptilia
aiar. vuar. et rnde-
rut no sum⁹ deus tu⁹.
are sup nos. Interroga-
ui auras flabiles. et
mqt vniūsus aer. cu
mcolis suis. fallitur
anaximenes no su de-
us. Interrogavi celu
sole luna stellas. neq;
nos sum⁹ deus q qris
mquit. Et dixi omib⁹
hns. q circu stat fo-
res carnis mee. Dicite
m de deo meo qd vos
no estis. dicite m de

illo a quid. Et exclama-
uerut voce magna. ipse
fecit nos. Interrogatio
mea mtencō mea. et
rnsio eoz. species eoz.
Et direxi me ad me. et
dixi m. Tu qs es? Et
rñdi. Hō. Et ecce corp⁹
et aia i me psto fut.
Vnu extius. et altū m
teius. Quid horz e. vñ
qre debui deū meū. q
ia quesiuera p corp⁹
a terra usq; ad celū. q
usq; potui mitte nūa
os. radios oculoꝝ meoꝝ.
S; meli⁹ qd mtius. Et
quippe renuciabati oēs
nūm corpales p fidei.
et iudicanti de rñstioib⁹
celi et terre et omi q i
eis st dntiū. no sum⁹
deus. et ipse fecit nos.
Hō mtior cognouit h
p extiois miste. rñ
Ego mtior cogn
ui hec. Ego anim⁹ p
sensus corpis mei mt
rogavi mudi mole de
deo meo. et rñdi m.
No ego su. S; ipse me

97
Sciat: **n**one oibus qbus
integer sensus e. appaet
hec spes. **q**ue no oib9 ead
loquitur. **a**ialia pusilla
et magna videt eam. **s**
itrogaet nequit. **n**o em
pposita e i eis. nucaati
bus sensibus. iudex ratio
hoies aut pnt iterroga
re: ut iuisibilia dei per
ea q sca futi mtellca co
spiciantur. **s**z amoet sb
duatur eis. et subditi iudi
cae no pnt. **h**ec respon
dent ista mtrogantib9
n iudicantib9. nec voce
sua mutant idest spem
sua. **s**i alius tm videat
alius aute videns mter
roget. alie illi appareat
alie huc. **s**z eode mo ut
q apparens. illi muta e:
huc loquit. imo vero
oibus loquit. **s**z illi m
telligut. qui eius voce
accepta foris. mty cu
vitate conferut. **v**itas
em dicit m. no e deus
tuus. terra. et celu. neq
oe corpus. **h**oc dicit cor
natura. **v**ide. en moles

minor est i pte. qm in to
to. **I**a tu melior es. t
dico aiā. qm tu vege
tas mole corpis tui p
bens ei vita. qd nullū
corpus pstat corpi. **s**z
autē tuus etiā tibi vi
ta ē. **Q**uid ergo amo
cū dñm meū amo. quis
ē ille sup caput aiē
mee. **p** ipam aiām me
am ascenda ad illū.
tnsibo vim meā q heo
corpi. et vitalitē cōpa
gē eius repleo. **n**o ea
vi reppio deū meū. nā
reppiret equus et mu
lus quibus nō ē mtel
lct. **e**t ē eadē vis. qua
vuuū etiā corz corpa.
Est alia vis. nō solū q
vuuifico s; etiā qua se
sifico carnē meā quā
m fabricauit dñs.
iubens oculo ut non
audiat. et auri ut nō
videat. **s**z illi p q vi
deā. huc p quā audi
am. **e**t pā singillati
cetis sensib9 sedib9 suis
et officis suis. q diuisa

p̄ eos ago vnus ego am-
mus. **C**ū sibo et istā m̄
meā: nā et hanc h̄t e-
quus et mulus: sentiūt
enī etiā ip̄i p̄ corp̄. **C**ū
sibo ergo et istā: natūe
mee gradib⁹. ascendens
ad eū qui fecit me: et
venio ī campos et lata
p̄toria memorie mee:
ubi sūt thesauri inuisi-
biliū ymaginū: de hu-
iustemōi rebus sensib⁹
iuectar. **I**bi reconditū
ē quiddā etiā cogitam⁹
vel augendo vel minu-
endo: vel utriūq; variā-
do ea q̄ sensus attigit
Et si quid aliud gmen-
datū et repositū ē: qd̄ nō
dū absorbit et sepeli-
uit obliuio. **I**bi qm̄ sū
posito ut p̄feratur quid
qd̄ volo: et statī q̄dam
p̄deūt: q̄dā requirūt.
dūci⁹ et tamq̄ de ab-
strusioib⁹ quibusdā re-
ceptaculis eruūt: q̄-
dam catenati se. pruiūt.
et dū aliud petitur et
q̄ritur. p̄siluūt ī medi

um: qm̄ dicencia ne for-
te nos sim⁹. **E**t abigo ea
manu cordis a facie
cordatois mee: donec e-
nubiletur illud qd̄ vo-
lo: atq; ī consp̄ci p̄ceat
ex abditis. **A**lia facile
atq; īpturbata serie si-
cut poscitur suggerūt:
et cedit p̄cedencia con-
sequentib⁹. et cedendo cō-
dūtur: iter⁹ cū voluero
p̄cessura. **Q**uid totū fit
cū aliquid narro meo-
riter. **I**bi sūt oīa distic-
te generati q̄ seruata:
q̄ suo q̄q; aditu īgesta
sūt: sicut lux. atq; oēs co-
loēs. forme q̄ corp̄m po-
culos. **P** aures at̄ oīa
gnā sonor⁹: oēs q̄ odoēs.
per aditū narū: om̄s
q̄ sāpoēs p̄ oris aditū.
Ad sensū autē totius cor-
pis: qd̄ dur⁹ qd̄ molle. qd̄
calidū frigidū ue. leue
aut asp̄m. graue seu le-
ue: sū extrinsecus sū m-
trinsecus corpi. **H**ec oīa r̄-
cipit. recolenda cū opa
ē. et retractanda. gndis

memorie recessus Et nef-
 rio q' secreti et ineffabiles
 sim' eius. q' oia suis q'z
 forib' intrat ad ea. et
 reponuntur i ea. nec ipa
 tm intrat. S; rez sensa
 z ymagies illic p'sto st.
 cogitaco'i remiscenti eas
 q' q'mo fabricate sint
 quis dicit. cu' appareat
 quib' sensib' rapte sit
 mtius q'z recondite. na
 et in tenebris atq' in si-
 lencio du' habito i me-
 moria mea. p'fero si
 volo colo'es et discno m-
 ter albu' et nigz. et mt'
 quos alios volo. nec i-
 currit som. atq' ptur-
 bant. qd' p' oculos hau-
 sti considero. Cu' et ipi
 ibi sint. et q' seorsu' re-
 positi lateat. na et ipos
 posto si placet. atq' ad-
 sut ilico. Et quiescente
 lingua ac silente gut-
 ture. tanto q'ntu' volo. y-
 magies q' ille coloz. q'
 nichom' ibi fut no se i-
 terponit neq' intrupit.
 cu' thesaur' ali' retrat

tatur q' mfluxit p au-
 res. Ita cetera q' p sen-
 sus ceteris ingesta atq'
 congesta sut recordor
 put' libet. et aurā lili-
 oz discerno a violis
 nichil olfaciens. et mel
 defrutoleue aspo. nichil
 tm gustando neq' cotret-
 tando. s; remiscendo
 an' pono. Int' hec ago
 in aula igenti meorie
 mee. Ibi em' in celu' et
 terra et mare p'sto sut.
 Cu' oibus q' in eis sen-
 ture potui. p'ter illa q'
 oblitus su. ibi in et ip'e
 occuero me q'z recolo qd'
 qm. et ubi egeri. quo q'
 mo cu' egeri affectus
 fueri. Ibi sut oia. q' su
 expta a me. su' credita
 memini. Ex eade' copia
 etia' silitudies rez ut
 exp' taz ul' ex eis q's
 exptus su' creditaz ali-
 as atq' alias et ip'e co-
 texo p'titis. atq' ex h'is
 etia' futuras actio'es
 et euenta et spes. et
 hec oia rursus quasi

et mel lene de
 fructo aspo

pr̄icia meditor. **F**aciam
hoc aut illud. dico apud
me i ip̄o i genti sm̄i ai
mei. pleno tot et tāta
rū rez ymagibus. et
hoc aut illud sequetur
O si eēt hoc aut illud.
auertat deus hoc a illud.
Dico apud me ista. **E**t
cū dico. p̄sto sūt yma
gies om̄i q̄ dico ex eod̄
thesauro medior. mag
na nimis deus meus
penet̄le amplū et ifim
tū. q̄s ad fidū eius p
ueit. et uis ē hec ai me
i atq̄ ad meā naturā
p̄tinet. nec ego ip̄e capi
o totū qd̄ sū. **E**rgo aūm̄
ad habendū seipm̄ an
gustā ē. ut ubi sit qd̄
sui nō capit. nūquid
ext̄ ipm̄ ac nō i ip̄o.
Quō ergo nō capit. q̄l
ta m̄ sup hoc oborit̄ ad
miracō. stupor̄ apphen
dit me. **E**t eūc hoies ā
mirai alta mōtū et i
gentes fluctus maris
et latissios lapsus flu
minū. et oceanam ambi

¶ nec oīno aliq̄ eozū
dicere si de fuisse
magna ista uis ē
memorie.

tū. et gyros syder̄ et re
linquūt seipos. nec mi
rantur. **Q**uō hec oīa ai
dicem. nō ea videbā oau
lis. nec tñ dicem n̄ mō
tes et fluctus et fluuā
et sidera q̄ vidi et oca
anū q̄ credidi intus i
medria mea vidē. sp̄a
tis tamē i gentib⁹ qua
si for̄ is videm. nec ea
tñ vidento absq̄ bui qñ
vidi oculis. nec ip̄a sūt
apud me. s̄ ymagies
eoz. **E**t noui qd̄ ex quo
sensu corporis ip̄ssū sit m̄
Sz nō ea sola gestat i
mensa ista capacitas
memorie mee. hic sūt et
illa oīa q̄ de doct̄is li
beralib⁹ p̄cepta nondū
exciderūt. quasi remota
intiore loco. nec loco nō
eoz ymagies. s̄ res ip
sas geo. nā qd̄ sit leā
tura qd̄ p̄cia disputā
di. quot gn̄a questionū.
Quidq̄ hoz scio sic ē i
memoria mea. ut nō
retenta ymagie remfo
ris reliqueri. a sonuēt

et p̄ciēt sicut vox ipsa
 p̄ aures. vestigio quo re
 colētur quasi sonaret
 cū iā nō sonaret. Aut si
 aut odor dū trāsit et eva
 nestit i uentos. olfctm̄ af
 fiat. Unde ficit i meōri
 am ymaginē sui quā r̄
 m̄stendo repetam. aut
 sicut abus qui cte i vē
 tre iā nō sapit et tñ m̄
 meōria quasi sapit. aut
 sicut ad qd̄ corpe tangē
 do sentitur. qd̄ etiā sepa
 tū a nobis ymagiatur
 meōria. Iste quippe res
 nō m̄mittitur ad eā.
 s̄ eaz̄ sole ymagies̄ mi
 ra celeitate capūtur.
 Et miris tamq̄ cellis r̄
 ponūtur. et mirabilit̄
 recordando p̄ferūtur.
 At vō cū audio tā gnā
 eē questionū. an sit. qd̄
 sit. quale sit. sonoz̄ qui
 de quibz̄ hec verba con
 fta sūt ymagies̄ teneo.
 et eos p̄ aures cū stre
 pitu transfisse. ac iā
 nō eē scio. res vō ipās
 q̄ illis signatur som̄s.

neq; villo sensu corpis
 attigi neq; vsp̄iā vidi
 p̄ter am̄ meū. Et i me
 moria recondidi nō y
 magies̄ eaz̄ s̄ ipās. q̄
 vñ ad me intrauerit
 dicant si p̄nt. Nā pau
 ro ianuas oēs carnis
 mee. nec iueiō quā eaz̄
 ingressē s̄nt. Quippe
 oculi dnt̄. si colorate s̄t.
 nos eas nūciauim. au
 res dnt̄. si sonuerūt. a
 nobis iudicate s̄t. Na
 res dnt̄. si oliuerūt. p̄
 nos transierūt. Dicit
 etiā sensus gustandi.
 si sapor nō est. nichil me
 interrogēs. tactus di
 cit̄. si corpulentū nō ē.
 nō contractau. si nō
 q̄tractau. nō iudicau
 vnde. et qua hec itra
 uerūt i memoria me
 am. nescio qmō. Nā cū
 ea didici. nō credidi a
 lieno cordi. s̄ i meo re
 cognoui. et verā esse
 approbau. et cōmenda
 ui ei. tamq̄ reponens.
 vñ p̄ferre cū vellem.

Vbi ergo erat et anq̄
ca didicissē. s; i meo-
ria nō erāt. **V**bi ergo
aut quae cū dicentur
agnouit et dixi ita ē et
verū ē. n̄ q; iā erāt in
meoria. s; tā remota
et retrusa. q̄ i caues
abdicōib; ut n̄ amonē-
te aliquo eruent; ea
fortasse cogitae nō pos-
sem. **Q**uo t̄a iuemin⁹
nichil eē aliud discē is-
ta. quoz nō p̄ sensus
haurim⁹ ymaginē. s; s; i
ymaginib; sicuti sūt.
p̄ se ip̄a intus cernim⁹.
n̄ ea q̄ passi atq; idis-
poite. meoria cōtinebat.
cogitando q̄ colligē.
Atq; aiādūtendo curae.
ut tamq̄ ad manū po-
sita. i ip̄a memoria v-
bi sp̄sa p̄us et neglecta
latitabat. iā familiarī
intencōi facile occur-
rāt. **E**t q̄ multa hui⁹
moi gestat meoria me-
a. q̄ iā iuenta sūt. **E**t si-
cuti dixi quasi ad ma-
nū posita. q̄ et didicisse

et nosse dicim⁹. **Q**uesti-
modestas tempm̄ iual-
lis recole desmō. ita riu-
sus demergūt. et q̄si i
remotioā penetrālia
dilabūtur. ut denuo ve-
lud noua excogitanda
sūt i idem itm̄. **N**esp̄ e-
m̄ ē alia regio eoz. et
cogenda rursus ut sa-
ri possit. idē ex quada
velut disp̄sione colligē-
da. vñ dcm̄ ē cogitae.
Nā cogo. et cogito. sic ē
ut ago et actito. facio
et factito. **V**eruptn̄ sibi
anim⁹ hoc verbū p̄e
venditauit. ut nō q; a
libi. s; qd̄ i aū colligit
idest cogitur. cogitai p̄e
iā dicatur. **I**te cōtinet
memoria nūoz d̄m̄esi
onūq; raciones. et leges
inuiābiles. quaz nulla
corpis sensus p̄ssit. q;
nec ip̄e colorate sūt. a-
sonant aut olent. aut
gustate sūt. aut cōtrat-
tate sūt. **A**udiu sonos
vbor̄ quib; significat
cū de h̄is diffitur. s; il

h alij. iste autē alie st
 nā illi alē grece aliter
 lāe sonāt. iste vō res n
 grece nec lāe sūt. nec a
 lud eloquiorz genus.
 Vidi lineas fabroz. vel
 etiā tenuissias sicut fi
 li aranee. s̄ ille alie st
 nō sūt ymagiēs earz. q̄s
 m̄ mīciauit. carnis o
 culus. nouit eas q̄sq̄s.
 s̄ vlla cogitacōe corpo
 ris qualisaiq; intus agi
 nouit eas. Sēsi etiā
 nuōs oibus sensibus
 corpis quos numāam
 s̄ illi alij sūt quibus
 nuāam. nec ymagiēs
 istoz sūt. et ideo val
 de sūt. Rideat me ista
 dntē q̄ nō eos videt.
 et ego doleā videntē me
 hec oīa memoriā tene
 o. et quoquomō ea di
 dicem. memoriā teneo
 multa etiā q̄ adūsus h
 falsissie disputantur.
 audiu. et memoriā te
 neo. Que tā et si flā
 sūt. tñ ea memisse me
 nō ē falsū. et discre

uisse me me illa vā
 et hec flā q̄ traditū?
 et hoc memi aliter q̄
 nuē video me dische
 ista alē autē memi se
 pe me discreuisse. Cū
 ea sepe cogitare. Ergo
 et itellexisse me sēp?
 ista memi. et qd̄ mū
 discerno et mtelligo
 recondo i memoriā. aut
 postea me nuē mtel
 lexisse meminēri. Er
 go et memisse me me
 mī. sicut postea. q̄ h
 remisi nuē potui. si
 q̄ recordabor. vtiq; p
 vim memoriē recorda
 bor. Affcōēs quoq; a
 mīm mei eadē meō
 ria continet. nō illo
 mō quo eas h̄t ipē a
 mīm. cū patitur eas.
 s̄ alio multū diuiso.
 sicut sese h̄t vis me
 moie. nā et letatū
 me fuisse remistor nō
 letus. et tristiciā me
 ā p̄tita recordor. nō
 tristis. Et me aliqu
 timuisse recolo sine

tiore et p̄stine cupidita
tis sū cupiditate sū
memor aliqn̄. et econ
traid̄ tristiciā meā tñs̄
actā letus remiscor et
tristis leticiā. qd̄ m̄
randū nō ē de corpe
Aliud em̄ anim⁹ aliud
corpus. Itaq; si p̄titiū
colore corpis gaudens
mem̄ non ita mixt̄ ē
hic vō cū aīm⁹ sit eti
ā ipā meōria. Nā et
cū mandam⁹ aliqd̄ ut
mēoriter habeatur. di
cim⁹. uide ut illud m̄
aio habeas. et cū ob
liuiscim⁹ dicim⁹. nō
fuit ī aīo. et elapsū ē
aīo. ipām memoriā
uocantes aīm. Cū er
go ita sit. qd̄ ē hoc qd̄
cū tristiciā meā p̄titiā
~~mem̄~~ letus mem̄. am
mus h̄t leticiā et me
moia tristiciā. letus
q; ē aīm⁹ ex eo qd̄ iest
leticiā. memoria vō
ex eo qd̄ iest ei tristia
a tristis nō est. Num
forte nō ptmet ad am

niū. Quis hoc dixit.
nimixt̄ ergo memoria
quasi vent̄ ē aī. leticiā
vō atq; tristiciā quasi
tibus dulcis et amara.
Cū memoriē cōmendat̄
quasi fiecta ī ventre ē
condi illuc p̄nt. sape n̄
p̄nt. Ridiclm̄ ē hec il
lus filia putat̄. nec tñ
sūt oīmō dissilia. S;
ecce de memoria p̄fco.
cū dico quatuor eē p̄
bacoēs aī. cupiditatē
leticiā. metū. tristiciā et
qd̄quid de h̄is dispu
tae potō diuidendo p̄
singula p̄ spes sui aī
q; gms. et defmendo
Ibi iucis quid dicā at
q; m̄de p̄fco n̄ tñ p̄fco
nec tñ ulla earū ptur
bacoē pturbor cū eas
remiscendo q̄memoro
Et anq; recolent̄ a me
et retractarent̄ ibi erant̄
p̄ptea m̄de p̄ recordati
onē potue depromi. for
te ergo sicut de ventre
tibus ruinando. sic
ista de memoria r̄cordā

do pferuntur. **C**ur igitur
 i ore cogitacois no sen
 titur a disputante. hoc
 e a remiscence. leticie d
 cedo et amaritudo mes
 tice. **I**n hoc dissile
 e qd no vndiqs sile est.
Quis em talia volens
 loquetur. si quociens
 tristitia metu ue. noia
 m. tociens mere vel ti
 me cogem. **E**t tn no ea
 loqrem. nisi i meoria
 nra no tm sonos nomi
 scdm ymagies ipressas
 sensibus corpis. s; etia
 rez ipaz. notiones iue
 nrem. qd nulla iam
 a carnis accepim. s; e
 as ipē aīm p experiē
 am passiōm suaz sena
 ens memorie qmendau
 aut ipā sibi hec etiā no
 qmendata retinuit. **S**
 vtz p ymagies an no.
 quis fāle dixit. **N**oio
 quippe lapide. noio solē.
 tū res ipē no adst. sensi
 bus meis. i memoria sa
 ne mea psto sūt ymagi
 nes eaz. **N**oio dolore

corpis nec m̄ adest dū
 nichil dolet. nisi tū ad
 esset ymago ei⁹ i meo
 ria mea. nescire quid
 dicem. **N**ec eū i dispu
 tando a voluptate dis
 ternem. **N**oio salutē
 corpis. tū saluus sū cor
 pe. adest m̄ quidē res
 ipā. **V**erūtū n̄ et yma
 go ei⁹ icet i meoria me
 a. nullomō r̄cordarer
 qd hui⁹ nois significa
 ret son⁹. **N**ec egrotates
 agnoscenti. salutē noia
 ta. quid eet ductū. n̄ ea
 de ymago i meoria te
 neretur. q̄n̄us ipā res
 abeet a corpe. **N**oio
 numeros quib⁹ nume
 ram⁹. en ad st̄ i meo
 ria mea no ymagies
 eoz. s; ipi. **N**oio ymagi
 ne solus et hec adest
 i memoria mea. neq;
 em ymaginē ymagis
 eius. s; ipam̄ recolo. ip
 sa m̄ remiscenti psto
 est. **N**oio meoria et ag
 nosto qd noio. et ubi
 agnosto. nisi i ipā me

moia. **N**ū et ipā p yma-
gīem suā sibi adest: an
nō p seipām. **Q**uā ob-
liuionē noīnoratq; itidē
agnosco qd noīd. **U**nde
agnosce n̄ memissem.
nō eūde sonū noīs di-
co. s; rē quā significat.
quā si oblitus essem.
quid ille valet sonus.
agnosce utiq; nō vale-
rem. **E**rgo cū memoriā
memi p seipām sibi p̄-
to ē ipā memoriā. cū vō
memi obliuionē: et me-
moria p̄to ē et obliuio.
memoria q̄ memineri.
obliuio q̄ meineri.
S; quid ē obliuio. n̄ p̄-
uatio memoie. **Q**uō
ergo adest ut eā memi-
neri. qn̄ cū adest meis-
se nō possū. **A**t si qd me-
minim⁹ memoria re-
tinetur. **O**bliuionē at̄
n̄ meissem⁹. nequaquā
possem⁹ audito isto no-
mine. rē q̄ illo figitur
sono agnosce. memo-
ria retinetur obliuio
Adest ergo ne obliuiscam.

q̄ cū adest obliuiscam. **A**n
ex hoc intelligitur nō p̄-
se ipām mēse memorie
cū eā meim⁹. s; p yma-
gīem suā. q; si p seipām
p̄to eēt obliuio. nō ut
meissem⁹. s; vt obliuif-
temur efficit. et hoc qd
tandē indagabit. quis
q̄phendet qmō sit. **E**rgo
certe dnē laboro hic. et
laboro ī meipō. factus
sū ī terra difficultatis
et sudoris minimi. neq;
em̄ nūc scrutam⁹ plagas
celi a siderz itiualla di-
metim⁹. vel terre libra-
menta q̄rim⁹. **E**rgo sū
q̄ memi. ego aīm⁹ nō
tā nix si a me longe
est. quidquid ego non
sū. **Q**uid autē p̄niquē
meipō mī. **E**t ecce me-
morie mee uis nō cō-
phenditur a me: cū ip-
sū me nō dicā p̄ter il-
lā. **Q**uid em̄ dicitur⁹
sū. qn̄ mī certū ē memi-
nisse me obliuionē. **A**n
diciturus sū. nō eē ī me-
moia mea qd memi.

An dicitur **S**u ad hoc m
 ee obliuione i meoria
 mea. ~~no ipam obliuioe~~
 ut no obliuiscat. **U**triusq;
 absurdissim est. **Q**uid
 illud tertiu quo pacto
 dica ymagiem obliuio
 nis tenet memoria mea
 no ipam obliuione tue
 am memi. **Q**uo pacto
 hoc dica. qnqde cu ipm
 tur rei auq; ymago i
 meoria. **P**us nccc e ut
 adsit res ipa. vn ymago
 illa possit ipm. **S**ic e
 m kartagis memi. sic
 omi locoꝝ quib; mcfui.
 sic facies homi quas vi
 di et ceteroꝝ sensiu nu
 ciata. **S**ic ipius corpis
 salute su dolore. cu psto
 centi ista. cepit ab eis y
 magies memoria quas
 mtuer pntes. **E**t retrac
 tare aio. cu illa et absē
 tia remiscet. **S**i ergo p
 ymagiem sua no p se
 ipam. i meoria tenetur
 obliuio: ipa utiq; adest
 ut eius ymago capet.
Cu aut adest. qmo yma

^{1111a}
 giem i aio qscribebat.
 qn id etia qd ia nota
 tu iueit pntia sua de
 let obliuio. **E**t tn qaiq;
 mo licet sit modus iste
 icomphensibilis et in
 explicabilis. etia ipam
 obliuione memisse me
 certus su. qua id qd me
 minim; obruit. **H**ag
 na ista ius e meorenes
 cio quid. horrendu. ds
 meus. **P**fuada et ifim
 ta multiplicitas. et h
 aim; e. et hoc ego ipē
 su. **Q**uid ergo su deus
 meus. **Q** natura su va
 ria. multimoda vita
 et imensa vehemēt.
Ette i meore mee cam
 pis. et antris. et cauer
 nis inuialib;. atq; i
 numerabil; plemis
 innumerabiliu rez gni
 bus. su p ymagies. sic
 omi corpni. su p pntia.
 sicut arcu. su p nescio
 quas notoes. vel nota
 coes. sicut affcomi am
 ni. quas et cu aimus
 no patitur. meoria te

tenet. cū i aīo sit qdqd ē
i memoria. **P** hęc oīa
disturo et voluto. hac
atq; illac. **p**enetro etiā
quantū possū. et finis
nūsq;. **T**anta uis ē me
moīe. tanta uite uis ē
i hoīe uiuente morta
liter. **Q**uid igit agā tu
uā mea uita deus mī.
tnsibo et hanc uī meā
q̄ memoria uocat. **t**nsi
bo eā ut pueiām ad te
dulce lumē. **Q**uid dicas
mī. **E**cce ego ascendens
p am̄ meū ad te. q̄ desu
p mī manes. **t**nsibo et is
tā uī meā q̄ memoria uo
cat. uolens te attingē.
uī attingi potes. et mī
herē ē. uī mherē ē p̄t.
Hnt em̄ memoīam et
pectora et aues. **A**lioqn̄
nō cubilia mīdos ue. re
petent. nō alia mīta. q̄
bus assuescūt. neq; em̄
assuescē ualent ullis re
bus. n̄ p memoīam. **t**nsi
sibo ḡ et memoīam.
ut attingā eū q̄ sepau
me a quadrupedib; et

a uolatilib; celi. **S**amen
tiorē me fecit. **t**nsibo
meōiā. ut ibi te iueiām
uā bona et secura sua
uitas. **E**t ubi te iueiām.
Si p̄ter memoīā meā te
iueiō. imemor tui sū.
Et qmō iā iueiām te si
memor nō sū tui. **p**dice
rat em̄ mulier dragmā
et q̄ s̄ruit eā cū lucina.
et n̄ memor ei; esset. nō
iuenisset eā. **C**ū em̄ eēt
iuenta. uī sciret ut
ipā eēt. si memor eius
nō eēt. **A**ulta mem̄ me
p̄dita q̄sisse. atq; iueisse.
Inde istud scio. qz cū que
rēm ad eoz et diceretur
mī. nū forte hoc ē. nū
forte illud. tā diu dice
bā nō est. donec id offer
retur qd̄ querebā. **C**ui;
n̄ memor eēm. quidqd
illud eēt. etiā si mī offer
retur nō iueniē. qz nō
agnoscejn. **E**t semp̄ ita
fit. cū ad p̄ditū q̄rim;
et iueim;. **V**erūt mī si
forte ad ab oculis perit
nō a memoīa. ueluti

corpus qd hinc visibile:
 tenetur intus ymago ei
 et qritur. donec reddat
 aspectu. qd ai iuentu fu
 erit. ex ymagine q intus
 e recognoscitur. nec iue
 nisse nos dicim⁹ qd pi
 erat si no agnoscim⁹.
 nec agnosce possu⁹. si no
 meminim⁹. S; hoc pie
 rat quide oculis. et me
 moia tenebat. Qd ai
 ipa meoria pdit aliqd.
 sicut fit ai obliuiscim⁹
 et qrim⁹ ut recordem⁹.
 ubi tande querim⁹ nisi
 i ipa meoria. Et ibi si a
 liud p alio forte offera
 tur respulim⁹. donec illd
 occurrat qd qrim⁹. Et
 ai occurrat. dicim⁹ hoc e:
 qd no dicem⁹ n agnos
 tem⁹. nec agnoscem⁹ n
 memissim⁹. Certe ergo
 obliti fuera. An no to
 tu exideat. s; ex pte
 qua tenebat. alia ps
 qrebat. Quia sentie
 bat se memoria no sil
 uolue. qd sil solebat. Et
 q detruata consuetu

die clauditas. reddi qd
 deerat flagitabat. Ta
 q si ho notus. su cōspi
 ciatur oculis su cogite
 tur. et nome ei⁹ obliu
 regram⁹. quidqd aliud
 occurrat no onectit. q
 no ai illo cogitai con
 sicut. ideoq respuit.
 donec illud adsit. ubi
 sil assuefca noticia. n
 qualu adqesat. et un
 adest. n ex ipa meoria.
 Na et ai ab alio qmo
 mi recognoscim⁹. inde
 adest. No em quasi no
 ui credim⁹. s; recorda
 tes adpbam⁹. hoc ee qd
 dcm est. Si aut peit⁹
 aboleatur ab ai. nec
 amomiti rimiscim⁹. Ne
 q em oimodo adhuc
 obliti sum⁹. qd vel ob
 litos nos ee memim⁹.
 hoc ergo nec amissu q
 re potim⁹. qd oio obli
 ti fuim⁹. Qmo ergo q
 ro te dne. ai em te deti
 meu qro. vita btam q
 ro. qra te aut uiuat
 aiā mea. vuit em cor

no

pus meū de aīa mea.
et uiuit aīa mea de te
Qmō ergo q̄ro vitā be
atā q̄ nō ē mī. donet di
cā fat ē illic. ubi oportz
ut dicā q̄mō eā q̄ro. v
tz p recordatōem tāq̄
eā oblitus sim. oblitū
q̄ me eē adhuc teneā.
an p appetitū discendi
itognitā. siue q̄m nūq̄
faciē siue q̄ sit oblitus
fueri. ut me nec oblitū
eē memineri. **N**ōne ip
sā ē btā vitā. quā oēs
volūt. et oīo q̄ nolūt
nemo ē. **U**bi nouerūt
eā q̄ sit volūt eā. ut
viderūt ut amarent
eā. **M**imz hēmus eā.
nescio q̄mō. **E**t ē alius
q̄dā modus. quo q̄sq̄
cū hēt eā tūc btā est.
Et sūt q̄ spe btā sūt i
ferioē mō. isti hnt eā.
q̄ illi q̄ iā re ipā btā
sūt. **S**z tñ meliore. q̄
illi q̄ nec re nec spe be
ati sūt. q̄ tñ etiā ipī.
n̄ aliquo mō hrent eā.
nō ita uellent btā eē.

qd̄ eos uelle certissimē
nescio q̄mō nouerūt eā
Ideoq̄ hnt eā i nescio
qua notitia. de qua sa
tago utz i memoriā sit.
q̄ si ibi ē iā btā sum⁹
aliqui. **U**trū singulatū
oēs. **A**n i illo hoīe q̄ pri
m⁹ p̄cāuit. i quo et oēs
mortui sum⁹ et de quo
oēs cū misēria nati sum⁹
nō q̄ro nūc. s̄z q̄ro utz
i meōria sit btā vitā.
Neq̄ em̄ amarem⁹ eā.
nisi nossem⁹. **A**udiuim⁹
nomē hoc. et oēs rem ip
sam nos appetē fatem⁹.
Nō em̄ sōno delcām. **N**ā
hoc cū latīe audit gre
cus nō delcāt. q̄ igno
rat qd̄ dcm̄ sit. nos at̄
delcām. sicut etiā ille si
grece hoc audierit. q̄m
res ipā nec greca nec
latīa ē. cū adipiscēte
greca latīnq̄z ihantēte
teraz q̄z linguaz hoīes
Nota ē igitur oībz. q̄ v
na uoce si mterrogat
possent. utrū btā eē uel
lent. s̄n̄ ulla dubitatōe.

velle rident. Qd' nō fiet:
 n̄ res ipā. cui⁹ h' nomē
 ē. eoz meōria teneretur
 nūquid ita ut memit' k'
 tagiem q' vidit. nō. vi
 ta em̄ btā nō videt' oau
 lis. q' nō ē corp⁹. nūq' si
 cut mem⁹ nūos. nō. hos
 em̄ qui h' i' noticiā. non
 adhuc querit adipisci. vi
 tā vō btām hem⁹ i' noti
 cia. iteoz amam⁹ eam:
 et tñ adhuc adipisci eā
 volum⁹. ut bti sim⁹. nū
 quid sicut memim⁹ elo
 quentiā. non. Quis em̄
 et hoc noie audito. rcor
 dent' ipām rē. q' etiā nō
 dū sūt eloquētes. multi
 q' eē cupiāt. vnde appa
 ret eā eē i' eoz noticiā.
 tñ p' corpis sensus alios
 eloquētes aiaduertēt
 et delatī sūt. et hoc eē
 desiderat'. q'q' n̄ ex mte
 riorē noticiā nō delatē
 tur. btām vō vitā nul
 lo sensu corpis. i' alis
 expim'. nūquid sicut
 memim⁹ gaudiū. for
 tasse ita. nā gaudiū

meū etiā istis memi
 sicut vitā btām miser
 heq; uq' corpis sensu.
 gaudiū meū vel vidi
 vel audiui. vel odorat⁹
 sū. vel gustauī. vel teti
 gi. s; exptus sū i' aīo
 meo qñ letatus sū. Et
 adhesit ei⁹ noticiā me
 morie mee. ut id r̄mis
 a valeā. aliqñ cū asp
 nacoē. aliqñ cū deside
 rio p' eaz rez diuisita
 te. de quib⁹ me gauisū
 eē memi. nā et de tur
 pib⁹ gaudio quodā p
 fusus sū. qd' nūc rcor
 dans detestor. atq; exe
 croz. Aliqñ de boīs et
 honestis qd' desiderans
 recolo. tā et si forte nō
 assūt. et iō tristis gau
 diū pristini recolo.
 Vbi ergo et qñ exptus
 sū vitā meā btām. ut
 recorder eā et amem
 et desiderē. nec ego tm̄
 aut cū paucis. s; bti
 p'fus oēs eē uolum⁹.
 qd' nisi certa noticiā
 nossēm⁹ nō tā certa

necq; h' eē vellei n̄ delatēret

voluntate vellem? Sed quod
est hoc quod si gratatur a du-
obus utrum militare velint
fieri possit ut alter eorum vel-
le se alter nolle videat? si
autem ab eis gratatur utrum
esse beati velit utrumque se statim
se sine ulla dubitatione di-
cat optare? nec ob aliud
velit ille militare nisi ob
aliud iste nolit nisi ut
beati sit? Num forte quoniam alius
hinc alius inde gaudet
ita se omnes beatos esse velle
consonant? quomodo con-
sonarent si hoc interrogarent
se velle gaudere at-
que ipsum gaudium vitam
beatam vocant? Quod et si a-
lius hinc alius illinc af-
sequitur? unum est tamen quo
perire omnes mittuntur ut
gaudeant? Quod quoniam res est
quoniam se experiri non tenemo
potest dicere? propterea reperta
in memoria recognoscit?
quoniam beate vite nomen audi-
tur? Absit domine absit a
corde serui tui qui con-
fitebitur tibi absit ut quocumque
gaudio gaudeat bea

tum me putet. Est enim gau-
dium quod non datur imperis
sed eis qui te gratis colunt
quorum gaudium tu ipse es
et ipsa est beata vita gaudere
ad te de te propter te ipsa
est et non est alia. Qui autem
alia putant esse aliud scer-
tantur gaudium neque ip-
sum verum. Ab aliquo tamen yma-
gine gaudium voluntas eorum
non auerit. Non ergo cer-
tum est quod omnes beati esse vo-
lunt quoniam quod non gaudere de
te voluit quod sola beata vi-
ta est non utique vitam beatam
voluit. An omnes hoc voluit?
Sed quoniam caro concupiscit
adversus spiritum et spiritus ad-
versus carnem ut non faciat
quod voluit cadunt in id
quod valent eorum contenti
sunt quod illud quod non valet
non tantum voluit quantum
satis est ut valeat? nam
quod ab omnibus utrumque malum
de veritate quod de falsitate
gaudere? iam non dubitat
dicere de veritate se malle
quod non dubitat dicere beatos
se esse velle. Beata quippe

Gregorius Et quod nolum gustare mundum
patet dulcedinem? amara inferi sunt
fama mundi

105.
vita ē gaudiū de vita
te. hoc ē em̄ gaudiū de
te qui vitas es deus il
lucio mea. Salus faci
ci mee deus meus. hac
vitā btam̄ oēs volūt.
~~gaudiū de veritate.~~
hanc vitā que sola be
ata est oēs volūt. gau
diū de veritate oēs vo
lūt. Multos exptus sū
qui velint fallē. qui at
falli neīne. **Ubi ergo**
nouerūt hanc btam̄. **Ubi**
nisi ubi etiā nouerūt
veritatē. **Amant** em̄
et ipam̄. q̄ falli nolūt.
Et cū amant btam̄ in
tam. q̄ nō ē aliud q̄ de
veritate gaudiū. utiq̄
amant etiā veritatē.
neq̄ amarent n̄ eēt a
liqua notitia ei⁹ i meo
ria eoz. **Cur ergo** nō
de illa gaudent. **Cur**
nō btī sūt. q̄ forcius
occupantur i alijs. que
potius eos frūit. mise
ros. q̄ illd̄ btos. qd̄ te
nuit meīnerūt. **Ad**
huc em̄ modicū lumē

ē in hoibus. **Ambulet**
ambulent. ne eos tene
bre comprehendat. **Cur**
autē vitas patit odū.
et inimicus eis factus
ē hō tuus vni pdicans.
cū ametur btā vita. q̄
nō ē nisi gaudiū de ve
ritate. n̄ q̄ sic amat.
veritas. ut quicūq̄ ali
ud amat. velint eē ve
ritatē. **Et** q̄ falli nollet.
nolūt quia q̄ falsi sūt.
Itaq̄ ppter eā rē odnt
vitatē. quā p vitate a
mat. **Amat** eā lucen
tē. oderūt eā redargue
tē. **Quia** em̄ falli nolūt
et fallē volūt. amat
eā cū seipā indicat. et
oderūt eā. cū eos ipōs
indicat. **Inde** rebuet
eis. ut qui se ab ea ma
ifestat nolūt. **amat**
eā et eos nolentes ma
ifestet. et eis ipā nō
sit maifesta. **Hic** sic
etiā sic aīm⁹ huān⁹.
etiā sic cecus et langu
dus. turpis atq̄ idetes
late vlt. se autē ut

Lateat ad nō vlt. Cont
illi redditur ut ipē nō
lateat vitatē: ipm̄ autē
vitas lateat. **I**n etiā
sic dū miser ē. veris ma
uult gaudē q̄ falsis.
Beatus ergo erit. si nō
la iterpellante molestia
de ipā p̄ qm̄ vā s̄t oīā
sola vitate gaudebit.
Ecce q̄tū spaciatus sū
ī meōria mea q̄rens
te dnē: et nō iuem te.
ex eā. **N**ecq̄ em̄ ad te
iuem qd̄ nō memisse:
ex quo didici te. nā ex
quo didici te: nō sū ob
litus tu. **V**bi em̄ iue
m vitatē: ibi iuem te
ū meū ipam̄ vitatē.
Quā ex quo didici. nō
sū oblitus. **I**taq̄ ex q̄
didici te. manes ī me
moriam mea: et illic te
iueiō cū remisor tu:
et delector ī te. **H**ec s̄t
sc̄e delicia mee. q̄s docti
m. miā tua: respicias
paupertatē meā. **S**z u
bi manes ī meōria
mea dnē? ubi illic ma

nes? quale cubile fa
bricasti illic t? quale
scuāzū edificasti tibi.
tu dedisti hanc digna
coem̄ memorie mee ut
maneas ī ea. **S**z ī q̄
cuius p̄ te maneas hoc
considero. **M**iscendi em̄
ptes ei. quas hnt̄: be
tie cū te recordarer: q̄
nō ibi te iuemebā m̄
ymagies rez corpaliū
Et veni ad ptes eius
ubi omendavi affcōes
animi mei: nec illic i
uem te. **E**t intraui ad
ipius animi mei sedē
q̄ illi ē ī memoria mea
qm̄ sui quoq̄ memi
aīm. nec ibi tu eras.
q̄ sicut nō es ymago
corpalis. nec affcō vi
uentis. qualis ē cū le
tamur contristam̄ cū
pim̄ metuim̄ memi
obliuiscim̄ et qd̄q̄
h̄moi ē: ita nec ipē a
nim̄ es. q̄ dn̄s deus
cū tu es. **E**t omutāt.
hec oīā: tu autē igni
tabilis manes super

no

no

no

no

oia. Et dignatus es ha-
 bitare i meoia mea:
 ex quo te didici. Et qd
 quero quo loco eius ha-
 bites? Quasi vero loca
 ibi sint? habitas certe
 m ea. qm tui memi ex
 quo te didici: et i ea te
 iueio cu recordor te. V-
 bi ergo te iuem ut dis-
 cem te? neq; em ia eas
 i memoria mea. pns
 q te discem. Vbi ergo
 te iuem ut discem te.
 n i te. sup me? et nus-
 q locus? et recedim?
 et accedim? et nusq
 locus. Veritas ubiq;
 p fides oib; consulen-
 tibus te: sil q; rndens
 oib; etia diuisa consu-
 lentib; te. liquide tu
 rndes: s; no liquide
 oes audiut. Oes vn
 volut consulut: s; no
 semp qd uoluit audi-
 ut. Optim; minister
 tuus e. q no magis i-
 tuetur hoc a te audi-
 re qd ipe voluit: s;
 potius hoc velle qd

a te audiret. **D**ero te
 amau: pulchritudo
 ta antiqua. et tam no-
 ua. **D**ero te amau:
 et ecce intus eras. et
 ego foris: et ibi te q-
 reba: et in ista formo-
 sa que fecisti. deformis
 irueba ajetu eras:
 et tecu no era. **E**a me
 tenebat longe a te: q
 si i te no eent. no es-
 sent. **V**ocasti et cla-
 masti: et rupisti sur-
 ditate mea. coruscasti
 splendui: et fugasti
 cecitate mea. **F**lagras-
 ti et duxi spm: et an-
 helo tibi: gustau: et e-
 surio et sicio: tetigisti
 me: et exarsi i pace
 tua. **C**u mhesero tibi
 ex oi me: nusq; eit m
 dolor: 2 labor: et viua
 erit vita mea: tota ple-
 na te. **H**uc autē. qm
 que tu i ples subleuas
 eu qm tu plen; non
 su: oneri m su. **C**ontē-
 dit leticie mee flen-
 de. cum letandis me

corubus: et ex q̄ pte stet
victoria nescio. Et michi
dn̄e. misere mei. Conte
dit meoēs mei mali
cū gaudijs boīs: et ex q̄
pte stet victoria nescio.
Et m̄ dn̄e. misere mei.
Et m̄ Ecce vulnera mea
nō abscondo. Medicus
es: eger sū. Misericors es:
miser sū. Nūq̄ nō tep
tatio ē vita huāna si
terā: quis velit moles
tias et difficultates: to
lere iubes ea. nō amari
Nemo qd̄ colat amat:
et si tolerat. Quis em̄
gaudeat se tolerare: ma
uult tū nō eē qd̄ tolet.
P̄sp̄a in adūsīs desido:
aduersa ī prosp̄is time
o: quis inter hec medi
loc9 ubi nō sit huāne
vite temptatio. De p̄s
pitatib9 sc̄li. semel et
iter9: a t̄iore adūsita
tis: et a t̄iore corrup
tōe leticie. De adūsita
tib9 sc̄li. semel et iter9
et t̄cio: et a desideio p̄s
pitatis. Et q̄ ip̄a ad

uersitas dura ē: et nau
fragat: tolerācia. Nūq̄
nō temptatō ē vita hu
mana sup̄ terrā. si vl
lo m̄sticō: et tota spes
mea nō n̄ ī magna val
de miā tua. Da qd̄ iu
bes: et iube qd̄ vis. Im
pas nobis continēcia.
Et cū scire ait qd̄a: q̄
nemo p̄t eē q̄tines n̄
deus det: et hoc ip̄m̄
erat sapiē scire cui d̄es
set hoc donū. P̄ q̄tme
tia quippe colligim9: et
redigimur ī vnū: a q̄
ī multa defluximus.
Quis em̄ te amat: q̄
tecū ad amat: qd̄ p̄t
te nō amat. O amor q̄
semp̄ ardes et nūq̄ ex
tinguis. Caritas deus
meus: attende me. Co
tinentia iubes. Da qd̄
iubes: et iube qd̄ vis.
Iubes certe ut contineā
a concupia carnis: et
concupia oculor9: et am
bicoe seculi. Iussisti a
contubitu: et de ip̄o cō
iugio meli9 aq̄ q̄ cōtes

Amat

no

107
sisti monuisti. Et quoniam de
disti factum est. Et antequam dis-
pensator sacramenti tu-
ficiam. Sed adhuc viuunt
in medua mea de qua
multa locutus sum. tunc
vix ymagines. quas ibi
consuetudo mea fixit.
Et occurrant in vigila-
ti quidem. carentes vixibus.
In sompnis autem non so-
lum usque ad delicta. Sed
etiam usque ad offensionem
sanctis simillimum. Et tunc
valet ymagis illusio in
anima mea et in carne mea.
ut dormienti flamma visa
persuadeat. quod vigilantibus
vera non potest. Nunquid tunc
ego non sum dominus deus meus.
Et tunc tunc in te. in te in me ip-
sum. et in me ipsum. in te in mo-
mentum quo hinc ad sompo-
rem transeo. vel hinc in-
de retranseo. Vbi est tunc
ratio quam tibi suggestioibus
resistit. vigilans. Et si
res ipse igerant. in concu-
sus maneo. Nunquid clau-
ditur cum oculis. Nunquid
sopit cum sensibus corporis.

Et unde sepe etiam in sompnis
resistim. nisi quod propositi
medores atque in eo castissime
permanentes. nullum tibi
illicebis adhibemus assen-
sum. Et tunc tunc in te. ut cum
aliter accidit. euigilantes
ad conscientiam regem redea-
mus. ipsa quod distantia rep-
pnam nos non fecisse. quod
tunc in nobis quoque modo scire
etiam doleamus. Nunquid non
potens est manus tua
deus omnipotens. sanare oes la-
guores anime mee. atque ha-
bundance gratia tua las-
civum os motus etiam sompo-
ris mei extinguere. Auge-
bis domine magis. magis
quod in me munera tua. ut
anima mea sequatur me ad
te. concupiscere visco expe-
dita. ut non sit rebellis
sibi. atque ut in sompnis
non solum non perpetret istas
corruptelas. tunc in tunc
nes. per ymagines animales
usque ad carnis fluxum.
Sed nec consentiat quidem
Nunc ut nichil tale vel
tantulum libeat. quantum

possit nutu cohiberi. etiam
in casto dormientis affatu.
non tamen in hac vita scilicet
am in hac etate. non magis
nunc est omnipotenti. quam vales
facere supra quam petimus et
intelligimus. Nunc tamen quod
adhuc sum in hoc genere
mali mei dixi bono domino
meo. exultans cum tremore
in eo quod donasti mihi. et lu-
gens in eo quod in consummatus
sum. et sperans perfructum te in
me misericordias tuas usque ad
pacem plenariam. quam te
cum habebunt interiora et
exteriora mea. cum absor-
pta fuerit mors in victori-
am. **E**st alia malicia
diei. quam vltima sufficiat
ei. Reficiamus enim cotidia-
nas ruinas corporis edendo
et bibendo. Pusquam ef-
tas et ventrem destruas.
cum occideris indigentiam
meam. facietate misericordiam.
et corruptibile hoc in-
dueris incorruptioem sem-
piternam. Nunc autem sua-
uis est mihi necessitas. et ad-
uersus istam suauitatem

pugno ne capiat. Et coti-
dianum bellum gero in
ieiuniis sepius in ser-
uitute redigens corpus
meum. et dolores mei
voluptate pelluntur. nam
fames et sitis quidam
dolores sunt. utrumque si-
cut febres necant. nisi
alimentoque medicina sit
turrat. **Q**ue quam presto
est. ex consolacione muner-
tuorum. in quibus nostre infir-
mitati terra et aqua
et celum seruiunt. caliditas
delicie vocantur. hoc
me docuisti. ut quod amo-
dum medicamentum. sic ali-
menta sumpturus accedam.
Sed dum ad quietem sae-
tatis. ex indigentia mo-
lestia transito. in ipso transitu
mihi insidiatur malela-
quis concupiscit. Ipse est
in transitu voluptas
est. et non est alius qua-
transitatur. quo transire co-
gitat necessitas. **E**t cum salu-
sit cum edendi ac biben-
di. aduenit se tamquam pe-
dissequa periculosa locum

De gustu

ditas: et plerūq; pure
 conatur: ut ei⁹ tā fiat:
 qd' salutis tā me face
 vel dico vel volo. nec i
 de modus utiq; ē. nā
 qd' saluti satis ē: delcā
 coi paz ē. Et sepe icertū
 fit. utz adhuc necāria
 corpis cura subsidū
 petat: an voluptas a
 cupiditatis fallacia.
 miserū suppetat. *Adh.*
 icertū hilarēscit. infelix
 aīa: et i eo ppat excusa
 cois pōcinū. gaudēs
 nō appare. quid satis
 sit moderatōi valitu
 dis: ut obtentu salutis.
 obūbret negotiū volup
 tatis. Hīs temptatōib⁹
 cotidie conoz resistē: et i
 uoco dexterā tuā ad sa
 lute meā. et ad te refō
 estus meos: qz consiliū
 nī de te. nōdū stat. Au
 dio vocē iubentis dei
 mei. nō grauent cor
 da vrā m. trāplā et eb
 etate. Ebrietas longe
 ē a me: miserebis ne
 appropiquet mī. Cra

pula autē nō nūq; sub
 repit. seruo tuo. misere
 beris ut longe fiat a
 me. Nemo em̄ pti cē q
 tmens. n̄ tu des. *Quinta*
 nobis orantib⁹ tibiis:
 et qd'qd' boni anq; ore
 mus accepim⁹. et ut ho
ate accipi⁹.
 pteā cognoscēm⁹ a te
 accepim⁹. *Ebrios* nū
 q; fui: s; ebriosos a te
 fros sobrios ego noui.
 Ergo a te scm̄ ē. ut hoc
 nō eent q' nūq; fuerūt:
 a quo scm̄ ē. ut hoc n̄
 semp eent q' fuerūt:
 A quo etiā scm̄ ē. ut sci
 rent vtriq; a q' scm̄ ē.
 Audiuī et aliā vocē tu
 am. post concupiscen
 tias tuas nō eas: et a
 voluptate tua auerte
 Audiuī et illā ex mu
 ne tuo. qm̄ multū ama
 ui: neq; si manducaue
 rim⁹ habūdabi⁹: neq;
 si nō manducaueri⁹ de
 erit nobis. hoc ē dice
 nec illa res me copio
 sū fiet: nec illa erup
 nosū. Audiuī et alterā.

108

postea

Ego em̄ didici i quib⁹
sū sufficiens eē: et ha-
būdaē noui. et penuri-
am pati noui. **Q**uā pos-
sū i eo q̄ me confortat.
Ecce miles castrorū ce-
lestiū. nō puluis qd̄ nos
sum⁹. **S**z memēto dnē
q̄ puluis sum⁹: et de
pulue fecisti hominē: et
p̄ierat. et iuentus est.
Nec ille i se potuit. q̄ idē
plius fuit: q̄ talia di-
centē. afflatu tue inspīa-
tois. adamaui. **Q**uā pos-
sū m̄q̄t i eo q̄ me cōfor-
tat. **C**onforta me ut pos-
sīm. **D**a qd̄ iubes: et iube
qd̄ vis. **I**ste se accepisse
confitetur: et qd̄ gloria
tur i dnō gloriatur. **A**u-
diui aliu. rogantē ut ac-
cipiat. **A**ufer a me inq̄
concupias ventis. **V**nde
apparet scē deus meus
te daē: tū fit qd̄ ipas
fieri. **D**ocasti me pat̄
bone. oīa mūda mūdib⁹:
sz malū eē hōi q̄ per of-
fensionē manducat.
Et oēm creaturā tuā

bonā eē: nichil q̄ abiac-
dū qd̄ cū grāz actōe p-
cipitur. **E**t q̄ esta nos
nō ḡmendat deo: et ut
nemo nos iudicet i a-
bo aut i potu: et ut qui
manducat nō mandu-
cantē nō spernat. **E**t q̄
nō manducat: mandu-
cantē nō iudicet. **D**idi-
ci hec: grās tibi. laudes
t̄ deo meo in ḡio meo.
Pulsatori aurū meaz.
Illustratori cord̄ mei.
Eripe me ab oī tempta-
tōe. **N**ō ergo imūdi-
ciā obsōm̄ timeo: sz imūdi-
ciā cupiditatis. **S**cio
noe oē carnis gen⁹ qd̄
cibo eet̄ vsui mandu-
cāe p̄missū. **H**elyama
bo carnis refectū. **J**ohā-
nē mirabili abstinen-
ciā p̄ditū: aialib⁹ hoc
est locustis i estā ceten-
tib⁹: nō fuisse pollutū.
Et scio esau lenticule
concupiā deceptū. **E**t
dauid p̄pter aque de-
sideriū a se ipō rep̄he-
sū. **E**t regē n̄m̄ non

109
de carne: s; de pane eē
temptatū. Ideo q; z plē
in hēmo. nō q; carnes
desiderauit: s; q; este de
sidio adūsus dnm̄ mur
murauit: meruit ip̄ba
ri. In hys ergo tempta
tōib; positus: certo toti
die aduersus concupiās
manducandi et biben
di nō ē em̄ q; semel pa
de et vlti; nō attinge
decernā. Sicut de cocu
bitu potui. Itaq; frem
gutturis: tp̄ata relax
acoē. et constructōe tenē
di sūt. Et quis ē dne;
q; nō rapitur aliq̄tū
extra metas natiuitatis:
q; q; ē magnus ē mag
nificet nomē tuū, ego
autē nō sū. q; p̄ccōr hō
sū. S; ego magnifico
nomē tuū: et interpel
lat te p̄ p̄ccōis meis q;
vicit sc̄m̄: nuāns me
nit; m̄fima membra
corpis sui: q; et ip̄f̄m̄
eius viderūt oculi tui:
et in libro tuo oēs sc̄
bentur. **D**e illecebra

odor; nō satago nimis. **D**e odoratu;
Cū abst; nō requiro: cū
adst; nō respuo: patus
eis etiā semp̄ tace. Ita
m̄ videoz: forsitan fallar.
Sūt enī et iste plange
de tenebre. i quib; me
latet facultas mea. q; i
me ē: ut aīm; meus de
vibus suis ip̄e se mitro
gans: nō facile sibi cre
dendū existiet: q; et qd;
iest. plez; occultū est:
n̄ exp̄iencia manifestet.
Et nemo secur; eē debz
i ista vita. q; tota temp
tatio noiātur: utz q; si
potuit ex deterioē me
lioz: nō fiat etiā ex me
liore deterioz. Vna spes
vna fiducia: vna firma
p̄missio. miā tua **D**olup
tates aurū tenaci; me
ip̄licauerat et subuiga
uerant: s; resoluiisti et
liberasti me. **I**uit i sōm̄s
quos animāt eloquia
tua. cū suauī et artifi
ciosa voce cantant: fa
teoz aliq̄tulū acquiesco:
nō quidem ut heam: s;

no

D

ut surgā cū volo. Attē
cū ipīs sententijs quib⁹
vuuūt ut admittantur
ad me. q̄rūt ī corde meo
nō nullius dignitatis
locū. Et vix eis p̄beo cō
gruentē. Aliqñ em̄ plus
m̄ videor honoris eis t̄
bue q̄ decet. Dū ipīs sc̄s
dcās. religiosi⁹ et arden
tius sentio mouei auōs
uros. in flāma pietatis.
cū ita cantant. q̄ si nō
ita cantarent. et om̄s
afts sp̄s nr̄i nō p̄ suidi
uersitate hr̄e p̄os mo
dos ī voce atq; cantu.
quorū nescio qua occulta
familiaritate exatent.
Et delcācō carnis mee
cui mentē enervādā
nō oportet dai. sepe me
fallit. dū racōi sensus
nō ita comitat. ut pa
cient̄ sit postior. Et tm̄
q; p̄pter illā meruit ad
mitti. etiā p̄currē ac du
cē conatur. Ita in hys
pecto nō sentiens. s; pos
tea sentio. Aliqñ at̄ har
ipam fallaciā imodeā

aus caues. erro minima
seuitate. Et valde mē
dū. ut melos oē cantile
narū suauū quibus da
uiticū psaltem fixāta
tur. ab aurib⁹ meis r̄
mouei velim. atq; ip̄s
ecclē. tua q̄m videt. q;
de alexandriō ep̄o atha
nasio sepe m̄ dcm̄ ome
mim. qui tā modico flex
u vocis fr̄ebat. sonāc
lectore psalm. ut p̄nū
ciātū vicinior esset q̄ ca
nenti. Verūtñ cū em̄
cor lacrimas meas q̄s
fudi ad cantus ecclē tue
ī p̄mordis recipate fi
dei mee. et nūc ip̄m q̄mo
ueor. nō tantu s; rebus
q̄ cantant. cū liquida
voce et quementissia.
modulacōe cantantur.
magnā instituti hui⁹
utilitatē rursus agnos
co. Ita fluctuo m̄ p̄iui
lū voluptatis. et experi
mentū salubritatis. ma
gis q; adducor. nō qui
dē irretractabile sen
tenciā. p̄fenis. cantan

di consuetudinem ad pba
 re i eccliam: ut p oblatam
 ta aurium. infirmior am
 mus i affem pietatis
 assurgat. Tu cu m acci
 dit. ut me amplius ta
 tus q res q cantur mo
 ueat: penalit me pecca
 re confiteor. Et tu mal
 le no audire cantante
 Ecce ubi su. Flete mecu
 et p me flete q aliqd bo
 m vobiscu mtus agi
 tis: vn fra pcedit. na
 qui no agitis no vos
 her mouet. Tu aut dne
 deus meus exaudi. res
 pite et exaudi. vide et
 misere et sana me i au
 oculis m questio frs su:
 et ipse e languor mes. **R**
Restat voluptas oculo
 r istoz carnis mee. de
 qua loquar confessioes.
 quas audiant aures
 templi tui. aures sine
 ac preut concludam
 temptatoes concupie
 carnis. q me adhuc pl
 sant i gemiscente: et ha
 bitaculu meu qd de ce

lo e frmdiu cupiente
 pulchras formas et va
 rias nitidos et amenos
 coloes amant oculi.
 No teneat her aiama me
 am: teneat ea deus q fe
 cit her bona quide val
 de: s ipse e bonu meu. no
 her. Et tangit me vi
 gilante totis dieb. her
 requies ab eis dat m.
 sicut datur a vocib ca
 nois aliquado ab oib
 i silencio. Ipa em regna
 colorz lux ista. pfundes
 cucta q enim vbi vbi
 p die fuero. multimo
 ad lapsu blanditur m
 aliud agent: et ea no
 aduertenti. Insinuat
 aute se ita vehement
 ut si repente subthar
 cu desiderio requirat
 et si diu absit q tristat
 am. **S** lux qua vide
 bat thobias cu claus
 istis oculis filiu doce
 bati vite via: et ei pre
 ibat pede caritatis mis
 q errans. Aut qua vi
 debat ysaac p grauat

allapsu

no

De visu seu de voluptate oclor

et optis senectute carnis
liuibus cum filios non ag-
noscendo benedice sed bene-
dicendo agnoscere meruit
Aut quam uidebat iacob
cum et ipse per grandi etate
captus oculis in filiis per
signata futuri populi ge-
nera liuoso corde radia-
uit et nepotibus suis
ex ioseph ducebas misti-
ce manus non sicut per
eorum foris corrigebat sed
sicut ipse intus discerne-
bat imposit. **I**pa lux u-
na est et alia non est et unum
omnes qui uident et amant
eam **A**t ista corporalis de qua
loquitur illecebroso ac pi-
culosa dulcedine condit
uita seculi ceteris amato-
ribus **Q**ui autem et de ipsa
laudat te noxium deus
creator omnium **A**ssumunt
eam in ymno tuo non ab-
sumuntur ab ea in somp-
no suo. **H**ic esse cupio
resisto seductoibus oculis
et ne implicentur pedes
mei quibus ingredior
uia tua et erigo ad te

inuisibiles oculos ut tu
euellas de laqueo pedes
meos. **T**u submice euell-
lis eos. nam ilaquantur
tu non cessas euelle. **E**go
autem crebro hec in uerbis
spis insidens. quoniam non
dormies neque dormita-
bis qui custodis israel
Quoniam inuabilia uarias ar-
tibus et operibus in vesti-
bus calceamentis uasis
et huiusmodi fabricati-
bus picturis etiam diuer-
sisque pigmentis atque hinc
usu necessarium atque mo-
deratum et pia significatione lo-
ge transgredientibus. **A**d-
diderunt homines ad illece-
bras oculorum foras seg-
tes quod faciunt intus re-
linquentes a quo facti sunt
At ego deus meus et de-
tus meum. etiam hinc tibi
dico ymnum et sacrificatorum
dem sacrificatorum meo. quoniam
pulchra traiecit per a-
nimas in manus artifi-
tiosas ab illa pulchri-
tudine uenit que super auras
est **C**ui suspirat anima mea

X et extimantes quod facti sunt.

die ac nocte. **S** pulchri-
 tudinē extiorū opatores z
 sectatores inde trahūt ap-
 probandi modū nō autē
 inde trahūt vtendi mo-
 dū. Et ibi ē et nō videt
 eū ut nō eat longuis et
 fortitudinem suā ad te
 custodiant nec eā spgat
 in delicias latitudines
 Ego autē hec loques at
 q̄ discernēs etiā istis pl
 chris gressū inecto. s̄
 tu euellis dnē. **E**uellis
 tu qm̄ nūā tuā an̄ oca-
 los meos ē nā ego ca-
 ptoz miserabilē. et tu e-
 uellis mihi cordis aln̄
 nō seruientē q̄ suspen-
 sus maderā. aliqui tū
 coloe q̄ iā m̄heserā. **H**ur-
 accedit alia forma tep-
 tatoris multiplici p̄
 culosa p̄ter em̄ cōcupiāz
 carnis q̄ iest in delictōe
 om̄ sensuū et volupta-
 tū cui seruientes depe-
 ūt. qui longe se frūit a-
 te. iest aē p̄ eosdē sen-
 sus corpis q̄dā nō se
 oblatūdi i carne s̄ ex-

periendi p̄ carnē vana
 et curiosa cupiditas.
 noie cognicois et scien-
 tie palliata. **Q**ue qm̄
 et i appetitu noscendi ē.
Oculi autē sūt ad cognos-
 cendū i sensibus p̄ci-
 pes. concupiā oculoꝝ
 eloquio diuino appella-
 ta ē **A**d oculos em̄ p̄pe
 vide p̄tmet. **V**timur atē
 hoc verbo etiā in cetis
 sensib⁹ cū eos ad cognos-
 cendū intendim⁹. neq̄
 em̄ dicim⁹ **A**udi qd̄ ru-
 tiletraut olefac q̄ mite-
 at. aut gusta q̄ splen-
 deat. aut palpa q̄ ful-
 geat. **V**ideri em̄ dn̄ h̄
 orā. **D**icim⁹ autē nō sō-
 lū vide qd̄ luceat. qd̄ sō-
 li oculi vide p̄nt. sed et-
 am vide quid sonet. vi-
 de qd̄ oleat. vide qd̄ sa-
 piat. vide q̄ durz sit.
Ideo q̄ gn̄alis experientia
 sensuū concupiā sicut
 dn̄ ē oculoꝝ vocatur.
 q̄ videndi officū i quo
 p̄matū oculi tenet. et
 am ceti sensus sibi de si-

multitudinē vsurpat cū
 aliq̄ cognicois explo-
 rant. Ex hoc autē eui-
 dencius discernit̄ qd̄
 voluptatis qd̄ curiosi-
 tatis agatur p̄ sensus
 qd̄ voluptas pulchra
 canora. suauia. sapi-
 da. leuia sectat̄. Curio-
 sitas autē etiā hys cō-
 traia temptandi cā n̄
 ad subeūdā molestiā.
 sed experiendi noscendi
 q̄ libidiem. Quid em̄
 voluptatis h̄t vidē in
 lamiato cadauē qd̄ ex
 horreas. et tñ sicubi ia-
 ceat. occurrit ut ḡris-
 tentur et palleat. Ti-
 met̄ etiā ne ī sōp̄ms
 h̄ videat̄. quasi quisq̄
 eos vigilantes vide-
 tocegit. aut pulchitu-
 dis ulla fama psuase-
 rit. Ita et ī cetis sen-
 sib⁹ q̄ p̄seq̄ longū est.
 Et ex hoc morbo cupi-
 ditatis ī spectaculis
 exhibentur. q̄q̄ mia-
 cula h̄nc ad p̄scrutā-
 da nate q̄ p̄tec nos ē

opata p̄ceditur q̄ scire
 nichil p̄dest. et nichil
 aliud q̄ scire hoies ai-
 puit. h̄nc etiā si qd̄ co-
 tē puerse sciē fine per
 artes magicas q̄ritur
 h̄nc etiā ī ip̄a religio-
 ne deus temptatur. ai
 signa et prodigia fla-
 gitantur. nō ad aliq̄
 salutē s̄ ad solā expiē-
 tiā. desideata. In hac e-
 m̄ imensa silua plena
 isidiarū et picilloz ecce
 tā multa p̄cideri. et a
 meo corde dispuleri si-
 cuti donasti me deus
 face salutis mee. At tñ
 qm̄ audeo dicē ai curū
 quaz̄ cotidiana vitā
 nrām tā multa hui⁹
 qm̄s rez et̄ strepat.
 Qm̄ audeo dicē nulla
 re tali me itentū fieri
 ad spectandū. et vana
 turā capiendū. sane me
 iā theatra nō rapiūt.
 nec curō nosse transi-
 tus s̄idez nec aiā mea
 vniq̄ r̄nsa q̄ruit vni-
 braz̄ oia sac̄ lega sacra

7

menta detestor. Ad te dñe
 deus m̄s cu huilē famu-
 latū ac siplcē debeo quā-
 tis mecu suggestionū
 machinacoib⁹ agit ūm-
 cus ut signū aliqd petā.
S obsecro te p regē nr̄m
 et priām ihrlm siplcē
 castā ut q̄admodū a
 me longe ē ista consen-
 sio ita sit semp longe at-
 q̄ longius. **P** salute at-
 tu q̄ cū te rogo ali⁹ ml-
 tū diffens fms ē mten-
 cois mee. et te facientē
 qd̄ vis da m̄ et dab libe-
 ter seq̄. **V**ntū i qm̄ ml-
 tis minutissimis cōcep-
 tibilib⁹ rebus curiositas
 cotidie m̄a temptet et
 q̄ sepe labam⁹ q̄s enuāt.
Quociens narrantes i-
 ama p̄mo quasi tolea-
 m⁹ ne offendam⁹ m̄fir-
 mos? dem̄de paulatī
 libent̄ adūtm⁹. tanē
 currentē post leporem;
 iā nō ispecto cū i curto
 fit. **A**t vō i agro si casu
 transeā. auertit me for-
 tass̄ et ab aliq̄ maḡ

cogitacoē atq; ad se qu-
 tit illa venatō nō deuia-
 re cogens corpe n̄mētū
 s; cordis iclinacoē. **E**t n̄
 iā m̄ dem̄ata ifirmita-
 te mea. tūo amoneas. **U**t
 ex ipā visioē. p aliquā q̄
 sideracoem̄ m̄ te ad sur-
 ge. aut totū q̄tempne at-
 q; t̄nsire. van⁹ hebesto.
Qz cū me domi sedentē.
 stellio muscas captans.
 uel aranea retib⁹ suis
 irruentes iplicans. sepe
 nitentū fr̄t. **N**ū q; pua
 sūt aūalia ideo nō res
 eadē geritur. **P**go m̄de
 ad laudandū te creato-
 rem mirificū atq; ordi-
 natorē rez̄ om̄. s; non
 m̄de eē nitentus icapio
Aliud ē cito surgē. aliud
 ē nō cadē. **E**t talib⁹ vi-
 ta mea plena ē. **E**t vna
 spes mea magna val-
 de. m̄a tua. **C**ū em̄ h⁹
 remodi rez̄ contemptati-
 lū sit for. nr̄m. et portat
 copiose vaitatis cater-
 uas. **I**mic et ozoes m̄e
 sepe iterrūpūt atq; tūe

bant et an̄ consp̄m̄ tuū
dū ad aures tuas voce
cordis mtendim⁹. nescio
vñ irruentib⁹ nugaton̄s
cogitacoib⁹ res tanta p̄
caditur. nūq̄ etiā hoc
inter gtempnenda depu
tabim⁹. aut aliq̄ nos ē
ducat ī spem n̄ tota mi
sericordia tua qm̄ cepisti
mutare nos. Et tu scis
q̄ita ex pte mutauis q̄
me p̄mitus sanas a libi
dīe iudicandi me. ut p̄
pitiū fias etiā ceteris oī
bus iniquitatib⁹ meis
et sanes oēs languoēs
meos et redimas de cor
ruptōe vitā meā et co
zones me ī misericordiā
et miā et facies ī bonis
desideriū meū q̄ cōp̄ssis
ti a timōe tuo supbia
meā et mansuefecisti
iugo tuo ceruicē meā
Et nūc porto illud et
leue ē m̄. qm̄ sic p̄mi
sisti et fecisti et v̄ sic
erat et nesciebā qm̄ id
subire metuebā. **P**ed
nūq̄ dn̄e q̄ solus s̄n̄ ty

pho dn̄aris q̄ solus ve
rus dn̄s es q̄ nō hēs co
m̄mū. nūq̄ hoc quoq̄
terciū temptacois gen⁹
cessauit a me aut cessa
re m̄ hac tota vita p̄t.
timei et amari velle ab
hoib⁹ nō p̄pter aliud s̄
ut m̄de sit gaudiū. qd̄
nō ē gaudiū. q̄ n̄scā vi
ta ē et feda iactancia.
Hinc fit uel maxie nō
amare te nec caste time
te. Ideoq̄ tu supbis re
sistis. huilib⁹ autē das
grām. et mtonas sup
ambicoēs s̄c̄i et q̄m̄s
tūc fūdamēta mōriū
Itaq̄ nobis qm̄ p̄t qd̄a
huāne societatis officia
n̄c̄ariū ē amari et time
ri ab hoib⁹. m̄stat adu
sarius v̄ b̄titudis m̄e.
ubiq̄ sp̄gens ī laqueis
euge euge. ut dū auite
colligim⁹ itaute capia
mur. Et a vitate tua
gaudiū n̄m̄ depona⁹.
atq̄ ī hom̄ fallacia po
nam⁹. libeat q̄ nos a
mai et timei nō p̄pter

113
te: s; pro te. Atq; in isto mō
sui filios suos secū habat:
nō ad concordia caritatis
s; ad consortiū supplicij
qui statuit sedem suā po-
nere in aquilone ut te p-
uersa et distorta ma mi-
tanti tenebrosi frigidi qz
seruirent. Nos autē dñe
pusillus grex tuus ecce
sum⁹ tu nos posside. pten-
de alas tuas et fugiam⁹
sub eas. Glōia nrā tu esto
ppter te amem⁹ et vbu tu-
um timeatur i nobis. Q
laudat vlt ab hoib⁹ vitu-
pante te nō defendet ab
hoib⁹ iudicante te. n̄ eri-
pietur dampnante te. tū
autē nō pccōr laudat m̄
desiderijs aie sue nec q
miqua gerit benedicitur
s; laudatur hō ppter aliqd.
Donū qd̄ dedisti ei. At ille
plus gaudet sibi laudat
se qm̄ ipm̄ donū h̄re vnde
laudat. Et melior iā ille
qui laudauit q̄ iste q̄ lau-
datus ē. Illi em̄ placet i
hoiē donū dei huius ampli-
us placuit donū hois q̄

dei. **T**emptam⁹ h̄is temp-
tacoibus cotidie dñe sine
cessatione temptam⁹ coti-
diana forna x̄ nrā huā ^{p̄ nō}
na lingua. **I**mpas nobis
et in hoc gnē q̄tmentia.
Da qd̄ iubes et iube qd̄
vis. **T**u nosti de hac re ad
te gemitū cordis mei et
fluū oculoz meoz. **N**e
qz em̄ facile colligo qm̄
sm̄ ab ista peste mūdau-
oz. **E**t multū timeo occul-
ta mea q̄ noxiū oculi tui
mei aut non. **E**t em̄ qua-
liscūq; in alijs generib⁹
temptationū m̄ factas
explorandi me. In h̄ pene
nulla ē. **N**ā et a volupta-
tib⁹ carnis et a curiosi-
tate s̄ uacanea cognoscē-
di. **V**ideo q̄tū affectus sū
posse refrenac̄ aīm meū
cū eis reb⁹ careo vel vo-
lūtate vel tū abst̄. **T**ūc
em̄ me interrogo q̄ mā-
gis min⁹ ve m̄ molestū
sit nō h̄re. **D**iuicie vero
q̄ ob hoc expetūtur vt a-
licui trū istaz cupidita-
tū vel duabus eaz vel

etiam iste te vitupante
laudatur

oibus seruiant. Si p se
discere nō pōt aīm⁹ vtz eas
hūb⁹ q̄tempnat: pnt et
dimitti ut se probet lau
de vō ut caream⁹ atq̄
in eo expiam: qd̄ possu
m⁹. Nūquid male viue
dū ē et tam p̄dite atq̄
īmāniter ut nemo nos
nouit q̄ nō detestet. q̄
maior demencia dici a
cogitai pōt. Aut si bone
vite bonoz q̄ opm co
mes et solet et debet ee
laudatio. tā comitatu
eius qm̄ ipam bonā vi
tam deseri nō oportet.
Nō autē scēcio s̄n̄ quo ee
aut equo aīo aut egre
possim. nisi cū affueit
Quid igit^r tibi in h⁹ ge
nere temptacoīs dne
confiteor: q̄ nisi delctāri
me laudib⁹: sed ampli⁹
ipā vitate qm̄ laudib⁹.
Nam si m̄ pponat: vtz
malim fuens aī in oib⁹
reb⁹ errans ab oib⁹ hoī
b⁹ laudat: An constans
et ī veritate certissim⁹
ab hoīb⁹ vitupari: v̄i

deo qd̄ elijā. Verūptm̄
nolle ut n̄l auget michi
gaudiū cū libet boni
mei. suffragiū oris ali
em. S; augūstīn⁹ fatoz
nō solū s; et vitupatio
minuit. Et cū ista mise
ria mea p̄turboz subm
trat m̄ excusatio. Que
qualis sit tu fas deus
Nā me ī certū scit. qz em
nobis ipasti nō tm̄ con
tinentiā idest a quib⁹
rebus amore cohibea⁹.
Dm̄ etiā iusticiā idest
quo eū conferam⁹. Nec
te tm̄ voluisti a nobis
v̄m̄ etiā p̄ximū diligi
Sepe m̄ videoz de p̄iectu
aut spe p̄ximī delctāri.
cū b̄n̄ intelligentis lau
de delctoz et rursus ei⁹
malo q̄ tristat: cū eū au
dio vitupare qd̄ aut ig
norat: a bonū est nā
et contristor aliq̄n lau
dib⁹ meis: cū ul' ea lau
dant: ī me ī quib⁹ m̄ ip
se displiceo. vel etiā bo
na minora et leuia plu
ris efficiant q̄ efficienda

114
Iur. **S**z rursus vn̄ scio. an
apta sic affiaoz quā no
lo demepō a me dissenti
re laudatorē meū. nō q̄
illū utilitate moueor. s̄
q̄ eadē bona q̄ m̄ i me pla
cent iocūdiora m̄ sūt cū
et aliei placet. Quodam̄
em̄ nō ego laudoz cū de
me sententia mea non
laudatur. q̄nquidē aut
illa laudant q̄ m̄ dupli
cent aut illa ampli⁹ q̄
m̄ min⁹ placet. Ergo ne
de hoc incertus sū mei?
Ete i te vitas video nō
me laudib⁹ meis ppter
me s̄ ppter pximi utilita
tem moui oportet et vtz
ita sūt nescio. am̄ m̄ i
har re notus sū ipē q̄tu
Obscuro te deus meus z
meipm̄ m̄ mdica ut cō
fitear oraturis p me fr̄
b⁹ meis qd̄ i me sauciū
cōpeio. Itē me diligen
tius i terrogē si utilita
te pximi moueor i lau
dib⁹ meis. **C**ur minus
moueor si quisq̄ alius
iuste vitupet q̄ si ego.

Cur ea contumelia ma
gis moueor q̄ i me q̄ q̄
m̄ aliu eadē iquitate
corā me iacit. An et hō
nescio. etiā ne id restat
ut ipē me seducā et
verū nō sciam corā te
i corde et lingua mea.
Insamiam istam dn̄e lo
ge fac a me ne oleū p̄cō
ris m̄ sit os meū ad i
p̄mguandū caput me
um. **E**genus et paup
ego sū et melior i occult
to gemitu displices m̄.
Et querēs miām tuā
donec reficiat defect⁹
meus et pficiat usq̄ i
pacē quā nescit arro
gantis oculus. **V**ermo
autē ore p̄cedens z fr̄
q̄ inotescit hoib⁹ hnt
temptacōem p̄iculosif
siam ab amoc̄ laudis.
q̄ ad p̄uata quidā ex
cellenciā q̄trahit emē
dicata suffragia temp
tat et cū a me i me ar
guitur eo ipō quo ar
guitur. **E**t sepe hō de
ipō vane gl̄e contēptu

vanus gloriatur ideoque
non iam de ipso contemptu glorie
gloriatur. Non enim eam contemp-
nit tunc gloriatur. Intus eti-
am intus est aliud in eodem
genere temptatoris malum
quo ianescit quod placet
sibi de se. quibus tamen alijs
non placeat vel displice-
ant nec placere affectet
tatis. sed sibi placentes
multum tibi displicent. non
tamen de non bonis quasi bo-
nis verum etiam de bonis tu-
is quasi suis. Aut etiam
sicut ex tua gratia sed non
sua merita non tamen socia-
liter gaudentes. sed alijs
invidentes eam. In his om-
nibus atque huiusmodi pi-
culis et laboribus uides
tremorem cordis mei. Et
vulnera mea magis sibi
inde a te sanari quam mihi non
infligi sentio. Vbi non
metum ambulasti veri-
tas docens quid caueam
et quid appetam. tunc ad te
referre inferiora visa me-
a que potui teque consulere.
Instravi mundum foris sen-

*¶ sic de tuis sed magis
ex meis suis aut.*

In quo potui et attendi
vitam corporis mei de me sen-
sus que ipso meos. Inde re-
cessus sum in recessu meorum
et mee multiplices ampli-
tudines plenas miris mo-
dis copiarum innumabilium et
consideravi et expandi et
non eorum disternere potui sum
te. et non eorum esse te inveni.
Nec ego ipse inventor que pa-
gravi orationem et distinguere
et pro suis que dignitati-
bus estare conatus sum. ex-
cipiens alia nuntiantibus
sensibus et interrogans
alia mecum quae mixta senties
ipso que nuntios dinoscere
atque dinumerans. iamque
in memoria clatis operibus
alia pertractans alia recen-
dens alia eruens. Nec e-
go ipse cum hec agere id est
vis mea qua id agebam
nec ipsa eras tu. que lux es
tu permanens quam de omnibus
consulebam an eent et au-
diebam docente ac iubente
et sepe istud facio. hoc me
delicat et ab actoribus nati-
tatis quantum relaxari possit

¶ quod eenti quae impedenda eenti.

ad istā voluptatē refugio
neq; in hīs oīb; q; p̄cio
consulens te. iūciō tutū
locū aīe mee n̄ i te quo
colligantur sp̄sa mea
nec a te qd̄q; recedat ex
me. Et alī ūt mittis me
i affm̄ ml̄tū iūsitatū i
trorsū. ad nescio quā dul
cedm̄. que si p̄ficiat in
me. nescio q; erit. qd̄ vita
ista nō erit. S; recedo i h̄
erupnōsis pondeib; et re
sorbeor solitis et teneor
ml̄tū fleo. s; multū tene
or. Tm̄ consuetudis facti
na digna ē. hic eē valeo
nec volo. illic volo n̄ va
leo. miser utrob; Ideo
consideraui languēs p̄cō
r̄ meor̄. i cupiditate tri
plici. et dexterā tuā iuo
caui ad salutē meā. vidi
em̄ splendorē tuū corde
saucio et repcuss; dixi.
Quis illuc p̄t; Pietus
sū a facie oculor̄ tuor̄.
Tu es vitas sup̄ oīa p̄si
dens. At ego p̄ auariciā
meā nō amittē te volui.
s; volui tecū mendaciū

115
posside. sicut nemo vlt̄ ita
flm̄ dice ut nesciat ip̄e qd̄
ver; sit. Itaq; amisi te q; n̄
dignais cū mendacō pos
sidi. Quē iuementē q; me
reconsiliaret tibi. an eūdū
m̄ fuit ad angelos. q; p̄ce.
quibus sacramētis. multi
tonantes ad te redire nez
p se ip̄os valentes. sicut au
dio temptauerūt her. et m̄
caderūt i desiderū curiosā
z visionū et digni habiti
sūt illusiōib;. Elati em̄ te
querebat. doct̄ ne fastū ex
centes potius q; tūdentes
pectora. Et adduxerūt sibi
p similitudinē cordis sui. con
spirantes et sobias sup̄bie
sue potestates aeris hui;.
A quib; p potencias magi
cas decipent;. Querentes
mediatorē p q; purgaren
tur et nō erat. Dyabol; e
m̄ erat. t̄n̄ figurans se in
angelū lucis et multū il
lexit sup̄bā carnē qd̄ car
neo corpe ip̄e nō eet. Erat
em̄ illi mortales et p̄cōres
Tu autē dn̄e cui recōsiliai
sup̄be querebat i mortalis

et sine peccato mediator at
inter deum et homines oportebat
ut huiusmodi ad filium deo. ad filium
deus. ad filium hominum. in utroque
hominum filius. longe est a deo:
aut in utroque deo filius. lon
ge est ab hominibus atque ita me
diator non est. Fallax itaque
ille mediator quo per secre
ta iudicia tua superbia me
tur illudi. Unum cum hominibus
habet id est peccatum. aliud vidi
vult huiusmodi cum deo. ut quod car
nis mortalitate non tegit
per immortalitatem se ostendet. Sed quod
stipendium peccati mortis est. Huius
habet coe cum hominibus unum filium dapa
nentur in morte. Verax at
mediator quod secreta tua
magna demonstrasti humili
bus. Et misisti ut eius exem
plo et ipsam discant huius
litate. mediator ille dei
et hominum homo christus ihesus inter
mortales et peccatores et in
mortalitatem iustum apparens
Et mortalis et iustus
apparuit mortalis cum
hominibus iustus cum deo ut
quod stipendium iusticie vi
ta et pax est per iusticiam co

uita deo euacuaret mor
te iustificatores ipsorum quod
cum illis uoluit huiusmodi coem
Huiusmodi demeratus est antiquis
satis ut ita ipse per fide futu
re passionis eius. sicut nos
per fide peccate salui fieret
In quantum enim homo in tantum
mediator. in quantum enim ver
bum non mediis. quod equa
lis deo et deus apud de
um. et filius cum spiritu sancto unum
deus. Quomodo nos amasti
per bone quod filio tuo unum
non peperisti sed per nobis in
peccatis tradidisti eum. Quomodo
nos amasti. per quibus ille
non rapina arbitratus
est equalis tibi factus subditus
usque ad mortem crucis. Un
de ille in mortuis liber. po
testatem huiusmodi ponendi am
mam suam et peccatam huiusmodi
iter sumendi eam. per no
bis tibi victor et victima
et ideo victor quod victima
per nobis tibi sacerdos et sac
rificium et ideo sacerdos quod sa
crificium. sciens tibi nos de
seruis filios de te nascere
do nobis seruendo. merito

in spes valida in illo est quod sa-
 nabis omnes languores me-
 os pro eum qui sedet ad dex-
 teram tuam et te interpellat
 pro nobis; alioquin despare.
Multi enim et magni sunt
 id languores mei multi
 sunt et magni. **Et** ampli-
 or est medicina tua. **Propterea**
 magis putare verbum tuum timo-
 rum esse a quicunque hominis et des-
 pare de nobis. nisi verbum
 caro fiet et habitaret in
 nobis. **Constitutus** patris
 meis et mole misericordie mee
 agitaueram in corde. medi-
 tatus quod fueram fugam in so-
 litudinem. **Et** prohibuisti
 me et confirmasti medi-
 cens. **Ideo** christus pro omnibus mor-
 tuus est ut qui viuunt iam
 non sibi viuunt sed ei qui
 pro ipsis mortuus est. **Ecce**
 domine iacto in te curam me-
 am ut viuam et confideam
 in mirabilia de lege tu-
 a. **Tu** facis iudicia mea et
 infirmitatem meam doce
 me et sana me. **Ille** tu-
 us unicus in quo sunt omnes
 thesauri sapientie et scientie ab

Iconditi redemit me san-
 guine suo non calumpni-
 am superbi quam cogito proci-
 pium meum et manduco
 et bibo et erogo et pau-
 per cupio saturari ex eo in-
 ter illos qui edunt et satu-
 rantur et laudabunt dominum
 qui requirit eum. **Am.**

Explicit liber decimus
Incepit undecimus.

Niquid domine cum
 tua sit et mi-
 sericordia ignozas
 quod tibi dico. aut
 ad tempus uides quod fit in tempore.
Cur ergo tibi tot re-
 uerentia digero. non utique
 ut pro me nouis ea. sed af-
 firmationem meam excitato in te et eo-
 rum qui hec legunt. ut dica-
 mus omnes. **Magnus** dominus et
 laudabilis valde. **Jam**
 dixi et dicam amorem amo-
 ris tui facio istud. **nam**
 et oramus et tamen uitas a-
 it. **Novit** prope uerum quod uobis
 opus sit. **propterea** petatis
 ab eo. **Afirmationem** ergo neminem
 patefacimus in te confi-
 tendo tamen miseriam nostram

et misericordias tuas et misericordias
tuas super nos ut libereres
nos omnino quoniam cepisti ut de
sinam esse misericordiam in nobis
Et beatificemur in te quoniam
Vocasti nos ut simus pau
per spiritu et mites et lugen
tes et esurientes ac sicie
tes iustitiam et misericor
des et mundi corde et pac
fici **E**cce narraui tibi mul
ta que potui et que volui quoniam
tibi prope voluisti ut confiter
t' domino deo meo quoniam bonus
es quoniam in seculum misericordia tua.
Quoniam autem sufficio lingua
calam enuntiare omnia hor
tamenta tua et omnes vias
tuas et consolaciones tuas
et gubernaciones tuas. quibus
me produxisti predicacione ver
bi et sacramentu tuum
dispensacione populo tuo. Et si
sufficio hec enuntiacio exor
dine caro in valet stille
tempus et olim inardesco me
ditari in lege tua. et in ea
tibi confitei iustitiam et impi
tiam meam. **P**ro mordia illu
minacionis tue et reliqui
as tenebrarum mearum quo

usque deuoretur a fortitudi
ne infirmitas. **E**t noluit
in aliud hore diffuanti
quas iucio libas a natu
ritatibus reficiendi corporis
et intentiois anime et seruitu
tis quam debemus hominibus
quam non deum et tibi reddi.
Domine deus meus intende o
racioni mee et misericordia tua ex
audiat desiderium meum.
quoniam non mihi soli estuat si
sui vult esse sine caritati.
Et vides in corde meo quod si
est. **S**acrificet tibi famulatu
cogitacionis et lingue mee
et da quod offeram tibi. **C**orpus enim
et pauper sum tu diues in
omnes iuocantes te qui se
curus curam in regibus. **C**ur
tuncide ab omni temeritate ab
omni que mendacio in teiora la
bia mea. **S**icut caste deluce
mee scripture tue nec fal
lax in eis. nec fallam ex
eis. **D**omine attende et misere
re. **D**omine deus meus lux ce
corum et virtus infirmorum
statimque lux videntium et
virtus fortium. **A**ttende
oracionem meam et exaudi da

111
mantē de pfūdo. nā n̄
assint et ī pfūdo au-
tes tue quo ibim⁹ quo
clamabim⁹. Tuus ē dies
et tua ē nox. ad nutū
tuū momenta trāsuolat
largire inde spaciū me-
ditacōib⁹ nris ī abdita
legis tue. neq; adūsus
pulsantes. claudas eā.
Neq; em̄ frustra sebi uo-
luisti. tot paginarū opaca
seruata. Aut nō hnt̄ ille
silue. ceruos suos. recipi-
entes se ī eas et resumē-
tes et ambulantes et pas-
centes. recubantes et tu-
minantes. **D**ne pfice
me et reuela m̄ eas. Et
te vox tua gaudiū meū.
vox tua sup affluētū vo-
luptatū. **D**a qd̄ amo. **A**-
mo em̄. et hoc tu dedisti
m̄. ne dona tua deserās.
nec herbā tuā spnas si-
tiente. **C**onfitear t̄ qd̄q̄
ūuenero ī lab⁹ tuis. et au-
diā vocē laudis. et te bi-
bā. et confidem̄ mirabili-
a tua. de lege tua. **A**b usq;
p̄ncipio ī quo fecisti celū

et trāusq; ad regnū te-
cū petuū scē ciuitatis
tue. **D**ne miserē mei. et
exaudi desideū meū.
Puto em̄ qd̄ nō sit de ter-
ra. nō de auro et de arge-
to. a de lapidib⁹ ac deco-
ris vestib⁹. aut honorib⁹
et ptatib⁹. a voluptatib⁹
carnib⁹. neq; de nctis cor-
pi. et huic vite pegnatō
m̄ nre. q̄ oīa nobis appo-
nūt. q̄rentib⁹ regnū et
iusticiā tuā. **V**ide deus
meus. vñ sit desideū me-
um. **N**arrauerūt m̄ iusti
delictōes. s; nō sicut lex
tua dne. **E**cce m̄ ē deside-
rū meū. **V**ide p̄. et aspi-
te et vide et adpba. pla-
teat ī conspū m̄e tue ī-
uem̄ me grām an̄ te. ut
apiant̄ pulsanti m̄ inte-
riora sermōnū tuorū. **O**b-
secro p̄ dnm̄ nrm̄ ih̄m̄ cf̄-
tū filiū tuū vix dextere
tue filiū hoīs q̄ confinas-
ti t̄ mediatorē tuū. nrm̄.
p̄ q̄ nos q̄sisti nō q̄rentes
te. **Q**uesisti aut̄ ut q̄rē⁹
verbū tuū p̄ qd̄ fecisti oīa

in quibus et unicum tuum pro
quod vocasti in adoptionem po-
pulum credentium in quo et
me. Per eum te obsecro quod
sedet ad dexteram tuam et
te interpellat pro nobis:
in quo sunt omnes thesauri sa-
pientie et scientie absconditi ip-
sos quod in libris tuis. Ayo-
ses de illo scripsit: hunc ipse a-
dit: hunc vitas ait. Audiam
et intelligam quomodo in principio
fecisti celum et terram et scrip-
sit hoc moyses: scripsit et
abiecit. et transiit. hinc ad te:
neque nunc ante me est. Nam si
ecce: teneam eum et rogare
eum. et pro te obsecrare ut mi-
hi ista pandat: et praevehem
aures corporis mei. somnis
erumpentibus ex ore eius. et
si hebraea voce loqueretur.
frustra pulsa est sensum
meum: nec inde mentem meam
quod quicquid tanget. Si autem la-
tine scirem quod diceret. Sed
vnum scire an vnum diceret. quod
et si hoc scire. nunc ab illo
scire. Intus utique michi.
intus in domicilio cogi-
tationis. nec hebraea nec grae-

ca. nec latina nec barba-
ra vitas. si oris et lingue
organus si strepitu sillarum
diceret. vnum dicit. Et ego
statim certus confidenter
illi hoc tuo dicem. verum
dicas. Cum ergo illum inter-
rogarem non possum te quo
plene vana dixit vitas.
et rogo te deus meus ro-
go propter peccata mea. Et quod
illi seruo tuo dedisti hunc
dicenda et mihi haec intelli-
ge. Ecce sunt caeli et terra
clamant quod facta sunt aju-
tantur enim. atque varian-
tur. Quidquid autem factum
non est et tunc est. non est in
eo quod quicquid ante non erat.
quod est mutari atque variari.
Clamat etiam quod se ipsa non
fecerit. Ideo sumus quod facta
sumus. non ergo eramus ante
quod esse ut fieri possimus
a nobis. et vox dicentia
vnum est ipsa euidentia.
Tu ergo domine fecisti ea quod
pulcher es. pulchra sunt
enim qui bonus es. bona sunt
enim: quod es. sunt enim. nec ita
pulchra sunt. nec ita bo-

118.
sunt nec ita sunt sicut tu
conditor eorum. quo copato
nec pulchra sunt nec bona
sunt nec sunt. Scimus hec gra-
tias tibi. et scientia nos-
tra scientie tue operata igno-
rancia est. Quomodo autem fe-
cisti celum et terram et quae ma-
china tam grandis opera-
tionis tue. Non enim sicut homo
artifex foris corporis de cor-
pe arbitrato autem valen-
tis imponere utrumque spem
miti. quam in semetipsum inter-
no oculo. Et unde hoc va-
let nisi quod tu fecisti eam. Et in-
ponit spem iam existentem et
habenti ut esset veluti ter-
re aut lapidi aut ligno
aut auro aut id genus re-
rum quilibet. Et unde ista esset
nisi tu instituissem eam. Tu
fabro corpus. tu auras me-
bris impitantes fecisti. Tu
materiam unde fit aliquid
Tu ingenium quo arte capi-
at et videat minus quod
faciat foris. tu sensum cor-
poris quo interpretetur et tri-
ciat ab animo ad mate-
riam id quod fit. et renunciet

ab auro quod factum sit ut ille
minus consulat presidente
sibi veritate an beneficium
sit. Te laudant hec omnia
creatorum omnium. Sed tu quomodo
fecisti ea. Quomodo fecisti deus
celum et terram. Non utique in celo
neque in terra fecisti celum et
terram. neque in aere aut in aquis.
quoniam et hec pertinet ad celum
et terram. neque in uniuerso mun-
do fecisti uniuersum mun-
dum quod non erat ubi fieret
antequam fieret ut esset. nec ma-
nu tenebas aliquid unde fa-
ceres celum et terram. nam unde
tibi hoc quod tu non feceras
unde aliquid faceres. Quid
enim est nisi quod tu es. Ergo et
dixisti et facta sunt atque in
verbo tuo fecisti ea. Sed
quomodo dixisti. Numquid illo modo
quo facta est vox de nube di-
cens. Hic est filius meus
dilectus. Illa enim vox ac-
ta atque transacta est. cepta
et finita sonuerunt syllaba
atque transierunt. scilicet
post primam. tertia post secundam
da. atque inde ex ordine do-
nec ultima post ceteras si-

lencū q̄ post vltimā. vñ
claret atq; eminet q̄ crea-
ture motus exp̄ssit eam
seruens eterne volūtatī
tue ip̄e t̄p̄alis et hec ad
t̄p̄s s̄c̄a verba tua nūcia-
uit auris exteior menti
prudenti. Cui⁹ auris iū-
rior p̄oita ē ad et̄nū ver-
bū tuū. At illa cōpauit
hec verba temporalē so-
nancia cū eterno ī silen-
tio verbo tuo et dixit. **A-**
liud ē longe longe aliud
ē. hec longe īfra me s̄c̄.
net sūt q̄ fugiūt et p̄te-
reūt. verbū autē dei mei
sup̄ me manet ī eternū
Si ergo verbis sonanti-
bus et p̄tereūtib⁹ dixis-
ti ut fiet celū et terra at-
q; ita fecisti celū et t̄rā.
Erat iā creatura corpa-
lis an̄ celū et t̄rā cui⁹
motib⁹ t̄p̄alib⁹ t̄p̄aliter
vox illa p̄currēt. Nullū
autē corpus an̄ celū et t̄-
rā. Aut si eāt id certe s̄c̄
transitoria s̄c̄. vñ voce f̄c̄as
vñ t̄nsitoria vocē facēs
qua dicēs ut fiet celū et

terra. **Q**uidq̄ em̄ illud
eēt vnde talis vox fiet
nisi abs te s̄c̄m eēt oīōn̄
eēt. **V**nde ergo fieret cor-
pus v̄n̄ ista verba fie-
rent quo verbo a te dic-
tū est. **V**ocas itaq; nos
ad intelligendū verbū
deū apud te d̄m qd̄ sem-
p̄terne d̄e et eo sempit-
ne d̄m oīā. **N**eq; em̄ fi-
nitur qd̄ dicebatur et
d̄e aliud ut possit dici
oīā sed s̄c̄ ac sempit̄ne
oīā. **A**liqñ t̄p̄s et muta-
tio et nō vera eternitas
net vā īmortalitas. **H**o
nouī deus meus et gra-
cias ago nouī confiteor
t̄ d̄nē. **M**ecū q; nouit et
b̄ndicit te quisq; ingra-
tus nō ē c̄te veritati.
Nouim⁹ d̄nē nouim⁹
qm̄ ī q̄tū qd̄q; nō ē qd̄ e-
rat et ē qd̄ s̄c̄ nō erat ī
t̄m̄ moitū et oritū. **N**ō
ergo quidq; verbo tuo
t̄ū cedit. atq; succedit.
qm̄ vere īmortale atq;
eternū est. **E**t ideo ver-
bo t̄ coet̄no s̄c̄ et sempit̄

119.
* tunc eē iap^l et tunc desinit

terne dicit oīa q̄ dicit et
fit q̄d q̄d dicit ut fiat. nec
aliū q̄ dūcendo facit n̄ tñ
simul et sempiterna fuit oīa
q̄ dūcendo facit. Cur quēsb
dnē deus meus: ut aiq̄
video s̄ qmō id eloquat nē
tā. nisi q̄ oē qd eē incipit
et eē desinit. qm̄ debuisse i
cipē vel desinē i eterna vocē
cognoscitur. ubi n̄ incipit
ad nec desinit. Ip̄m e ubi
tū qd et p̄ncipiū e q̄ et
loquitur nob. Sic i ewan
gelio p carnē ait Et h̄m
sonuit foris aurib⁹ homi
ut credetur et int⁹ q̄rēt.
et iueneret i eterna ve
ritate ubi oēs discipulos
bon⁹ et sol⁹ m̄gr̄ docet. I
bi autē audia vocē tuā
dnē dñtis m̄. Qm̄ ille lo
quitur nobis q̄ docet nos.
Qui autē nō docet nos. E
si loq̄t nō nobis loq̄tur.
Quis porro nos docet n̄
stabilis. ¶ veritas. q̄ et p
creaturā mutabile tū a
monem⁹ ad veritatē sta
bile ducim⁹. ubi vā disa⁹
cū stam⁹ et audim⁹ eū et

gaudio gaudem⁹ ppter
vocē sponsi reddētes nos
vñ sum⁹. Et ideo p̄ncipi
ū q̄ n̄ manēt tū errare
m⁹ nō eēt quo redirem⁹.
Cū autē redim⁹ ab errore
cognoscendo utiq̄ redim⁹.
Ut autē cognoscām⁹ docz
nos q̄ p̄ncipiū e et loq̄
tur nobis. In hoc p̄ncipi
o deus fecisti celū et ter
rā. i verbo tuo i filio tu
o. i virtute tua. i sapiā
tua. i vitate tua miro
mō dicens. et miro mō
sciens. Quis cōphendet.
q̄s enarrabit. Qd e ill⁹
qd̄ m̄clucet m̄ et p̄tut
cor meū s̄n̄ lesione. et i
horresco et iardesco; m̄
horresco i q̄ntū dissilis
ei sū. Inardesco i q̄ntū
silis ei sū. Sapiā ip̄e e
q̄ m̄clucet m̄ distādes
nubilū meū qd̄ merur
sus cepit deficientē ab
ea caligie atq̄ agge pe
naz meaz. Qm̄ sic ifir
matus e i paup̄tate vi
gor meus ut nō suffam
bonū meū donec tu dnē

qui propitius factus es omnibus
iniquitatibus meis: etiam sa-
nes oves languentes meos:
quod et redimes de corrup-
tione vitam meam et coronabis
me in misericordia et misericordia
faciabis in bonis desiderium
meum. **Q**uia renouabit iu-
uentus mea sicut aquile
Sperem enim saluum facti sumus: et
per misericordiam tuam per paciam ex-
pectamus. **A**udiat te in
sermocinatione quam precor. **E**rgo
fidenter ex oraculo tuo da-
mabo quam magnificata
sunt opera tua domine omnia in
sapientiam fecisti et illa princi-
pium: **E**t in eo principio fe-
cisti celum et terram. **N**onne
ecce pleni sunt vetustatis
sue quam nobis dicunt: quod
faciebat deus antequam fece-
rat celum et terram. **D**ice
mihi vacabat inquit et si
non operabatur ad. **C**ur non
fuit sic semper et deinceps quam
admodum retro semper ces-
savit ab opere. **S**i enim nul-
lus motus novus in deo
extitit et voluntas nova
ut creaturam condere qua

numquam ante condiderat: quomodo
iam vera eternitas ubi o-
mnis voluntas quam non erat. **N**e-
cessarium enim voluntas dei creatam
est si ante creaturam: quod non
crearetur ad nisi creatoris vo-
luntas precederet. **A**d ipsam ergo
dei substantiam pertinet volun-
tas eius. **Q**uod si exortum est
ad in dei substantiam quod prius non e-
rat non vacat de eterna illa
substantia. **S**i autem dei voluntas
semper eterna erat ut esset
creatura cur non semper
eterna et creatam. **C**uius h-
omnium nondum te intelligunt
O sapientiam dei lux mentium
nondum intelligunt quomodo
fiant quam per te atque in te fi-
unt et conantur eterna sa-
pientia. **S**ed adhuc in partibus et
futuris rebus motibus cor
volitat et adhuc vanum
est. **Q**uis tenebit illud ut paululum
stet et paululum rapiat
splendorem spiritus stantis et
mitatis et comparet cum
temporibus numquam stantibus
et videat esse inoperabile et
videat longum tempus non

ex multis p̄tētib⁹ moti
 bus qui sūt extendi n̄ p̄nt
 longū nō s̄ nō aut p̄tūe
 quidq̄ i etno. **S**z totū i e
 terno eē p̄ns nullū vero
 temp⁹ totū eē p̄ns **E**t in
 deat oē p̄tū p̄elli ex fu
 turo. et oē futur⁹ ex p̄tūto
 consequi **E**t oē p̄tū ac
 futur⁹ ab eo qd̄ semp̄ e pre
 sens creati et exc̄cē Quis
 tenebit cor hoīs ut stet.
 et videat qmō stans dic
 tet futura et p̄tūta tpa.
 nec futura nec p̄tūta et
 mtas. **N**ūquid manus
 mea valet hoc. **A**ut ma
 nus oris mei ploq̄las a
 git tam grande rem. **E**t
 te r̄ndeo dicenti qd̄ facie
 bat deus anq̄ faceret celū
 et terrā. **R**̄ndeo nō illud
 qd̄ quidā r̄ndisse p̄hibet
 loculait eludens questio
 nis violenciā. **A**lta iqt
 struatib⁹ gehēnas pa
 bat. **A**liud ē vide. aliud
 ē vide. her nō r̄ndeo. libē
 tus em̄ r̄nderi nescio.
 p̄ qd̄ nescio q̄ illud vnde
 videtur q̄ alta it̄ roga

uit. **E**t laudat q̄ flā r̄n
 dit. **S**ed dico te deus nē
 oīs creature creator em.
 et si celi et terre noīe oīs
 creatura mtelligit. **A**u
 denter dico anq̄ faceret
 deus celū et terrā nō
 faciebat aliq̄. **S**i em̄ fa
 ciebat. qd̄ n̄ creaturā
 faciebat. **E**t vtmā sic sci
 am q̄q̄ vtilē scie cupio
Quēadmodū scio q̄ nul
 la fiebat creaturā anq̄
 fiet ulla creatā. **A**c si
 cui⁹ q̄ volatilis sensus
 vagatur p̄ ymagiēs re
 tro tpm et te dīm oīpote
 tem et oīa creante et oī
 tenentē celi et terre ar
 tificē. ab ope tanto an
 q̄ id facēs p̄ inuābilia
 secula cessasse miratur
Euigilet atq̄ attendat
 q̄ flā miratur. **N**ā vnde
 poterat inuābilia scīa
 p̄tūe q̄ ipē nō feceras.
Cū sis om̄i scloꝝ auctor
 et conditor. **A**ut q̄ tpa fu
 issent. q̄ abs te condita
 nō eent. **A**ut qmō p̄tū
 rent si nuq̄ fuissent. **C**ū

g^o sis opatore omni tempore
si fuit aliqd temp^o anq^o
facies celū et terrā cur dē
qd' ab ope cessabas. **I**dis
sū em̄ temp^o tu feceras.
nec p̄teire potueri tpa an
q^o facies tpa. **S**i autē an
celū et terrā nullū erat
temp^o. cur q̄ritur qd' tūc
faciebas. **N**ō em̄ erat tūc
ubi nō erat temp^o. nec tu
tpe tpa p̄cedis. **A**lioq^o n̄
oīa tpa p̄cedēs s; p̄cedis
oīa tpa p̄tita celsitudinē
sp̄ p̄ntis etinitatis. **E**t su
pas oīa futura q̄ illa fu
tura sūt et cū venerūt p̄
terita erūt. **T**u at̄ idem
ip̄e es et anni tui nō de
ficient. **A**nni tui nec eūt
nec veūt. isti em̄ m̄i et
eūt et veūt ut oēs ven
iant. **A**nni tui oēs sil' stat
qm̄ stant nec eūtes a ve
mentib^o excludūt q̄ nō
t̄nseūt. isti autē n̄i oēs
erūt cū oēs nō erūt. **A**n
ni tui dies vn^o et dies
tuus nō cotidie. s; hodie
q̄ hodiern^o tuus nō ce
dit crastino. neq; em̄ suc

cedit hestern^o hodiernus
tuus eternitas ideo coeter
nū genuisti. cui dixisti ego
hodie genui te. **O**īa tpa tu
fecisti et an oīa tpa tu es
Nec aliquo tpe nō eāt tem
pus. **N**ullo g^o tpe nō fece
ras ad q̄ ipm̄ temp^o tu
feceras. **E**t nulla tpa tibi
coeterna sūt q̄ tu p̄ma
nes. **A**t illa si semp̄ mane
rent nō eēt tempora. **Q**uod
ē em̄ tps. **Q**uis hoc stile
breuiter q̄ explicauit.
Quis hoc verbū de illo
p̄ferendū vel cogitacōe
q̄phendit. **Q**uid autē fa
miliarius et notius in
loquendo cōmemoram^o
q̄ tps. **E**t intelligi^o utiq;
cū id loqm̄. **I**ntelligim^o
etiā cū alio loquēte id
audim^o. **Q**uid ē ergo te
pus. **S**i nemo ex me q̄rat
scio si q̄renti explicae ve
lim nescio. **S**ident t̄n dico
scire me. **Q**uod si nichil p̄e
teriret nō eēt p̄titiū tem
p^o. **E**t si nichil adueiret
nō eēt futur^o tps. **E**t si n̄
eēt nō eēt p̄ns tempus.

Duo ergo illa tempora praeteritum et futurum quomodo sunt quoniam et praeteritum non est iam et futurum nondum est. praesens autem si semper est praesens: nec in praeteritum transiret non iam est tempus sed eternitas. Si ergo praesens ut tempus sit ideo fit quia in praeteritum transit. Quomodo et hoc esse dicimus causa ut sit illa est quae non est ut scilicet non vere dicitur tempus esse nisi quia tendit non esse. Et tamen dicimus longum tempus et breve tempus neque hoc nisi de praeterito et futuro dicimus. Praeteritum tempus longum ubi gratia vocamus annum centum annos futurum ut idem longum per centum annos. Breve autem praeteritum sicut puta dicimus annum x dies et breve futurum post x dies. Sed quod pacto longum est aut breve quod non est. Praeteritum enim iam non est et futurum nondum est. Non igitur dicamus longum esse sed dicimus de praeterito longum fuit et de futuro longum erit. **Q**uoniam deus meus lux mea nonne et hic vitas tua

deridebit hominem. **Q**uid enim longum fuit praeteritum tempus quod iam est praeteritum. Longum fuit an cum adhuc praesens est. tunc enim poterat esse longum quoniam erat quod est longum. Praeteritum vero iam non erat unde nec longum esse poterat. quod omnino non erat. **N**on ergo dicamus longum fuit praeteritum tempus. neque enim inveniemus quod fuit longum quoniam ex quo praeteritum est non est. **S**ed dicamus longum fuit illud praesens tempus. quia cum praesens est longum erat. **N**ondum enim praeterierat ut non est et ideo erat ut longum esse posset. **P**ostea vero quod praeteritum sit et longum esse destitit. **V**ideamus ergo o anima humana utrum et praesens tempus possit esse longum. **D**atum enim tibi est sentire moras atque metiri. quod tamen debemus. **A**n centum anni praesens longum tempus est. **V**ide plus utrum possit praesens esse centum annis. **S**i enim per annum unum annus agitur. **I**pe praesens est. **N**onaginta vero

et noue futuri sunt et ideo
nondū sunt. Si autē scōs
annus agitur iā unus ē
p̄teritus alter p̄ns ceti
futuri. Atq; ita si medio
zū quelibet centenarij h̄
nū ānū p̄ntē posuim⁹
an̄ illū p̄terierūt p̄ illū
futurū. Quo circa centū
annū p̄ntes eē nō poterūt
Vnde saltē utz qui agi
tur unus ip̄e sit p̄ns. et
eius em̄ si p̄m⁹ agit mē
sis futuri sunt ceti. si se
cūdus iā et p̄mus p̄nt
et reliq; nondū sunt. Ergo
nec ān⁹ qui agitur tot⁹
ē p̄ns. et si nō totus ē p̄
sens. nō ann⁹ ē p̄ns. Duo
decī em̄ menses ann⁹ ē.
quoz quilibz vn⁹ mēsis
qui agitur ip̄e p̄ns est.
ceti aut p̄teiti aut fu
turi. Q̄q; neq; mēsis
qui agitur p̄ns ē. S; vn⁹
dies si p̄m⁹ futis ceteris.
si medioz quilibz inter
p̄teritos et futuros. Et
ce p̄ns tempus qd̄ solū
iueniebam⁹ longū appel
landū. Vix ad vn⁹ diei

Spaciū gtractū ē. S; dis
cuciam⁹ etiā ip̄m qz nec
vnus dies totus ē p̄ns.
Noctnis em̄ et diurnis
horis oib⁹ viginti q̄tuor
explet⁹. quaz p̄ma cetās
futuras h̄t nouissia p̄e
teitas. Aliqua vō inter
tarz an̄ se p̄teitas p̄ se fu
turas. Et ip̄a vna hora
fugitiuis p̄iculis agit⁹.
Q̄q; eius quolauit p̄e
teitū ē. qd̄q; ei restat fu
tur⁹. Si quid intelligit⁹
tp̄is qd̄ i nullas iā vel
minutissias momētōz
ptes diuidi possit id so
lū ē qd̄ p̄ns dicatur. qd̄
tū ita captim a futuro
i p̄teritū t̄nsuolat ut
nulla morula extenda
tur. nā si extendit diui
ditur i p̄teritū et futur⁹
p̄ns aut nullū h̄t spaci
um. Vbi ē ergo tempus
qd̄ longū dicam⁹. An fu
tur⁹. nō quidē dicam⁹ lō
gū ē qz nodū ē qd̄ longū
sit. S; dicam⁹ longū erit
Q̄n igitur erit. si em̄ et
tū cū adhuc futur⁹ erit

nō eēt longū cū ex futū
 qd qd sit longū nondū eēt
Si autē tūc eēt longū cū
 ex futuro qd nondū ē eē
 iā cepit et pns scm erit
 ut possit eē qd longū sit
 iā supiorib⁹ vocab⁹ dat
 pns temp⁹ longū se eē nō
 posse **E**t tñ dnē sentim⁹
 iterualla tpm et qpm⁹
 sibi met et dicim⁹ alia
 longiora et alia breuo
 ra. **M**etim⁹ etiā qto f⁹ lo
 gius aut breuius illud
 tps qd illud. et rñdem⁹ du
 plu eē hoc. ul' triplū ill⁹
 autē simplē a tantū h⁹
 eē qtu illud. **S**z ptereu
 cia metim⁹ tpa cū sentie
 do metim⁹. **S**tea vō q iā
 nō sūt. aut futura q nō
 dū sūt qd metiri pti. **N**i
 si forte audebit qd dicere
 metiri posse qd nō ē. **C**ū
 ergo pteit temp⁹ sentiri
 et metiri pti. cū autē pte
 rit. qm nō ē nō pti. **Q**
 uo pē nō affirmo. **D**eus
 meus p fide m et regeme
Quis nā ē qui dicat m
 nō eē tria tpa sicut pui

didicim⁹ pueros q; docui
 m⁹ pteritū pns et futu
 2. **S**z tñ pns qm illa duo
 nō sūt. **A**n et ipā sūt. **S**z
 ex aliqua pcedit occulto
 cū ex futuro fit pns et
 i aliqd recedit occultū
 cū ex pnti fit pteritū
Nā ubi ea vidēt q futu
 ra ceciderūt si nondū st
 neq; em pti vidi id qd n
 est. **E**t q narrat pteita
 nō utiq; vā narrarent
 si aiō illa nō cernēt; q
 si nulla eēt cū oīō nō
 possent. **S**z g⁹ et futura
 pteita. **P**me me dnē am
 plius qre. spes mea nō
 conturbetur intentō me
 a. **S**i em sūt futū et p
 terita uolo scire ubi sūt.
 qd si nondū valeo. **D**ico
 tñ ubiq; sūt nō ibi ea
 futura eē. a pteita. **S**z p
 cia. nā si et ibi futū sūt
 nondū ibi st. **S**i et ibi p
 teita sūt. iā nō ibi sūt.
Ubiq; ergo sūt qaiq;
 sūt nō sūt n pncia. qd
 pteita cū vera narrant
 ex memoria pferūtur

nō res ipē q̄ p̄terierit s̄ v̄
ba concepta ex ymagib⁹
earū q̄ i aīo velud vestigia
p̄ sensus p̄tereūdo fixerūt
Duericia quippe mea q̄ iā
nō ē i tpe p̄tito ē qd̄ iā nō
ē ymagiem vō ei⁹ cū eā
recolo et laudo i p̄nti tpe
ūtueor. q̄ ē adhuc i meōri
a mea **ut** filis sit causa
etiā p̄dicendorū futuroz.
ut rez q̄ nondū sūt iā ex
istentes p̄nciant ymagi
nes. **C**onfiteor deus meus
nescio. **I**llud sane scio nos
plez q̄ p̄meditai futuzas
actoes nras. eāq̄ p̄medi
tacoem eē p̄ntē. actōem at̄
quā p̄meditam⁹ nondū
eē. q̄ futura ē. quā cū ag
gressi fuerim⁹ et qd̄ p̄me
ditabam⁹ age cepim⁹ tūc
erit illa actio. q̄ tūc non
futura. s̄ p̄ns eit. **Q**uo
qmō se itaq̄ heāt archana
p̄ncia futuroz vidi n̄ qd̄
eē nō p̄t. **Q**d̄ autē iā est
nō futuroz s̄ p̄ns ē. **C**ū go
vidi dñr futura. nō ipā
q̄ nondū sūt. idest q̄ futā
sūt s̄ eoz cause ul̄ signa

forſitan vident q̄ iā sūt. iō
nō futura s̄ p̄ntia sūt iā
videntib⁹. ex quib⁹ futura
p̄dicant aīo concepta que
rursus q̄ceptoes iā s̄t eas
p̄ntes apud se ituentur
q̄ illa p̄dicūt. **L**oquat⁹ m̄
aligō exemplū tanta rez
nūositas. **I**ntueor aurora.
Exituz solem p̄nūcio. qd̄
intueor p̄ns ē. qd̄ p̄nūcio
futuz. nō sol futuz q̄ iā
ē s̄ ortus ē qui nondū est.
Tn̄ etiā ortū ipm̄ n̄ aīo y
maginaret sicut mō cū
id loquor nō eū possem p̄
dicē. **S**ed nec illa aurora
quā i celo video solis or
tus ē. q̄uis eū p̄cedat n̄
illa ymaginatio i aīo meo
q̄ duo p̄ntia cōnūt ut fu
tuz ille an̄ dicat. **F**utā
em̄ nondū sūt. et si non
dū sūt. nō sūt. et si nō s̄t
Videri oīo nō p̄nti. s̄ p̄di
ci p̄nti ex p̄ntib⁹ q̄ iā sūt
et vident. **T**u itaq̄ reg
nator creature tue q̄s ē
modus quo doces aīas ea
que futura sūt. **D**ocuisti
em̄ p̄phetas tuos. q̄na

ille mod⁹ ē quo docēs fu-
 tura. cui futurū qd̄q̄ nō
 est. vel potius de futuris
 doceas p̄ncipia. **N**ā qd̄ nō
 ē nec docei utiq; p̄t. **N**i-
 mis longe ē modus iste
 ab acie mea. iualuit me
 ex me nō potō ad illū. po-
 tero autē ex te. cū dederis
 tu dulce lumē occultorū
 oculoꝝ meoꝝ. **Q**uod autē
 nūc liquet et claret nec
 futura sūt nec p̄tita nec
 p̄tē dē tempa sūt tā p̄tī-
 tū p̄n̄s et futurū. **S**z for-
 tasse p̄tē dicet̄ sū vt t̄pa
 sūt tria p̄n̄s de p̄teritis
 p̄n̄s de p̄ntib⁹ p̄n̄s de fu-
 turis. **D**ū em̄ her̄ i aīa
 tria qd̄ā. et alibi ea non
 video. p̄n̄s de p̄tatis me-
 moria. p̄n̄s de p̄ntib⁹ q̄-
 tuitus. p̄n̄s de futis ex-
 pectatō. **S**i her̄ p̄mittim⁹
 dicē tria t̄pa video fate-
 or q̄s tā sūt. **D**icat̄ etiā
 t̄pa sūt tā. p̄tītū p̄n̄s et
 futurū. sicut̄ abutit̄ q̄sue-
 tudo dicatur. **E**cce nō cur-
 ro nec resisto nec rephen-
 do. **D**ū tñ intelligat̄ qd̄ dē

Nec id qd̄ futm̄ ē eē iam
 nec id qd̄ p̄tītū ē. **p**auca
 sūt em̄ q̄ p̄tē loqm̄ plā nō
 p̄tē s̄ agnoscim⁹ qd̄ velim⁹
Dixi ergo paulo ante. qd̄
 p̄tereūcia t̄pa metim⁹ ut
 possim⁹ dicē duplū eē h⁹
 t̄pis ad illud simplū. **A**ut
 tantū aut quantū illud.
 et si qd̄ aliud de p̄tib⁹ t̄pm
 possim⁹ renūciaē metiē-
 do. **Q**uo c̄ta ut dicebā p̄-
 tereūcia metim⁹ t̄pa. **E**t
 si q̄s m̄ dicat̄ vñ s̄is. **R**n̄
 deam scio⁹ metim⁹ n̄ me-
 tiri q̄ nō sūt. **p**ossim⁹ et n̄
 sūt p̄tita vel futā. p̄n̄s
 vō tempus qmō metim⁹.
 qñ nō h̄t spaciū. metim⁹
 q̄ cū p̄tīt. cū autē p̄ticit̄
 nō metim⁹. qd̄ em̄ metiat̄.
 nō eit. **S**z vñ et qua et q̄
 p̄tīt cū metitur. **v**nde n̄
 ex futuro. q̄ n̄ p̄ p̄n̄s quo
 n̄ i p̄tītū. **E**x illo ergo qd̄
 nondū ē. p̄ illud qd̄ spacio
 caret m̄ illd̄ qd̄ iā nō est.
Quid autē metim⁹ n̄ t̄ps
 m̄ aliquo spacio. **N**ec em̄
 dicim⁹ sipla et dupla et
 t̄pla et equalia. et si qd̄ h⁹

mō i tpe dicim⁹ n̄ mē spa-
cia tpm. In quo ergo spa-
cio metim⁹ tps p̄tens. V-
tq̄ i futuro vnde p̄tū. s; qd̄
qd̄ nondū ē nō metim⁹.
An i p̄tū qua p̄tū. s; nul-
lū spaciū nō metim⁹. An
i p̄tū quo p̄tēnt. s; qd̄
iā nō ē nō metim⁹. Exar-
sit aūm⁹ meus nosse ist⁹
īplicatissim⁹ emygma. no-
li claudē dnē deus meus
bone p̄ p̄ xpm̄ obsecro.
Noli claudē desiderio meo
ista et i usitata et abdita
q̄min⁹ i ea penetret et de-
lucescat a lucente miā tu-
a dnē. Q̄ p̄cūtabor de hys:
et cui fructuosius confite-
bor īpiciā meā n̄ t̄ cui nō
sūt molesta studia mea.
Flāmantia vehementi i
scripturas tuas. Da qd̄ amo-
amo em̄. et hoc tu dedisti.
Da p̄ q̄ v̄ nōsti data bo-
na daē filijs tuis. Da qm̄
suscepi cognoscē. et labor
ē an̄ me donet apias. p̄
x̄m̄ obsecro i noīe eius s̄c̄
scōz nemo m̄ obstrepat
et ego credidi p̄t̄ qd̄ et

loquor hec ē spes mea ad
hanc viuo ut q̄templer
delcācoēs dn̄. Ecce vetēs
posuisti dies meos Et tñ
scūt. et qmō nescio. Et di-
cim⁹ temp⁹ et tps. tpa et
tpa. Q̄ diu dixit hoc ille
et q̄ s̄ diu fecit hoc ille Et
q̄ longo tpe illud nō vidi.
et duplū tps h̄i hec silla-
ba ad illā siplā breuē. di-
cim⁹ autē hec et audim⁹
hec et intelligim⁹ et intel-
ligim⁹. Manifestissimā et
v̄sitatissimā sūt et eadē vi-
sus minis latent et noua
ē inuentō eoz. Audiu a
quodā hoīe docto q̄ solis
et lune ac siderū motus ip-
sa sūt tpa et nō animi.
Cur em̄ nō pot⁹ om̄ cor-
pm̄ sū tpm̄ motus sūt tē-
pa. An vō si cessarent teli-
lūā et moueret rota fi-
guli. nō eēt tps qd̄ meti-
rem⁹ eos gyros. Et dicem⁹
aut equalib⁹ mozul agi
aut si alias tardius ali-
as velocius mouētur.
alios magis diut⁹ nos eē
alios min⁹. Aut tū hec

dicim⁹ nō et nos ī tpe lo
 qrem⁹ a cent⁹ ī verbis nr̄is
 alie longe sillabe et alie
 breues. nisi q̄ ille longio
 re tpe sonuissent iste bre
 uioze. **D**eus dona hoib⁹
 vide ī puo cōmunes noti
 cias rez puaz atq; mag
 naz. **D**uc et sidera et lu
 minaria teli ī signis et
 ī tpi⁹ et ī dieb⁹ et ī ams
Sūt vō. sed nec ego dix
 em circuitū illi⁹ ligneole
 rote diē eē. nec tñ ideo tps
 nō eē. ille dixit. **E**go scire
 cupio vni naturā q̄ tpi⁹
 quo metim⁹ corpm sū tē
 por⁹ mot⁹. et dicim⁹ illū
 motū. **V**erbi grā tpe du
 plo eē diuturmozē q̄ istū
 nā quero qm̄ dies dicit⁹.
 nō tñ moza solis sup ter
 rā scdm̄ qd̄ aliud ē dies
 aliud nox. **S**z etiā totius
 e⁹ circuit⁹ ab oriente us
 q; ad orientē. s̄ qd̄ dicit⁹
 tot⁹ dies transierit. **C**ū su
 is em̄ noctib⁹ dicit⁹ tot⁹
 dies nec extra reputan
 tur spacia noctū. qm̄ g⁹
 dies expletur motu solis

atq; circuitu ab oriente
 usq; ad orientē. q̄ro vtz
 motus ip̄e sit dies an mo
 za ip̄a q̄ta pagit⁹. **A**n v
 tzq; si em̄ p̄mū dies eēt
 dies g⁹ eēt. etiā si tāto spa
 cio tpi⁹ sol cursū illū pe
 gisset q̄ntū ē hore vni⁹
Si scdm̄ nō ergo eēt dies
 si ab ortu solis usq; ī or
 tū alter⁹ tam breuis mo
 za eēt q̄ ē hore vni⁹. **S**z
 vices et quat⁹ circuitet
 sol ut explet diē. **S**i vtz
 q; nec ille appellaret⁹ dies
 si hore spacio sol totū su
 um gyrū circuitet. **N**ec
 ille si sole cessante tātū
 tpi⁹ p̄terret q̄ntū pagē
 sol totū ambitū de mane
 ī mane assolet. **N**ō itaq;
 nūc q̄rā q̄ sit illud qd̄
 vocatur dies. s; q̄ sit tē
 pus. quo merentes sol
 circuitū dicim⁹ cū dimi
 dio spacio tpi⁹ pactū mi
 n⁹ q̄ sol; si tanto spacio
 tpi⁹ pactus eēt q̄nto pa
 gūtur hore duodeci. **E**t
 vtzq; tps q̄pantes dice
 m⁹ illud simplū h⁹ duplū

etiam si aliqui illo simplo. a
liqui isto duplo. sol ab oriente
te usque oriente circumiret.
Nemo ergo nisi dicat celesti-
um corporum motus est tempus. **Et**
quod et cuiusdam voto cum sol
stetisset ut victoriosum ius-
sue plura paget sol stabat
sed tempus ibat. pro suum quippe
spacium tempus quod ei sufficeret
illa pugna gesta. atque fini-
ta est. Vide ergo tempus quidam esse
discentorem. sed video an vi-
dere nisi video. tu demum ab
lux veritas. Jubes ut ad
probem si quis dicat tempus
esse motum corporis. **Non** iubes
Na corpus nullum nisi in tempore
moueri audio. tu dicis.
ipsum autem corporis motum te-
pus esse non audio non tu di-
cis. **Cum** enim mouetur corpus
tempore metior quam diu mouea-
tur ex quo moueri incipit
donec desinat. **Et** si non vi-
di ex quo cepit et perseuerat
moueri ut non videam cum de-
sinit. non valeo metiri nisi
forte ex quo videtur incipio
donec desinat. **Quod** si non
diu video. tamen modo longum

tempus esse renuncio. **Non** autem quod
tamen sit. quod et quantum cum dicimus
collatione dicimus velut tamen
hoc quantum illud aut duplici
hoc ad illud. et si quod aliud
isto modo. **Si** autem notae po-
tueimus locorum spacium vince
et quo veniat corpus quod mo-
uetur. uel partes eius si tam
quam in cornu mouet. **Possu**
dicere quantum sit tempus ex quo ab
illo loco usque ad illam locum
motus corporis uel partes eius
effectus est. **Cum** itaque aliud
sit motus corporis. aliud quod
metimur quod diu sit. quod non
sentiat quod horum potest tempus
dicendum sit. **Na** et si va-
rie corpus aliqui mouet
aliqui stat. **Non** solum motum
eius sed etiam statum tempus me-
timur et dicimus. **Tantum** ste-
tit quantum motum est. aut du-
plo vel triplo stetit ad id quod
motum est. **Et** si quod aliud
nra dimensio sui apprehen-
dit sui existimauit ut di-
ci solet plus minus. **Non** est
ergo tempus corporis mo-
tus. **Et** confiteor tibi domine
ignora me adhuc quod sit

an for-
te nescio

tps. Et rursus confiteor t
 dne scire me i tpe ista dice
 et diu me iam loqui de te
 pe. Atq; ipm diu no esse
 diu n moza tps. Qmo i
 gitur hoc scio. qn qd sit te
 pus nescio q admodu dica
 qd scio. Et m q nescio salti
 quid nescia. Ecce deus me
 us cora te qz no mencior
 sicut loquor ita e cor meu
 Tu illuabis lucerna me
 am dne deus meus illu
 minabis tenebras meas
 Nonne tibi confitetur aia
 mea confessioe veridica
 meturi me tpa. Ita ne des
 meus metior. Et qd mea
 ar nescio. metior motu cor
 pis i tpe. Item ipm tps un
 metior. An vo corpis mo
 tu metirer et q diu sit et
 q diu hinc illuc pueniat.
 n tps i quo mouet. meti
 rer. Ip m ergo temp vn
 metior an tpe breuore me
 tim longius. Sicut spa
 cio cubiti spaciu transiri.
 Sic em videm^a spacio bre
 uis sillae meturi spaciu lo
 ge sillae. Atq; id duplu di

ce. Ita metim^a spacia car
 minu. spatys vsuu et spa
 tia vsuu. spatys pedu et
 spacia pedu. spatys sillaz.
 et spacia longaz. spatys
 breuiu no i paginis. Na
 eo mo loca metim^a n tpa
 sed cu voces pnuciando
 transeunt et dicim⁹ logu
 carme e. na tot versib⁹
 contextitur. Longi vsus
 na tot pedib⁹ constant. lo
 gi pedes. na tot sillis ten
 ditur longa sillae e. na
 dupla e ad breue. s nesc
 ita coprehendit. certa m
 sura tps. qn quide fieri pt
 ut ampliore spacio tps
 psonet versus breuior.
 si pductius pnuciet. q
 longior. si correptius. ita
 carmen. ita pede. ita sillae
 Inde m vsu e nichil aliud
 ee temp⁹ q distentioem
 s tu⁹ rei nescio. et m
 p si no ipi⁹ ai. Quid ei
 metior obsecro deus ms
 et dico aut mdiffimite lo
 gnis e hoc tempus q il
 lud. aut etia diffimite du
 plu e hoc ad illud. Tps

tempus

metior scio. Sed nō metior futurū q̄ nondū ē. nō metior p̄ns q̄ nullo spatio tendit. nō metior p̄teitū q̄ iā nō ē. Quid ergo metior. **An** p̄teitū t̄pa n̄ p̄tita. sic em̄ dixeram. **In**siste autē me⁹ et attende fortiter. **Deus** adiutor n̄r ip̄e fecit nos et non ip̄i nos. **Attende** ubi albescit vitas. **Ecce** puta vox corp̄is incipit sonare et resonat et adhuc sonat. **Et** ecce desinit iā q̄ silētiū ē et vox illa p̄teita ē. et nō ē iā vox. **Futura** erat an̄q̄ sonaret. et nō poterat metiri q̄ nōdū erat. et tūc nō p̄t q̄ iā nō ē. **Tūc** ḡ potat tūc sonabat q̄ tūc erat q̄ metiri posset. s̄ et tūc non stabat ibat em̄ et p̄teibat. **An** ideo magis potat. **P̄**teiens em̄ tendebat in aliqd̄ spaciū t̄pis q̄ metiri posset. qm̄ si p̄ns nullū h̄t spaciū. **Si** ergo tūc potat. **Ecce** puta alit̄a cepit sonare. et adhuc

sonat continuato tenore. si ulla distinctio metiam eā dū sonat. **Cū** em̄ sonare cessauit iā p̄tita est et nō est q̄ possit metiri. **Metiam** plane et dicam⁹ q̄nta sit. **S̄** adhuc sonat nec metiri p̄t. n̄ ab initio sui quo sonare cepit. usq̄ ad finē quo desinit. **Ip̄i** quippe iteruallū metim⁹ ab aliquo initio usq̄ ad aliquid finē. **Quap̄t** vox q̄ nōdū finita ē metiri nō p̄t ut dicat⁹ q̄ longa uel breuis sit. nec dici aut equa lis aut tūc a ad aquā si pla uel dupla uel qd̄ aliud. **Cū** autē finita fuerit iā nō est. **Quo** pacto igitur metiri potit. et metim⁹ t̄n t̄pa. nec ea q̄ nōdū s̄t nec ea q̄ iā nō s̄t nec ea q̄ nulla mora extendit. nec ea q̄ t̄minos nō h̄nt. **Nec** futura ḡ nec p̄teita nec p̄ntia nec p̄teitū t̄pa metim⁹ et metim⁹ t̄n t̄pa. **Deus** creator omn̄iū versus iste octo sillab⁹ breuius et longis alternat sil

labris. Quatuor itaq; bre-
ues. p̄ma tertia. q̄nta sep-
tia. simple st̄ ad quatuor
longas. sc̄dam q̄nta sexta
octaua. Hec singule ad
illas singulas duplū ha-
bent t̄p̄is. p̄nūcio et t̄nū-
cio et ita ē q̄ntū sentitū
sensu manifesto q̄ntū sen-
sus manifestū ē. Breui-
sillā longā metior eāq;
sentio h̄re bis tm̄. Sz cū al-
tera post alterā sonet si-
por breuis longa postior
Q̄mō tenebo breuē? q̄mō
eā longe metiens applica-
bo ut iueniā qd̄ bis tan-
tū heat. Q̄nquidē longa
sonae nō incipit n̄ breuis
sonae destitit. ipamq; lo-
gam nō p̄ntē metior. quā-
to quidē n̄ finita nō me-
tior. eius at̄ finico p̄ticio
ē. Quid ergo ē qd̄ metior?
Vbi ē q̄ metior breuis. u-
bi ē longa q̄ metior. am-
be sonuerūt. auolauerūt
p̄terierūt. iā nō st̄ et ego
metior. fident q; v̄ndeō q̄-
tū exercitata sensu fidi-
tur illā simplā eē. illam

duplā ī spatio scilicet t̄p̄is
neq; hoc possū n̄ qz p̄tei-
erūt et finite st̄. nō ex-
go ipas q̄ iā nō st̄ sz ali-
quid ī meōria mea me-
tior qd̄ ī fixū manet. In-
te aūe meus t̄p̄a metior
noli m̄ obstrepē. qd̄ ē no-
li tibi obstrepē turbis af-
fectionū tuarū. In te iquā
t̄p̄a metior affectoē quā
res p̄terētes ī te faciūt
et cū ille p̄terierūt manz
ipam metior p̄ntē non
eas q̄ p̄terierūt ut fiet ip-
sā metior cū t̄p̄a metior
Ergo aut ipā sūt t̄p̄a a-
nō t̄p̄a metior. Qz cū me-
tim̄ silencia et dicim⁹
illud silentiū tm̄ tenuis-
se t̄p̄is q̄ntū illa vox te-
nuit. nōne cogitacoem
tendim⁹ ad mensurā vo-
cis q̄ sonaet ut aq̄ de ī-
ternallis silentioz ī spa-
cio t̄p̄is renūciae possim⁹
Nā et voce atq; ore cessan-
te pagim⁹ cogitando car-
mā. et vsus et qz smoz
macionū qz dimensioes
quaslibet et de spaciō tē

porz qñtū illud ad illud. s^t
renūciām⁹ nō aliter ac
si ea sonando dicem⁹. Si
voluit aliq̄s edē longuis-
tulā vocē et constituit p̄
meditando q̄ longa futū
sit. Ergo utiq̄ iste spaciū
tps̄ i silentō memoriē q̄
q̄mendans cepit edē illā
vocē q̄ sonat. Donet ad
p̄positū terminū p̄ducāt
imo sonuit et sonabit.
Nā qd̄ eius iā p̄actū ē uti
q̄ sonuit qd̄ autē restat
sonabit. atq̄ ita pagitur
dū p̄ns itencō futur⁹ i p̄ti-
tū tūc. Diminucōe futū
crescente p̄tito donet con-
sūptōe futuri sit totū p̄ti-
tū. S̄ qmō minuit̄ a cō-
sūtur futur⁹ qd̄ nondū ē
Aut qmō crescat p̄titiū qd̄
iā nō ē. nisi q̄ i aīo q̄ illud
agit tā fut. Nā et expec-
tat et attendit et memi-
nit. ut id qd̄ expectat. p̄
id qd̄ attendit tūseat i id
qd̄ meminit. Quis igit̄
negat̄ futura nondū ēē
S̄ tñ adhuc ē i aīo exptā-
tio futurorū. Et q̄s negat̄

p̄tita iā nō ēē. s̄ tñ adhuc
ē i aīo memoria p̄titorū.
Et q̄s negat̄ p̄ns tps̄ care
spaciō. q̄ i p̄cto p̄tit. s̄
tñ p̄durat̄ actencō p̄ quā
p̄gat̄ abeē qd̄ abeūt. Non
igitur longū tps̄ futur⁹
qd̄ nō est. s̄ longū futū
longa expectacō futuri ē.
neq̄ longū p̄titiū tps̄ qd̄
nō est s̄ longū p̄titiū lon-
ga memoria p̄titi ē. Dic-
turus sū canticū qd̄ noui
anq̄ itip̄ā. i totū expecta-
tio mea tendit. Cū autē
cepero q̄tū ex illa i p̄titiū
decep̄sō tendit̄ i memoria
mea atq̄ distendit̄ vica hō
actoris mee i memoriā p̄titi
qd̄ dixi. et i exptācōem p̄titi
qd̄ dicit̄ sū. p̄ns tñ adest̄
ad tencō mea. p̄ q̄ tūc qd̄
erat futur⁹ ut fiat. p̄teri-
tū. Qd̄ q̄nto magis agit̄
et agit̄. tanto breuiata
expectacōe plongat̄ me-
moria. Donet tota expec-
tatio consumat̄. cū tota
actō illa finita tūseat i
memoriā. Et qd̄ i toto ca-
tuo hoc i singulis p̄titiū

127
lis eius fit atq; i singlis
sillabis eius hoc i actoe lo
gic. Cui forte pticula e
illud cantuū hoc i tota
vita hoīs au⁹ ptes st⁹ oēs
actoes hoīs. hoc i toto sclo
filioz homi au⁹ ptes sut
oēs vite homi. **S**; qm me
hor e mā tua sup vitas
Ecce discntoe e vita mea
et me suscepit dextā tua
i dno meo mediatoe. et
filio hoīs int te vni. et nos
multos i multis p multa
ut p eū apphenda. i quoz
apphensus sū. et a verib⁹
diebus colligat sequens
vni. **P**reita oblitus nō i
ea q futura et tnsita st⁹
s i ea q ante st⁹ nō disten
ta s extenta. **N**on s d⁹ dis
centoem s scdm intencō
ne sequoz ad palmā su
pne vocatois. **U**bi audia
votē laudis tue. et cōte
pler delctacoem tuā n⁹ ve
mentē nec pteute. **N**ūc
vero am mei i gestibus
et tu solaciū meū. **D**ne p
meus eternus es. **A**t ego
i tpe dissilui quoz ordi

ne nescio et tumultuos
varietatib⁹ dilatate st⁹
cogitacoēs mee. itā vis
cēa aie mee. **D**onec i teco
fluā purgatus et liq⁹
igne amoris tui. et sta
bo atq; solidabor i te m
forma mea veritate tua
Nec patiar questioēs ho
minū q penali morbo
plus sicut qm capuit et
dicit. qd faciebat deus
anq⁹ faceret celū et tram.
aut quid venit ei i me
te ut aliqd faceret cū antea
nūq⁹ aliqd fecit. **D**a illis
dne bñ cogitae qd dicat
et iuenire qz nō d⁹ nūq⁹
ubi nō e tps. **Q**ui ergo
dicit nūq⁹ fecisse. quida
liud d⁹ nisi nullo tpe fe
cisse. **V**ideant itaq; nullū
tps ee posse sn creatā et
desinat ipam vaitate lo
qui. **E**xtendant etiā m
ea q an fut et itelligati
te an oia tpa eternū cre
atore om tpm. **N**eq; ul
la tpa t⁹ ee coetna. nec
ulla creaturā. etiā si e
aliqua sup tpa. **D**ne de⁹

meus quis ille finis est
alti secreti tui et q̄ longe
inde me preterit cōsequē-
tia delictorū meorū. Dana
oculos meos et q̄ gaudeā
luci tue. Certe si ē tā gn̄
di sciā et p̄sencia polles
aūm̄ au cūcta p̄tita et
futura ita nota sūt sic̄
m̄ vni canticū notissim̄
minimū mirabilis ē aūm̄
iste atq; ad horrore stupē-
dus. quippe quē ita nō
lateat q̄q; pactū et q̄q;
reliquū scloz ē q̄admod̄
sū me nō lateat tantūte
illud canticū. qd̄ et q̄tū
ei⁹ abierit ab exordio q̄
et q̄tū restet ad finē. Sz
absit ut tu conditor vni-
uersitatis conditor aiāz
et corp̄m. Absit ut ita no-
uis oīa futūa et p̄tita.
Longe tu longe mirabi-
lius longeq; secretius.
Necq; em̄ sicut nota tāta-
tis notūve canticū au-
dientis exptātoē uotū
futuraz et medūa p̄ti-
tarū variatur affectus
sensus q; distendit. ita

ē aliq; accedit icōmuta-
biliter eterno hoc ē v̄e eter-
no creatori mentiū. Dicit
ergo nosti i p̄ncipio celū
et terrā sū vaietate no-
tūe tue. Ita fecisti i p̄n-
cipio celū et terrā sū dis-
tinctōis actōis tue. Qui
intelligit confiteat tibi
et q̄ nō intelligit confite-
atur t̄. O q̄ exelsus es et
huiles corde s̄ dom̄ tua
Tu em̄ erigis elisos et nō
cadūt quoz celsitudo tu-
es. *Explicit liber xi*

Inquit duodecimus.

Multa satagit
tor meū dne i
hac iopia vi-
te mee pulsa-
tu v̄bis sc̄e sc̄pture tue.
Et ideo plerq; i sermone
copios. ē egestas huāne
intelligencie. Quia pl̄
loquitur iquisitō q̄ iue-
tio. et longior ē peticio
q̄ ipetūo. et operosior ē
man⁹ pulsans q̄ sumēs
Tenem⁹ p̄missū quis cor-
rūpet illud. si deus p̄no-
bis quis cont̄ nos. Peti-

te et accipietis. q̄rue et i-
 ueietis pulsate et apiet̄
 vobis. Quis em̄ q̄ petit ac-
 cipit. et q̄rens iueiet̄ et
 pulsanti apiet̄. p̄missa
 tua s̄. et quis falli time-
 at. cū p̄mittit vitas. Cō-
 fitet̄. altitudi tue huili-
 tas lingue mee. qm̄ tu fe-
 cisti celū et terrā. hoc ce-
 lū qd̄ vides. terrā q̄ qm̄
 talco. vnde ē hec terra qm̄
 porro tu fecisti. **D**z ubi ē
 celū celi dn̄e. de quo audi-
 uim⁹ i voce psalmi. Ce-
 lū celi dn̄o terrā autem
 dedit filijs homi. vbi ē te-
 lū qd̄ nō termin⁹. au tra-
 ē hoc oē qd̄ termin⁹. hoc
 em̄ totū corporeū. nō vbi
 q̄ totū ita cepit specie pl̄
 chrā i nouissis. au⁹ fūd⁹
 ē terra nrā. s̄ ad illud
 celū celi. etiā terre nr̄e ce-
 lū terra ē. Et hoc vtzq̄
 magnū corp⁹ nō absurde
 terra ē. ad illud nescio q̄
 le celū. qd̄ dn̄o ē nō filijs
 homi. Et m̄mz hec ter-
 ra erat̄ iuisibilis et itō
 posita. et nescio q̄ p̄fidi

tas abissi sup̄ quā nō erat̄
 lux. qz nulla species erat̄
 illi. vñ iussisti ut scriber̄-
 tur qz tenebre erat̄ sup̄
 abyssū. Quid aliud q̄ lu-
 cis absentia. vbi em̄ lux
 cet̄ si cet̄. n̄ superesset emi-
 nendo et illustrādo. vbi g⁹
 lux nondū erat̄. q̄ erat̄
 adeē teneb̄s. n̄ abeē luce.
Dup itaqz erant̄ tenebre
 qz sup̄ lux abeāt. sic son⁹
 ubi nō ē. silentiū ē. et qd̄
 ē eē silentiū. n̄ sonū ibi n̄
 eē. nōne tu dn̄e docuisti
 hanc aiām q̄ t̄ confitet̄.
Nōne tu dn̄e docuisti me
 qz p̄us q̄ istā iformē ma-
 teriā formares atqz dis-
 tingues. nō erat̄ aliqd̄ n̄
 color. nō figā. nō corp⁹ n̄
 sp̄s. nō tñ oīo m̄chl. Erat̄
 quedā iformitas s̄i ulla
 sp̄e. Quid g⁹ vocaretur.
 quo etiā sensu tardiorib⁹
 utriqz iſinuaret̄. n̄ vsita-
 to aliquo vocabulo. Qd̄
 autē i oib⁹ mundi ptib⁹
 reperi pt̄ p̄p̄ius iformi-
 tati oīmode. q̄ terra et
 abyssus. am⁹ em̄ speciosa.

sunt pro suo gradu infimo
quod cetera superiora plucida
et luculenta omnia. Tunc ergo
non accipiamus informitatem
materie quam sine specie feceris
unde speciosum mundum
facies. ita quomodo hominibus
timidam ut appellaretur terra
inuisibilis et incomposita.
Et tunc in ea quirit cogitatio
quid sensus attingat. et
dicit sibi. non est intelligibi-
lis forma sicut vita sicut
iusticia. quia materies est cor-
porum. neque sensibilis. quoniam
quod videat. et quod sentiat
in inuisibili et incomposita non
est. Dum sibi hec dicit huma-
na cogitatio. conetur eam
vel nosse ignorando uel
ignorare nostendo. Ego
verbo domine si totum confiteor
tuo ore meo et calamo meo
quodquid de ista materia docui
isti me. tuus autem antea nome-
audiens et non intelligens.
narrantibus mihi eis qui non
intelligent. eamque tunc specie-
bus innumeris et variis co-
gitabam. Et ideo facti non eam
cogitabam. sedas et horri-

biles formas perturbatis
ordinibus voluebat animus.
De formas tunc et informes
appellabam non quod caret for-
ma sed quod talem habet. ut si
appareret. insolitum et incon-
gruum auersaret sensus
meus. et conturbaret in-
firmitas hominis. Verum autem
illud quod cogitabam non pri-
uacione omnium forme. sed com-
pactione formosorum erat informis.
Et suadebat vera ratio. ut omnium
forme qualescunque reliqui-
as omnino detraherem si velle
presus informis cogitare.
et non potui. Citius enim
non esse censebam quod omni forma
pruaret. quam cogitabam quodam
informam et nichil. nisi for-
matum nec nichil informis
prope nichil. Et cessauimus me-
mea interrogare hunc spiritum
meum plenum ymaginibus
formatorum corporum et eas
pro arbitrio mutantem at-
que variantem. Et intendi
in ipsa corpora eorum que muta-
bilitate altius inspexi quam
desinuit esse quod fuerat. et
incipiuit esse quod non erat.

129
eūdemq; trīfutu de forma
i forma p i forme quiddā
fieri suspicatus sū. nō poiō
nichil s; nosse cupiebā nō
suspicari. Et si totū t con
fiteat^r vox et stil⁹ meus.
qdā de ista questione eno
dasti m^r. Quis legentiū
capē durabit. nec ideo tū
cessabit cor meū tī daē ho
nore et canticiū laudis.
De hīs q; ductae nō suffic^t
mutabilitas em rez mu
tabiliū. ipā capax ē foraz
omī. i quas mutant^r res
mutabiles. Et hec qd est.
Nūquid aīm⁹. nūq; corp⁹.
nūquid spes aī ul' corpis.
si dici potuisset nichil a
liqd ē. nō ē. hoc eā dicem
Et tū iā utiq; eāt ut spe
tes capēt istas visibiles
et opositas. et vñ aiq; eāt
qd eāt n' eēt abs te. A quo
st' oīa i q̄tū aiq; st'. S;
tanto a te longius. q̄to
diffilius. neq; em locis.
Itaq; tu dnē q' nō es alias
aliud. et alias aliter s;
idipm et idipm. Et idip
sū scs. scs. scs dnē. deus oī

potens. in p̄ncipio qd ē
de te. i sapiā tua q̄ nata ē
de substantia tua. fecisti
aliqd et de nichilo. Fecisti
em celū et terrā nō de te.
nā eēt equale v̄mgeito
tuo. At p hoc et t^r. et nul
lo mō iūstū eēt ut equa
le tibi eēt qd de te nō eēt.
et aliud p̄ter te nō erat.
Vnde facēs ea deus. vna
trinitas. et t̄na v̄ntas.
Et ideo de nichilo fecisti
celū et terrā. Magnū qd
dā. et puū quiddā. qm
omps et bon⁹ es ad facie
da oīa bona. Magnū ce
lū et puā terrā. Tu eās.
et aliud nichil. Vnde feci
ti celū et terrā. Duo que
dā vñū p̄ te. alter p̄
nichil. vñū quo supior
tu eēs. alter quo i feius
n' eēt. S; illd' celū celū
dnē. Terra autē quā dedif
ti filis homī cernendā
atq; tangendā. nō erat
talis qualē nūc cernim⁹
et tangim⁹. Inuisibilis
em erat et icōposita. et
abyssus erat sup quā n

caet lux. s; tenebre erant
sup abyssu. idz mag q; i
abyssu. **I**sta quippe abyssu
aquar; ia visibilu etia
i pfudis suis hti spei sue
lucē. utruq; sensibile pif
tib9 et repētib9 i suo fun
do auantib9. **I**ll9 autē to
tu. ppe nichil eat. qm ad
huc oio iforme eat. ia
tn eat qd formai poteat
Tu em dne fecisti mud
de matia iformi qm fe
cisti de nulla re pene n
la re. vnde facēs magna
q miram filij hoim. val
de em mirabile celu hoc
corpeu. qd firmamētū
inter aquā et aquā. scdo
die post condicoz lucis
Dixisti fiat. et sic ē fōm
Quod firmamētū vocal
ti celu. s; celu terre h9 et
maris. q fecisti tercio di
e. dando spem visibilem
iformi matie. quā fecisti
an oem die. **S**; celu celi
hui9. q; i pncipio fecas
celu et terrā. **T**erra at
ipā quā feceras. iformis
materies erat. q; iusi

V Ja em fecas
celu an oez die!

bilis eat et icomposita. et te
nebre sup abyssu. **D**e qua
terra iuisibili et icompo
ta. de qua iformitate. de
quo pene nichilo faceres
hec oia quib9 iste muta
bilis mudus constat. et
no constat i quo apparet
ipā mutabilitas. i qua
sentiri et diuiriari pnt te
pa. q; rez mutacoib9 fut
tpa. dū variant et vciū
spes. quaz maties pda
ē **f**ine tra iuisibilis. **I**cco
q; sps doctor famli tui. ai
te qmēorat fecisse i pnci
pio celu et terrā. tacet de
tpib9 sib et de dieb9. **N**imi
z em. celu celi ad i pncipio
fecisti. creatura ē aliq in
telleūalis. q; q; neq; tibi
tinitati coeterna. pncipe
tn etermitatis tue. valde
mutabilitate suā p dul
cedie felicissime contēplacō
nis tue cohibz. et su ullo
lapsu ex quo fra ē ihēnto
tibi. excedit oem volubile
viassitudiem tpm. **I**sta
vo iformitas terre iuisi
bilis et icomposite. n ipā

130.
i diebus nuata e. ubi em
nulla species. nullus ordo.
nec veri qm nec pteit. et
ubi hoc no fit. no sut utiqs
dies. nec vicissitudo spacio
et tpalu. **O** veritas lumen
cordis mei. et no tenebre
mee loqnt m. **D**efluxi ad
ista et obscurat9 sui. s; hinc
etia adamaui te. **E**rravi et
recoardatus su tui. **A**udui
votē tuā post me ut redue;
et vix audui p tumult9
ipacatoz. **E**t nuc ecce redeo
effluans et anhelans ad so
te tuū. nemo me phibeat.
huc biba. et tuc viua nā
no ego vita mea su. s; tu
male vixi ex me mors m
fui. **E**t i te reuiuifco. **T**u me
alloque tu m sermocinae
Credidi lib9 tuis. et vba e
oz archana valde. **N**ā dix
isti dne voce forti i aure
iteioze. q tu etern9 es sol9
hns imortalitate. qm ex
nulla spe motu ve muta
ris. **N**ec tpb9 vaiat vo
luntas tua. q no e imorta
lis voluntas. q alia et ali
a est. **H**oc i gspai tuo cla

reti m et magis magis q
clarescat. oro te. **A**tz i ea
manifestacoē psista sobus
sub alis tuis. **I**tem dixisti
m dne voce forti i aure i
teioze. q oēs natās atq
substantias q no st qd tu
es. et tn fut. tu fecisti. et
hoc solu a te no e qd no e
motus q voluntatis a te q
es. ad id qd min9 e q tuis
motus delcm atq pccm
e. **E**t qd null9 pccm a t
noctet. a pturbat ordiem
ipj tui. uel i pmo vel m y
mo. hoc i gspai tuo clar
m et magis magis q cla
rescat. oro te. **A**tz i ea ma
nifestacoē psista sobrius
sub alis tuis. **I**tem dixisti
m voce forti i aure itei
oze. qd nec illa creatā t
coeterna e. **C**ui9 voluntas
tu sol9 es. te q pseueran
tissia castitate hauiens.
mutabilitate sua nuf
q et nuq exieit. et te si
bi semp pnte. atq toto af
fai te tenet. no hns affai
futur9. qd expectet. nec
i pteitū traiciens quod

memineit. nulla vice va-
riat. nec in tpa ulla diste-
ditur. **O** bta si qua ista e-
in hendo bntudm tue be-
ata sempiterno ihabita-
toe te atq; illustratoe suo.
Nec tucio qd libentia ap-
pellandu existime celu
celi dno. qd domu tua co-
template delcacoet tua
sn villo defai egrediendi
i aliud. metē purā qcor
dusie vna stablimento
patis scoz spūū cuiū a-
lutatis tue i celestib9 se-
ista celestia. **U**nde itelli-
gat aiā cui9 pignatō lo-
gmqua fca ē. si iā sitit
si iā fce se ei lacme sue pa-
ms. dū dī ei p singulos
dies. vbi ē deus tuus. si
iā petit a te vna et hanc
requirit ut ihabitet i
domo tua p oēs dies vite
sue. **E**t que vita ei9 n tu.
et qui dies tui n et intas
tua sicut anni tui q nō
deficiūt q idē ipē es. hic
ergo mtelligat aiā que
pti q longe se oia tpa
sis etern9. qn tua dom9

q pignata nō ē qius nō
sit ti coeterna tū mdefine-
ter et mdeficienti ti cohen-
do. nulla patit vicissitu-
diem tpm. **h**oc i cōspctū
tuo claret m. et magis
magis q clarescat oro te
Atq; in hac maifestacoē
psista sobus sub alio tu-
is. **E**cce nescio qd iforme
i istis mutatoib9 rez. ex-
tremaz atq; ifimaz. **E**t
quis dicit m. n qsq; per-
iama cordis sui ai suis
phantasmatis9 vagat
et voluit. **Q**s n talis di-
cet m. q diminuta atq;
consumpta oi specie si sola
remaneat iformitas p
quā de spe i specie res mu-
tabat et vertebat. possit
exhibe vices tpm. **Q**uō e-
m nō pti. q sn vaietate
motonū nō se tpa et nit
la vaietas ubi nulla spe-
cies. **Q**uib9 consideratis
qntū donas deus meus.
qntū me ad pulsandū ex-
citas qntūq; pulsanti a-
pis. **D**uo reppio q fecisti
fecisti carencia tpm

131
cū ē neutriū coetnū sit. vñū
qd̄ ita formatū ē. ut sine ul-
lo defn̄i contēplacōis. sine
vllō īteruallo mutacōis. q̄-
uis mutabile tñ nō muta-
tū tua eternitate atq; icō-
mutabilitate p̄fruat. Al-
terz qd̄ ita īforme eāt. ut ex
qua forma ī quā formā ul-
mōcōis ul' statōis mutare-
tur. Cui t̄p̄i subdēt nō
h̄ret. S; hoc ut īforme ess̄
nō reliquisti. Qm̄ fecisti
an̄ oem̄ diē ī p̄ncipio celū
et terrā. h̄et duo q̄ dicebā.
terra autē īuisibilis eāt
et icōpōitā et tenebre sup
abyssū. Quib; verbis īfi-
nuat īformitas. ut grada-
tim excipiant q̄ oīmōdā
sp̄c̄i p̄uacōem. nec tñ adm̄-
chilū p̄uacōēs cogitac̄e n̄
p̄nt. Vnde fiet alterz celū
et terrā visibilis atq; cō-
pōitā et aq̄ speciosa et q̄
q̄ deinceps ī constitucōēs h̄o
mūdi nō s̄n̄ dieb; f̄m̄ cō-
memorat. Qz talia sūt
ut ī eis agant v̄assitu-
dies t̄p̄m. p̄ ordinatas q̄
mutacōēs mōcōnū atq;

formaz. hoc īterī s̄ncio
deus meus cū audio loq̄-
tem sc̄pturā tuā. In p̄n̄o
creauit deus celū et terrā.
terra autē eāt īuisibilis
et icōpōitā. et tenebre e-
rant sup abyssū. neq; q̄
memorantē quoto die fe-
ceis h̄et. Sic īterī s̄ncio
p̄ illud celū celi. celū ītel-
lūale. ubi ē ītellect̄ nōsse
sil'. nō ex p̄te. nō ī em̄ḡte
nō p̄ spec̄l̄m̄ s; ex toto ī ma-
nifestacōe. f̄ciē ad f̄ciem.
nō mō hoc. mō illud. s;
f̄n̄ qd̄ d̄c̄m̄ ē nōsse sil' sine
vlla v̄assitudie t̄p̄m. Et
p̄ īuisibile atq; icōpōitā
terrā sine vlla v̄assitu-
die t̄p̄m q̄ solet h̄re mō h̄o
et mō illud. qz ubi nulla
sp̄c̄s. nusq̄ ē hoc aut illud
p̄ duo h̄et p̄mitus f̄rtū
et p̄mitus īforme. illud
celū s; celū celi. hoc v̄eō
terrā s; terrā īuisibile
et icōpōitā. p̄ duo h̄et ī-
terim s̄ncio s̄n̄ ḡmeoracō-
ne diez dice sc̄pturā tuā
In p̄ncipio fecit de' celū
et terrā. statū quippe sub-

retit qui terram dixit, et
qd' scdo die commemorat
scm firmamentu et voca
tu celu. isinuat de q' ce
lo p'us sine dieb' sermo
locutus sit. **S**aira pfidi
tas eloquoz tuoz. q'z
este ante nos supficies
Elandiens puuliz mi
ra pfiditas deus meus
mira pfiditas. **H**orror
e mtende i ea. horror ho
nois et tremor amoris
Odi hostes ei' vehemeti
Osi occidas eos de ygladio
bis acuto. et no sit hostes
eius. **S**ic eni amo eos oc
cidi sibi. vt vinar tibi
Este aute alij no rephe
sores s' laudatoes libri
genesios. **N**o iquit h' vo
luit i h'is verbis itelli
gi sps dei qui p' moysen
famulu ei' ista conscpit
no hoc voluit itelligi qd'
tu dicis. s' aliud qd' nos
dicim'. **Q**uib' ego te ar
bitro deus om' moz ita
rndeo. **N**u dicetis falsae
q' m' vitas voce forti i au
rem iteioze dicit de va

et inate creatois. qd' neq'
ei' suba p' tpa vaiat. nec
eius volutas ext' ei' sub
stacia sit. vnde no eu mo
velle hoc mo velle illud.
Sz semel et fil' et semp vel
le oia q' vlt. no itez et ite
z. neq' nuc ista nuc illa.
nec velle p'tea qd' nolebat.
aut nolle qd' uolebat. p'us.
q' t'is volutas mutabilis
e et oe mutabile eternu
no e. **D**eus aute nr etn'
e. **I**tem qd' m' dicit i au
te iteioze expectaco rez
venturaz fit contutus
cu' venit. idemq' q' tuus
fit memoria cu' p'terit.
Ois poro itenco q' ita va
riatur mutabilis e. et oe
mutabile eternu no est.
Deus aute nr etn' e. **H**ec
colligo atq' conuigo. et iue
mo deu' meu' deu' etn'. n'
aliq' noua volutate con
didisse creatura n' sciam
ei' tnsitozu ad pati. **Q**d
q' dicetis. **O**tradioes.
An fla st' ista. **N**o iquit.
Qd. illud nu' flm e. **O**em
natura formatam. **M**atiaz

no sp
angel

ue formabilem. no ee n ab
 illo q sume bon⁹ e. q sume
 e neq hoc negam⁹ iquit
 Qd igitur. An illud nega
 tis. sublimē qndā eē crea
 turā. tam casto amoc cohe
 rente deo vō et vē et no.
 ut qius ei coetna nō sit.
 i nullā tñ tpm vaietate
 et viciissitudiez ab illo se
 resoluat et defluat. s; i ei⁹
 veatissia cōtemplacōe re
 quiescat. Qm tu deus di
 ligenti te. qtu papis of
 tendis ei te. et sufficis ei
 Et iō nō decliat a te. n ad
 se. her e dom⁹ dei nō tre
 na. neq; vlla celesti mole
 corpea. s; spiritalis et p
 ticeps etermitatis tue. q
 sine labe ietnū. statuisti
 em eā i scdm et i scdm scdi
 pceptū posuisti et nō p
 teribit. her tñ t coetna.
 qm no sn iud. frā e em
 Nā et si nō iueim⁹ tps
 an illā. por quippe om
 creata e sapiā. nec vti
 q; vlla sapiā. tibi deus nē
 pri suo plane coetna et
 equalis. et p quā creata

fuit oia. et i quo pncipio
 fecisti celū et terrā. s; p
 frō sapiā q creata e. i cel
 lūialis natura scilicet.
 q cōtemplacōe lūis lum
 e. s; em et ipā qius ca
 ta. sapiā. Sed qntū iter
 est inter lumē qd illuat
 et qd illuiat. tantū iter
 sapiāz q creat et istā q
 creata e. Bunt iter iusti
 ciā iustificantis. et iusti
 ciā q iustificacōe frā e.
 Nā et nos dicti sumus
 iusticia tua. Aut em q
 dā feruus tuus. vt nos
 sim⁹ ~~fr. iusti~~ iusticia dei
 i ipō. Ergo q; por omi
 ata e quedā sapiā q cre
 ata e. mens ronal' et i
 tellūialis caste citatis
 tue. miris nre q sursum e.
 et liba e et etna i celis
 Quib⁹ celis. n qui telau
 dant celi celoz. q; hoc e.
 celū celi dno. et si nō m
 ueim⁹ tps an illā. q; et
 creatām tempis ance
 dit q; por omi creata e.
 An illā tñ e ipuis crea
 tois etermitas. et quo

Ita sup̄ sit exordiu q̄uis
nō t̄pis qm̄ nondū erat
t̄ps: Ipius t̄i cōdicōis sue
vnde ista ē abs te deo nro
ut aliud sit plane q̄ tu et
nō idipm̄. Et si nō solū an
illa s̄ nec ī illa iueim̄ tē
pus. q̄ ē ydonea facm̄ tu
am semp̄ vidē nec vsp̄nā
deflectit ab ea. quo fit ut
nulla mutacōe variet.
iēst ei t̄i ip̄a mutabilitas
vnde tenebret̄ et friges
cet̄ n̄ amōe grandi tibi
coheus. Tamq̄ sp̄ meridi
es lucet̄ et feruet̄ ex te. **O**
dom̄ lūosa et speciosa di
lexi decore tuū. et locū ha
bitacōis gl̄e d̄ni mei fab
ricacōis et possessōis tuī. **t**
ibi susp̄uet̄ p̄gnacō mea.
et dico ei qui fecit̄ te. ut
possideat̄ et me ī te. q̄ fe
cit̄ et me. **E**rravi sicut o
uis p̄dita. s̄ ī humeris
pastoris mei spero me re
portai tibi. **Q**uid dicitis
m̄ quos alloq̄bar contra
dictōes. qui t̄i et moyse
p̄m̄ famulū dei et lib̄s
ei. oracula sc̄i sp̄s credi

tis. **E**st ne i. dom̄ dei nō
quidē deo coet̄na. s̄ t̄i se
cūdu modū suū et̄na ī re
lis. ubi vices t̄pm̄ frustra
q̄ritis q̄ nō iueietis. **S**up̄
gredit̄ em̄ oem̄ distencōes
et oē spacū etatis volu
bile. cui semp̄ iherē deo bo
nū ē. **E**t iqū. **Q**uid ḡ ex
h̄is q̄ clamaui. cor meū ad
deū meū cū audiret̄ me
vius vocē laudis ei. qd̄
tandē falsū eē contenditis.
An q̄ eāt̄ i formis mat̄es
ubi p̄ nullā formā nul
lus ordo eāt̄. **O**biat̄ nul
lus ordo erat. nulla eē
vicissitudo t̄pm̄ potat̄. **E**t
t̄i hoc pene nichil. ī q̄tū
nō oīo nichil eāt̄. ab illo
vtiq̄ eāt̄ a quo ē q̄q̄ est.
qd̄ utiq̄ ad ē. hoc quos
aiunt̄ nō negam̄. **C**um
h̄is em̄ volo corā te ad
colloq̄ deus meus. q̄ hec
oīa q̄ itus ī mente mea
nō tacet̄ vitas tua. vā
eē gredit̄. **N**ā qui hec ne
gant̄ latent̄ q̄tū vo
lūt̄ et obstrepant̄ sibi.
Persuadē conabor ut q̄

133
escat et via pbeat ad se
verbo tuo. Quod si nolue
rit et repulerit me. Obse
tro de⁹ meus. ne tu sileas
a me. tu loqre i corde meo
vaciter. Solus em sic lo
qris et dicta eps foras. sus
flantes i puluim. et exi
tantes terra i oculos su
os. et ite i cubile meū et
cante tibi amatoia. gems
ienarrabiles genu⁹ m
pegnaoē mea. et r cordas
ihrlm extento i ea sur su
corde. ihrlm patam mea
ihrlm mrem mea te qz fr
ea regnatozē. illustratozē.
premi tutozē. maūtu. cas
tas et fortes delicias. et so
lidū gaudiū. et oia bona.
ieffabilia sil oia. qz vni
sumū. et vni bonū. et nō
auertat donec i ei⁹ pace
meis caūssie ubi sut pmi
cie sps mei. vnde nī ista
certa st colligas totū qd
sua dispersione et defor
mitate hac. et confor mes
atas confirmes ieternū
deus meus. misericordia
mea. Tu hns autē q aut

ta illa q vā fut. flā eē nō
dicit. Honorantes. et i cul
mie sequende auctoitatē
nobiscū constituentes. il
lā p scm moysen edictam
scām scripturā tuā et tū no
bis aliquid q tradidit. J
ta loquor. Tu esto de⁹ nē
arbit⁹ iter confessioēs me
as. et contradictioēs eoz
Dicit em q uis vā sint
hec. nō ea tū duom moyses
ituebat. cū ruelante spū
dicit. In pñ^o fecit dōs celū
et terrā. nō celi noie spi
ritale vel itellcūale illā
creaturā. sp facie dei cō
teplante significauit. n
terre noie iformē mate
riā. Qd igit⁹. Qd nos di
cam⁹ igit⁹. hoc ille. vir
sensit. h^o verbis suis lo
cutus ē. qd illud ē. noie
aūt celi et et tte. totū is
tū visibile mūdū pūb
vniuersalit⁹ et breuiter
significāe uoluit. ut pos
te digēt diez enūacōne
qī articulati vniūsaq
scō spū placuit sic enū
ciat. Tales qppe hoies

erat. rudis ille atq; carna-
lis p̄lis. cui loq̄batur. ut eis
opa dei nō n̄ sola visibilia
q̄mendanda iudicaret. **T**
rā vō iuisibile et icōpo-
sitā tenebrosā q̄ abyssū
Vnde consequēt̄ oñdit̄ p̄
illos dies frā atq; dispo-
ita eē cūcta ista visibilia.
q̄ nota s̄t̄ oib⁹. nō icōgruē-
t̄ iformē istā matiam m̄-
telligendā eē consencūti
Quid si dicat alius eādē
iformitātē. q̄ fusioē q̄ ma-
teriē. celi et terre noiē p̄us
iinnuatā. qd̄ ex ea mūd⁹
iste visibilis cū oib⁹ na-
turis q̄ i eo maifestissie
apparent. q̄ celi et terre
noiē sepe appellat̄ solet
q̄ditus atq; p̄fct̄ s̄t̄. **Q**d
si dicat̄ et ali⁹. celū et ter-
rā quidē. iuisibile visi-
bile q̄ naturā nō iderent̄
appellatā. at p̄ hoc vni-
uersā creaturā quā fecit̄
i sapiā. i i p̄ncipio deus.
hui⁹cemodi duob⁹ voca-
bulis eē cōphensā. **D**e-
ruptū q̄ nō de ipā s̄bā
dei. s̄ ex nichilo cūcta frā

sūt. q̄ nō sūt idipm̄ qd̄ de⁹.
et test̄ qd̄ mutabilitas
oib⁹ siue maneat̄ sicut̄ et
na dom⁹ dei. siue mutant̄
sicut̄ aīā hoīs et corp⁹. cō-
mūnē om̄i rez̄ iuisibilū
visibilūq; materiē ad
huc iformē. s̄ certe forma-
bile. vñ fiet̄ celū et terra.
idest̄ iuisibilis atq; visi-
bilis. iā vtrāq; formatā
creaturā hys noi⁹ enū-
ciatā. quibus appellatur
terra iuisibilis et icōposita
et tenebre sup̄ abyssū. ea
distinctōē. ut terra iuisi-
bilis et icōposita itelliga-
tur maties corp̄alis. an
qualitatē forme. Tenebre
autē sup̄ abyssū spirituales
quasi fluentis imōditōis.
et an̄ illuīatōē sapiē. **E**t
adhuc qd̄ dicat̄ si q̄s ali⁹
velit. nō saluet̄ iā p̄fec-
tas atq; formatas iuisi-
biles visibiles q̄ natias
celi. terre noiē significat̄.
cū legit̄ i p̄n̄. fecit̄ deus
celū et terrā. **D**e ipā ad
huc iformē ichoacōem

134
rex formabile creabile qz
materia hns noib9 apel
lata qd i ea ia eent ista
confusa nodu qualitati
bus formis qz distincta
qz nuc ia digesta suis or
dib9 vocant celu et tra
illa spiritalis: her corpa
lis creatua. Quib9 oib9
auditis et considere. ad
nolo vobis contente. ad
nichil en vtile e. n ad sb
uersione audientiu. Ad
edificacoem aute bona e
lex. si qs ea late vtat. qz fi
ms ei9 e caritas de corde
puro et scia bona et fi
de no ficta. Et nouit ma
gister ne i qbus duob9
pceptis. tota lege pphas
qz suspendit. Quid m ar
dent confitenti deus ms
lume oculoz meoz i oc
culto. qd m obest. cu diu
sa i hns verb itelligi pos
sit q tn va sit. Qd inq
m obe. si aliud ego sense
ro. qz sentit ali9 eu sensisse
qz scpsit. Qes quide qz legi
mimitim hoc idagae at
qz comprehendit. qd voluit

ille qz legim9. Et cu eu vi
dici credi9. nichil qd flm
ee uel nouim9 vel puta
m9. audem9 eu existiare
dixisse. Du ergo quisqz co
nat id sentire i scripturis
scis. qd i eis sensit ille qui
scpsit. qd mali e si senaat
qd tu lux omi viduaru
mencu ondis vni ee. E
cia si no hoc sensit ille qz
legit. cu et ille vni n tn
hoc sensit. Verz e em dne
fecisse te celu et terra et
vni e ee pncipiu sapien
tia tua. i qua fecisti oia.
Itē vni e qz mud9 iste vi
sibilis ht magnas ptes
suas. celu et terra breui
complexioe fraz omi codi
taz qz natuarz. Et vni e
qd oe mutabile ismuat
noticie nre qnda isformi
tate qua forma caput. l
qua mutat et vtit. vni
e nulla tpa peti qd ita
cohet forme ismutabi
li. ut qius sit mutabi
le no mutet. Pm e m
formitate qz ppe nichil
e. vices tpm hre no posse

Vm̄ ē qđ vn̄ fit ad p̄t̄i quo
dā ignē locutionis. h̄c iā no
mē ei⁹ rei q̄ m̄de fit. vn̄ po
tuit vocatū celū et terrā q̄
libet iformitas. vn̄ sc̄m̄ ē
celū et terrā. **V**m̄ ē om̄i
formatoꝝ nichil eē iformi
vicin⁹. q̄ trā et abyssū. ve
rū ē qđ nō solū catū atq̄
fortū. s̄ etiā qđqđ creabile
atq̄ formabile ē. tu fecisti
ex quo st̄ oīa. **V**m̄ ē. oē qđ
ex iformi format⁹ pius eē
iforme. dem̄de fortū. **E**x
h̄is oib⁹ veris de quib⁹ n̄
dubitat⁹ quoz̄ iteloz̄ oai
lo talia vidē donasti. **E**t
qui moysen famulū tuū
i spū veritatis locutū eē i
mobilit̄ credut⁹. **E**x h̄is
g⁹ oib⁹ aliud sibi tollit q̄
dicit. **I**n p̄ncipio fecit de⁹
celū et terrā. idest i v̄bo
suo sibi coetno. fecit deus
itelligibile atq̄ sensibile.
uel spiritale corpale; cre
aturā. **A**liud qui dicit. **I**n
p̄ncipio fecit deus celū et
terrā. idest i verbo suo si
bi coeterno. fecit deus vn̄
uersā istā molē corpeī m̄i

di hui⁹ ai oib⁹ q̄s cōtinet
maifestis notis q̄ natis
Aliud qui dicit. **I**n p̄ncipio
fecit deus celū et terrā. id
est i v̄bo suo sibi coeterno.
fecit deus iforme materi
am creatē spiritalis et
corpalis. **A**liud qui dicit.
In p̄ncipio fecit deus celū et
terrā. idest i v̄bo suo sibi
coetno. fecit deus iforme
materiā creatū corpale
ubi q̄fusu adhuc erat
celū et terrā q̄ nūc iā dis
tincta atq̄ formata i isti
us mundi mole sentimus.
Aliud qui dicit. **I**n p̄nci
pio fecit deus celū et terrā.
idest i ipō exordio faciendū
atq̄ opandi. fecit de⁹ ifor
mē materiā confuse ha
bentē celū et terrā. v̄nde
formata nūc eminet et
apparet ai oib⁹ q̄ i eis st̄
Item qđ attinet ad itel
lem verboꝝ sequētū ex
oib⁹ illis veris. aliud sibi
tollit qui dicit. **T**ra autē
eāt̄ iuisibilis et icōpoi
ta et tenebre erat super
abyssū. idest icorpale ill⁹

135
quod fecit deus. adhuc materies
erat corporea. rez. iformis.
si ordie. si luce. aliud quod
terra at eam iuisibil' et i
composita et tenebre erant
sup abyssu. idest hoc totu
quod celu et terra appella
tu e. adhuc iformis et te
nebrofa materies eat. un
fiet celu corpou et tra cor
pea. tu oib' q i eis st' cor
peis sensib' nota. Aliud
qui dicit. tra aut eat iui
sibilis et icomposita et tene
bre erat sup abyssu. idest
h' totu q celu et terra ap
pellatu e adhuc iformis
et tenebrofa materies eat.
unde fiet celu itelligibile.
quod alibi dicit celu. et ter
ra. scilicet ois natia cor
pea. sub quo noie itelliga
tur etia hoc celu corpou.
idest hoc fiet ois iuisibil'
uisibilis q creatura. ali
ud qui dicit. terra at eat
iuisibilis et icomposita et te
nebre erat sup abyssu. n
illa iformitate noie celi
et terre scriptura appellat'
S; ia eat iqt ipa iformi

tas. qua tra iuisibile et
icomposita. tenebrofa q a
byssu noiavit. De qua. ce
lu et terra deu fecisse pre
dicat. spiritale. s. corpale
q creatura. Aliud q dicit.
terra at eat iuisibilis et
icomposita et tenebre erat
sup abyssu. idest iformi
tas quedam ia materies e
rat un celu et terra deu
fecisse scriptura pdixit. tota
s corpou mundi mole. i du
as maximas ptes. supore
atq; ifeioie distributa. cu
oib' q i eis st' usitatis no
tis q creatis. Cu em dua
b' istis extremis senten
tis resiste' qsq; ita temp
taueit. si no multis hac
iformitate matie celi et
terre noie appellata vi
deri. Erat ergo aliqd. quod
no fecerat deus un celum
et terra faceret. Neq; enim
scriptura narravit quod us
ta materiem deus fecit.
n ut itelligam' ea celi
et terre. a solu' terre vo
cabulo significata. cu di
cetur. i principio fecit deus

celū et terrā ut id qd seq̄
 tur. terra at̄ eēt iuisibil̄
 et icōpōitā q̄uis iformē
 matiaz sic placuit appel
 lae. nō tñ itelligam⁹ n̄
 eā quā fecit deus. i eo qd
 sc̄ptū ē fecit deus celū et
 terrā. h̄ndebūt assertōes
 duarū istarū simarū quas
 extremas posuim⁹ a illi
 us. tñ h̄ audierit. et di
 cet qd̄ istā materiā nō
 negam⁹ a deo factā. Deo
 a quo s̄t oīa bona valde.
 q̄ sicut dicim⁹ amplius
 bonū eē qd̄ creatū atq̄
 formatū ē. Ita fatem⁹ mi
 n⁹ bonū eē qd̄ scm̄ ē crea
 bile atq̄ formabile h̄ tñ
 bonū. nō at̄ q̄memoras
 se sc̄pturā q̄ hanc iformi
 tatē fecit deus sicut alia
 multa nō q̄medorauit ut
 cherubim et seraphim. et
 q̄ apl̄s distincte ait. se
 des dn̄acoēs p̄ncipatus
 ptātes. q̄ tñ oīa dn̄i fecit
 se manifestū ē. Aut si eo
 qd̄ dn̄i ē fecit deus celū
 et terrā cōphensā sūt
 oīa. q̄ de aq̄s dicim⁹ su

p̄ quas ferebat sp̄s dei.
 Si em̄ terra nouāta sil̄ i
 telligit. q̄mō iā terre no
 miē materēs iformis ac
 cipit. q̄n tā speciosas aq̄s
 videm⁹. Aut si ita accipit
 tur ex eadē iformitate sc̄p
 tū ē. scm̄ firmamētū et vo
 catū celū. neq̄ sc̄ptū ē fac
 tas eē aquas. nō em̄ ad
 huc iformes s̄t et iuisibiles
 ita decora specie fluere c
 nim⁹. Aut si tūc accepit
 istā specie cū dixit dn̄s co
 greget aqua q̄ ē sub firmā
 mento. ut congregatō sit
 ip̄a formatō. Quid tñce
 bit de aq̄s q̄ sup firmamē
 tū sūt. q̄ neq̄ iformes. tñ
 honorabile sedē accipere
 meruissent. nec sc̄ptū ē
 qua voce formate sūt. vñ
 si ad genesis tacuit deū
 fecisse. qd̄ tñ deū fecisse n̄
 sana fides nec cert⁹ abig
 mtellēs. nec ideo vlla so
 brua doct̄na dice audebit
 istas aquas coct̄nas deo
 q̄ i libro genesios q̄medo
 ratas quide audim⁹. ubi
 autē s̄t s̄nt nō iueim⁹.

Cur nō iforme illā quos
materiā quā scriptura h̄
terrā iuisibile et icōpor
tā tenebrosāq; abyssū ap
pellat. Docete vitate itel
lygam⁹ ex deo scām eē de
nichilo. Ideoq; illi nō eē
coeterna. q̄uis ubi f̄a s̄
om̄seit enūciatē ista nar
racō. **H**is ergo auditis
atq; p̄sp̄it. p̄ captu ifirmi
tatis mee quā tibi confi
teor scienti deo meo. **D**uo
video diffensionū gnā ab
oziri posse. cū aliq; enūci
is vātib⁹ p̄ signa enūci
at. **U**nū si de veritate re
p̄ alim̄ **s**ine si de ip̄i⁹ q̄ e
nūciat. voluntate disen
sio ē. **A**lter em̄ q̄rim⁹ de
create condicoē qd̄ ver
sit. alit⁹ at̄ qd̄ i h̄is ver
bis moyses egregius do
mesticus fidei tue itelli
gē lectorē auditorēq; vo
luit. **I**n illo p̄mo gnē dis
cedat a me oēs. q̄ ea q̄ flā
sūt se stare arbitrit. **I**n h̄o
itē altero. discedat ante
me oēs. q̄ ea q̄ **m**e flā sūt
moysen dixisse arbitrit.

136
Cōiugar at̄ illis dnē i te.
et delecter cū eis i te. qui
vitate tua pascut̄ i lati
tudine caritatis. **E**t acceda
m⁹ sil⁹ ad verba libri tui.
et q̄ram⁹ i eis voluntatē
tuā p̄ voluntatē famuli
tui. cū⁹ calamo dispen
sasti ea. **S**ed q̄s nem̄ sic
iueit eā iter tā mltā vā
q̄ i illis verbis alit⁹ atq;
aliter itell̄tis. occurrūt
querētib⁹. ut tam fiden
ter dicat hoc sensisse moy
sen. atq; hoc i illa nar
racōe voluisse itelligi. q̄
fident⁹ dicit h̄o v̄m eē sū
ille hoc sensit siue aliud.
Ecce em̄ deus me⁹ ego ser
uus tuus q̄ vouit tibi
sacrificiū confessionis in
h̄is lib. et oro ut ex mi
sericordia tua reddā tibi
vota mea. **E**cce ego q̄ fi
dent⁹ dico i verbo tuo i
cōmutabili. oīā te fecisse
iuisibilia et visibilia.
nūquid tā fident⁹ dico.
nō aliud q̄ hoc attedisse
moysen. cū scribet. i p̄n
cipio fecit deus telū et

f. volūtas

al. vōta

terram. qz nō sicut i vei-
tate tua hoc certū video.
ita i ei⁹ mente video id
eū cogitasse. cū hec scri-
bet. Potuit em̄ cogitare
i ipō sciēdi exordio cū
diceret. In pñ. potuit et
telū et terrā hoc loco nt-
lā iā formatā p̄stānqz
naturā. sū spiritale sū
corpale. sed utiqz i cho-
atā et adhuc i formē vel-
le itelligi. Video quippe
vē potuisse dici. q̄p ho-
z. **Indicet.** **H**z q̄ horz m̄
hys verbis ille cogita-
ueit. nō ita video. q̄nis
sū ad horz sū aliqd aliud
qd̄ a me gmemoratiū n̄
est. tanty vir ille cōspex-
erit. mente cū hec verba
pmet. vñ eū vidisse ap-
te qz id enūciauisse nō
dubitē. Nemo iā m̄ mo-
lestus sit. dicendo m̄ nō
hoc sensit. moyses qd̄ tu
dicas. s; hoc sensit. qd̄ ego
dico. Si em̄ m̄ diceret. vñ
scis hoc sensisse moysen
qd̄ de hys verbis ei⁹ e-
loqris. equo aiō ferre de-

berē. et viderē fortasse ea
q̄ supius r̄ndi. vel aliqui-
to vbius. si esset durior.
Cū vō dicit. nō hoc ille se-
sit. qd̄ tu dicas. s; qd̄ ego
dico. neqz tñ negat. qd̄ vñ
qz n̄m̄ dicit. vñ qz vñ eē.
Q vita paupm dō meus
i cui⁹ sinu nō ē confidō.
Pluc m̄ mitigatōes i cor-
ut patienter tales fera.
q̄ nō m̄ hoc dicit. qz diui-
ni sūt. et i corde famuli-
tui viderūt. qd̄ dicit. s;
qz supbi sūt. nec nouerūt
moysi sententiā. s; amat
suā. nō qz vā ē. s; qz sua ē.
Alioquē et aliā verā p̄t
amarent. sic et ego amo
qd̄ dicit. qñ vez dicit.
nō qz ipōz ē. s; qz vñ est.
Et iō iā nec ipōz ē. qz ve-
z ē. Si at̄ iō amat illud
qz vez ē. iā et ipōz ē. et me
ū ē. qm̄ i gē om̄ ē vitatis
amator. Illud at̄ qd̄ ate
dicit. nō hoc sensisse moy-
sen qd̄ ego dico. s; qd̄ ipi
dicit. nolo. nō amo. qz
si ita ē. tñ ista temeritas
nō scie s; audacie ē. nec

137
bylus. s. typhus ea pepit
Ideoq; dne tremenda futi
iudicia tua. qm vitas
tua nec mea e. nec illi a
illi. s. omi num qd ad ei
coione publice vocas. ter
ribili amones nos ut ea
nolum hre puata ne pu
uem ea. na qd id qd tu
oib; ad fruendu ppois. si
bi ppe uendicat. et suum
vlt ee qd omi e. a coi. pel
lit ad sua. Hoc e a vitate
ad mendaciu. q em loq
tur mendaciu. de suo loq
t. Attende iudex optie do
ipa vitas. attende qd di
ca contradiori hinc. atte
de. cora te em dico. et cora
frub; meis q legitie vtut
lege. usq; ad fine caritatis
Attende et vide. qd ei dica
si placet ti. hanc em voce
hinc refero frater na et
pacifica. si ambo videm
ver. ee qd dicas. et ambo
videm ver. ee qd dico. p
bi qd id videm. nec ego
vtiq; i te. nec tu i me. s.
ambo i ipa q sup metes
nras e. i gmutabili vita

te. Cui ergo de ipa veritate
dnt dm dei nrlute non
contendam. cur de pximi
cogitacoē contendim. qua
sic vide no possum. ut vi
detur icomutabilis veri
tas. qm si ipē moyses appa
ruisset nobis. et dixisset
hoc cogitau. nec sic ea
viderem. s. crederem. no
itaq; q sup q; scpti e. vn
p alio iflet. aduers; alte
r. Diligam dnm deum
m m ex toto corde et ex to
ta aia. ex tota mete nra.
et pximu nrm sicut nos
metipos. pter q duo pcep
ta caritatis. sensisse moyse
q; i illis libris sensit
nisi crediderim menda
ce facim; deu. cu de aio
coferuatur q; ille docuit
opmam. Jam vide q; stul
tu sit. itanta copia verissia
et sententiar. q de illis ver
bis erui pnt. teme affir
mae. q; ear. moyses potis
simu senserit. et pncosus
contencioib; ipam offendē
caritate. ppter qua dixit oia.
Qui dca conam; expone

Et tñ ego deus meus cel-
situs hūilitatis mee et
requies laboris mei q̄ au-
dis confessiones meas et
dimittis pctā meā. qm̄
tu m̄ p̄cipis ut diligam
p̄xim̄ meū sicut me ip̄m̄.
Nō possū min⁹ credere de
moysē fidelissio famulo
tuo q̄ m̄ optare ac deside-
rare abs te dai muneis.
si tpe illo natus eem̄ quo
ille eoq̄ loci me gstituis-
ses. ut p̄ seruitutē cordis
ac lingue mee lrē ille dis-
pensaret. q̄ quāto p̄ esset
oib⁹ gentib⁹ p̄fute et p̄
vniuersū orbe tanto auc-
toritatis culmiē om̄ fal-
sōz sc̄bar⁹ q̄ doctrinaz ver-
ba supature. **Velle** quip-
pe si tūc ego eem̄ moyses.
ex eadē nāq̄ massa oēs
venim⁹. et qd̄ ē hō n̄ q̄
memor es ei⁹. **Velle** ergo
si tūc ego eem̄ qd̄ ille. et
m̄ abs te geneseos liber
scribend⁹ aduigetur. ta-
lem m̄ eloquedi facultā
te dari. et eū extendi ser-
mois modū. ut neq̄ illi

q̄ nondū quā intelligē q̄
admodū creat⁹ deus. tāq̄
extendēcia vires suas
dicta recusarent. **Et** illi
q̄ hoc iā ~~fr̄ p̄nt~~ i q̄mlib⁹
vām sm̄am cogitando i-
uenisset. eā nō p̄missā
i paucis verbis tui famli-
reppret. **Et** si alius aliā
vidisset i luce vitatis n̄
ip̄a i eisdē verbis itelli-
genda deesset. **Sicut** em̄
fons. i puo loco vbeior est
plurib⁹ q̄ riuus i ampli-
ora spacia fluxū munis-
trat. **Et** quilibet eoz riu-
uoz. q̄ p̄ multa locoz ab
eodē fonte deducit. ita
narratio dispensatois
tui sermociatiū plib⁹ p̄-
futa. puo sermois modū
lo statet. **Fluenta** liquide
veritatis. vnde sibi quiss
vni qd̄ de hīs reb⁹ p̄t. hūc
illud p̄ longioēs loqlaz
~~fr̄ fr̄~~ a fract⁹ trahat. **Et**
h̄ em̄ tū hec verba legit
vel audiuit cogitatioem
q̄ hōiem. a q̄ aliq̄ mo-
le imesa p̄dita p̄tate.
nouo quodā et repetito

128
placito ex seipam tamq̄
locus distantib⁹ fecisse relū
et terrā. Duo magna cor
pa sup̄ et ifra. quib⁹ oīa
gmerent. Et cū audiūt
dixit d̄s fiat ill⁹. et f̄m̄ ē
illud. cogitat̄ v̄ba cepta
et finita sonancia t̄p̄ib⁹
atq; t̄nsēntia. Post quoz
t̄nsitū statū existe qd̄ ius
sū ē ut existe. et si qd̄ for
te aliud hoc mō ex famli
aritate opinant. In quib⁹
adhuc puulis aiālib⁹. dū
isto huillio gnē verbor̄ tā
q̄ m̄no s̄m̄u. eoz gestat.
ifirmitas: salubter edifi
cat. fides qua certū heant
et teneat. d̄m̄ fecisse oēs
natās. quas eoz sensus
mirabili vaietate circū
spicit. Quoz si quispiā
q̄ uilitate d̄oz asp̄nato
~~in extra~~ nūctoiās cinas
sup̄ba ibecillitate se exte
det. heu cadet misē. D̄nē
d̄s misere. ne iplumē pul
lū conculcet. q̄ t̄nsēnt viā.
Et mitte anglm̄ tuū qui
eū reponat i m̄do. ut vi
uat donec volet. Alij vō

q̄bus her v̄ba nō iā m̄d̄
s̄ opata fructa sūt. Vi
dent i eis latentes fruc
tus et volitat̄ letantes.
et garrūt scrutantes. et
carpūt eos. Videt̄ em̄ cū
her verba legit̄ ul̄ audi
ūt. tua deus eterna z sta
bili p̄mansionē cūcta p̄
tita et futura sup̄ai t̄pa.
net t̄n̄ qd̄q̄ eē t̄palis cre
ature qd̄ tu nō fecis. cū
volūtas q̄ idest qd̄ tūm̄
lo mō mutata ul̄ q̄ antea
nō fuiss̄ exorta volūtate
fecisti oīa. nō de te silitu
diem tuā formā om̄. s̄
de nichilo dissilitudiez i
formē. q̄ formaret̄ p̄sili
tudiez tuā recurre i te
v̄nū. p̄ captū ordiāto q̄tū
cuq; rez i suo gnē datū
ē. et fient̄ oīa bona val
de. sū maneāt circa te.
sū gradati remotioi dis
tancia p̄ t̄pa et locos. pl̄
chas narracoēs fiant̄
a paciant. Videt̄ her
et gaudet̄ i luce vitatis
tue q̄ntulū hinc valet.
et alius eoz m̄tend̄. i id

quod dicitur est. In principio fecit deus.
et respicit sapientiam principium
quod et loquitur ipsa nobis. Alius
ut idem intendit in eadem verba.
et principium intelligit exor-
dium rerum conditarum. et sic ac-
cipit. In principio fecit ac si dice-
ret. primo fecit. Atque in eis
quod intelligit in principio quod
sapientiam fecisti celum et terram.
alius eorum ipsum celum et ter-
ram creabilem materiam ce-
li et terre sic esse credit cog-
noscit. Alius iam forma-
tas distinctasque naturas
Alius unam formatam eandem
que spirituale celi nomine. aliam
informem corporalis materie
re nomine. Qui autem intelligit
in nominibus celi et terre adhuc
informem materiam de qua for-
maretur celum et terra. non ipsi
unomodo id intelligit. sed a-
liis unde summarum intel-
ligibilis sensibilis que crea-
tura. Alius tantum unum sen-
sibilis moles ista corpora-
summi grandi quoniam omnes psychi-
cas promptasque naturas.
Nec illi unomodo quod iam dis-
positas digestasque crea-

tuas celum et terram vocari
hoc loco credit. Sed alius in-
uisibile atque visibile. Alius
sola visibile in qua lucosum
celum conspicimus et terram
lucosam et quodque in eis sunt.
At ille qui non aliter accipit
In principio fecit. quod si dicitur
primo fecit. non habet quomodo va-
citer intelligat celum et terra
non materiam celi et terre intel-
ligat. videlicet unum sed
est intelligibilis corporalis
que creature. Si enim iam for-
mata velut uniuersa terre
ab eo quod potest. Si hoc primo
fecit deus. quid fecit dem-
terps. Et post uniuersitate
non inueniet. ac per hoc audi-
et inuitus. quomodo illud primo.
si postea nichil. Cum vero di-
tut primo informem. demum
formatam. non est absurdum si
modo est idoneus discernere quod
precedat eternitate. quod tempore.
quod etiam quod origine. Eterni-
tate. sicut deus omnia tempore. sic
flos fructum. Etiam sicut fructus
flore. Origine. sicut fructus
non tantum. In his quatuor
primum et ultimum quod composita

134
in difficulte intelligit. Quo
media fallit. namque rara
visio est et nimis arduatio
spiritus domine et intus tua in
inmutabile mutabilia fa-
cient. At per hoc potest quod
deinde sic acutum terna-
tione. ut sine labore magno
omnino valeat quomodo sit per
sonam quam cantus. Ideo quia
tunc est formatus sonus. et esse
utique aliquid non formatum
potest. formatum autem quod non est
non potest. sic est potest materies
quam id quod ex ea fit. non ideo
potest quod ipsa efficit. cum potest
fiat. nec potest iterum alio te-
poris. Neque enim potest tempore so-
nos edimus in formis. si can-
tu. Et eos posterior tempore in for-
ma cantu coaptam aut
fingimus. sic ligna quibus ar-
cha. uel argentum quod vascu-
lum fabricat. Tales quippe
materies temporis etiam praedictas
formas res quae sunt ex eis
At in cantu non ita est. Cum enim
cantat. audit sonus eius
non prius in formis sonat. et
deinde formatum in cantu
Quod enim primo utriusque sonus

est potest. nec ex eo quod quod est
pries quod resumptum arte co-
ponas. Et ideo cantus in so-
no suo utitur. qui sonus eius
materies eius est. id est quippe for-
matum ut cantus sit. Et ideo
sicut dicebatur potest materies
sonandi. quam forma cantu
di. non potest fieri potestiam
potest. neque enim sonus est cantu
di artifex sed cantu autem
subiacet ex corpore de quo can-
tu faciat. Nec tempore potest. sicut
enim cum cantu edit. nec po-
test elcoere. non enim potest sonus
nunc quam cantus. quoniam quidem
cantus est. non tamen sonus ve-
rum etiam speciosus sonus. sed
potest est origo. quod non cantus
formatum ut sonus sit. sed
sonus formatum ut cantus
sit. hoc exemplo quod potest in-
telligat materias res per
mo factam. et appellatam
lunam et terram. quod inde facta sunt
celum et terra. non tempore primo
facta quod forme res exerit
tempore. Erat autem illa in formis.
ita quod in temporibus sicut aiaduer-
tit. nec tamen de illa narra-
ri ad potest. non ut velut tempore

por sit. cū pendat extre-
mior. q̄ p̄fō meliora s̄
formata q̄ iformia et p̄-
cedat eternitate creato-
ris ut eēt de nichilo vñ
ad fiet. In hac diuinitate
s̄māz veraz concordia
pariat ipā veritas. Et
d̄s n̄ misereat n̄rī. ut
legitiē lege v̄tam. p̄cepti
fine pura caritate. At p̄
hoc si q̄s q̄rit ex me q̄d
horz moyses tuus ille fa-
mils senserit. n̄o sūt h̄j
sermoēs confessionū me-
az. si t̄ n̄o confiteor. nes-
cio. et scio t̄n̄ illas v̄as eē
sententias. exceptis car-
nalibz. de quibz q̄tū ex-
istiaui locutus sū. Quos
t̄n̄ bone spei puulos. h̄ v̄-
ba libri tui n̄o t̄ritat al-
ta huiliter et pauca co-
piose. s̄ oēs quos i eis v̄b̄
v̄a t̄rne ac dicit̄ fateor.
Diligam⁹ nos iūte. pi-
terqz diligam⁹ te deum
n̄m̄ fontē veritatis. si n̄
vana s̄ ipām sitim⁹. eū
demqz famlīm tuū sc̄ptē
hui⁹ dispensatorē spū tu-

o plenū ita honorem. ut
hoc eū te reuelante cū h̄
s̄beti attendisse credam⁹.
q̄d i eis maxie et luce vi-
tatis. et fruge vtilitatis
excellit. Ita cū alius dix-
eit hoc sensit q̄d ego. et
alius p̄mmo ill⁹ q̄d ego.
religios⁹ me arbiti di-
ce. cur n̄o v̄taz pot⁹ si
v̄taz v̄m̄ ē. et si q̄ t̄rtū.
et si q̄d q̄rtū. et si q̄ oīa a-
liud verz quispiā i h̄is
verbis videat. Cur non
illa oīa vidisse credatur
p̄ que deus v̄m̄ fac̄s leas
v̄a et diuisa visuris mul-
torz sensibz t̄pauit. Ego
t̄te q̄d itrepid⁹ de meo
corde p̄nūcio. si ad culmē
auctoitat̄s aliq̄d scribere
sic velle scribe. ut q̄d ver-
quisqz de h̄is rebz capere
possēt. mea v̄ba resonat̄.
q̄ ut v̄nā v̄am s̄mām ad
ad hoc apti⁹ ponem. ut
excludem̄ ceteras. q̄z fal-
sitas me n̄o possz offende.
Nolo itaqz deus meus tā
p̄cept̄ eē. ut hoc illū v̄z
de te meruisse n̄o credā

Sensit ille ois i hns vbis
 atq cogitavit ai eas scri
 beret. qdqd hic vi potuim⁹
 iuembre. et qdqd nos nō po
 tuim⁹. a' nondū possum⁹
 s' tñ i eis iueiri pt. postre
 mo dne q' deus es. et nō ca
 ro et sanguis. si qd hō m⁹
 videt. nūq' et spm̄ tuū bo
 nū q' deducet me i terrā
 rām. late potuit. qdqd e
 ras i eis verbis tu ipē re
 uelatur⁹ legētib⁹ poste
 ris. etiā si ille p que dca
 sūt. vna fortassis ex mil
 tis vbs smām cogitavit.
 Qd si ita ē. si sit igit' illa
 qm̄ cogitavit. ceteris extel
 sior. nobis autē dne a ip
 sa demonstra a qm̄ plac
 altam vām. ut sū nobis
 hoc. qd etiā illi hōi tuo sū
 aliud ex eoz dē verbor' oc
 casione patefiās. tu tñ
 pascas nos. nō error illu
 dat. Ecce dne deus meus
 q' multa de paucis ver
 bis q' multa oro te scps⁹
 q' mē vices. q' tpa oibus
 libis ei⁹ ad istū modū suf
 ficient. Sme me itaq' hē

uius i eis confiti tier eli
 ge vnu ad qd tu ispraue
 ris. ver. certū et bonū etiā
 si multa occurrerit. ubi
 multa occurrē potuerit.
 ea fide confessiois mee ut
 si hoc dixō qd sensit misti
 tuus. rē atq optiē. id em̄
 conai me oportet. qd si as
 setur⁹ nō suō. id tñ dca
 qd m' p ei⁹ vba tua veritas
 dice uoluit. q' illi q' dixit
 qd voluit. **Explicit**
liber duodecim⁹ In
capit xiii⁹ vltim⁹.

Inuoco te deus
 meus mā me
 a q' fecisti me.
 et oblitū tuū n̄
 oblitus es. Inuo
 co te i aiām meā quā pre
 pas ad capiendū te ex de
 sidio qd ispiras. nūc i
 uocantē te ne deserās q'
 pius q' iuocare puenisti
 et istituisti crebescens ml
 timodis vocib⁹ ut audi
 rē de longinquo et quer
 terer et uocantē me iuo
 tare te. Tu em̄ dne dele
 uisti oia mala mīta mea

ne retribuēs manibus meis
in quibus a te defeci et p̄ue-
nisti om̄a bona m̄ta mea
ut retribuēs manibus tuis
quibus me fecisti. Quia et
p̄ius q̄ eem̄ tu eās n̄ erā
cui p̄stares ut eem̄ et tū
ette sū ex bonitate tua p̄ue-
niente totū hoc q̄d̄ me fe-
cisti. Et vnde me fecisti.
neq̄ em̄ eguisti me. ā ego
tale bonū sū quo tu adiu-
uis. **D**ne meus et d̄s m̄s.
nō ut t̄ sic seruā q̄ ne fa-
tigueis in agendo. aut nemi-
noz sit p̄tas tua careas ob-
sequio meo. neq̄ ut sic te co-
lā q̄ terrā. ut sis itelles
si nō te colā. s̄ ut seruā t̄
et colā te. ut de te m̄ b̄n̄ sit
a q̄. m̄ ē ut s̄m̄ tu b̄n̄ sit.
Ex plenitudine quippe boni-
tatis tue creatura tua s̄b̄-
sistit. ut bonū q̄ t̄ nichil
p̄desset. nec de te equalit̄
eet̄. et tū q̄ ex te fieri potu-
it vñ eet̄. Quid em̄ te p̄-
meruit celū et terrā q̄ fe-
cisti in principio. Dicat q̄
te p̄meruerit spiritalis
corpalis q̄ nā q̄s fecisti

in sapiā tua. ut inde pende-
ret̄ etiā ichoata et iformi-
a q̄s in igne suo. vel spiritali
vel corpali etiā in imode-
racoem̄. et in longinquā dis-
similitudinem tuā. **S**piritalis
iforme p̄stantia q̄ si for̄m̄
corpale eet̄. **C**orpale autē
iforme p̄stantius q̄ si oīd̄
nichil eet̄. atq̄ ita pende-
ret̄ in tuo verbo iformia
n̄ p̄ idē verbū reuocaren-
tur ad vnitatē tuā et for-
marent̄ ut eent̄ ab vno
te sūmo bono. vniuersa bo-
na valde. **Q**uid te p̄me-
ruerat̄ ut eent̄ saltem in
formia q̄s neq̄ hoc eent̄
n̄ ex te. q̄ te p̄meruit ma-
teries corpalis ut eet̄ sal-
tē inuisibilis et incompōita.
q̄ neq̄ hoc eet̄ nisi q̄ fecit̄.
ideo q̄s te q̄ nō eāt̄ pro-
mereri ut eet̄ nō potat̄.
Aut q̄ te p̄meruit icho-
atō creaturē spiritalis ut
saltem tenebrosa fluitaret̄
sibus abyssū. cui dissilis n̄
p̄ idē a quo fr̄a ē atq̄ ab
eo illuāta lux fieret̄. q̄
uis nō equaliter tamen

iformis forme equalit?
 sicut em corpi no hoc e e
 qd pulchri ee alioqui de
 forme ee no posset ita ea
 a creato spui no idest vi
 ue qd sapient viue alio
 qn i gmutabilit sapet.
 Bonu aute illi e heret
 sp ne qd adeptus e quer
 sioe auersioe lumē amut
 tat et relabat i vitā
 tenebrosē abyssus filem
 hā et nos q scdm aiām
 creatā spiritalis sum.
 auersi a te nō lue i ea
 vita fuim⁹ aliquā tenebre
 et i reliqis obscuritatis
 nre laboram⁹ don sim⁹
 iusticia tua i vnicō tuo
 sicut mōtes dei nā uidi
 tia tua fuim⁹ sic multa
 abyss⁹. Qd at i p⁹mis
 condicoib⁹ dixisti fiat lux
 et facta ē lux. nō incongru
 ent hoc itelligo i creatā
 spiritali qz erat iā q⁹l⁹
 atqz vita quā illuaret
 sicut nō te pmerueat
 ut eet t⁹is vita q illuāi
 poss. ita nec tū iā eet p
 meruit te ut illuāret.

Neq em ei⁹ iformitas pla
 cet. si nō lux fiet nō ex
 istendo sed itueno illu
 nante lue ei⁹ cohendo
 ut et qdūqz viuut et bte
 viuut. nō debet n⁹ grē tue.
 cōuersa p gmutatoē me
 liore ad id qd neq i me
 li⁹ neq i deteius mutai
 pti qd tu solus es. qz sol⁹
 simplē es. tui nō ē aliud
 viuē aliud bte viuē qz
 tua bfitudo tu es. Quid
 g⁹ tibi deesset ad bonū qd
 tu f es. etiā si ista uel oio
 nulla eent. uel iformia
 remanent q nō ex idige
 tia fecisti. s; ex plentia
 diē boitatis tue. cohibes
 atqz cōuertens ad formā
 nō ut tamq tuū gaudi
 ū compleat⁹ ex eis. P⁹ro
 em tibi displicet eoz ip
 sō. ut ex te pficiant⁹ et
 t⁹ placeat nō at ip⁹ sō. tā
 q et tu eoz p⁹roē pficē
 qz sis. sps em tuus bon⁹
 superebat⁹ sup aquas
 nō ferebat⁹ ab eis tam
 q i eis reqesret. i qui
 b⁹ em requiesce dē sps

tuus bonus. hos i se reger-
te fati sed supferebat in
corruptibil' et imutabi-
lis volūtas tua. ipā i se
sibi sufficēs sup eā quā
feceras vitā cui nō hoc ē
vūe qd' bte vūe. qz vūe
etā fluitans i obstacate
sua. cui restat querti ad
eū a quo scā ē. Et magis
magis qz vūe apud fon-
tē vite. et i lūe ei' vūe
lūmē. et pfici. et illustrari.
et beari. Ecce apparet mi
i enigmate tmitas qd' es
deus meus. qm tu p' m
pncipio sapiē nrē qd' ē
tua sapiā de te nata eq'
lis tibi et coet'na idest
filio tuo fecisti celū et t'
rā. Et multa dixim' de
celo celi. et de terra iuisi-
bili et icōpōita. et de a-
byssō tenebrosa scdm
spiritualis iformitatis
vagabūda deliqā. nisi
quertēt' ad eū a q' erat
qualiscūqz vita. et illu-
minacōe fierz speciosa
vita. et eet celū celi ei'
qd' mter aquā et aquā

postea fr̄m ē. et tenebam
iā patrē in dei noīe. qui
fecit hec. et filiū i p'ia
p'ni noīe. i quo fecit hec.
et trinitate credēs deū
meū. sicuti credebā que-
rebā i eloqis scās ei'. Et
ecce sps tuus supfereba-
tur sup aquas. Ecce t'ni-
tas deus meus. p' et fili'
et sps scs. creator vniūse
creatiē. S; q' causa fiat
O lūmē vīdiciū tibi ad
moueo cor meū. ne me
vana doceat. distate tene-
bras eius. et dic m' obse-
cro te p' mrem caritate.
obsecro te dic m' q'ca fiat
ut post noīatū celū et t'
rā iuisibile et icōpōi-
tā et teneb's sup abyssū.
cū demū scptuā tua no-
miaz spm tuū. An quia
oportebat sic eū ifmua-
ri ut dicit supferri. et
nō posset hoc dici n' p'us
illud gmeozact. cui sup-
ferri sps tuus possz icel-
ligi. nec p'ri em n' filio
supferebat. nec supfer-
ri rē dicit' si nulli rē

supferret. **P**ons ergo dice
 du erat/au supferret. et
 demde ille q' no oportebt
 aliter comedat nisi ut
 supferri dicet. **C**ur ergo
 aliter eu' ifnuat' no opor
 tebat nisi ut supferri di
 ceret. **J**am huc sequat'
 q' p' itellai aplm' tuu' di
 cente. q' caritas tua diffu
 sa e' i cordibus nr'is per
 spm' scm' q' datus e' nob'.
 et de sp'italib' docente
 et demonstrante supemi
 nite' via' caritatis. et flet
 tente genua p' nob' ad te
 ut cognoscam' supemi
 nente' sciam' caritatis x'
Ideoq' ab uicio supemiens
 supferebat' fr' aquas.
Qui dicit. q'mo dicit. de
 ponde' cupiditatis i ab
 rupta' abyssu. et de sub
 leuaco'e caritatis p' spm'
 tuu'. q' supferebat' sup
 aquas. **C**ui dicit. q'mo
 dicit. neq' em' loca sut. q'
 b' ingim' et emergim'.
Quid filius et q' diffili'.
Affes' st. amoes' st. imu
 dia sps' nr' defluens

ifeius amoe' curaz' et m'udina
 scitatis tue attolles nos
 supius amoe' securita
 tis. ut sursu' cor habea
 m' ad te. ubi sps' tuus
 supfert' sup aquas. et
 veniam' ad supeminē
 te requie. cu' p'fiseit a
 nima' ma' aquas q' st'
 sn' substantia. **D**efluxit'
 angl's. defluxit' auā ho
 mis' et iducauerit' abys
 su' vniuersē sp'itales
 creature i' p'fudo teneb'
 so. n' dixisses ab uicio fi
 at lux et stā eet' lux. et
 iheret' t' ois obedies i
 telligencia celestis ciui
 tatis tue. et requiescet'
 i' spū tuo. q' supfert' i' q'
 mutabilit' sup oē muta
 bile. **A**lioqn' et i' ipm' celu'
 celi tenebrosa abyssus
 eet' i' se. nūc aut' lux e' i
 dno. **nā** fmet' ipā mise
 ra i' quietudie' defluen
 tuū spūū. et i' iudicatu'
 tenebras' suā mudatas
 veste' luis' tui satis on
 dis. q' magnā rōnalē
 creaturā fereis cui nullo

no

no
mō sufficit ad beatam regē.
quā te mundū ē ac p hō nec ip
se f. Tu enim deus nō illuā
bis tenebīs nrās, ex te ori
ūt vestimēta nrā et tene
bre nrē sicut meridies e
rūt. Da mī te deus meus:
redde mī te. En amor et si
pari ē amem validū. nō
possi metui ut scia q
tū desia mī amoris. ad id
qd fat ē: ut curat vita
mea i amplexus tuos.
nō auertat donet abson
dat i abscondito vltus
tū. hoc tm scio q male
mī ē pter te. nō solū ext
me. s; et i me ipō, et oīs m
copia q deus meus nō ē:
egestas ē. Nūqd a pē a
filii nō supfēbat sup a
quas si tamq loco sicut
corpus. nec sps scs. Si at
i mutabilis diuinita
tis eminentia se oē mu
tabile et pē et filii: sps
scs scfēbat se aquas. C
gō tm de spū scō spū dic
tū ē hoc. Cur de illo tm
dcm ē. quasi locy ibi eet
q nō ē locus. De quo solo

dcm ē qd sit donū tuū. et
i dono tuo reqescam. ibi
te frūm reges nrā locy
nr. Amor illuc attollit
nos. et sps tuus bonū ex
altat huilitate nrām de
portis mortis. i bona vo
lūtate pax nobi ē, corpa
ponde suo nitit ad locū
suū. pondū nō ad ymā tā
tū ē s; ad locū suū. Ignis
sursū tendit. deorsū lapis
pondib; suis agūt. loca
sua petūt. Oleū infra cap
fusū sup aquā attollit.
aqua sup oleū fusa infra
oleū demergit. Pondib;
suis agūt. loca sua petūt.
amō ordiāta iqeta sūt.
ordmant et quiescūt. Po
dus meū amor mō. eo se
vor quocūq; feror. Dono
tuo accendim et sursū
ferim. i ardēt et i mō
ascendi ascensioes i corde
et tantam cāctiā gradu
no iardēt. et imō amō
sū imō ad pacē ihrlm. Cū
locū daty sū i hīs q dixit
m. In domū dmi ibim.

Och nō
.....

143
Ibi nos collocavit voluntas
bona. ut nichil velim⁹ ali-
ud q^m pmanē illuc ieter-
nū. beata creatā q^m nō no-
uit aliud cū eet ipā ali⁹.
nō dono tuā qd^m supfertur
sup oē mutabile. mox ut
scā ē attollet^r nullo ite-
uallo t^mpis i ea vocatōe q^m
dixisti fiat lux. ut fiet lux
In nobis em̄ distiguit tē-
pe qd^m tenebre fuim⁹ et lux
efficim⁹. In illa vō dcm̄ ē.
qd^m eet nō illuāret^r. et ita
dcm̄ ē q^m sps fuit fluxa
et tenebrosa. ut apperentā
qua scm̄ ē. ut alī eet idē
ut adlumē ideficiēs quer-
sa lux eet. Qui p^t itelli-
gat. a te petat. ut q^m mo^m
lestus ē. q^m ego illuēz illu-
horem vementē i hūc mū-
dū. Trinitatē oīpotentē
q^m itelligit et q^m nō loq^r
eā. si tñ eā rava aīā q^m ai-
q^m de illa loq^r scit qd^m loq^r
tur. Et g^tendūt et dimi-
tant. et nemo sñ pace vi-
det istā visionē. Velle ut
hec tā cogitaret hoies i se-
ipīs. longe sñ ad aliud st^r

ista tā q^m illa tñitas. Sz
duo ubi se excreat^r p^tbet
et sentiat q^m longe st^r. Di-
co at hec tā. eē nosse. vel
le. sū em̄ et scio et volo.
sū sciens et volens. Et
scio eē me et velle ut sim.
et volo eē et scire. In hīs
g^o t^m q^m sit i se pabilis vi-
ta et vna vita. et vna
mens. et vna eēnciā q^m
temq^m i se pabilis vna et
vna vita. et vna mens
distinctō et tñ distinctō.
Videat q^m p^t. certe corā se
ē. attendat i se. et videat.
et dicat m̄. Sz cū iueneit
i hīs ad et dixit. nō iā
se putet iuēisse illud qd^m
sup^r ē iō mutabile. qd^m ē iō *ista*
mutabile. et scit iō muta-
bile. et vlt^r iō mutabile.
Et vtz p^t tria hec et ibi
tñitas an i singlis. hec
tā. ut terna singulor^m sit
An vtrozq^m miris modis
simpl^r et multipl^r i fūto i se
sibili sine quo ē et sibi no-
tū ē. et sibi sufficit iō mu-
tabile idipsū copiosa vni-
tas magnitudiē q^m fāle

cogitauerit. q̄s ullomō
dixit. q̄s quolibet temē
p̄nūciavit. **P**rode i con-
fessioē fides mea dicit do-
nūo deo tuo. sc̄e sc̄e sc̄e dñe
deus meus. i noīe tuo
baptizati sum⁹ p̄ et fi-
li. et sp̄s sc̄e. Quia et ap̄
nos i xp̄o suo fecit deus
celū et terrā spirituales
et carnales ecclē sue. **E**t
terra nr̄a an̄q̄ accipet
formā doct̄ne iuisibil̄
eāt et icōpōita. et igno-
rācie teneb̄is tegeba-
m⁹. **Q**uī p̄ iūqtate eru-
disti hoīem. et iudiciā
tuā sicut multa abyss⁹
Sz q̄ sp̄s tuus sup̄fēba-
tur sup̄ aquā nō reliq̄t
miseriā nr̄am miā tu-
a. **E**t dixisti fiat lux.
Penitentiā agite. appiā
bit em̄ regnū celoz. **P**e-
nitentiā agite. fiat lux.
et fr̄a ē lux. **E**t qm̄ con-
turbata eāt ad nos ip-
sos aiā nr̄a. **C**omemo-
rati sum⁹ tu dñe de t-
ra iordāis. et de mōte
equali t̄. s̄ p̄ uo p̄ nos

et displicuerit nobis tene-
bre nr̄e. **E**t conuersi sum⁹
ad te et fr̄a ē lux. et ecce
fui⁹ alī tenebre nr̄e at
lux i dñō. **E**t tñ adhuc p̄
fide. et nōdū p̄ sp̄em. **S**pe
em̄ salui fr̄a sum⁹. **S**pes
autē q̄ uidet nō ē spes.
Adhuc abyssus abyssū i-
uocat. sed iā i uoce catha-
ractaz tuaz. adhuc et il-
le q̄ dicit nō potui uobis
loq̄ q̄i sp̄italib⁹. s̄ q̄i car-
nalib⁹. etiā ip̄e nōdū se
arbitrat⁹ q̄phendisse. et
q̄ retro oblitus. i ea q̄ an-
st̄ extendit. et igemescit.
q̄uatus. et sicut aiā ei⁹.
ad deū uiuū q̄admodū
ternū ad fontes aquaz.
Et dicit. qm̄ verām. **H**uic
tulū suū qd̄ de celo ē sc̄m̄
dūi cupiens. et uocat i m̄-
fiore abyssū dicens. **N**oli-
te q̄formai huic sc̄lo s̄ re-
formamū i nouitate mē-
tis nr̄e. **E**t nolite pueri
effici mētib⁹. s̄ maliciā
puuli estote ut mētib⁹
p̄fr̄a sitis. **E**t o stulti ga-
lathē. q̄s uos fastinauit.

144
Sua nō i voce sua. in tua
em qui misisti spm tuū de
excelsis. **P**eū q̄ ascendit i
altū et aperuit catharac
tas donor suoz. ut fluis
ipetus letificaret citatem
tuā. **I**lli em suspirat
sponsi amicus hns iā sp̄s
p̄mittas penes eū s̄ ad
huc i semetipm̄ igemesces.
adoproem̄ expectans re
tempoem̄ corporis sui. illi
suspirat. mebz̄ ē em̄ sp̄o
se. et illi zelat. Amicus est
em̄ sponsi. illi zelat. nō si
bi. q̄ i voce catharactaz
tuaz nō i voce sua iuorat
alterā abyssū. tui zelans
timet. ne sic. serpens euā
decepit astucia sua sic et
eorz̄ sensus corripāt a cas
titate. q̄ ē i sponso nro vni
to tuo. **Q**ue ē illa spe lux
nū videbz̄ eū sicuti ē. et
t̄nsierit lacme q̄ m̄ fr̄e s̄
panes die ac nocte. **D**ū d̄
m̄ cotidie ubi ē deus tuus
Et ego dico. deus meus u
bi ē. ecce iubes. **R**espice i
te paululu cū effundo su
p me aiām meā i voce

exultacois et confessiois
som̄ festitate celebratis.
Et adhuc tristis ē q̄ re
labit. et fit abyssus vel
potius sentit adhuc se ēē
abyssū. **D**icit ei fides me
a qm̄ attendisti i nocte
an̄ pedes meos. **Q**uare
tristis es aiā mea. et qua
re turbas me. **S**pa m̄
dn̄o. lucerna pedibz̄ tuis
verbu ei. **S**pa et pseue
ra. donec t̄nseat nox ma
ter iūquoz. donec t̄nseat
ira dn̄i tuū filij et nos
fui m̄ aln̄ tenebre. q̄ re
fidua trahim̄ i corpe p̄
pctm̄ mortuo. **D**onec as
piret dies. et remoueat
vmbre. **S**pa i dn̄o. mane
astabo et contēplabor. sp̄
confitebor t̄. **A**iane asta
bo tibi et videbo salutae
vultus mei deū meū qui
vniūficabit et mortalia
corpa meā. p̄ spm̄ q̄ ha
bitat i nobis. q̄ s̄ iūus
m̄m̄ tenebrosū et fluiū
dū misericordie sup̄fere
bat. vñ i hac pegnacōe
pign̄ accipi. ut iā sim̄

Lux dū adhuc spe salu
fci sumus et filij lucis.
et filij dei nō filij noctis
netq; tenebrarū. Qd̄ tam
fium⁹ mō quos et nos.
Adhuc i isto incerto huā
ne noticie tu solus diui
dis. q; p̄bas corda nr̄a.
et vocas lucē diē et tene
b̄s noctē. Qs̄ em̄ nos dis
cernit n̄ tu. Qd̄ at̄ hēm⁹
qd̄ nō accepim⁹ a te. Ex
eadē massā vasa i hōrē:
ex qua fca s̄ et alia iq;
tumeliā. Aut q̄s n̄ tu d̄s
nr̄ fecisti nobis firmam
tū auctōitatis sup nos
i septā tua diuinā. Relū
em̄ plicabit ut lib̄ et n̄
sicut pellis extendit su
p nos. Sublimiois em̄
auctōitatis ē tua diuinā
septurā cū iā obieuit is
ta morte illi mortales.
P quos eā dispensasti no
bis. Et tu scis dn̄e tu scis
q̄admodū pellib⁹ iduis
hoiēs. cū p̄cō mōrles fie
rent. Vnde sicut pelle ex
tendisti firmamētū libri
tui. concordēs utiq; s̄ mo

nes tuos: quos p̄ mōrliū
misteriū supposuisti nob̄.
Nā. q; ip̄a eorū morte soli
damētū auctōitatis i clo
q̄is tuus p̄ eos editis sub
limit̄ extendit sup oīa q;
subt̄ s̄. qd̄ cū hic viuēt
nō ita sublimit̄ extētiue
tati. nondū sicut pelle ce
lū extēdeas: nondū mor
tis eorū famā usq; q; dila
taueras. Videam⁹ dn̄e a
los opa digitorū tuorū. Dis
serena oculis nr̄is. nubi
lū quo subtexisti eos. Ibi
ē testiōniū tuū sapiam p̄
tāns puulis. P̄ficte deus
meus laudē tuā ex ore i
fancū et lactencū. n̄ em̄
em̄ nouim⁹ alios lib̄s ita
destruentes supbiā ita des
truentes iūmicū et defen
sōrē resistentē recōsiluacōs
tue defendendū p̄cā sua
Nō noui dn̄e nō noui alia
tā casta eloq̄a q; sic m̄ p̄
suadenti confessioēs et le
mirent ceruicē meā iugo
tuo. et iūitaret colē te ḡ
tis. Intelligebā ea p̄ bo
ne da m̄ hec subter p̄oio

145
q̄ subter p̄oitis solidasti ea
Sunt alie aq̄ sup hoc firma
mentū credo imozles: et a
terrena corrupcoe secrete:
laudet nomē tuū: laudet
te sup̄ celestes ppli angeloz
tuoz: q̄ nō opus hnt suspi
cē firmamētū hoc. et legē
do cognosce verbiū tuū. Vi
det em̄ facie tuā sp̄ et ibi le
gūt s̄i sillab̄ t̄pm qd̄ velit
eterna volūtas tua. legūt:
eligit et diligit. sp̄ legūt.
et nūq̄ p̄titi qd̄ legūt. Au
gendo em̄ et diligendo. le
gūt ipam̄ īgnūtabilita
tē anxiū tuū. nō claudūt
codex eoz̄ nec plicat̄ lib̄
eoz̄: q̄ tu ip̄ es illis hoc:
et es ieternū: q̄ sup hoc f
mamētū ordmasti eos. qd̄
firmasti s̄i īfirmatē īfe
rioz̄ pploz̄: ubi suspiciēt
et cognoscent̄ misericordiā
tuā. t̄pali enūciante te q̄
fecisti t̄pa. In celo em̄ dn̄e
mīa tua. et vitas tua us
q̄ ad nubes. T̄n̄seut̄ nu
bes: celū at̄ manet̄: t̄n̄se
ut̄ p̄oitate verbi tuū ex
hac vita ī aliā vitā. **S̄p̄**

tā ved̄ tua usq̄ ī finē secu
li sup̄ p̄los extendit̄. **S̄p̄**
et celū et terra t̄n̄sibūt̄.
sermōes at̄ tui nō t̄n̄sibūt̄
Qm̄ et pellis plicabit̄ et
senū sup̄ qd̄ extendebat̄
cū claritate suā p̄tiet̄. v̄bū
aut̄ tuū manet̄ ieternū
Qd̄ nūc ī em̄gnate nu
bū et p̄ speculū celi nō
sicuti ē apparet nob̄: q̄ et
nob̄ q̄uis filio tuo dilc̄
sum̄. nondū apparet qd̄ e
rim̄. Attendit̄ p̄ticia car
nis et blandit̄ ē. et īflā
mauit̄ et cr̄im̄ p̄ odore
eī. **S̄p̄** tū apparuit̄ silēs
eī. qm̄ videbit̄ eū si
cūti ē. Sicuti ē dn̄e vide
n̄m qd̄ nodū ē. Da nob̄
Nā sicut oīo tu es. t̄n̄sib
sol̄. q̄ es icōmutabl̄ et
scis īgnūtabil̄. et vis ī
gnūtabil̄. et cētia tua
tua scit̄ et vlt̄ īgnūabl̄:
et scia tua ē et vlt̄ īgnū
abl̄: et volūtas tua ē et
scit̄ īgnūtabl̄. nec vide
t̄. iustū eē corā te. ut q̄
admodū s̄e scit̄ lumē icō
mutabile. ita sciat̄ur ab

illuato comibili. Ideoq;
aia mea sicut tra su aq;
tibi. qz sicut se illuare
de se no pot: ita se faciat
de se no pot. Sic em apud
te fons vite. qmo i luce
tuo videbi? lume. Quis
amaritauit? amaritates
i societate vna. Idem su
qz naq; illis finis e tpal
et terrene felicitatis. pp
qz fruit oia. qmuis inua
bili vaietate curaz fluct
tuent. Cuius dne n tu q
dixisti ut congregaretur
aque i congregacoem vna
et apparet arida siciens
tibi. qm tuu e et mac. et
tu fecisti illud. et arida
terra manus tue forma
uert. neq; em amaitudo
voluntati. s; congregaco
aquaz vocat mac. Tu
em cohertes etia malas
cupiditates aiaz. et fi
gis limites. qusq; pgre
di sinant aque. ut i se
gminuant. fluctus aq;
Atq; ita facis mare. ordie
ipij tui se oia ad aias si
cientes tibi et appetetes

tibi alio fine distinctas a
societate mais. occulto et
dulci fonte utigas. ut et
terra det fixm suu. et te u
bente dno deo suo germiet.
aia nra opera mie. scdm
genus diliges pximu in
subsidijs necessitatū carnali
um. hns i se seme scdm simi
tudiem. Qm ex nra ifir
mitate copatum ad subue
mendū idigentib; silē o
pitulantes qadmodum
nobis vellem; opē ferri.
si eodē mō indigem;. nō
tm i facilib; tamq; i her
ba semiali. s; etia i pfecto
aduitorij forti robore. sicut
lignū fructifer; idest bnf
ciū ad eripiendū eū qui
i uiciā patit de manu po
tentis. et pbendo pfectoib;
vmbra culū valido robore
iusti iudicij. Ita dne ita
oro te oriat sicut facis.
sicuti das hilaritatē et fa
cultatē. Quat de tra vi
tas. et iusticia de celo ref
piciat. et fiat i firmamē
to luaria. frangam de
surgentī panē nrū. etc.

146
genū sū tecto iducam⁹ i
domū mram. Nudū vestia
m⁹ et domesticos seminis
mī nō despiciam⁹. q̄bus
i terra natis fructib⁹. vi
de q̄ bonū ē. et erūpat cor
panea lux nrā. Et de ista i
feiore fruge actoris i deli
as contemplatoris v̄bū vi
te supius obtinetes. appa
ream⁹ sicut lūcia i mūdo:
coherentes firmamēto septē
tue. In em nobiscū dispu
tas. ut videas. # mē intel
ligibilia et sensibilia. tāq̄
iter diē et noctē. ul. it̄ aias.
Alas itelligibilib⁹. alias
sensibilib⁹ ceditas. ut iā
nō tu solus i abdito diuidi
tatoris tue sicut anq̄ fiet
firmamētū diuidas iter
lucē et teneb⁹. # etia spi
ritales tu i eodē firma
mēto positi atq̄ distincti.
manifestata p orbē grā tu
a. luceant sup terrā. et di
uidant inter diē et noctē.
et significet t̄pā. q̄ verē a
t̄nfiert. ecce scā s̄ noua.
q̄ p̄ior ē nrā salus q̄ tū
credid⁹. Et q̄ nox p̄cessit

dies at̄ appiquauit. et q̄
bndices coronā am̄ tui
mittens opaios i messe
tuā. i qua seiāda alij
laborauerūt mittens e
ciā i aliā semētē. c⁹ mes
sis i fine ē. Ita das vitā
optanti et bndictis ānos
iusti. tu at̄ idē ip̄ es. et i
āms tuis q̄ nō deficiūt.
Ortū p̄paras āms t̄nseū
tib⁹. Eterno quippe cōsi
lio p̄p̄ns t̄p̄ib⁹ bona ce
lestia das sup terrā. qm̄
quidē alij dat⁹ p sp̄m ser
mo sapiē tamq̄ lūare
mar⁹. p̄ eos s̄ q̄ p̄spicue
vitaris luce delectant.
tamq̄ i p̄ncipio diei. Alj
aut sermo sciē scdm̄ eū
dem sp̄m. tāq̄ lūare mi
n⁹. Alj fides. alj dona
cō curatomi. alj opacoēs
victutū. alj p̄phetia. alj
diuiditacō sp̄iū. al̄tei
gnā linguaz. et hec oīa
tamq̄ stelle. oīa em̄ hec
opat⁹ vn⁹ atq̄ idē sp̄s.
diuidens. p̄p̄a v̄m̄tūq̄
p̄ut v̄lēt. Et sciēns appa
rē s̄cā. i manifestatōē ad

ualitate. **D**ermo at scie q
qmēt oia sacrameta q
uaiant tpi b⁹ tāq̄ luna.
et cetē noticie donoz q̄ de
nceps tpi stelle omeora
ta st. q̄tū diffit ab illo
candoe sapie quo gaudz
pōtē dies: tantū i p̄nci
pia noctis st. **H**is emist
nctia q̄bus ille p̄centu
sim⁹ seruus tuus nō po
tuit loq̄ q̄i spiritalib⁹ s;
q̄i carnalib⁹. Ille q̄z sapi
enciā loq̄t. iter p̄fctōs.
Aialis autē hō tamq̄ p
uul⁹ i xpō lactis q̄ po
tator. don⁹ roboet ad so
lidū abū. et acie f̄mz ad
solis asp̄m: nō heat de
sertā noctē suā s; luce
lune stellaz q̄ contet⁹.
Hec nobiscū disputas
sapiētissie deus m⁹ i li
bro tuo firmamēto tuo:
ut discernam⁹ oia cōtē
placōē mirabili. **O**m̄is
adhuc isignis et i tpi
b⁹. et i dieb⁹ et i am̄s.
Sz p̄us lauam̄ mūdi
estote auferte neq̄ciā
ab aib⁹ m̄is. atq; a sp̄cū

ocloz meoz: ut appareat
arida. **D**iscite bonū face
iudicate pupillo et iusti
ficate viduā: ut ḡminet
terra herbā pabuli. et lig
nū fructifex: et venite
disputem⁹ dicat dn̄s. **V**t
fiat luāria i firmamē
to celi. et luceat sup̄ tra
Querebat diues ille a
migrō bono q̄ faceret. **V**t
vitā eternā consequēt⁹.
Dicat ei migr⁹ bon⁹ q̄ pu
tabat: hōiem et nichil
ampli⁹. **B**on⁹ ē at q; dē
ē. **D**icat ei ut si vult ve
re ad vitā. seruet manu
data. **S**eparet a se ama
ritudis malicie atq; ne
quicie: nō occidat. non
mechet. nō fuerit. nō fal
si testimoniū dicat. ut ap
pareat arida. et germi
net honore p̄ris et m̄is
et dilcoz p̄xim. **S**ca i
q̄t her oia. **V**n̄ g⁹ tante
sp̄mē. si terra fructifex
ē. **V**ade exstupa siluosa
dumeta auaricie. **V**ende
que possides. et i ple⁹ fru
gib⁹ dando paup̄ib⁹ et i

127
habebis thesauruz i celis: et
sequere dnm si vis esse pfectus
tus eius sociatus. iter qd lo
quitur sapiam ille qd nouit
qd dicit buebat diei et noc
ti: ut nouis et tu ut fiat
lunaria i firmamento
celi. qd no fiet n fuit illuc
cor tuu. qd item no fiet
n fuit illuc thesaurus tu
us: sicuti audisti a magro
bono. **S** contristata est
ra scilus: et spme offoca
uerunt verbu. Vos at ge
no elcm i firma mundi
q dimisistis oia ut seque
remi dnm. **I**te post eu et
confundite forcia: ite post
eu sposi pedes et lucete
i firmamento ut celi enar
ret glam dei. **D**iuidentes
inter luce pforz: s no du
sicuti angeloz et tenebs
pniloz: s no despectoz
lucete sup oem terram et di
es sole candens eructet
diei verbu sapie et nox
luna lucet: anuaciet noc
ti verbu scie: luna et stel
le nocti lucet: **S** nox n
obscurat eas: qm ipse illu

minati ea p modulo ei
Ecce em tamq deo fiat
lunaria i firmamento ce
li. **S** e subito de celo so
nus: q ferret flatus
vehemens et vise se lingue
diuise q ignis: q et ised
sup vnu queqz illoz et
fca se lunaria i celi firma
mento: vbu vite hucia
Vbiqz diserte ignes sci:
ignes decori. **V**os em es
tis lune mundi: n estis
sub medio. **E**xaltaty e
cui adhesistis: et exalta
uit vos. **D**iscurrete et i
notescite oibz gentibus.
Concipiat et mac et pa
riat opa vra: et pducat
aqua reptilia aiay vi
uar. **S**epantes em pao
su a vili: fci estis os dei
Pad dicit: pducat aque
no aiay viua qua ter
ra pducat: s reptilia aiay
vuar. et volatilia
volancia sup terra. **R**ep
seruit em sacrameta tua
ob opa seruoꝝ tuoꝝ i
ter medios flucty temp
tatonu seculi ad ibuen

f. subere

das gentes i noie tuo in
baptismo tuo: et int' hec
fca st' magnalia mirabi
lia tua tamq' ceti gñdes
et voces nūcioꝝ tuoz vo
lantes sup terrā iuxta f
mamētū libri tui. p̄posito
illo sibi ad auctoitate sb
quo volitaret quocūq' uet
Neq' em' st' loqle neq' ser
mones: quoz nō audiāt
voces eoz. Qm̄ i oem̄ trā
exnt son' eoz: et i fines ar
bis terre verba eoz. Qm̄
tu dne bñdicendo multi
plicasti oīa hec. Nūquid
mentoz: aut maxie mis
teo neq' distingo lucidas
cogitacoēs haz: rez i fir
mamēto celi: et opa corpa
lia mūdofo mari et sub
firmamēto celi. Quaz e
m̄ rez: noticie st' solide et
terminiate siue icremen
tis gñaconū: tamq' luā
sapie et scie: earūde rezū
sūt opacoēs corpales ml
te ac varie: et aliud ex
alio crescendo mltiplicat
i bñdicoē tua deus. q' cōso
latus es fastidia sensuū

mortalū ut i cogitacoē ai.
res vna multis modis p
corpis motcoēs figuret ar
q' dicit' aque pduxerūt
hec: **Sz** i verbo tuo nūcīa
tes alienatoꝝ ab etermita
te veritatis tue p̄lōꝝ p
duxerūt hec: **Sz** i eman
gelio tuo qm̄ ipē aq' istae
lecezi q' amar' languoz
fuit: cā ut i vbo tuo ista p
ducent. Et pulchra st' oīa
ficiēte te: et ecce tu ienar
rabilis pulchrior q' fecisti
oīa: a quo si nō eēt lapsus
adam, nō defūdet' ex vō
ei' salugo maīs: genus
huānū p̄fide arrosū et
p̄tellose tñdū et instabile
fluidū: atq' ita nō opus
eēt: ut i aq' multis corpa
liter et sensibile oparent'
dispensatoēs tui mystica
fca et dca. Sic em' m̄ nūc
occurerūt: reptilia et
volatilia: q'bus ibuti et
iuciatī hoīes corpali bus
sacramētis subditi: nō
ultra p̄ficent: n̄ spūrita
liter vniūscet' aiā ḡduā
lio: Et post' m̄nū verbi

148
i consummatione respicit. ac
p hoc i vbo tuo no maus
p fuditat. Sz ab aquaz
amantudie terra distat
ta erit no reptilia aicut
viuar. et volatilia. sz aiaz
vua. neq em ia opus
ht baptismo. quo gentib
opus e. sicut opus hebat
ai aquis teget. No em
ittur ale i regnu celoz.
ex illo quo istitisti ut st
ittet. nec magnalia mi
rabiliu qrit quib fiat
fides. neq em n signa et
pdigna vidit no creditu
ia disticta sit terra fide
lis ab aquis maus. ifide
litate amaris. et ligue i
signo sit no fidelib sz ifi
delib. Nec isto igit. gne
volatili qd verbo tuo p
duxerit aq opus ht tra
qua fudasti sup aquas.
Immitte ea verbu tuu
p nuncios tuos. opa eoz
narram. Sz tu es q opa
ris i eis ut opent i ai am
vua. Terra pduat ea q
tra ca e. et ut her agant
i ea sicut maie fuit ca ut

agent reptilia aiaz vi
uar. et volatilia sub fir
mameto teli quib ia ter
ra no idiget qius pise
manducet leuatu de pro
fudo. i ea mensa qua pasti
i qspcu credentiu. Ideo e
m de pfudo leuato e ut
alat arida. et aiuis ma
rina pgeies. sz tn sup ter
ra multiplicat. Pmaz
em potu ewangelizana
u. ifidelitas homi ca ex
stitit. Sz et fideles exhor
tant et bndicunt eis ml
tiple de die i die. ac vo
cia vna de tra sumit
exordiu q no pdest n fir
ia fidelib q tme se ab amo
re h scli. ut aiā eoz t vi
uat. q mortua eat i deli
ctis viuens. Delictis dne
mortifeis. Na tu puri cor
dis. vitales delicie. Open
tur ergo ia i terra mistri
tui. na sicut i aqs ifideli
tatis. anuciado et loqto
p miracula et sacramenta
et voces miseras ubi ite
ta sit ignorantia. m am
miracois i timoe occultoz.

Ignor. talis em̄ ē iterito
ad fidē filijs adam oblitis
tui. dū se abscondit a fa-
cie tua. et fuit abyssus. s;
opent̄ etiā sicut i arida
discreta a gurgitib⁹ abys-
si. et sit forma fidelib⁹ vi-
uendo corā eis. et excitan-
do ad imitacōes. **D**ic em̄
nō tm̄ ad audiendū. s; e-
riā ad faciendū audiūt.
Quēte dnm̄ et viuet aiā
vra. ut pducat terra aiā
vūientē. **N**olite q̄formari
huius sc̄lo. q̄tinetē nos ab
eo et vitando vūit aiā. q̄
appetendo morit̄. **C**ontine-
te vos ab imānitate sibi-
bi. ab ierti voluptate lux-
urie. **E**t a fallati noīe sc̄e:
ut sit bestie māfucte. et
pecora edomita. et innoxij
serpentes. **M**otus em̄ aiē
st̄ isti i allegoia. sed fastu
elatois. et delcācō libidis.
et venenū curiositatis.
motus st̄ aiē mortue. q̄ n̄
ita morit̄. ut oī motu ca-
reat. **Q**m̄ discedendo a
fonte vite morit̄. atq; ita
suscipit. a p̄teūte sc̄lo. et

q̄format ei. **D**ū at̄ tuū
deus fons vite eterne est.
et nō p̄t̄. ideoq; i v̄bo tuo
cohibet̄ ille discess⁹. dū d̄
nob̄. nolite q̄formari huius
sc̄lo. ut pducat terra m̄
fonte vite aiām vūientem
i v̄bo tuo p̄ euangeli-
tas tuos. aiām q̄tinetē
imitando imitacōes xpi
tui. **H**oc ē em̄ sc̄dm̄ genus.
qm̄ emulacō viri ab ami-
co ē. **E**stote m̄q; sicut ego. et
ego sicut vos. **I**ta erūt i
aiā vūia bestie bone i mā-
suetudinē actōis. **M**andasti
em̄ dicens. i mansuetudi-
nē opa tua p̄fice. et ab oī
hoīe diligis. et pecora bo-
na neq; si māducauerit
habūdancia. neq; si nō mā-
ducauerit. egencia. et ser-
pentes boī nō p̄mitōsi ad
nocendū. sed astuti ad caue-
dū. et tm̄ explorantes t̄pa-
lē naturā q̄ntū sufficit ut
p̄ ea q̄ sc̄a st̄ itellcā cōspi-
ciat̄ eternitas. **P**eruiuit
em̄ rōm̄ hęc aiālia. cū a p̄-
gressu mortifco cohibita
sit vūit. et bona st̄. **E**cc

149.
enī dnē deus nr̄ creator nr̄
cū cohibite fuerit affoēs
ab amoe sc̄li quib⁹ morie
bam. male uiuendo. et ce
pit ee aīa uiuēs hñ uiuē
dō. cōpletūq; fuit uerbu
tūū qd̄ p̄ aplm̄ tuū dixisti
Nolite cōformari huic sc̄lo.
conseq̄t̄ et illud qd̄ aduēf
ti stat̄ et dixisti. s; reforma
m̄ i nouitate mētis nr̄.
nō iā sc̄dm̄ gen⁹ tamq̄ mu
tantes p̄cedentē p̄ximū. n̄
ex hoīs melioīs auctoitate
uiuentes. Neq; em̄ dixisti
fiat hō sc̄dm̄ gen⁹. s; faciām⁹
hoiēm ad ymagiēs et similitu
dinē nr̄am. ut nos p̄ben⁹
q̄ sit uolūtas tua. Ad hoc
em̄ dispensator ille tuus
gnāns p̄ euāgelium filios.
ne semp̄ puulos hret̄ q̄s
lacte nutrit̄ et tāq̄ m̄te
fouet̄. Reformam̄ i q̄ i no
uitate mētis nr̄. ad p̄bā
dn̄i. **si nos q̄ sit uolūtas dei.**
qd̄ bonū et bñplacitū et
p̄fctm̄. Ideoq; nō dicit̄ fiat
hō. s; faciām⁹ hoiēm. n̄ dicit̄
sc̄dm̄ gen⁹. s; ad ymagiēs
et similitudinē nr̄am. mēte

quippe renouat⁹. et cōfina
ens ueritatē itellctam̄ tuā
hoiē dem̄ratōe nō indiget
ut suū gen⁹ mutet. s; te
dem̄rante. p̄bat̄ ip̄e q̄ sit uo
lūtas tua. qd̄ bonū et bene
placitū et p̄fctm̄. et doces
eū iā capatē uide t̄mitatē
vmitatis. uel vmitatē t̄mi
tatis. Ideoq; pl̄i dōsc̄tiām⁹
hoiēm singl̄it̄ t̄n̄ ifert̄ et
fecit deus hoiēm. et pl̄i dō
ad ymagiēs nr̄am singl̄it̄
ifert̄ ad ymagiēs dei. Ita
hō renouat̄ i agm̄tōe dei
sc̄dm̄ ymagiēm ei⁹ q̄ crea
uit eū. et spiritalis effc̄s
iudicat oīa q̄ utiq; iudicā
da s̄t. ip̄e at̄ a nemīe iudi
cat. Qd̄ at̄ iudicat oīa.
hoc ē qd̄ h̄t̄ p̄tātē p̄fctū
maris. et uolatilium celi.
et om̄m̄ p̄cor̄. et feror̄. et
oīs terre. et om̄m̄ repentiū
q̄ rep̄nt̄ sup̄ trā. h̄ em̄ aḡt̄
p̄ mentis itellctam̄. p̄ q̄ p̄
pit̄ q̄ s̄t sp̄s dei. Alioq̄
hō i honore posit⁹ nō itel
lexit. cōpatus ē uimētis
isipientib⁹ et filiis fcs̄ est
eis Ergo i ecclā tua deus

nr. scdm gram tuā quā
dedisti ei. qm tuū sum⁹ fig-
metū creati i opib⁹ boīs
nō solū q spūalē p̄sūt. s̄
etiā hñ qui spūaliter s̄b
dūt⁹ eis q p̄sūt. masculi
em et feiām fecisti hoīez.
hoc mō i grā tua spūalē
ibi scdm sexū corpis nō
ē mascul⁹ et feiā. q n̄ in
deus. neq̄ gver⁹. neq̄ ser-
uus. neq̄ liber. spūtales
ergo sū q p̄sūt siue q ob-
tempant. spūaliter iudicat
Sn nō de cogitacōib⁹ spū-
alib⁹. q̄ lucet i firmamē-
to. nō em oportet de tā
sublimi aūte iudicāe.
neq̄. n. de ipō libro tuo e-
ciā si qd̄ ibi nō lucz. qm s̄b
mittim⁹ ei nrm̄ itellm̄.
ctūq̄ hēm⁹ etiā qd̄ clau-
sū ē aspectib⁹ nr̄is. rē vā-
titer q̄ dcm̄ eē. Sic em̄ hō
lucet iā spūalis et reno-
uat⁹ i agm̄toē dei scdm̄
ymagiem ei⁹ q̄ creauit
eū. froz̄ tñ legis debz eē
nō iudex. neq̄ de illa dis-
tinctōē iudicāe spūaliū
videlicet atq̄ carnaliū

hoīm. q̄ tuus d̄s nr̄ oculis no-
ti st̄. Et i illis adhuc nobis
appuerit opib⁹. ut ex fructi-
b⁹ eoz̄ cognoscām⁹ eos. **S̄**
tu dn̄e iā scis eos. et dnm̄
sisti et vocasti. i occulto. an-
q̄ fiet firmamētū. neq̄ de
turbidis h⁹ sc̄ti plis q̄q̄
spūalis hō diiudicat. **Et**
em̄ ei de hñs q̄ foris sūt
Iudicāe ignorant. q̄s n̄ ite-
ventur⁹ sit i dulcedēz gr̄e
tue. et q̄s i p̄petua impieta-
tis amaritudinē remansu-
rus. **I**deoq̄ hō q̄ fecisti ad
ymagiem tuā. nō accepit
p̄tate lūarū teli. neq̄
ipius occulti teli. neq̄ di-
ei et noctis. q̄ an̄ constituo-
nē teli vocasti. neq̄ conij-
gacōis aquaz̄ qd̄ ē i mac-
s̄ accepit p̄tate piscū ma-
ris. et volatiliū teli. et o-
m̄iū petoz̄. et oīs terre. et
om̄iū repentiū q̄ reputat se
terrā. iudicat em̄ et i app-
peram iuenit. sū i ea s̄b
lepmitate sacramētoz̄. q̄
b⁹ iuciant. q̄s p̄uestigat
i aq̄s ml̄tis m̄ā tua sū

i ea qua ille piscas exhibe
 tur q̄ leuatu de pfudo ter
 ra pia gedu. su i verboz sig
 figm̄s. vocib⁹ q̄ subiectis.
 auctoitate libri tui tamq̄
 sub firmameto uolutatib⁹.
 ierp̄tando. exponedo. disse
 rendo. disputando. b̄ndicē
 do. atq̄ iuocando te ore e
 r̄p̄entib⁹ atq̄ sonantib⁹
 sigm̄s. ut r̄ndeat. p̄ls. amē
 Quib⁹ oib⁹ vocib⁹ corpa
 liter em̄ciandis. r̄ā ē abis
 sus scti. et caritas carnis.
 q̄ cogitata nō possit uide
 ri. ut opus sit istrepe m
 aurib⁹. Ita quib⁹ multi
 plient. uolatilia sup ter
 rā. ex aquis t̄n origiem du
 cut. Iudicat em̄ spūalis
 ad p̄bandū qd̄ r̄m. ip̄bā
 do at̄. qd̄ p̄erā inuenit i o
 p̄ib⁹. morib⁹ q̄ fidelū. et
 elemosinis tamq̄ terra
 fructifera et de aia uina
 mā suētis affcoib⁹ i cas
 tuate i ieiunijs. i cogita
 toib⁹ p̄ns. de h̄is q̄ p̄ sen
 su corp̄is p̄cipiūt. De h̄is
 em̄ iudicat̄ nūc d̄r. i q̄b⁹
 et p̄tate corrigendi h̄t. s̄

qd̄ hoc et quale mysteriū
 h̄t. **E**cce b̄ndicis hoies o
 dnē ut crescat et multi
 plient. et i pleat terrā.
 Nichil ne nobis inuis ut *ex h⁹*
 itelligam⁹ aliq̄. tur non
 ita b̄ndicis lucē quā vo
 casti die. nec firmamētū
 celi nec luāria nec s̄de
 ra nec terrā nec mare.
Dicem te deus n̄r q̄ nos
 ad ymagiem tuā creasti.
 dicem te hoc donū b̄ndic
 tois. hoc p̄e uoluisse lar
 giri. n̄ hoc mō b̄ndicisses
 pisces et cetos. ut crescent
 et multiplicaret. et i ple
 rent. atq̄ maīs. et vola
 tilia mltiplicaret. sup
 terrā. Item dicem ad ea
 rez. q̄nā p̄tme b̄ndicoēs
 hanc. q̄ gignendo ex se
 metip̄is. p̄pagant. si eā
 repp̄rē i arbustis et fruc
 tectis. et i petrib⁹ terre
 Nūc at̄ nec i herbis nec
 ligm̄s donū ē. nec bestijs
 et serpentib⁹. crescite et
 mltiplicam̄. tū h̄ quo
 q̄ oia. sicut pisces. et a
 ues. et hoies. gignendo

616

616

augeant. gen⁹q; custodi
ant. **Q**uid igitur dicā lu
mē meū. vitas. q; vacat
h^o. q; iamē ita dcm ē. **N**e
quaq; pē pietatis. **A**bsit
ut h^o dicat seruus vbi tu
Et si ego nō itelligo. q; h^o
eloquū significet. vtant eo
meli⁹ melioēs idest intel
lignacioēs q; ego sū. vmai
iq; q̄tū sapē dedisti deus
mīs. **P**lateat ac et cōfessio
meā corā oculis tuis. q; t
cōfiteor. crede medne nō
itassū ita te locutū. **N**eas
silebo q; m̄ leois h^o occa
sio suggit. **V**erz ē em̄. nec
video q; ipediat. me ita
sentie dca figāta libroz.
tuoz. **N**oni em̄ mltiple
significai p corp⁹ qd vno
mō mente itelligit. **E**t
mltiple mente itelligi.
qd vno mō p corp⁹ signi
ficat. **E**cce si plex dicitō
dei et pximi. q; multi
plicib⁹ sacramētis et i
nuābilib⁹ liguis. et in
vna quāq; ligua inuā
bilib⁹ locutionū modis
corpaliū enūciat. **I**ta c̄

aut et multiplicanti fetus
aquarū. **A**ttende itoz q; q; q;
h^o legis. **E**cce q; vno mō sep
tā offert. et vox psonat. i
pn^o. deus fecit celū et t̄ra.
nō ne mltiple itelligit.
Nō erroz fallacia. s; vāz.
itelligentiarū gnib⁹ mul
tiplicant fetus homi. ut
crecat. **I**taq; si nās ipās
rez nō allegoite s; pē cogi
tem⁹. **A**d oia q; de seib⁹ gūg
nūt. cōuenit v^m. crecate et
multiplicat. **S**i ac figāte
poita ista tractam⁹. qd po
ti⁹ arbitroz itendisse sep
tura q; utiq; s; nō supna
tue solis aqualiū et hoīz
fentib⁹ ista bñdicoēs attri
buit. inuenim⁹ quide mul
titudies et i creatis spūā
lib⁹ et corpaliib⁹. tamq; i
celo et i terra. et i aīs mis
tis et i liquidis. tamq; i luce
et i teneb⁹. et i scīs aucto
ritatib⁹ p quos lex misē
ta ē. tamq; i firmamēto
qd solidatū ē. et mē aqua
et aquā. et i societate a
mātantū pplōz. tamq; i
mari. et i studio piarū. aīz.

157
tamq̄ i aida. et i opib⁹ mi
sericordie s̄m p̄ntē vitā tā
q̄ i herbis sc̄ialib⁹ et lin
guis fructifcis. et i spūa
lib⁹ dom̄s manifestatis ad
utilitate. sicut i luārib⁹
celi. et i affib⁹ formatis
ad t̄p̄nciā tāq̄ i aīa vi
ua. In h̄is oib⁹ nauicifi
m̄ multitudinēs. et uber
tates. et inc̄mēta. s̄z qd̄ ua
crescat et m̄liplecet ut v
na res multis modis in
telligat̄ et enūciat̄. Et v
na enūciatō multis mo
dis itelligat̄. nō inuēim⁹
n̄ i signis corpali editis:
et reb⁹ intelligibilit̄ ex
cogitatis. **S**igna corpali
edita gn̄atōis aquā. p̄t̄
nāias causas carnalis p
fūdītatis: reb⁹ at̄ itelli
gib̄i excogitatas gn̄atō
nē huānā p̄ rois fecūdi
tate itellexim⁹. Et ideo cre
didim⁹ utiq̄z hor⁹ gm̄ dic
tū eē abs te dn̄e. Crescite
et multiplicam̄. In hac
enī b̄ndictōe. concessa nobis
a te p̄tate ac facultate
accipio: et multis modis

enūciat̄ qd̄ vno mō itelliḡ
tenuim⁹. et multis modis
itelligē qd̄ obscure vno
mō enūciatū legim⁹. **S**ic
iplent̄ aque mais q̄ non
mouent̄. n̄ vāris siḡtoī
b⁹: sic et fetib⁹ huānis i
plet̄. **T**erra. cui⁹ ariditas
apparet i studio et dn̄at̄
ei rō. **V**olo etiā dicē dn̄e
deus meus. q̄ me cōf̄sq̄s
tua sc̄ptā q̄ mouet. et di
cā nec v̄bor. **V**era em̄ di
cā te m̄ ispirante. q̄ ex e
is v̄bis voluisti ut dic̄s.
Neq̄ em̄ alio p̄ter te m̄
spirante credo me v̄x
dicē. cū tu sis veritas. oīs
aut̄ hō mendax. **E**t iō q̄
loq̄tur mendacū. de suo
loq̄tur. **E**go ut v̄m loq̄r.
de tuo loq̄r. **E**cce dedisti no
bis i estā oē fenū satiniū
semmans semē qd̄ ē sup
oem̄ terrā. **E**t oē lignū
qd̄ h̄t i se fr̄m̄ semis sa
tini. **N**ec nobis s̄lis. s̄ et
oib⁹ aīub⁹ celi. et bestis
terre. atq̄ serpentib⁹.
Pisib⁹ at̄ et cetis mag
is nō dedisti. **D**iceba⁹.

em ex hinc fructibus terre
significat et in allegoria si-
gnificat opa meae quae huius vite
necessitatibus exhibentur ex-
tra fructificam. Talis terra
erat pro honesi phoro cuius
domui dedisti manum quae
frequenter paulum tuum refrige-
rauit et catherinam eius
non erubuit. Hoc fecerunt
et fratres et tali fruge fruc-
tificauerunt quae quae ei decrat
suppleuerunt ex macedonia.
Quomodo autem dolet quaedam lig-
na quae fructum ei de uultu non
dederunt ubi autem in prima
mea defensione nemo mihi
affuit sed omnes me derelin-
querunt non illis imputetur ista
enim debent eis quae ministrant
doctrinam rationalem per
intelligentias diuinorum
misteriorum et ita eis debentur
tamquam hominibus. Debent eis
autem sicut aere uiuere preben-
tibus se ad imitandum in omni
continentia. Item debent eis
tamquam uolatilibus per
beneficentiam eorum quae multipli-
cantur super terram quoniam in omni
terra exiit somnus eorum

Pascant autem hinc eas qui
letantur eis nec illi letantur
eis quorum deus uentus est. Ne-
que enim et illi quae prebent ista
ea quae dant fructus est. Sed quae
aer dant. Itaque ille quae deo ser-
uiebat non suo uentri. In
deo plane uenire gaudeat in
deo et congratulor ei ual-
de. Accipat enim a philippo
sibus quae per epafroditum misse-
rant. Sed tamen uenire gaudeat
in deo. Unde autem gaudet in
pascit quae in uitate loquens
gauius sum modo magni-
fice in domino quae tandem aliam
repullulastis sapere per me
in quo et sapiebatis. Tedi-
um autem habuistis. Isti ergo
diuturno tedio meruerunt
et quae exaruerunt ab isto fru-
tu boni operis et gaudent eis
quae repullularunt non sibi
quae eius indigentiae subuene-
runt. Ideoque secutus ait.
Non quod desit aliud dico. Ergo
ergo enim didici in quibus sum
sufficiens esse. Scio et in mi-
seris. Scio et in habundantia in
omnibus et in omnibus ibutus
sum et faciam et esurire et

152
et habundae et penuriam
pati. Quia possit eo quod me
confortat. **V**n ergo gau-
des o paulo magne. **V**n
gaudes. **V**nde pasceis. **H**o
renouate i agm coem dei
scdm ymaginem ei quod crea-
uit te. **E**t i aia vna tanta
gtmentia. et lingua vo-
labilis loques mistia. **T**a-
libus quippe auantibus ista
esta debet. **Q**uid e ad te
pasce. leticia. **Q**uod sequit
audia. **D**erupti iquit bn
fecistis. comuicantes tibu-
latoe mee. **H**inc gaudet et
hinc pasce. quod illi bnfere-
runt. no quod ei angustia re-
laxata e. **Q**ui dicit t. int-
bulatoe dilatasti m. quod et
habundae et penuriam pati
nouit i te. quod confortas eu
Scitis em iquod et vos phili-
ppenses qm i principio ewa-
gelij cu ex macedonia su-
pfectus. nulla m eam qui-
tauit i voe dati et accep-
ti. nisi nos soli. quod et thessa-
lonica et semel et iter v-
sibus meis misistis. **A**d
hanc bona opa eos redisse

nunc gaudet. et repullu-
lasse letat. tamquam reuere-
cente fertilitate agri. **N**u-
quid pro usus suos. quod dixit.
vobis meis misistis. **N**u-
quid propterea gaudet. **N**on
propterea. et hoc vni scimus. quod
ma ipse sequitur dices. **N**o quod
quodro datum. sed requiro firmum
habundantem. **D**idisti a te
deus meus. iter datum et
firmum discernere. **D**atum est
res ipsa quam datum ipar-
titur. **H**ec nuncia veluti e
mimumus. tibus potus.
vestimentum. tectum. adiuto-
rum. fructus aut boni. et ita
voluntas datois e. **N**o em
aut magis bonum quod suscepit
prophetam tunc. sed addidit in
noie. **P**rophetam necs aut tunc
suscepit iusti. sed addidit.
i noie iusti. **I**ta quippe ille
mercedem. **P**rophetam. iste mercedem
iusti accipiet. **N**ec solum
aut. quod calicem aquae frigidae po-
tum dedit vni ex minimis
meis. sed addidit tunc. in
noie discipuli. et sic ad-
iuravit. **A**men dico vobis.
no potest mercedem suam.

Datuē suscipē pphān?
suscipē iustū. Porrigere
salutē aque frigide dis-
cipulo. **fructus** at. i. noīe pro-
phete. i. noīe iusti. i. noīe
discipli. hoc facē. **fructu**
pasat. helias a vidua.
sciente q. hōiēm dei pas-
cet. et p. hoc pascet. **p.**
cornū at. dato. pasceba-
tur. **nec** itior helias s.
extior pascebat. q. possi-
etiā talis tibi egestate
corrūpi. **I**deoc. dicit qd.
vni ē corā te dnē. cū ho-
mies p. dote atq. ifideles
q. bus i. i. andis atq. lu-
crandis. n. c. i. a. s. f. s. a. c. i. m. e.
ta i. i. o. r. et magnalia
miraculoz. q. noīe p. i. s. a.
ū. **extior** q. s. i. g. r. i. r. e. d. i.
d. i. m. s. u. s. t. i. p. u. i. t. c. o. r. p. a. l. e.
r. e. f. i. c. i. e. n. d. o. s. a. u. t. i. a. l. i. q.
v. s. u. p. n. i. s. v. i. t. e. a. d. i. u. n. a.
d. o. p. u. e. r. o. s. t. u. o. s. c. ū. i. d. q.
r. e. f. i. e. n. d. ū. s. i. t. et quo p. n.
n. e. a. t. i. g. n. o. r. e. t. n. e. c. i. l. l. i.
i. s. t. o. s. p. a. s. c. i. t. n. e. c. i. s. t. i. a. b.
i. l. l. i. s. p. a. s. c. i. t. u. r. q. n. i. l. l. i.
h. e. t. s. c. i. a. et r. i. a. v. o. l. ū. t. a. t. e.
o. p. a. n. t. n. e. c. i. s. t. i. e. o. r. z. d. a. t.

11 nbo

ubi fructū nondū vident
letant. **I**nde quippe aīno
pasat. vni letat. **E**t ideo
piscis et ceti nō vescuntur
estis. q. nō germinat nī
iā terra ab amaritudine
marmorū fluctuū distit
ta atq. discretā. **E**t vidisti
deus oīa q. fecisti. et ecce
bona valde. q. et nos vi-
dem. ea et ecce oīa bona
valde. i. i. s. m. g. l. i. s. g. n. i. b. o.
p. m. t. u. o. r. z. cū dixisses ut
fient et frā eent. **I**llud
atq. illud vidisti. q. boni
ē. **S**epties enī aīu scīpi
cē te vidisse. q. bonū est
qd. fecisti. **E**t hoc octauū
ē q. vidisti oīa q. fecisti.
ecce nō solū bona. sed eti-
ā bona valde. tāq. sil.
oīa. **N**ā s. m. g. l. a. t. i. m. b. o. n. a.
erāt. sil. at oīa et bona
valde. **H**oc mō dicit. eti-
ā queq. pulchrā corpa
q. longe multo pulchri-
us ē corpa qd. ex mēbris
pulchris oībus constat.
q. ipā mēbra s. m. g. l. a. q.
z. o. r. d. i. n. a. t. i. s. s. i. o. c. o. n. u. e. n. t. u.
c. o. m. p. l. e. t. u. r. v. n. i. u. e. r. s. u. q.

11 m6 et illa

153
uis et illa etiā singillatī
pulchra sūt. Et attendi
ut iuenerē ut septies ul'
octies vidis q̄ bona sūt
opa tua cū tibi placinti.
et i tua visione nō iuem
tpa p que itelligem q̄ to
ties vidis que fecisti et dix
i. O dñe nōne ista septuā
tua vā ē qm̄ tu verax et
vitas edisti eā. Turg^o tu
m̄ dicis nō eē i tua visio
ne tpa. et esse i ista septā
tua. m̄ dicit p singlōs di
es ea q̄ fecisti te vidisse
q̄ bona sūt. Et cū ea nuā
rē iuem quociens her tu
dicis m̄ qm̄ tu es dñs m̄s
Et dicis vociferor i aure
iūiorē seruo meo. prūpēs
meā surditatē et clamās
O hō. nempe qd̄ septā me
a dicit ego dico. et tū illa
tpalē d̄. Verbo at̄ meo et
no tps nō accidit. q̄ equali
meā eternitate s̄sūt. Sic ea q̄
vos p spm̄ meū videt e^o video. sic
ea que vos p spm̄ meū dicit e^o
dico. Acq̄ ita cū vō opa viderat nō
ego tpalē video. q̄ ad mo
dū cū vos tpalē ea dica

tis. nō ego tpaliter ea
dico. Et audiui dñe dñs
m̄s. et elixi stillā dulce
dis ex tua veritate. et
itellexi. qm̄ sūt quidā
quib⁹ displicet opa tua
bona. et multa eorū dicūt
te fecisse nēcitate cōpul
sū. sicut fabricas celoz
et cōpōnes sp̄tez. et hoc
nō de tuo. s; iā fuisse ali
bi creata. et aliunde q̄ tu
cont̄ hēs et cōpagiā reb
atq; contexēs. cū de hosti
b⁹ victis. mudana me
ma moliteis ut ea de
cōstructōe deuicti adūs
te itez rebellae nō pos
set. Nua vō nec fecisse te.
nec oīo cōpetisse. sicut
oēs carnes et minutissi
ma q̄q; aiācia et q̄q;
radicib⁹ terrā tenet. s;
hostile mentē naturā
q̄ dicat nō abs te condi
tā. tibi q̄ cont̄riā i misē
riōib⁹ mūdi locis ista
gigne atq; formae. In sā
ni dicūt her. qm̄ nō p sp̄
tū videro opa tua. n̄ te cogit
meis. Qui autē per sp̄ritū

1 nisi spūs hoīs

tuū vident ea tu vides i
eis Ergo ai videt qz bo
na st. tu vides qz bona
st. et qcuqz p te placet.
tu i eis cōplacet. et q p
spū tuū placet nobis
tū placet i nobis Qs n
scit homī q st hoīs q m
ipō ē. Sic et q dei scit ne
mo scit nī spūs dei. Nos at
iqti nō spū hui⁹ mūdi
accepim⁹. s; spū qui ex
deo ē ut sciam⁹ q a deo do
nata st nobis Et amo
neor ut dicā. certe nemo
scit q dei scit nisi spūs di
Qmō g⁹ scim⁹ et nos q
a deo donata st nobis.
Rūdet mī qm q p ei⁹ spū
scim⁹. etiā sic nemo scit nī
spūs dei. sicut emī rē dcm
est. nō emī vos estis q lo
qm̄ eis. q m dei spū loq
rent. Sic rē d; nō vos
estis qui scitis eis q i spū
dei sciūt. Nichilomi⁹ g⁹
rē d; nō vos estis q vi
detis eis q i spū dei videt
Ita qm̄ i spū dei vident
qz bonū ē. nō ipi s; deus
videt. qz bonū ē. Aliud g⁹

ē ut putet quisqz malū
ēē qd bonū ē. quales sup
dei st. Aliud ut qd bonū
ē videat hō qz bonū ē. sic
multis tua creatiā pla
cet. qz bona ē. quib⁹ tū tu
nō places i ea. Unde frui
magis ipā q te voluit. A
liud at ut ai aliq videt
hō qz bonū ē. deus i illo
videat qz bonū ē. ut scilicet
ille amet. in eo qd fe
cit. qz nō amaret. nisi p
spū q dedit. qm caritas
dei diffusa ē i cordib⁹ nris
p spū scū q datus ē no
bis. p q videm⁹ qz bonū
ē. qm̄ aliquomō ē. Ab illo
em̄ est. q nō aliq mō est
s; qd ē. est. Gracias tibi
dnē. videm⁹ celū et tū
sū corpale pte supiorē at
qz inferiorē sū spiritalē cor
palem⁹ creaturā. atqz i
ornatū har⁹ ptiū quib⁹
constat. vel vniuersa m
di moles vel vniuersa oī
no creatā. Videm⁹ lucē
scām diuisam⁹ a teneb⁹
Videm⁹ firmamētū reli
sū mter spūales aquas

Rectitudinē est.

154.
Supiores et corpales ifei
ores p̄marū corp⁹ mūdi
Sū hoc spaciū maris q̄
et hoc vocat̄ celū p̄ qd̄
vagrant̄. volatilia celi
inter aq̄s q̄ vaporaliter
ei supferūt. et serenib⁹ e
tia noctib⁹ vorant̄ et has
q̄ i terris graues fluitat̄
Videm⁹ congregatar̄ a
quaz̄ specie p̄ campos.
maīs. et aridā terrā uel
nuda tā uel formatā. ut
eēt uisibilis et cōpoita
herbar̄ atq̄ arbor̄ mate
riem. Videm⁹ luāria ful
gē desup. solē suffice diei.
lunā et stellas consolari
noctē. atq̄ hys oib⁹ nota
ri et signari t̄pā. Videm⁹
vniūda usq̄q̄ natam. pis
tib⁹ et beluis et alitib⁹
ferūdata. q̄ aeris corpu
lencia q̄ volatus auū
porrat. aquaz̄ exaltatōe
concrestat. Videm⁹ t̄reis
aiālib⁹ facie terre deoā
ri. hojē q̄ ad ymagiēs
et silitudies tuā cūctis
irōnabilib⁹ aiātib⁹
ipā tua ymagiē ac sili

tudie hoc ē rois et itelli
genae v̄tute p̄poni. et q̄
admodū i ei⁹ aiā. aliud
ē qd̄ consulendo dnāt.
aliud qd̄ subdit. ut ob
tempet. sic uirō fcm̄ eē
etiā corpale ferām. q̄ ha
bet quidē i mēte rōnal
intelligenciē parē natu
rā. sexu tñ corpis ita
masculio sexu subicēt.
q̄ admodū subicit̄ ape
titus actōis ad sapien
dā de roē mentis rē a
gendi sollertā. Videm⁹
hec. et singula bona. et
oīa bona valde. laudet̄
te opa tua ut amem⁹ te.
et laudat̄ te opa tua. q̄
hnt̄ incū et finē ex t̄pē.
ortū et occasū. et p̄fcm̄
et defcm̄. spem et p̄uacō
nē. hnt̄ gō consecrā mā
ne et vesper̄. p̄t̄ latent̄
p̄t̄ euidēt̄. De nichilo
em̄ a te. nō de te fca sūt
nō de te aliā. nō de tua
uel que antea fuit. s̄
de creata idest sil̄ a tec
ata matia. q̄ eius ifor
mitatē sine vlla t̄p̄is

interposuisti. **N**ā cū
aliud sit celi et terre ma-
teries. aliud celi et tre
spēs. materie qdē de oīo
nichilo. mūdi at spēm
de iformi matia. sū tū
vtrūq; fecisti. ut matiam
forma nulla moē iter ca-
pediēm sequeret. **I**nspexi
m⁹ etiā p quoz figuratō
nē ista uel tali ordiē sibi
uoluisti. et uidi m⁹ qz bona
sūt singula et oīa bō valde.
i vbo tuo. i vincto tuo. celū
et terrā. caput et corpus
ecclie. i pdestinacōe ante
oīa tpa. sū mane et ves-
pa. **V**bi at cepisti pdestiā
ta tpaē exequi. ut occultā
ta maifestaēs. et icōpoi-
ta nra oponēs. qm super-
nos erat pctā nra. et in-
pfiūdū tenebrosū abiera-
m⁹ abs te. et sps tuus bo-
n⁹ supferebat. ad subue-
niendū nob. i tpe opor-
tuno. **E**t iustificasti impi-
os. et distinxisti eos ab
ūquis. et solidasti aucto-
ritatē lib tui. it supioēs
q t doabiles cent. et ifei-

tali ordine fieri vlt

oēs q ei subdunt. et congrega-
ti societate ifidelū i vnā
cōspiracōem. ut appareret.
studia fidelū. et t opa mīe
parent. distribuētes etiā
paupib⁹ terrenas familia-
tes. ad atq; uenda celestia.
Et mīe accendisti qdā lu-
mīaria i firmamētō. ver-
bū vite hntes scōs tuos.
et spiritalib⁹ doib⁹ plata
sublimi aūte fulgentes.
et mīe ad ibuendās gē-
tes ifideles. sacramēta et
miracula visibilia. voces
qz verbor⁹ scdm firmamē-
tū libri tui. quib⁹ etiā fide-
les bndicāēs. ex matia cor-
pali pduxisti. **D**emē fit
lū aiām vūā. p affect⁹
ordiatos q tinentie vigōe
formasti. atq; mīe t soli-
mētē subditā. et nullius
auctoitatē huāne adi-
mutandū idigentē vno
casti ad ymagines et sili-
tudiez tuā. pstanti qz in-
telligōn rōnabile actōne
tā q vno ferām subdi-
disti. oib⁹ qz tuus mīste-
rijs ad pfitentos fideles

m hac vita natus ab eisdem
 fidelibus ad usus temporales futu-
 rios in futurum opera pbeii uo-
 luit. **H**ec omnia videmus et bo-
 na sunt valde quoniam tu ea videmus
 in nobis quod spiritum quod ea videmus.
 et in eis te amarem dediti
 nobis. **D**ne deus pacem da nobis
 Quia enim prestatisti nobis pacem
 quietis pacem sabbati pacem in
 vespera. **Q**uis quippe iste ordo
 pulcherrius reus valde bona
 et modis suis pactis transitu-
 rus est et mane quippe in eis
 factum est vespera. **D**ies autem sep-
 timus in vespera est non habet octa-
 vim quod sacrificasti eum ad prima-
 riam sempiternam ut id quod
 tu per opera tua bona valde
 quibus ea quietus feceris et
 quietus septimo die hoc prolo-
 quat nobis vox libri tui quod
 et nos per opera nostra bona
 valde quod tu nobis ea donasti
 sabbato vite eterne. **r**equies-
 camus in te etiam tunc enim sic
 requiesces in nobis. **q**uod modo
 dum nunc operaris in nobis
 et ita erit illa requies tua
 pro nobis. **q**uod modo sicut ista o-
 peratio tua pro nobis. **T**u autem domine

spiritus operaris et spiritus requiescas. **n**ec
 vides ad tempus non operaris ad
 tempus. **n**ec moris ad tempus
 nec quietis ad tempus. **E**t tamen
 facis visioes temporales. et ip-
 sa tempora et quiete ex tempore. **N**os
 itaque ista que fecisti videmus
 quod sicut tu autem quod ea vides ea
 sicut. **E**t nos foris videmus quod sicut
 et intus quod bona sicut tu autem
 ibi vidisti facta ubi vidisti
 scienda. **E**t nos alio tempore com-
 moti sumus ad bene sciendum.
 postea quod conceptus de spiritu tu-
 o cor nostrum. **p**rope autem tempore ad
 male sciendum mouebamur
 desentes te tu vero deus vne
 bone. **n**unc quod cessasti bene fa-
 cere. **E**t sicut quidam bona opera
 nostra de munere quod tuos
 non sempiterna post illa
 nos requieturos in tua gratia
 di sacrificatioe spiritum tuum
 bono nullo id quod bono
 spiritus quietus es quoniam tua quietus
 tu ipse es. **E**t hoc intellige
 quod hominum dabitur hominibus an-
 gulis angulis quod angulis hominibus
A te petat in te gratiam ad te
 pulset sic faciat accipiet sic
 inueniet. **S**ic aperietur.

Amen.

ad. v. g. ad.

Ro 3 p hermano de soldis
doctor sacre theologie odo hermitar
in libro suo que scripsit ad que
da abbatē sñ iacobi ppe heriboli
monē philippū De claustrō amē
librā gfeffionū bñ augustini sic
recomendat Et legat mō librā
gfeffionū augustini qui p ceteris
valde edificacionū ē Et infra
29 modū edificandi ē p studiū qñadi
et inespigandi vñ bñ augg post
mortē mris sue remeabat ad affn
cā aduāt sibi meludio et cuodis
quereb quō modū et quō locū ad
bene viuēdi eos habet vñ q v r ipē
dicit libro ix gfeffionū Etā m
reco libro studiose ponit modū inesp
tigandi et querendi dē et beatū vi
tā ut p ab aq pncipio vsq ad finē
vbi etiā inuenit dulassā et suauis
sā doctna de qualis et vbi quēda
ē de q et bñ vita Et quō dē
et bñ vita venit i manū mēoria
hor iller

Itē aliq quida de vob d' sic

Alicz ois sacra scriptura vñlis sit
acqre de ul nutēde vñti.
liber tñ gfeffionū bñ augm
vide vñlissimū Tanta em
vborū sil ē rez dulcedie af
fuit ut q loqte dilco legret
aia ligfiat capm q suo aqua
ē ocul fontē lacmarū qd pñā
optinuit inueniat Et iō de g
lib vānt affmar gossū q ad
gpuacionis grām optinēda

vñlissū sit. ē ad iñ ignē exatū
ut nutēnd qmodissū q dñs venit
mutē i tūa ē a q et seraphi
i celis ardetes ul tēdentes vñ
cant

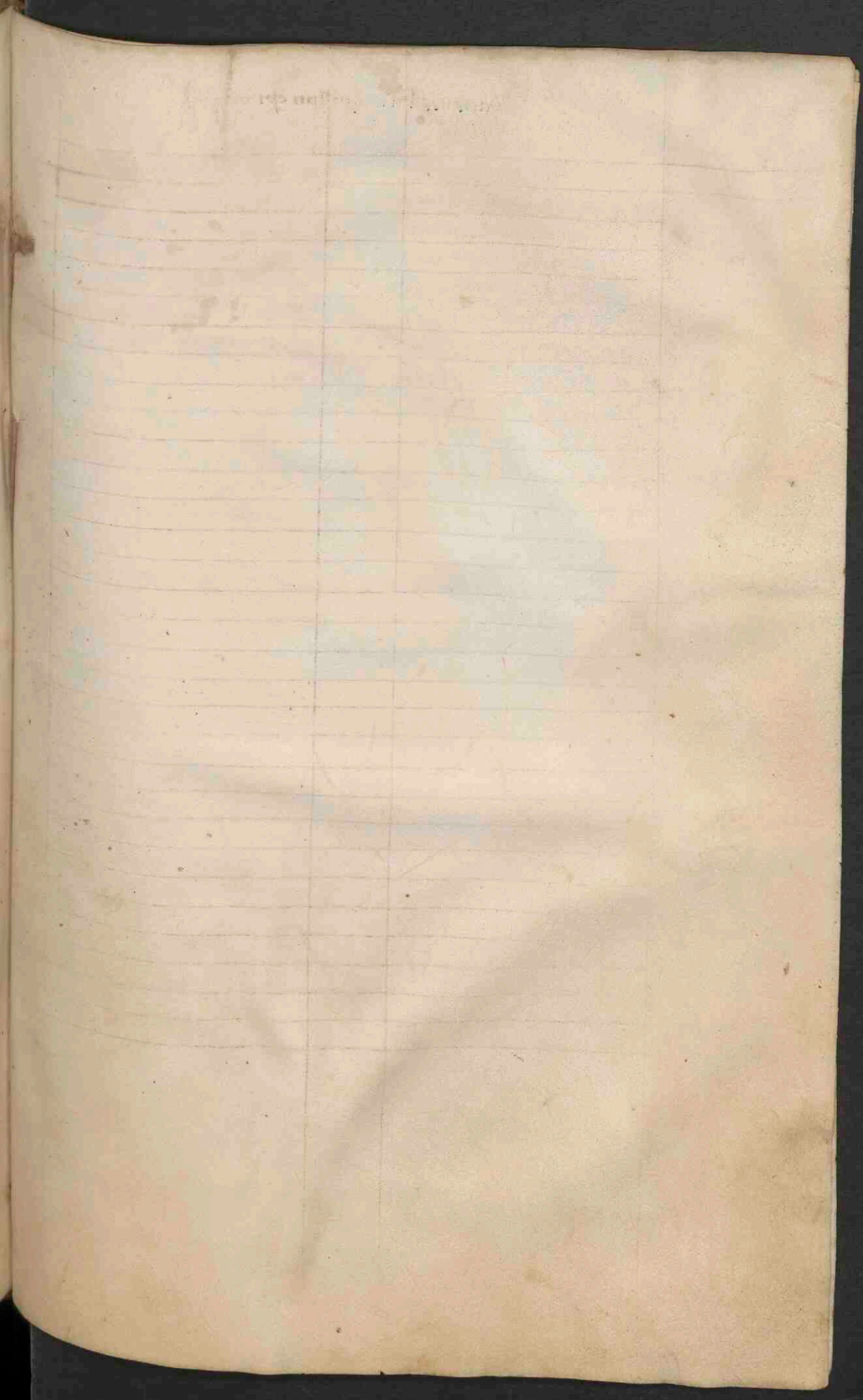
Jōm 7 qda epla de Augustino
Augustinū epi volas p motū
carumina qñ aqila. ē ca q i motū
radice fuit nō gfidetas. mtra
celor spacia. Etā q sit. ē aq
circulu claro smone pnuat hē
Legē 3° vñ libros hq volumis
ē i ill tñ. vñdē qd dñm ē p vñd

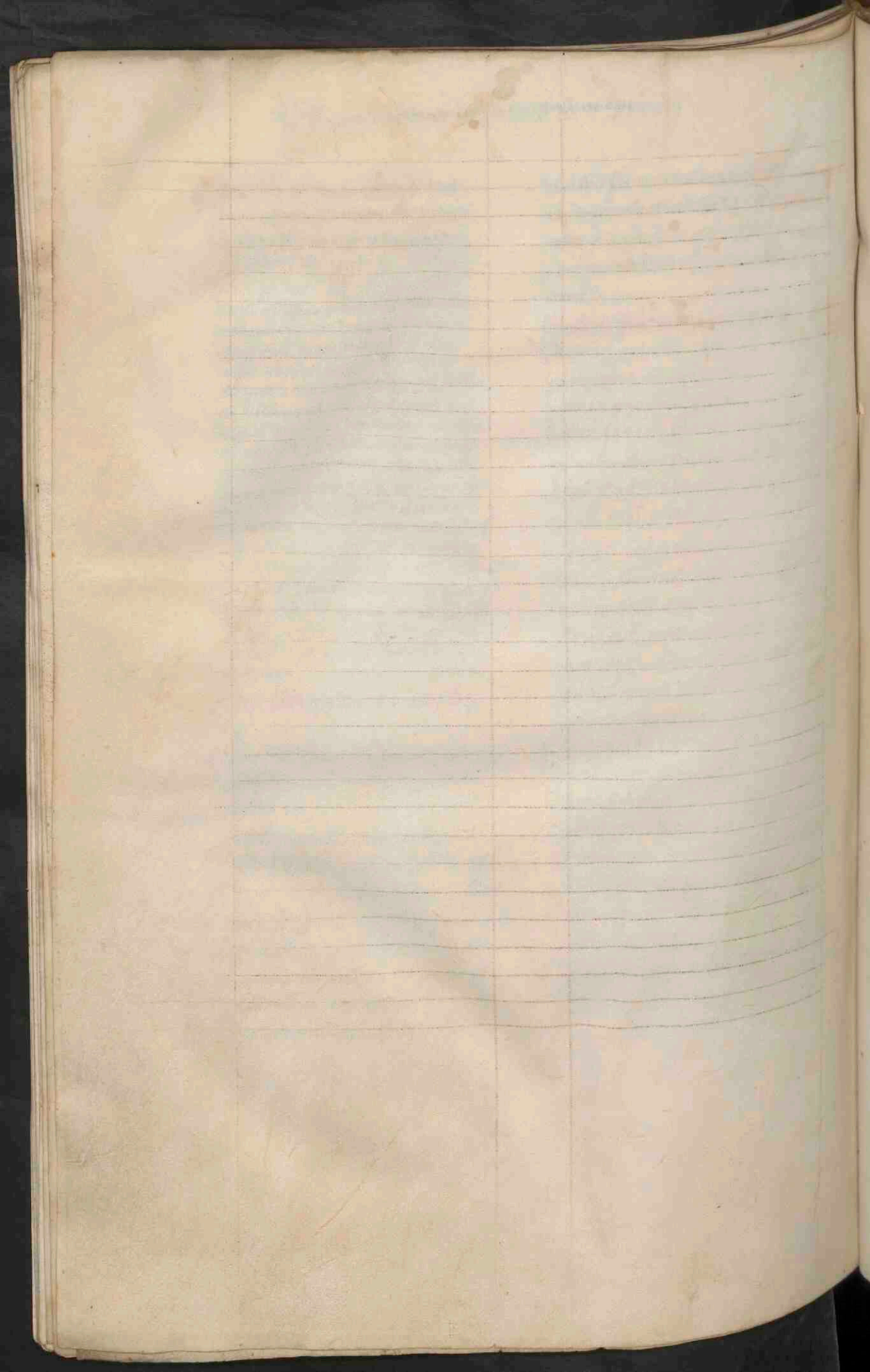
Itē pñ i alia epla ad Augustinū
Etā q huāno itellctū rāpū p
a te positū atq disertū est qñ
Et iō mō modnos doctores vñ
augustinū. eleuat Augustinū
Itē d' lingua etre

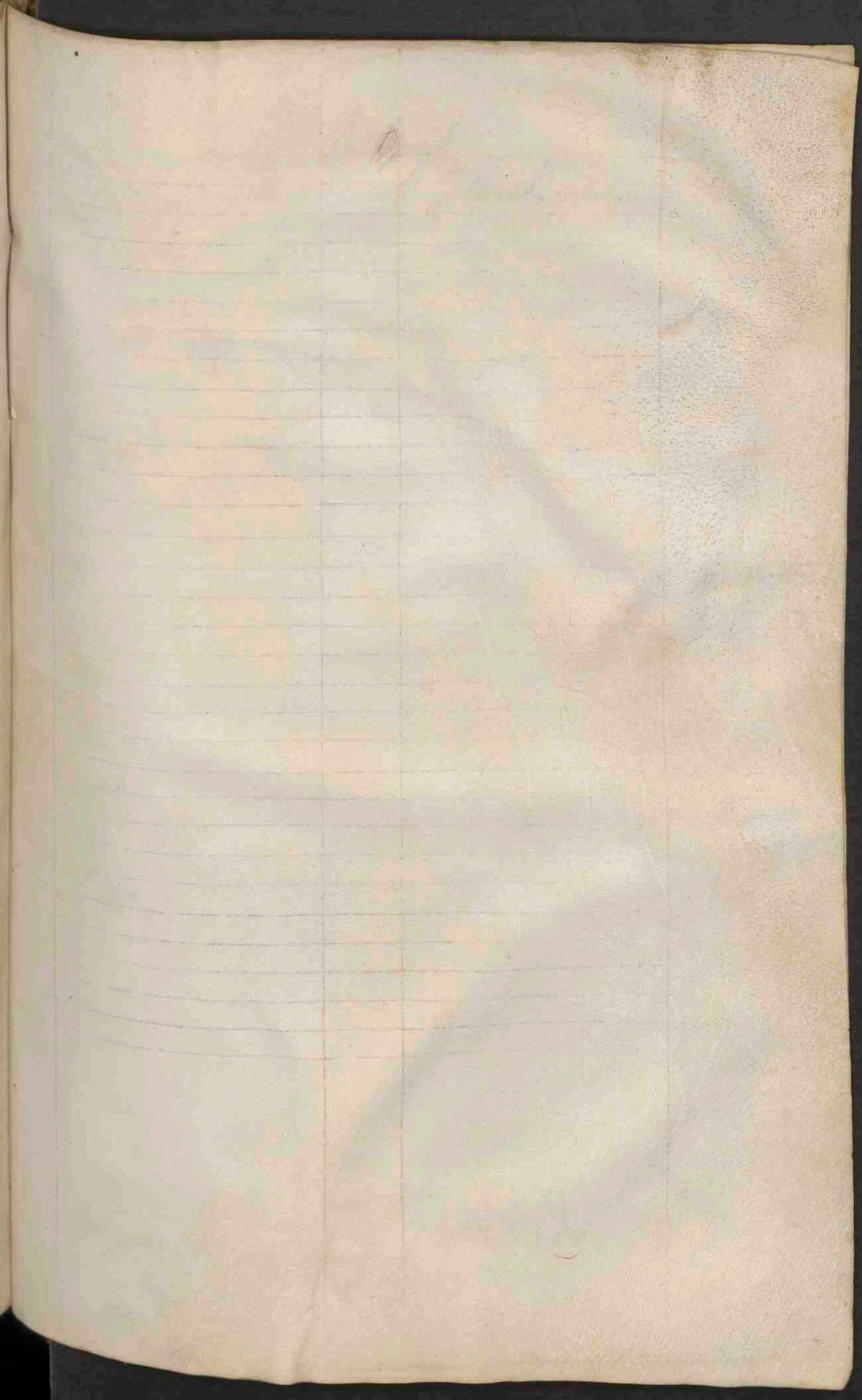
In vita bñ thome de aquino bñ
p qda epi solipms doctoz figū
dūc solabat q p afeffionū p
etia tres papuos illustrat
ē doctores hūi f bñ paulū
aplm. bñ augustinū yponen
vñ. ē bñ thoma de aquino
oz d' q d' a vñ

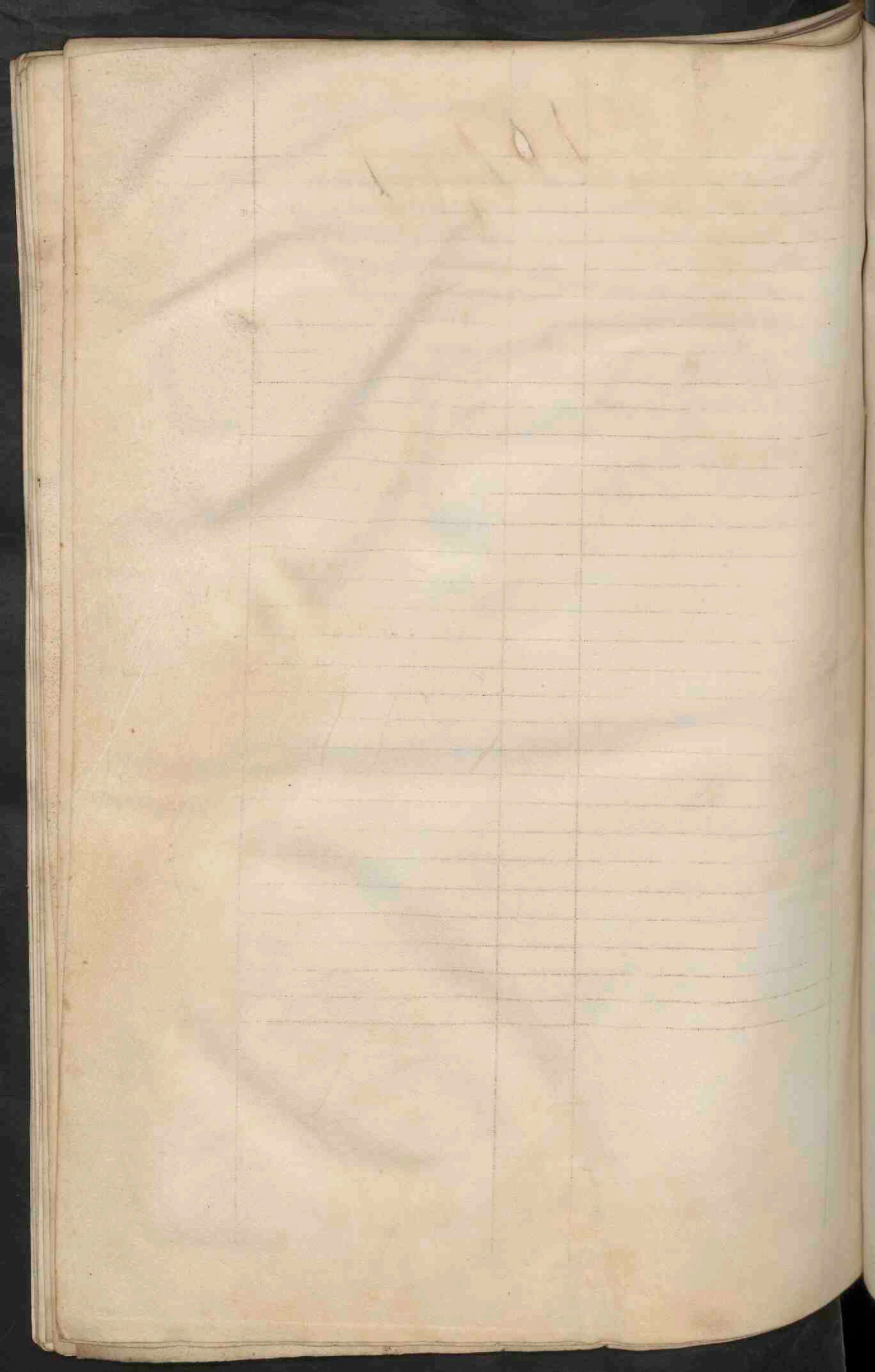
**Nullū irremuneratū
bonū manet** X X

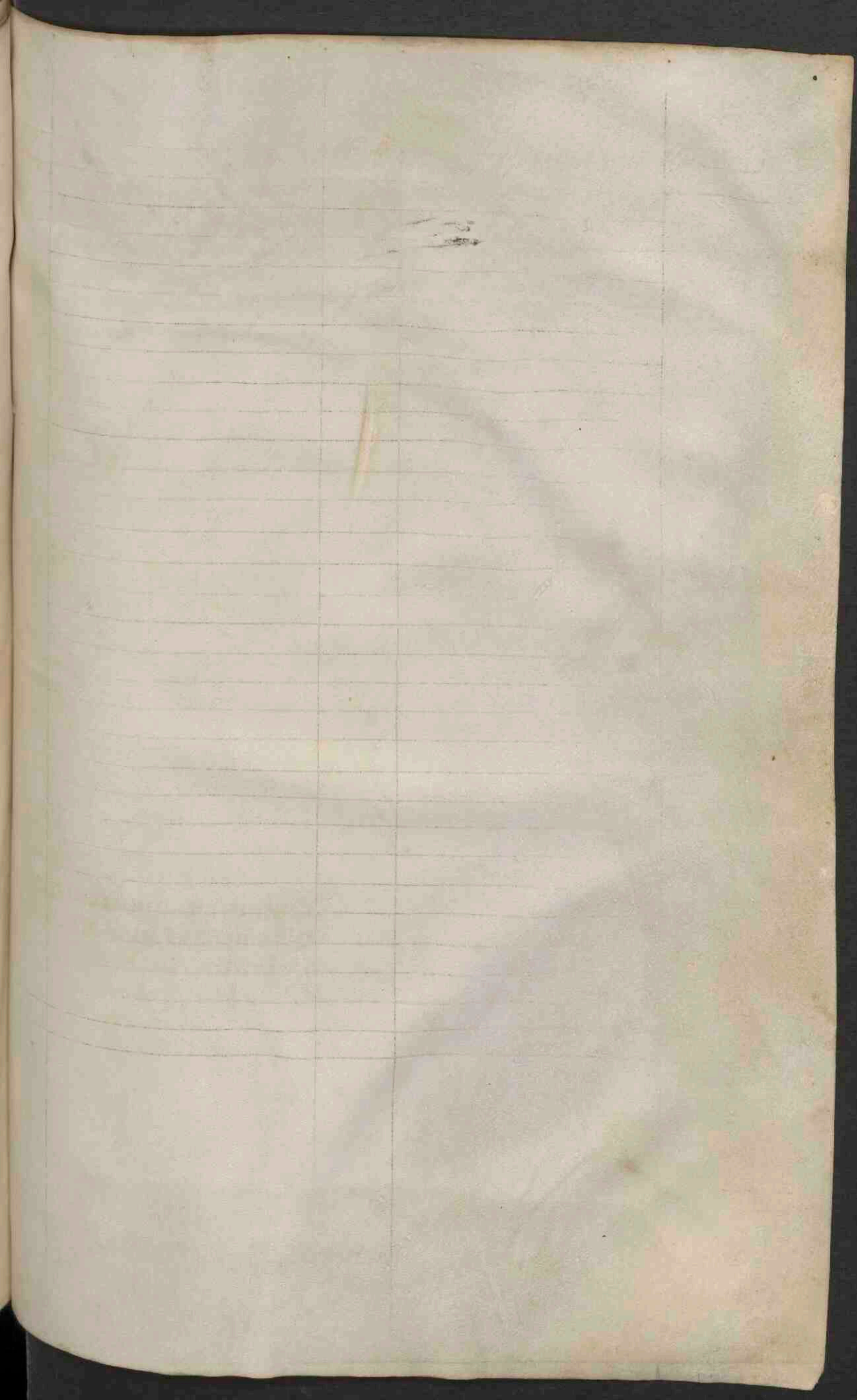
115

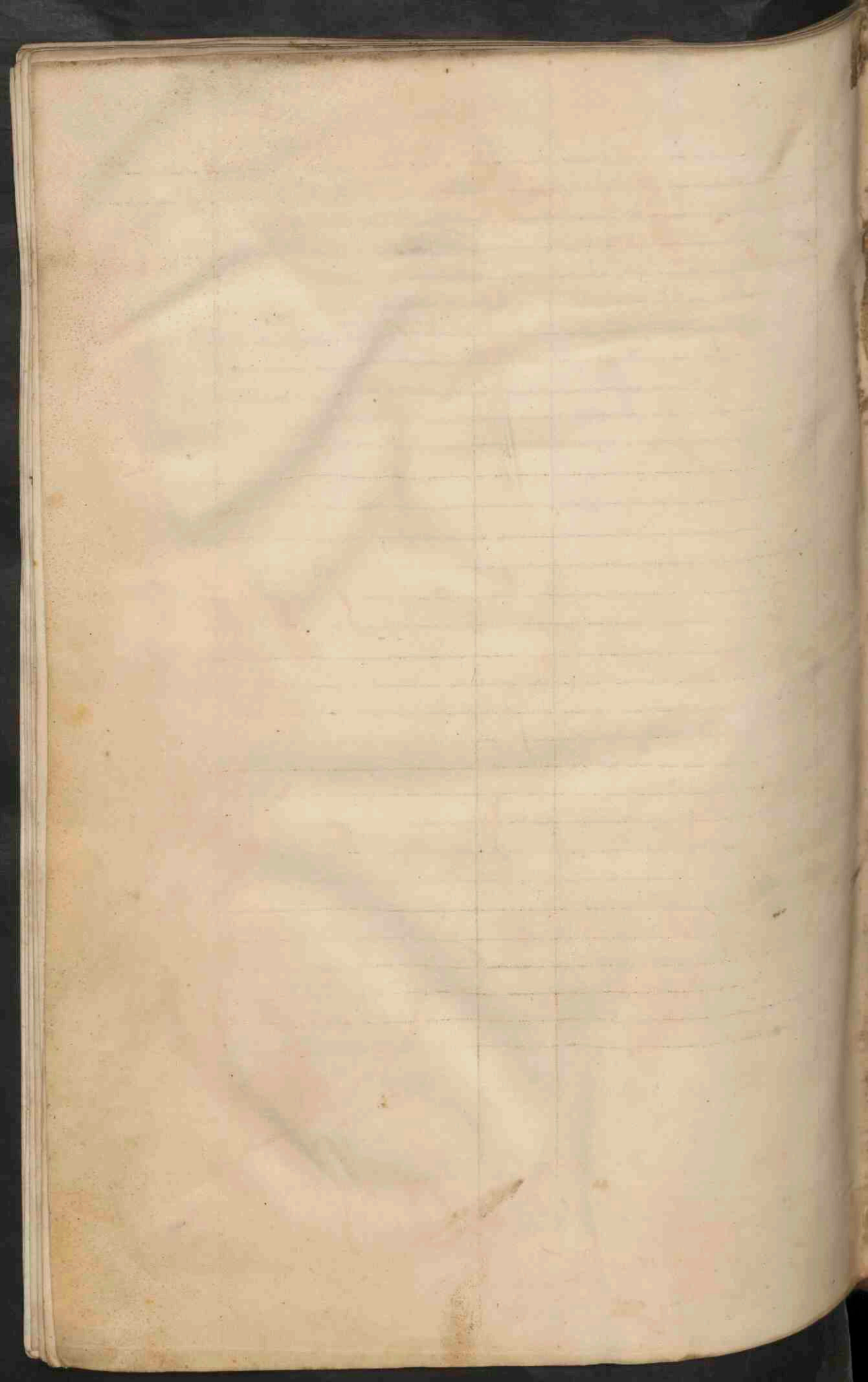

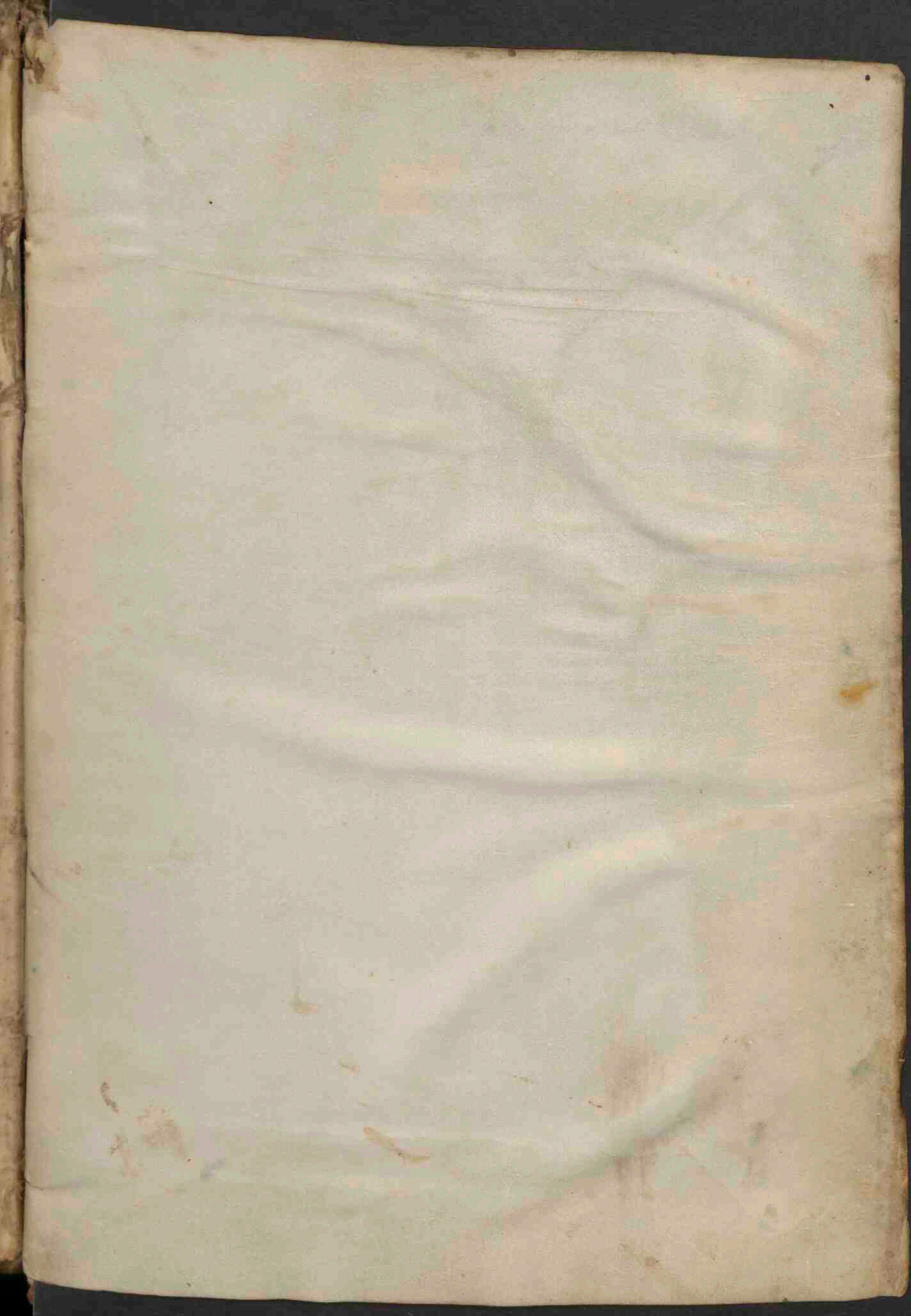

In robato dilato exhibito est opus St Gregorij

218
Catholice et unice
et unice
Catholice et unice

